

БРОЙ

1

Vestnik@tugab.bg

ГОДИНА IV, ЯНУАРИ 2005 г.

СТУДЕНТСКИ ВЕСТНИК

ОГЛЕДАЛО

издава Студентски Съвет към ТУ - Габрово

Центровете по предприемачество - бъдещето на университетите

Проф. Висема в Габрово: На студентите искам да кажа, че сериозно трябва да помислят да станат предприемачи и ако го изберат няма да им бъде лесен животът. Но ще поемат съдбата си в свои ръце, ще печелят пари и няма да имат шеф. И със сигурност ще имат един удовлетворяващ живот. Предприемачите са хора, които винаги намират начин да свършат работата. Така, че студентите предприемачи, трябва да се обединят и да кажат на ръководството на университета за всичко, от което имат нужда. Някой може да мисли, че няма да стане предприемач, защото университетът няма необходимата база. Ако някой каже така, значи въобще не е предприемач. Така, че, пак ще кажа, вземете живота си в свои ръце.

Мисля, че, ако университетът не успее да се придвижи в посока на това, което наричам предприемачески университет, където техночинанието е само един елемент, ще бъде по-малко привлекателен за студентите, а преподавателите ще се насочат към някой по-добър университет. Министерството на образоването не успява да реконструира университетската структура. Затварянето на един университет е почти като самоубийство. То ще е не студена, а много гореща война. Но някои университети ще замират. Това е въпрос на самия университет. Правителството ще предприеме само това, което е неизбежно. Ако има много разходи и малко студенти на необходимото ниво, тогава политически университетът може да бъде затворен. Всеки министър търси някакъв начин за икономии. Българската система на висше образование е много неефикасна. Университетите, които имат пет хиляди студенти трябва да имат 50 хиляди.

Много неща ми харесват в България. Имате много сила национална култура и се надявам сега, в епохата на глобализация, тя да се запази. В икономически аспект се забелязва положителна промяна и се надявам, че ще продължите по този начин. Защото той е единствен. От друга страна имате много голяма корупция. Надявам се, че законовата държава ще я победи. Когато се справите с това, ще получите по-голямо уважение. Явно има още много какво да се прави. България не е сама в тези процеси. Това, че има много млади българи в чужбина има и положителни

страни. Не само, защото те връщат големи количества пари в България, но и заради това, че ще имат възможност да получат много ценен опит, аз съветвам много млади хора да заминат в чужбина. За тях това е интересно. Много от тях изпитват носталгия и те ще се върнат, когато се промени посоката. Сега управлящото правителство например, върна доста българи, възпитаници в чужбина.

www.wissema.com

Повече на страница 4

Още за инновационната стратегия на Р България

Университетите и бизнеса на страница 3

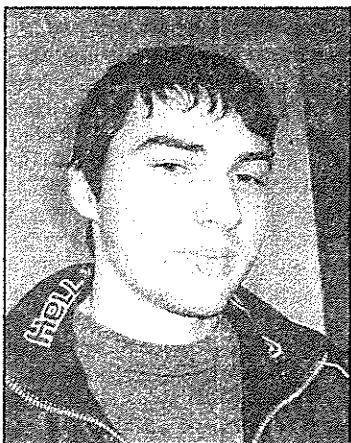
Опитът на Германия на страници 6 и 7

Преди и след изпитите

По това време в коридорите на учебните корпуси е обичайно да срещаш много усмихнати и по-малко усмихнати, а понякога и тъжни студенти. А, когато са попаднали в групата за изпитване следобед, направо хвърчаха. Спряха за снимка, а когато попитах колко са чели, мигом се пръснаха и ме подминаха.

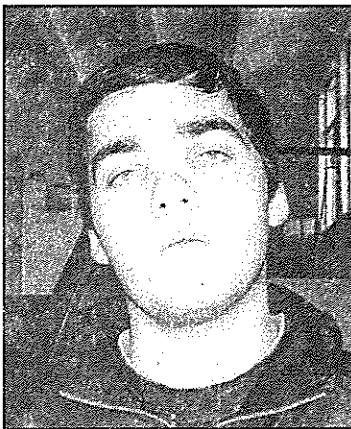
Останаха Деси и Здравко, първа година Автоматизация Информационна и Управляваща Техника /АИУТ/. Денят 26 януари беше забележителен с изпита по Програмно използване на компютри /ПИК/.

Деси

Имах два изпита досега и ги взех. Първа година съм, но видях, че изпитите не се вземат трудно. Но трябва да се чете. Може би някои колеги имат слаба воля, четат по-как да е. Важното е, че си харесвам специалността. Чел съм около 5 часа на ден. Не, не, не разчитам на пищови или на някакви други начини по време на изпит. Няма смисъл. Ще ме скъсат или ще се набия на очи!... Ние двамата сме редовни на лекции и на упражнения и ни е доста интересно. Преди съм завършил счетоводна отчетност. Разликата е огромна. Преодолявам я с доста учене. Въпреки това, аз съм много доволен от това, което срещам тук, в университета. Но пък в началото, трябва да си призная, ми беше доста трудно. Сега съм по-добре. Първият ми изпит беше по математика. Може би той е най-трудният изпит за всичките години. Аз го взех. Днес също се вълнувам от резултата. При инж. Василева сме. Остава ми още един изпит по материалознание, на 4 февруари.

Здравко

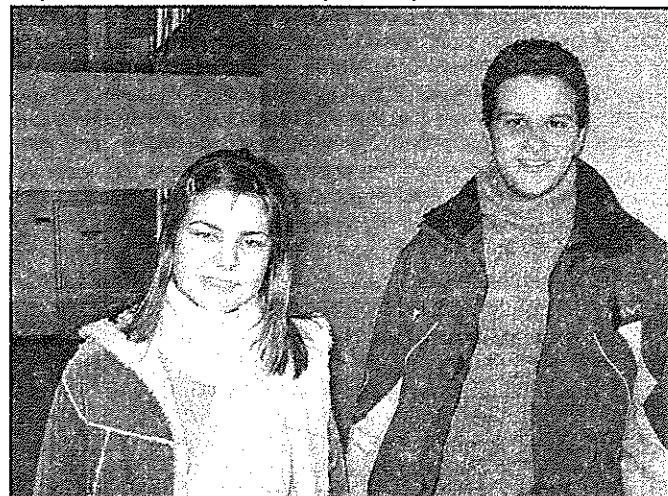

Чел съм за изпита по ПИК. Но не можах да завърши навреме. Защо ли. Защото не мога да чертая. Трябва да го знаме поне малко. Трябва да имам понятие от всичко, но не можах да го разбера. При г-н Митев съм, той дава консултации, но пак не го разбрах чертанието. Мисля, че ми трябва малко. То е единственият проблем откакто съм влязъл в университета. Математиката – ще я взема. Преди съм завършил Техникума по електроника „Джон Атанасов“, Стара Загора. Долу-горе ми е позната материията, която учим в университета, но трябва малко повече учене. Въобще не съм стреснат. Преподавателите са добре настроени към нас и искат да ни помогнат. И те като нас, искат да успеем. С колегите сме в прекрасни отношения. На тези, дето сега са на изпит, им стискам палци.

Красимира и Тони, четвърта година Компютърни системи и технологии /КСТ/, задочно обучение

Красимира

Предстои ни упражнение. Живея в Гъльбово. Като студент се чувствам страхотно. Разбира се, как няма да се справя с науките. В Габрово е както навсякъде. О, някои от преподавателите са страшни, но други – не. Някои дори са много добри. Разбират ни. Не съм имала проблеми с изпитите. Освен с един доцент. Моля се, да бъде благословен към мене и да ми даде изпита. Това, което зависи от мене, ще го направя. За изпити не чета дълго, но пък много помня. Мисля, че спокойно мога да изкарам още едно висше. На колегите студенти искам да припомня: Напред, науката е сълнце, която в душите грей ...

Тони

В курса ни на обучение досега, сме взели около 30-на изпити. Доволен съм от специалността си. Но сериозно мисля да уча и психология. Интересно ми е. Но не искам да я превърщам в своя професия. Не бих се занимавал с нещо различно от техниката и компютрите. Ние наистина имаме впечатляващи преподаватели. Асистентите ни обръщат повече внимание, може би, защото с тях имаме по-голям контакт. След малко влизаме при един от тях, Делян Генков, имаме упражнение по Компютърни мрежи. Много е важно преподавателят да предразполага студента, а когато студентът не знае, преподавателят да не демонстрира превъзходство. Но това общо взето може по-често да се срещне в първите години на обучение. Впрочем, годините минаха много бързо... Те изцяло бяха много добри. Бъдещето – зависи от нас.

За вълка говорихме, а той бил... само един етаж по-надолу

Ст. ас. Делян Генков, катедра КСТ:

Принципът ми е да се отнасям със студентите приятелски. Рутинирането в преподавателската професия зависи лично от человека. Едва ли зависи от възрастта. Аз искам да оставя добри спомени в студентите. А това, дали имат необходимите знания, до известна степен зависи и от тях. Насила човек не можеш да го научиш. Но при всички случаи, преподавателят трябва да направи така, че да заинтересува студентите, да ги накара да им бъдат интересно.

Севал, КСТ, задочно обучение:

Остава ми още малко – дипломната работа. Всичко дотук беше нормално. Сега се занимавам с едно, а искам да правя друго, но още не съм навлязъл в темата. Зависи. Не знам накъде ще тръгне животът. На всички по-млади колеги искам да кажа, че тук условията са добри, дори доста добри. Базата в Габрово е чудесна.

Връзката между университетите и фирмите

НЕОБХОДИМОСТ ЗА ОБУЧЕНИЕТО НА СТУДЕНТИТЕ И РАЗВИТИЕТО НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

На 28.01.2005 год. в София се проведе дискусия между Българската международна бизнес асоциация (БИБА) и Съветът на ректорите на висшите училища (ВУ) в България на тема „Университетите и бизнеса по пътя към общеевропейското образователно пространство“. В дискусията участваха Президентът на Републиката г-н Георги Първанов, зам. председателят на Комисията по образование към 39 НС проф. Огнян Сапарев, министърът на образованието доц. Игор Дамянов, председателят на Съвета на Ректорите проф. Йорданка Кузманова, ректори на ВУ и представители на фирми.

В своето изказване Президентът Първанов посочи, че все още частният бизнес има много слабо участие в образованието. Основно средствата за висшите училища постъпват от бюджета. Недостатъчни са средствата, които се отделят от бюджета за развитието на образованието и науката – едва 0,5% от БВП, докато в страните от ЕС те са 2%. Много слабо е застъпено участието на бизнеса в развитието на науката и научните изследвания. Липсва активност за създаване на разработки и защитаването им чрез патенти. В същото време от страна на държавата липсват облекчения – данъчни или други – за инвестиции, свързани с образованието и развитието на науката и научните изследвания. Особено актуален е въпросът за организиране на съвместни магистърски и докторски програми от страна на висшите училища и фирмите. Липсват стимули за студентите от страна на фирмите.

От друга страна във ВУ липсва ясна представа какви знания и умения трябва да притежават специалистите, които са необходими на бизнеса. Очевидно трябва да се премине към система за обучение през целия живот, тъй като получените знания в Университетите бързо оставят и не съответстват на съвременните техники и технологии.

В своето изказване доц. И. Дамянов се спря на необходимостта от подобряване на практическата подготовка на студентите. Необходимост от създаване на учебни програми, които да отговарят на изискванията на бизнеса. Той изрази становище, че представи-

тели на бизнеса трябва по-активно да участват в изграждането на учебните планове и програми, както и в органите за управление на висшите училища.

От страна на БИБА становището изразиха г-жа Саша Безуханова, която е и генерален директор на Холдър Пакард за България, както и представители на други чуждестранни фирми, осъществяващи бизнес в България. Основните изисквания за работа в тези фирми са: владеене на чужд език; добра компютърна подготовка; високо ниво на знанията по съответната специалност. Те изтъкнаха готовността на фирмите за провеждане на стажантски практики, както и за създаване на условия за разработка на дипломни работи. Съществуват възможности за съвместни изследователски проекти. Беше изтъкнато, че броят на приеманите студенти не е съобразен с потребностите на практиката. Има потребност от инженери, а в същото време много голям брой завършват хуманитарни специалности.

В заключение беше подписан Меморандум за сътрудничество между БИБА и Съвета на Ректорите, в който са посочени основните направления за съвместна дейност между ВУ и бизнеса.

Доц. Димитър Петров - зам. Ректор НИД

Българската международна бизнес асоциация (БИБА)

БИБА е асоциация на чуждестранните инвестиитори в България и е основана през 1992г. в София от седем големи международни компании с цел да представлява техните интереси пред Правителството и да работи за създаване на по-добри условия за бизнес в страната.

Днес БИБА обединява над 250 компании от 25 страни, които управляват близо 60% от директните чуждестранни инвестиции, направени в страната. През последните години БИБА отвори вратите си и за български фирми, които осъществяват международна дейност. Мисията на БИБА е да бъде активен двигател за подобряване на инвестиционния и бизнес климат в България.

БИБА насочва вниманието си и към подготовката на младите хора за успешна реализация в бизнеса. Преди три години стартира **Студентска програма на БИБА**, която дава възможност за едногодишен платен стаж на български студенти последна и предпоследна година (10-14 студента). Чрез тази програма БИБА дава възможност на стажантите да се запознаят с най-добрите бизнес практики и работни стандарти, да работят в непосредствен контакт с най-изявени менеджъри и експерти в различни области, да установят контакти, които ще са полезни за бъдещата им кариера. По-подробна информация може да се получи от сайта - www.biba.bg.

Техноначинанието и центровете по предприемачество

Във връзка с изпълнение на проект финансиран от холандското правителство за разработване на Иновационна стратегия на България и предвидения във връзка с това пилотен проект с цел популяризиране опита на Холандия по отношение работата на центровете по предприемачество към висши технически училища, в Техническия университет в Габрово дойде холандският проф. Ханс Висема, консултант на българските правителства от 1990 г., участвал в разработката на Иновационната стратегия на Република България.

Пред аудирия от студенти и преподаватели проф. Висема представи структурата на утвърдените като практика центрове по предприемачество в Холандия. В България има много иновации, а колкото повече ноу-хау се влага, толкова повече се повишава конкурентноспособността на международния пазар – обнадежди професорът.

Предприемаческите центрове правят университетите, към които съществуват, различни от традиционните

висши училища, които дават само образование. Те са не само източник на приходи, но и реална среда за развитие на предприемачески умения в студентите и начин университетът да се обвърже с практиката. Това е най-добрата възможност за оцеляване на едно висше училище. В България има много планини и долини, а висшите училища като че ли са на всяка от тях – каза проф. Висема, като сподели прогнозата си, че идва времето, когато много от тях ще бъдат закрити. На този етап обаче, университетите не могат да започнат стопанска дейност тъй като Законът за висшето образование не урежда такива права. Докато се уредят регулативните условия от държавата, няма смисъл да чакате – започвайте – настърчи професорът и даде пример, че когато си на двупосочен път с две ленти и не можеш да изпревариш от ляво, изпреварваш от дясно – пощегува се той.

Три са техническите висши училища към които ще се създадат предприемачески центрове. Единият от тях е Техническия университет – Габрово.

Иновационна стратегия, висши училища, практика

Скоро на уеб сайта на Изпълнителната агенция за настърчаване на малки и средни предприятия ще се появи Иновационната стратегия на РБългария, както и мерките за нейната реализация. Именно Агенцията ще администра дейността на Националния иновационен фонд. Въпрос на дни е разкриването на представителство на ИАНМСП в Габрово, което ще бъде в Габровската търговско-промишлена палата.

Иновационната стратегия дава шанс на висшите училища да се сдружават с фирми с цел иновативни разработки и кандидатстване за финансиране. Ако в консорциума влизат университети, ще се дават допълнително 10% към финансирането на проекта.

Дирекция „Технологично развитие и иновации“ към Изпълнителната агенция за настърчаване на малки и средни предприятия ще осъществява оперативно управление на Националния иновационен фонд. Звеното ще разпространява информация за дейността на фонда и ще провежда конкурси. Ще осъществява мониторинг на склонените договори. Оценката и класирането на проектите ще се осъществява от Оценяваш комитет от 15 члена, назначавани от Изпълнителния директор на ИАНМСП. Министърът на икономиката ще одобрява конкурсната документация.

За 2005 г. в Националния иновационен фонд са предвидени 5 млн. лв., додатък ще са 8 млн. лв., а до друга 13 млн. лв.

Иновационна стратегия на Република България

Стратегическа цел

Пълноправно членство в Европейския съюз

Необходимо е повишаване на конкурентноспособността на българските предприятия и способността им да устояват на конкурентния натиск на международните пазари; Внедряване на научни постижения, нови технологии и развитие на иновационния потенциал на предприятията.

Проблеми на национално ниво

Нарушено сътрудничество между науката и бизнеса; Атрактивен финансов ресурс от компаниите за усвояване на иновативни решения; Атрактивни финансово-инвестиционни инструменти за стимулиране на иновациите; Атрактивни на дългосрочно планиране от страна на бизнеса; Слаба мрежа, предоставяща услуги за бизнеса; Атрактивна административна структура за координиране и провеждане на иновационна политика; Емиграция на висококвалифицирани специалисти; Атрактивна система за иновационно наблюдение от статистиката.

Цел на Иновационната политика

Стимулиране на научните изследвания за индустрията; Подобряване финансирането на иновациите; Създаване на механизми за повишаване на чуждестранните инвестиции в научно-технологични области.

Мерки за реализация

Създаване на Национален иновационен фонд; Настърчаване заетостта на младите специалисти; Изграждане/

оптимизиране на технологични центрове.

Финансиране на проекти

Да кандидатстват могат всички лица, регистрирани по Търговския закон. Типове проекти: научно-приложни изследователски; технико-икономически/предпроектни.

Основният процент на субсидията е от 25 до 50% от стойността на проекта. Малки и средни предприятия, които участват в реализацията на научно-приложен проект, могат да получат допълнителна събсидия от 10%. Допълнително 10% ще бъдат давани, ако в екипа участва висше училище.

Не се финансираят

Проекти, свързани с регулярни или рутинни промени на съществуващи продукти, линии, услуги или вече финансиирани по други програми. Проекти за купуване на машини, сгради, земя. Проекти от секторите селско стопанство, лесовъдство, рибна промишленост. Проекти, съдържащи класифицирана информация.

Критерии за оценка на проектите

Иновативност: ниво на научно или технологочно постижение, новост на продукта, сложност, възможност за патентоване. Икономическа перспектива: Проектът да е част от стратегията за развитие на компанията, възвращаемост на инвестицията, пазарен потенциал, откриване на нови работни места, експортен потенциал.

За обучителите – цвете за жените, вино за мъжете

Лично Н. П. Филип Беке, посланик на Кралство Белгия, връчи сертификатите на завършилите курса „Бизнес по европейски правила“. Домакин на събитието беше Техническия университет – Габрово. На 17 декември тук дойдоха Елка Димитрова от Министерството на труда и социалната политика, кметът на Община Габрово Богомил Белчев, Стивън Талир наблюдал, представители на всички партньори по проекта.

Третият от ляво - Н. П. Филип Беке

та. Курсът бе в рамките на образователната програма, която Клуб „Приятели на Белгия“ и ТУ – Габрово стартираха на 24 ноември 2004 г. Инициативата за нея е на Н.П., експосланникът на Кралство Белгия в България Едмонд Де Вилде, фондация „Марсел Де Бископ: Аалст - Габрово“ и Клуб „Приятели на Белгия“ – Габрово. Фламандското правителство и МТСП оказаха финансова подкрепа за реализирането на проекта. Наблюдалят Стивън Талир сподели удовлетворението си от резултатите. Имам една мечта – каза той, – за една просперираща България и в частност Габрово. Като имам предвид какво видях, не смятам, че то ще е голям проблем. Йозеф Верзеле – директор обучителен център СИНТРА: Този ден е забележителен за вас, защото е денят, в който започвате своя бизнес.

Иван Ненов, председател на Клуб „Приятели на Белгия“: Когато говорим за предприемачество, като истински европейци, е логично да кажем, че то прилича на Габрово. Този курс доказва това. Девизът на Клуба е: Да работим за европеизацията на Габрово и на България.

Елка Димитрова: Курсът е доказателство на девиза, който чух в Дома на хумора и сатирата: Когато се заговори нещо по света, в Габрово вече се прави. Този проект е изключително интересен, защото осигурява високо качество на обучението и то по предпримачество. В тази област се създават трайна заетост, малки и средни фирми и много нови работни места.

Това е разковничето за увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата. Виждам много млади хора научени да започнат собствен бизнес благодарение на тези знания. Пожелавам им да се чувстват комфортно в условията на една нелека конкуренция и да оцелеят. Професионалното обучение е приоритет на социалното министерство. Отговаряме за хората, които излизат от средните и от висшите училища. Но

констатираме доста свободни работни места, за които не можем да осигурем качествена работна сила.

доц. Илия Немигенчев, ректор на ТУ – Габрово: Университетът е мястото, където трябва да се кръстосват интересите на хора, програми за обучение. Трябва да е начало на европейско обединяване не само в образованието, но и в икономиката. Понякога човек тича за много дипломи и различни квалификации, но аз винаги съм казвал на колегите: Научете се да правите едно нещо добре, за да печелите винаги от него. Обърнете вниманията в успехи.

доц. Немигенчев връчи Почетния знак на ТУ – Габрово на посланик Филип Беке.

Н.П. Филип Беке: Мисля, че сътрудничеството между два града, между две местни общества и власти, е изключително важно в Европа. И тя трябва да се поучи. В момента има четири нива за вземане на решения по европейските въпроси – европейски институции, национално – нивото на столиците, регионално и самите градове. Най-доброто е тогава, когато хората могат да седнат и заедно да намерят решение на въпросите си от местно ниво. Така градове като Габрово и Аалст могат да дискутират на собствено ниво, а не с хора от по-горните нива?! Това е изключително добър пример за сътрудничество между градове.

**Как се пише
бизнес план?**

В Германия студентите се обучават и да създават фирми

Икар е българско дружество за технологичен трансфер на научни продукти от 19 университета към промишлеността с двадесет годишен опит. От 11 до 15.10.2004 г. група от 10 представители на централата на Икар и техническите университети се запозна с опита на Германия в областта на трансфера на технологии в столицата на провинция Баден-Вюртенберг гр. Штутгарт.

Дружеството ТТИ (Инициатива за трансфер на технологии) е създадено през 1998 г. на територията на университета в Штутгарт. То е ООД с 33,3% дялово участие на университета, 33,3% на Съюз на приятелите на университета, 22,2% на Шайнбайс холдинг и 11,2% на университетски изследователски център. Целите на ТТИ са подпомагане на идеите за създаване на фирми, трансфер на технологии, създаване у студентите на навици за самостоятелна стопанска дейност. Провеждат се семинари, курсове за допълнителна квалификация, представляне на клиенти, работни колективи и фирми.

Дейността се подпомага на провинциално ниво от изследователските програми на инкубатора за високи технологии ECF, осигуряващ до 50% финансова помощ при патентоване, консултиране, участие в изложби и конференции, създаване на прототипи, проекти, завършващи със защита на дисертации, бизнес планове и др.

Към всеки факултет има професор, отговарящ за работата по ТТИ, който насочва студентите към допълнително обучение по време на следването. Програма „Млади иноватори“ подпомага завършилите през последните няколко години да разработят продукт и да създават нова самостоятелна фирма. Желаещите предлагат на ТТИ проект, който се финансира в продължение на 1-2 години, разработка се на територията и върху материалната база на университета, с помощта на консултации от университетски преподаватели. За 6 години са подпомогнати 292 проекта с 350 участника. Кои от предложените проекти в какъв размер да се финансират решава 15 членна комисия, в която участват представители на държавата, провинцията, банките, промишлеността и университета.

Инж. Вонше, рожба на последната програма разказа, че през 2000 г. трима приятели са защитили групова дипломна работа и още по време на следването си са пожелали да се обучат за създаване на фирма. Посещавали са семинари, участвали са в създаване на софтуерни продукти за Бош и др. фирми. По проект „Млади иноватори“ са регистрирали фирма в Англия с представителство в Штутгарт, тъй като регистрацията на фирмии в Германия е много по-скъпа. По проекта са създали продукта на фирмата – софтуер за мозъчни атаки при групови обсъждания и конферентна работа в реално време на група, намираща се на различни територии. Предлагат продукт, обучение и поддръжка. Университетът им е помогнал с едингодишен проект, за създаване на софтуер, управление и маркетингова стратегия на фирмата, бесплатно консултиране, зали, компютри и първа версия на платформата им, защитена като дипломна рабо-

та без финансови разходи от тяхна страна. От 2005 г. фирмата излиза самостоятелно на пазара като ще развива и диференцира продукта си.

Инж. Хойзер е представител на първите студенти, ползвали тази програма. Той е собственик на фирма от 10 служители и допълнителен, проектно базиран състав от сътрудници. Фирмата му изгражда силно интегрирани интернет страници, особено в областта на машиностроенето и изследването на пазари. Предлага интернет портали, консултации, поддръжка, бизнес ориентирани подходи в производството и инженерната дейност, обслужва вестници и издателства. Редакционната им система поддържа много езици, включително китайски. Предлага база данни за производствени машини втора употреба; наблюдава пазари по продукти, провинции, дни, седмици и месеци – продажби, анализи, тенденции, съвети. Родени със съдействието на ТТИ сега те предлагат теми за дипломни работи, плащат на университета за проекти, зали и консултации.

Особеното в обучението на немските студенти е, че не се ограничават в усвояването на знанията, достъпни за техните преподаватели, а се учат и как да ги предлагат в практиката – чрез участие в проекти, предназна-

Групата от Икар на посещение в Шайнбайс холдинг

ченни за фирми и обучение за създаване на собствен бизнес. За разлика от традициите в България те разработват по правило групови курсови работи и дипломни проекти, което формира качества за работа в екип като негови членове и лидери.

Изследователската програма EXIST-Seed е насочена към студенти, млади учени и докторанти за създаване на иновативни технологично ориентирани продукти: развитие на софтуер, производствени системи и технологии, медицинска техника, техника за комуникации, енергетика и околната среда. Програмите се финансират ежегодно на 01.01, 01.05 и 01.09, условията за предоставяне на финансова и ресурсна подкрепа се съдържат в www.exist.de.

доц. д-р К. Киров, ЗРУД на ТУ-Габрово

Информация за ТТИ може да се намери в
www.tti-stuttgart.de

Германската наука - двигател на икономиката

Българската промишленост смени собствениците, продуктите и пазарите си в условия на почти пълно откъсване от университетската и унищожаване на ведомствената наука, почти закрити конструктивни и технологични отдели и пълна липса на подкрепа от страна на държавата и местното управление. Тя се превърна в поддоставчик, работещ на ишлеме по чужди поръчки, а изборът и разработката на продукта, пазарната стратегия и основната част от печалбата остават при мениджърите в чужбина. При българският производител, който още помни ролята си на основен износител на компютри и роботи, остават трохите.

След падането на берлинската стена и разширяването на ЕС в Германия се наблюдава нов подход към традиционно интензивния трансфер на технологии от науката към промишлеността и от една фирма към друга (обикновено неконкурентни). Процесът става все по-интензивен с все по-малко финансово участие на държавата. Създават се мрежи за трансфер на технологии, които управляват огромни бази от данни за патенти, предложения на продукти и услуги към фирмите и предложения на проблеми от фирмите към науката. Финансирането на трансфера става преди всичко на база на проекти, като колективите се създават и прекратяват със започването и завършването им.

Институцията Фраунхофер (www.fraunhofer.de) представлява огромна мрежа за създаване и трансфер на технологии, покриваща Германия, страните от ЕС и притежаващи офиси в редица други страни. Той включва 58 института, 12 хиляди служители и осъществява дейност с годишен обем 1 милиард евро. Разработва бази от данни за патенти, научни разработки, конструкции, технологии, методики, анализи, пазари, проблеми и др. във всички области на живота. Мрежата осигурява скорост на разработките, перспективност и гъвкавост. Наукоемкостта е гаранция за използване на авангардни постижения и осигуряване на високи печалиби и добри перспективи на фирмите, ползваващи услугите на мрежата.

Най-близко до нашата действителност е Институтът за производствена техника и автоматизация (www.ipa.fraunhofer.de) с предмет на дейност:

-мениджмънт на фирмата, организация на управление, осигуряване на качеството;

-роботика и автоматизирани системи за производство;

-автоматизация на производството и микротехника (натехнологии);

-електронна техника и технологии, включително виртуално проектиране на продукта и производството;

-техника и технологии за опазване на околната среда и мн. др.

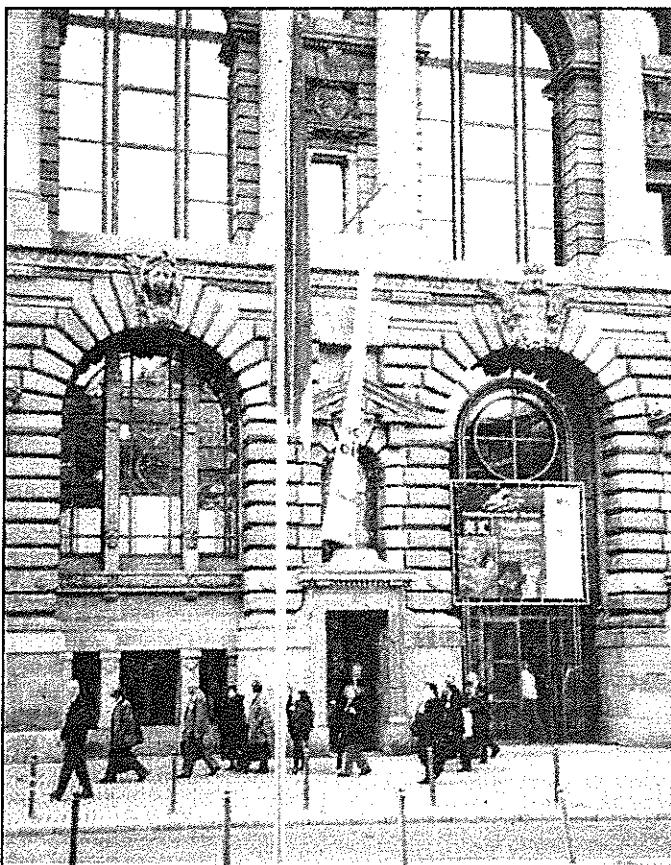
Групата за развой на технологии развива и реализира конкурентни предимства, като не се концентрира върху конкретни продукти, а върху нуждите на пазара, който се нуждае едновременно от различни технологии. Годишният обем 9,2 млн. евро 70% се финансира от индустрията, останалата част е от спечелени чрез конкурс договори на държавно, провинциално ниво и европейски проекти. Държавната субсидия е малка и намаляваща.

Групата по производствена техника проектира, планира, създава нови материали, продукти и технологии в различни области. Развива продуктите чрез компютърно обемно моделиране, якостно и деформационно оразмеряване, изследване на механиката, създаване на софтуер и управляващи програми, създаване на виртуални и реални прототипи и продукция.

Групата по организация на труда разработва стратегии за обновление на производството, за поддържане на качеството, за иновации. Предлага допълнителна квалификация на служителите, анализи и планове за развитие на фирмите, мениджмънт на клиентите и знанията. С развитието на продуктите фирмите трябва да преквалифицират персонала си. Групата организира работни кръгове, семинари на еднородни фирми, като за нуждите на обучението обикновено се привличат учени. Много полезен е обменът на опит между колеги от различни фирми, на ако има конкурентни заплахи водещата фирма има право да наложи определени ограничения на информациите.

Фондация Щайнбайс (www.steinbeis.de) с едноименна-та си дъщерна фирма покрива 600 центъра, от които 122 в университети и научни институти. В приложните науки работят най-голяма част от тях - 170 центъра. Има постоянен състав от 1000 души и програмен около 4200,

продължава на стр. 8

Германската наука - двигател на икономиката

от стр. 7

от които 800 професори. Годишно се обслужват 10 хил. клиенти от 40 страни, главно средни фирми, които не разполагат с достатъчен свой развоен потенциал, а трябва да развиват конкурентни продукти на високо ниво. Отчита се глобализацията на икономиката и недостатъчните възможности на фирмите да поддържат международни връзки и да следят състоянието и нуждите на световните пазари.

За всеки проблем на клиента се търси изпълнител по цялата мрежа. Разработващите групи обикновено се водят от професор, който при работа във фирмата е в ролята на частен предприемач. Работи се само по договори, много от центровете са в чужбина. Повечето проекти изискват патенти и ноу хай от различни области. Всеки от 600-те ръководители на центрове е предприемач, който търси проекти. Всеки от сътрудниците трябва да доказва, че може да намира клиенти и да формира доход.

Центрът в Штутгарт подпомага партньори от чужбина в рамките на VI рамкова програма на ЕС и извън него. Тази помош активно се търси от малки и средни предприятия и търговски представителства. Извършват се пазарни проучвания, идентификации на пазарни партньори, които могат да не знаят за това, но стават добре познати на клиента, който опознава клиентите и партньорите си. Центърът подготвя срещи и споразумения между партньорите, които кооперират продукти, технологии и инновации. Това е най-прекият път за намиране на немски партньори.

Предлагат се много технологии за опазване на околната среда, почистване и обработване на охлаждащи течности, индустриални отпадъци, изсушаване и преработване утайките на големи пречиствателни станции и мн. др. Търсят не само клиенти, но и партньори за коопериране на разработки.

Пример за резултат от дейността на тази мрежа е фирмата ARP в Шварцвалд, създадена от двама братя през 1984 г. с персонал 60 человека (www.arp-mb.de). Тя няма капацитет за собствени изследвания и развитие на продуктите, но е намерила ниша чрез Щайнбайс за производство на съоръжения за преработване на алуминиеви стружки до 40 тона на ден в автомобилната и самолетна индустрии на САЩ, ЕС, Япония, Чехословакия и др.

Съюзът на индустриалците, представящ множество малки и средни фирми констатира, че дейността им силено се затруднява от условията в страната (бюрокрация, данъчна система, пазар на труда, ограничени финансови ресурси и др.). Университетите създават полезни продукти, за които тези фирми не са информирани. От тези фирми само 15% знаят проблемите си, кой може да ги реши и търсят сами внедрителя, 10 % не познават проблемите си и не търсят решения - те са обречени. Съюзът чрез BDI предлага на 60-70% от фирмите новости в поддържането и модернизирането на продуктите. Тя е част от аналогична мрежа на ЕС, всяка от страните на която има структури от университети и фирми. Хелмхолц е представител на фирмите в страната, други мрежи представляват университетите и научните институти. Първо се изяснява каква е фирмата, какви са и проблемите, след което се организира представяне за намиране на решения и партньори. Сътрудничат се и с аналогични мрежи, представящи база от данни за проблеми, предложения и партньори от САЩ, Япо-

ния и др. страни.

Мрежата Хелмхолц (www.helmholtz.de) има 250 научни института, обединени в 15 научни центъра, 24000 сътрудника и годишен бюджет от 2,1 милиарда евро. Подобно на останалите институции и тук финансирането се измества от бюджетно към проектно. Оценителите на проекти са на нивото

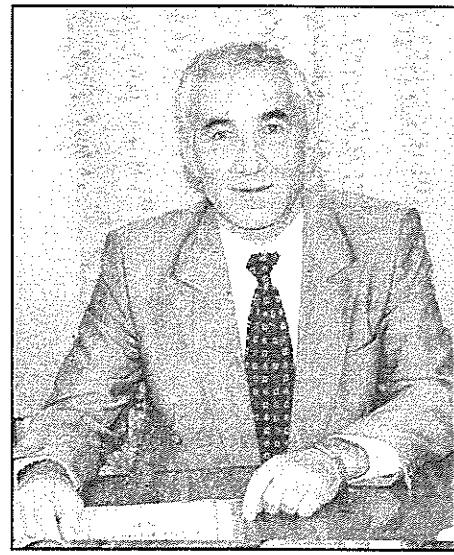
на авторите (firmено, регионално, държавно, европейско). По-голямо финансиране получават проектите с по-висока стойност и по-широко мултилициране на внедряването.

Всички големи и основната част средни и малки предприятия имат отношения с обществото Хелмхолц. То създава технологичната основа на бъдещето. Чрез него се регистрират годишно 500 патента в различни области. Подпомага създаването на фирми, включващи инвеститори, юристи и учени с предмет на дейност трансфер на технологии. Инкубатор за създаване на такива фирми действа край Мюнхен. Практиката доказва, че науката създава най-добрите и перспективни работни места.

Специално внимание се обръща на обучението на младите специалисти да създават фирми в областта на научния маркетинг. Авторът винаги трябва да разполага с няколко варианта за привличане вниманието на инвеститора при представяне на различни варианти разработката си. Най-краткото 30-60 секундно изложение (разговор в асансьора) с няколко ключови думи трябва да ангажира вниманието със същността и ползите за инвеститора.

Авторите на проекти трябва ясно да дефинират целите им и ползите за инвеститора, неговите клиенти, за общество, както и срокът за връщане на инвестицията. Тъй като трансферът на технологии винаги засяга съществуващото положение на групи от хора, анализът на рисковете за тях, пътищата за преодоляване на съпротивата им и възможностите за бъдещото им устройване трябва да бъдат задължителна част от проекта.

Опитът на немската наука като двигател на икономиката може да бъде използван чрез директно вкачване на наши фирми и учени в германските фирми за технологичен трансфер, но много по-добре е да се приложи като идея за създаване на подобни общества обединяващи български учени и производители, които да бъдат не само клиенти, а и достойни партньори на глобализиращите се световни наука и икономика.

доц. д-р Кирил Киров, зам. ректор на ТУ-Габрово

170 години от създаването на Първото новобългарско светско училище

На 14 януари 2005 г., габровската общественост чества 170 години на Първото новобългарско светско училище. На нея Общинският съвет Габрово посвети Тържествена сесия, която се проведе в деня на честването.

Анна Маринова, директор на Националната Априловска гимназия:

Историческият прелом, подгответ и извършен в съзнанието на българите от Васил Априлов, Никола Палаузов и техните сподвижници е изучаван и оценяван многократно и по достойнство. Давайки си ясна сметка, че създаването на новобългарско училище не може да бъде частно дело, те се обръщат за помощ към съгражданите си и слизходително им прощават неразбирането с факта, че останалите са „неозарени още достатъчно от лъчите на просвещението“. Но не като основен спомоществовател, каквото през Възраждането има много, а като създател на единствената ясна и прогресивна програма за национална училищно-просветна дейност и с граматическото реформиране на словото ни, Васил Априлов западва книжовници и педагоги за осъществяване на цялостна културна революция. Така само петнадесет години след създаването на българското училище, то подготвя мисленето на образовашите се, търговци, меценати и граждансество за национално-освободителните процеси. Създаденото през 1870 година, Габровско научническо дружество е ключов фактор за обществените въпроси в местната среда в навечерието на Априлското въстание и Освобождението през 1876.

Програмата, посветена на патронния празник на Националната Априловска гимназия ще продължи през цялата година.

Историческа справка за развитието на Първото светско новобългарско училище

1832 г. Формиране на Одеско училищно настоятелство от попечители в т.ч. и В. Априлов и Николай Палаузов; създаване на първия училищен печат И вземане на решение „да се учреди българско училище по примера на европейските“

1835, 2/14 януари Открива се първото светско новобългарско училище от Неофит Рилски, първия учител в Габровското училище в което се преподава на български книжовен език по метода за взаимоучително обучение на Бел и Ланкастър. Съставени са български взаимоучителни таблици, разпространени покъсно сред още 33 взаимни училища в страната; създаден е първият дисциплинарен правилник.

1836 г. Изработено е първото учебно пособие – географски глобус от Неофит Рилски

1840 г. Създава се първата училищна библиотека с изпратените лични книги от Априлов и Палаузов

1857 г. Габровското училище става образцово класно и за първи път се въвеждат нови програми и учебни предмети: катехизис, алгебра, геометрия, логика, физика, френски и немски език; курсът на обучение става 9-годишен

1858 г. За първи път се провежда публично изпитване и се полага началото на традицията за годишен изпит в края на учебната година.

1859 г. Въвеждат се гимнастика от Н. Стефанов и българска история от Тодор Бурмов.

1868 г. Йосиф Ковачев въвежда звучната метода
1870 г. в Априловото училище се създава габровско ученическо дружество

1872 г. Училището става първата седмокласна гимназия в поробена България

1873 г. Построена е сградата на гимназията, копие на Ришельовския лицей в Одеса и обявена за паметник на културата през 1979 г.

1883 г. Основава се първият училищен музей по инициатива на Райчо Каролов, първи директор на гимназията

1973 г. Априловската гимназия получава най-високото тогава държавно отличие Орден Георги Димитров.

1988 г. Училището получава национален статут и право да определя условията на приема си в цялата страна: Национална Априловска гимназия осигурява специфична хуманитарна профилирана подготовка в направленията: литература, и журналистика, история и археология, философия и право и изкуства.

1991 г. Национална Априловска гимназия става асоциирано към ЮНЕСКО училище

1992 г. Въведени са чуждоезикови профили английски и немски език, с които гимназията определя ново профилиране: хуманитарно и чуждоезиково

1993 г. Осъществява се за първи път прием на ученици след завършен трети клас с интензивно изучаване на френски и английски език, обучавани по експериментална система Пикси – философия за деца

2001 г. Първи прием на чуждоезиков профил Новогръцки език с билингвално обучение по антична култура и икономическо развитие на Балканите.

МНЕНИЕ

ИНОВАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ

Нужна е база за научни изследвания

Галина Михнева, изпълнителен директор на Габровската търговско-промишлена палата

Разбираам целите на Иновационната стратегия да бъдат насърчавани научните изследвания и внедряването им в практиката. Това, което ме кара да мисля, че успехът ще бъде 50/50 е, че 10 години не вложихме един лев за подобряване на базата за научни изследвания. В момента наука се прави с пари и то с много пари. Нужни са съвременни условия за научни изследвания. Компютрите не са достатъчни. Трябва да има няколко лаборатории, за да знаем, че в България има къде да се изследва научно. Част от него може да бъде в Габровския университет, следващото в друго висше училище. Имаме интелектуалния потенциал. Но без база не можем да сме конкурентоспособни. ГТПП ще работи за използване мерките по Иновационната стратегия, още повече, че ние сме пряко заинтересувани. Веднъж заради Високотехнологичния парк, второ заради Центъра по предприемачество. Смятам, че в тази посока можем да се развиваме, а не в програмите за намаляване на безработицата. Това е и нашият шанс да запазим младите хора да останат тук. Оттук нататък трябва да седнем с ТУ-Габрово и фирмите, за да видим какво можем да направим

заедно, какво можем да измъкнем от програмата така, че и фирмите да имат полза, и университета. Както и преподавателите да се докоснат до практиката, а предприемачите да научат за възможностите на науката. лично аз, чрез ГТПП и чрез БТПП, ако не е безкрайно късно, да се опитаме в Иновационния фонд да вкарваме разума. Защото първата стъпка за нашите предприятия са технологии.

**ГЛ. АС. Д-Р
ДАНИЕЛА ДИМОВА:**

Моят факултет Стопански

Започнах работа в ТУ-Габрово през учебната 1993/94 година, когато факултетът ни се наричаше Промеслен мениджмънт /по-късно Инженерно-икономически/ и в началото обучаваше студенти само по една специалност „Индустриален мениджмънт“. Тази специалност по-късно беше доразвита по програма TEMPUS, като учебните планове и програми бяха сравнени с аналогични от два европейски университета - университет „Каледония“ в Глазгоу и университетът в Гент, Белгия и актуализирани.

В течение на 10 години създадохме и непрекъснато обновявахме редица специалности: Индустриски мениджмънт, Финанси и банково дело, Търговия и маркетинг, Предприемачество и мениджмънт, Финанси, Икономика на търговията; Индустриско инженерство, Публични финанси, Управление на териториални единици, Публична администрация, Маркетинг, Стопанско управление, Социални дейности.

Това изискваше да се извърши огромно количество работа и често работехме до късно вечер, с огромна всеотдайност, хъс и любов към работата си и към нашите „рожби“ - всички тези специалности. Някои от тях отпаднаха по наше предложение, една не беше акредитирана, а една беше прехвърлена във факултет „Машиностроение и уредостроене“. Желаехме за студентите си най-доброто и не пестяхме усилия, за да го постигнем. Болеехме за факултета си, живеехме с проблемите му, и това продължава и днес.

В началото имаше две катедри. Катедрата „Икономика, организация и управление“ беше в основата на обучението по икономическите и управленическите дисциплини и в началото наброяваше 8 души, от които трима доценти. Катедра „Обществени науки“ осигуряваща обучението в областта на обществените науки и също бе-

ше малобройна. С времето двете катедри се разшириха и от тях се формираха нови - „Управление и маркетинг“, „Икономика“, „Финанси“ и „Социални дейности“, а по-късно и „Социални науки“. Основен проблем беше кадровото осигуряване на учебния процес. Поканихме за редовни и хонорувани преподаватели водещи учени в своята област от други университетски градове и с тяхна помощ се създадоха и утвърдиха толкова много специалности. Обявиха се голям брой асистентски конкурси и се назначиха млади и амбициозни хора, на голяма част от които и днес разчита нашият факултет.

От гледна точка на материалната база, не сме имали особени потребности и трудности, тъй като спецификата на обучението изисква работа само с компютърна, офис и видеотехника. Първата компютърна лаборатория беше създадена с компютрите по доставени по програма TEMPUS, които бяха изпратени от Белгия като работни места за преподавателите, а ние ги предоставихме за обучение на студентите. По-късно, по други проекти и фондове, бяха създадени и останалите компютърни лаборатории.

Създаването на Стопански факултет, който стана приемник на Инженерно-икономическия факултет, отговори на потребностите на пазара от специалисти в областта на икономиката и управлението. Днес нашите студенти са навсякъде в стопанската и публичната сфера. Тази потребност от кадри, наложи създаване на изнесено обучение в Ловеч, Благоевград и Пловдив.

Заслуги за създаването на факултета имат първият му декан доц. Пейчо Ганчев, зам. декант доц. Любен Жеглов, първият р-к катедра Икономика, организация и управление, доц. Анюта Николова сега декан на факултета. По отношение на изнесеното и дистанционното обучение - доц. Румяна Нейкова.

Приятелите са всичко

Студентът първа година АИУТ в Техническия университет Габрово, Цветомир Ганев, се хвърли в студените води на Янтра и пръв, от общо осемте момчета, грабна Светия Кръст на Иордановден. Много от дошлите този ден под, над, около и на моста „Игото“, се втурнаха да го поздравят за мъжеството.

Целта ми беше да хвана кръста. За парите, които дават не бях мислил. Това са 50 лв. от църквата и 50 лв. от кмета. Майка ми ме подсети, че можем да ги дадем на децата от Дома за деца и юноши в Габрово за лятната им ваканция. Те се зарадваха много. Много съм доволен.

От малък редовно ходех да гледам как скачаха за кръста. Роди се желанието да го направя и аз. Този успех ме зареди. Доказах си, че каквото искам, мога да го направя. Даде ми повече воля. На следващата вечер, моята майка ми беше подготвила голяма изненада. Тя бе помолила в църквата, да ми дадат Светия Кръст. И свещениците ми го подариха. Сега е над леглото ми. Дава ми сила.

Удовлетворен съм, когато постигна нещо сам. Това са нещата, които се случват всеки ден и които зависят от мене. Човек трябва сам да се бори за своята съдба.

Мислите ми сутрин..? Може би да успявам повече и повече. Планирам си деня от вечерта.

Ако спреш да мечтаеш, животът вече е без有意思ен.

Моята цел е, когато завърша образоването си, да имам свой бизнес. Не знам какво точно. Имам още много други мечти, но те са занапред.

Може би бих отишъл в чужбина, но само, за да изкарам пари. Нямам желание да оставам. Казват, никога не казвай Никога, може животът да ми поднесе такъв вариант, но се надявам да не стане. Просто нямам желание. Искам да постигна нещо в България.

Имам страховити приятели. Аз съм по-импултивен. Понякога правя неща, към които те са резервирали. Вече ми се иска сам да нося отговорност за своя живот.

Парите развалят мислите. Понякога те развали и хората. До този с парите трябва да има друг човек, който да го приземява.

Ако се държиш лошо с хората, вярвам, че един ден ще ти се върне. Лошите гледаш да ги избегваш, дори не говоря с тях.

Вярвам в българите. Но мисля, че сме разделени един от друг. По-студени сме. Не сме обединени. Бих работил за единството, но за сам чо-

век е трудно.

Бъдещето. Надявам се един ден мечтите ми да се сбъднат.

Габрово ми е роден град. Не искам да го напускам. Тук имам много приятели.

Имам сестра, казва се Люба. Студентка е първа година, Индустриски мениджърски факултет на ТУ-Габрово. Тя е доста по-учено-любива от мене.

Много ми се иска хората да се разбират. Работят в заведение. Клиентите, когато дойдат, изглеждат много добре. Но само след първата чаша алкохол, се променят и стигат до бой. Не можеш да ги познаеш. Всеки си мисли, че е нещо повече от другия. Това разделя хората.

По принцип не вярвах в Господ. Но, когато бях малък, имах съдбовно преживяване. Всичко свърши добро. Божия работа. Вярвам, че всеки си има един ангел.

Честността не е демоде

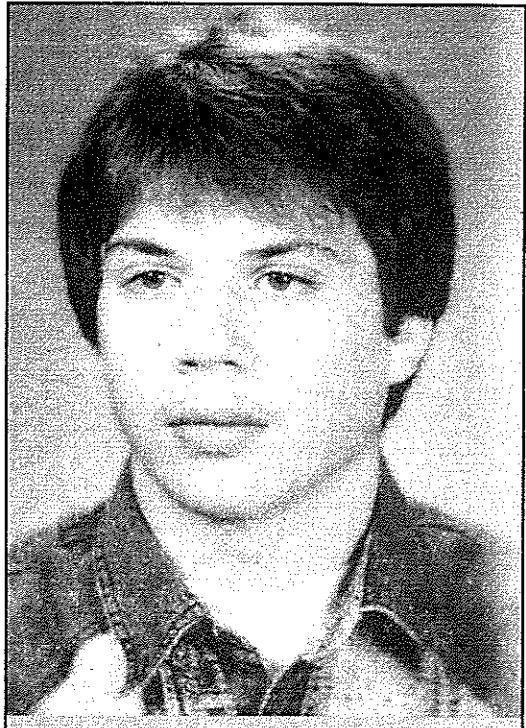
Неотдавна Цветослав Красимиров Цветанов, студент IV курс специалност Машиностроителна техника и технологии, факултет Машиностроение и уредостроене към Техническия университет – Габрово, попаднал на чужда вещ. И я предал в полицията. Собственикът ѝ се оказал също човек от университета. Това е доц. д-р Веско Душков, преподавател във факултет Стопански, който изпрати своята благодарност за Цветослав.

В края на месец ноември 2004 г., поради невнимание, загубих чанта с документи - лична книжка, свидетелство за правоуправление на лек автомобил, дебитна карта, скъп мобилен апарат и известна сума пари. Бях приятно изненадан, когато няколко часа по-късно, студентът от факултет Машиностроение и уредостроене Цветослав Цветанов, се беше вече обадил във Велико Търново, че е намерил чантата и тя е предадена в РПУ - Габрово. С това ми бяха спестени много усилия, нерви и време, защото в близките дни ми предстоеше тежка операция.

Моля, да бъде изказана благодарността ми на студента. Неговата постъпка прави чест на студентите от ТУ - Габрово.

Постъпката на Цветослав впечатли всички и ръководството на университета реши да изрази своята благодарност за достойната постъпка на студента. Когато Цветослав се завърне след сесията в Габрово, публично ще му бъде връчена Благодарствена заповед.

Така, малкият жест на Цветослав накара университета да се горде с него и особено колегите му от факултет МУ. А колегите на доц. Душков от факултет Стопански бяха щастливи, че честността е в младите хора.

Цветослав Цветанов

30 младежи ще се обучават да интервюират

Студентският ЕкоКлуб „Детелина“ спечели пред Министерството на младежта и спорта проекта „Доброволци на 21 век“. Неговото реализиране ще продължи до м. май т.г. Студентите, заедно с младежката организация ИМКА, партньор по проекта, ще изследват нагласите за доброволна работа и младежко участие, както и нагласата за работа с доброволци от младежки групи и организации в Габрово, Севлиево и Дряново. Интервюиращите младежи ще преминат обучение за придобиване на комуникативност и умения за водене на разговор.

В края на проекта, участниците, заедно с представители на местни институции, ще изведат препоръки към местните младежки групи и организации, към представителите на местните и регионални власти. Целта е през май, когато е предвидено да се приемат общинската и регионална стратегии за младежка политика, участниците в

проекта да могат да бъдат полезни и да предложат готови анализи и препоръки.

Преди години, по инициатива на студентите от специалност Екология към ТУ – Габрово, бе учреден ЕкоКлуб „Детелина“. Днес той е самостоятелна неправителствена организация, в която членуват предимно студенти – каза нейният председател Венцислав Величков. Деятностите на клуба досега са свързани с екологията. Организирал е кампании и прояви посветени на Дения на Земята, на гората, различни екоакции, обучения. В клуба членуват около 40 человека, които се срещат в предоставената от Студентски съвет стая на клуба. ЕкоКлуб „Детелина“, след като самият стана инициатор и превърна в практика разделното събиране на хартия в студентските общежития, стана застъпник на идеята рециклирането на хартия да се превърне в държавна политика у нас.

Технически университет - Габрово, Студентски вестник „Огледало“

Издава Студентски съвет

Гл. редактор: Мариана Мандичева 0887771813 Предпечат: Евгени Иванов и Мирослав Славов

Репортери: Даниела Славова и Катина Георгиева
януари, 2005 година

БРОЙ

2

Vestnik@tugab.bg

ГОДИНА IV, ФЕВРУАРИ 2005 г.

СТУДЕНТСКИ ВЕСТНИК

ОГЛЕДАЛО

издава Студентски Съвет към ТУ - Габрово

ВИШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ ПРЕДИ И СЛЕД ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО КЪМ ЕС

Пропуските в образованието ще доведат до загуба на няколко поколения

Министърът по европейските въпроси Меглена Кунева бе гост на Техническия университет в Габрово точно в деня на Баба Марта. Поводът да посети града бе кампанията Европа: Предай нататък. Пред Академичния съвет тя говори за висшето образование в условията на присъединяването на България към Европейския съюз. Тя похвали Габрово и съседните общини за умението им да привличат допълнителни средства и да пишат проекти. Какво ще стане в България 2007-ма, нямам отговор на този въпрос, защото ние винаги имаме склонност да забравяме едно **ако**. Може всичко да се развие прекрасно, но ако работим добре, ако управляем добре, ако знаем най-краткия път до мястото, до което отиваме. Това са много неща, на които не мога да дам отговор. Чисто теоретично няма основания за опасения. Не съм човек на обещанията. Идеята, че ние влизаме в ЕС, за да ни измъчват, е фалшива. Никой няма интерес от една страна, която не се справя добре, да е член на ЕС.

Когато съм в университет, винаги изпитвам желание аз да благодаря, че съм пред вас. Защото извършвате една вечна работа.

Какво можем да направим за себе си в националната държава и какво ЕС може да направи за нас

И България и Румъния поставят много ясно, при разглеждане на новата финансова рамка на ЕС, въпроса за образованието и инфраструктурата. Ние има-

ме най-голям интерес да влагаме в образованието. То, което се случи в Ирландия и Финландия, е благодарение на образованието. По отношение на прочутата Лисабонска стратегия – конкурентноспособност на икономиката, високи технологии, създаване на работни места, обучение през целия живот – тези страни излиза, че са направили чудеса от прага на голяма бедност до това, което са в момента. И за всичко им е било нужно образованието. Ще бъде жалко, ако ние не преминем от приказките колко е важно да се влага в образованието, към конкретни действия. Ние правим големи планове и стратегии, но не указваме начин на как да стигнем до крайна точка. Нещо, за да стане, първо трябва да имаш нормативен акт, компонента институция, контрол и добра администрация. Никой няма да разбере, как една много добра стратегия в образованието действа, ако тя не е развита на планове за действие и ако няма хора, които да я приложат. Общо взето

нашето законодателство е хармонизирано. Едно от най-хубавите неща е, че завършихме преговорите. В новата финансова рамка ще се говори за образование. Трябва ли всичко това да бъде снабдено с пари или отново ще го оставим на националната държава. Ще има ли национален план за действие

продължава на стр. 9

Трябва да почнем да променяме културата си по отношение на образованието и да имаме единна национална позиция.

IN MEMORIAM

**на 15.02.2005 г.
внезапно,
много неочаквано,
ненавременно
почина
прекрасният човек,
колегата**

**доц. ПЕТКО ЖЕЧЕВ
ТОДОРОВ**

Като че ли беше вчера.
Млад и енергичен
истината бързо таз разбра –
не можеш ти да бъдеш в първите редици
без тежка и мъжествена борба.

Моряк, студент и асистент, доцент –
набързо сви семейството гнездо.

И после пак пое нагоре, гдето
сияйно светеше небето.

В стремежа си към тези висини
ти трябваше да бъдеш

и мил съпруг, и прозорлив баща,
разкрил на своя син света,
готов на всичко за приятелите свои
да им помогнеш в техните неволи.

И днес, когато свели сме пред теб глави –
да знаеш само, колко много ни боли,
че не можахме да те предпазим от смъртта,
когато ненадейно връхлетя.

Надеждата едничка ни остана
да кътаме дълбоко в своите сърца
скъп спомен за Човека, който
ще бъде винаги сред нас и след смъртта.

Доцент доктор инженер Петко Жечев е роден на 24 август 1948 година в град Габрово. До 1967 г. учи в ТМТ „д-р Никола Василиади“, където е един от първенците на випуска. От 1967 година е приет за редовен студент, в първия випуск на специалността Полупроводникова и промишлена електроника в Техническия университет – Габрово.

През 1972 година завършва висшето си образование. С конкурс е назначен за стажант – асистент към катедра Полупроводникова и промишлена електроника. През 1973 – 1974 година отбива редовната си военна служба в ШЗО към Висшето военно морско училище „Н. Вапцаров“ - Варна, става командир на рота.

През 1975 година, след отлично представяне на конкурс, е назначен за асистент в катедра Полупроводникова и промишлена електроника по дисциплината Основи на микроелектрониката. Той се посвещава на науката и научните изследвания, на учебно-преподавателската дейност. Отново амбициозен и волеви в новата си страници от живота, започва неговата отлична професионална кариера.

През 1972 година е зачислен в аспирантура в областта на Функционалната микроелектроника. Многократно е канен на специализации в КПИ – Киев.

Като преподавател работи за утвърждаване на новото за университета и катедрата, направление Микроелектроника.

През 1987 година ВАК му присъди научната степен Доктор за защитена дисертация в областта на микроелектрониката. След няколко години идва признанието – научното звание - доцент.

Той притежаваше високо чувство за дълг и отговорност пред колегите си и студентите. Работеше неуморно за разширяване и популяризиране на една трудна област, каквато е микроелектрониката. Преподаваше и в трите факултета на университета, участва в учебния процес на Техническия колеж – Ловеч, в Югозападния университет – Благоевград.

Автор е на над 76 научни публикации, 5 учебника, 5 изобретения и 5 патента.

С горещото си сърце и всеотдайност доц. Жечев печелеше доверието на колегите си и едновременно отдаваше сили като административен ръководител: зам. директор на НИС /1988-1991/; зам. декан на Факултет Електротехника и електроника.

Скърбим за него.

ТУ - Габрово

Недостиг на инженерни кадри

Техническият университет в Габрово излиза от стереотипа и търси реалните нужди на местния бизнес от специализирани кадри. По инициатива на специалността Машиностроителна техника и технологии и във връзка с кандидатстудентския прием тази година, в началото на м. април ще се проведе своеобразна среща на предприемачи – работодатели от региона, които имат нужда от инженерни кадри, заедно със студенти и преподаватели.

МТТ, както лаконично наричат специалността в университета, се оказаха доста инициативни и първи направиха крачата към пазара на труда, където всяка година излизат възпитаниците на университета и в частност на МТТ.

- Нашите усилия да подгответе качествени специалисти ще продължат и занапред, но всичко в голяма степен зависи от интересите на работодателите – обясни доц. Киров, зам. ректор.

На тази среща работодателите ще бъдат поставени в условия на конкуренция за инженерни кадри. Те ще представят себе си и фирмата, която управляват, условията на работата, възможностите за стипендии и възнаграждения, перспективите за развитие на фирмата, за работа през лятната ваканция на студентите, условията за професионално изграждане на младия специалист, стимули. Трябва да спрем да говорим, че няма работа тъй като конкуренцията стана много голяма и ние не можем да задоволим търсениято – каза доц. Киров.

Срещата ще се проведе в ТУ – Габрово, като по предварително заложените условия ще има характера на борса.

Пак по инициатива на университета, неотдавна 40 фирми, според нуждите от нови работни места, изпратиха своите заявки за очаквания брой специалисти с висше образование от 16 специалности. Оказа се, че за следващите пет години, ще са необходими 98 инженери Машиностроителна техника и технологии, 83-ма Машиностроение и уредостроене, 131 от специалността Комуникационна техника и технологии, 37 - Техтилна техника и технологии.

Има голямо разминаване между търсениято на специалности от кандидатстудентите и търсениято на специалисти от фирмите.

Има области в икономиката, които имат силите да продължат да се развиват, а други нямат тази способност да издръжат на международната конкуренция. Това вече се вижда от фирмите, но кандидатстващите във вузове още не се съобразяват с това. Този факт се пренебрегва и от постъпващите в средните училища. Вече е неоспорим факт, че машиностроителните фирми се развиват бързо и имат оствър недостиг от специализирани кадри и инженери. Това, че се разминаваме се дължи на липсата на национална стратегия и на национална статистика. С наша сила, на университета, направихме допитването, от което се вижда, че расте нуждата от инженерни кадри.

Даваме сметка, че възпитаниците на ТУ – Габрово не са само част от националната икономика, но и от световната, тъй като почти няма машиностроителна фирма, която да работи само за вътрешния пазар – каза за в. Огледало доц. Киров.

Асоциацията на машинно-технологичните факултети изравнява стандартите

За пореден път, от 1993 г. насам, в Русе се събраха членовете на Асоциацията на машинно-технологичните факултети, където на 25 февруари се провежда общо събрание с цел пререгистрация. Създадена по Закона за лицата и семейството, след пререгистрацията по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, асоциацията стана приемник на всички цели заложени първоначално.

Участваха представители на факултетите-учредители от Русенския университет, от техническите университети във Варна, София и Габрово, както и филиала в Пловдив. Седалището на Асоциацията остава Русе, нейн председател е проф. Томов, бивш ректор на Русенския университет и основател на Асоциацията. Членовете запазиха ротационния принцип на седалището, според което след Русе идва ред на Габрово.

Асоциацията отчита своя принос за изравняване на стандартите във висшето образование в обучението по сродните специалности в страната и участие в съвместни проекти, във формиране на държавната политика чрез създаване на единни държавни изисквания, в подобряване на научната дейност чрез организиране на научни конференции всяка втора година, в разширяване на международните отношения на принципа: Приятелите на моите приятели са и мои приятели.

Най-голямата цел, която Асоциацията си е поставила е, да допринася за развитието на машинните науки и издигане престижа на висшето образование в съответния университет

АКРЕДИТАЦИЯ

Професори от Холандия, Франция, Дания и Испания, заедно с Агенцията за акредитиране на висши училища, ще участват в оценяването на университетите в България. Досега 26 вуза са подали документи за акредитация.

и факултет.

Съвързано с предмета на дейност, Асоциацията организира разнообразни мероприятия в областта на машиностроителните технологии, участия в съвместни научни проекти, трансфер на технологии от науката към производството, приложение на информационни технологии в машиностроенето, организиране на международни, национални и местни форуми за обмен на научен опит и информация.

На това събрание се взе решение членове на асоциацията да станат и икономически факултети в направлението Маркетинг с цел оценка на икономическата ефективност на инженерните решения в областта на машинните технологии.

Членовете на асоциацията осъзнават нейната роля за работа в условията на новите предизвикателства пред висшето образование, икономиката като цяло и в частта ѝ развитие на отрасъл машиностроение. Констатирано бе, че именно машиностроенето най-бързо се съживява в сегашните икономически условия и сериозно участва на европейския пазар. Този процес сам по себе си означава качество на изделията и конкурентоспособност.

Очакваме да продължим да формираме национални стандарти в областта на машинните технологии предвид международните и европейски критерии, както и адекватните на това условия на висше образование и наука – каза доц. Киров след завръщането си от Русе.

Центрър за дистанционно обучение в Техническия университет

Необходимостта от по-голяма мобилност на обуславящите се, навлизането на все по-динамични информационни технологии, поставиха пред Техническия университет в Габрово предизвикателството, да реагира бързо на нуждите и да създаде условия за дистанционно обучение. В резултат на всичко това и на добре осъзнатата политика за осъвременяване на учебно-комуникативния процес, ръководството на университета заедно с ръководството на факултет Стопански и с личното съдействие на декана доц. Николова, за кратко време направиха необходимото, за да бъде вече факт и разкрит Центъра за дистанционно обучение. Този център е предимство за Университета за привличане на студенти със специални изисквания и затруднено социално положение – обясни доц. Румяна Нейкова, директор на Центъра.

ПРИЧИННИТЕ ДОВЕЛИ ДО ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ?

Новите технологии са основната парадигма в управлението на всички области на икономиката през последните години на миналия и началото на настоящия век. Те не закъсняха и в управлението и организацията на знанието и на образователния процес, макар, че тук все още има твърде много съмнения и недоверие. Много критично се преценяват всички положителни и негативни моменти на всяка промяна в начина на предоставяне на знанията, методите на контрола за степента на тяхното усвояване, начините на контактуване между преподаватели и студенти, вида и качеството на учебните пособия и пр.

През последните години представата за класическото университетско обучение чрез строгата академична лекция и традиционните упражнения и семинари постепенно се промени. В световната практика и отчасти в нашата се появиха много нови методи и подходи за получаване на знания. Младите хора вече търсят възможност за по-кратко време да получат повече знания, да се обучават и едновременно да работят и да не се отделят за продължително време от дома и семейството. Тези потребности могат да бъдат задоволени чрез дистанционното обучение, което получи законова основа след публикуване на Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища № 292/2.11.2004 г.

Как ще се осъществява дистанционното обучение?

То е нова, нетрадиционна форма, която използва специфична технология за предоставяне на информация, а чрез нея и на знания на мотивирани членове на обществото, намиращи се на разстояние от центъра за обучение. Чрез използване на подходящи технически носители се създава възможност за навременно, качествено и надеждно пренасяне на информациите, която съдържа необходимото знание. Като се има предвид скоростта на промяната на потребностите от нови знания, както и особената роля на информациите и нейното значение за промяната на човешкото мислене и развитието на личността, дистанционната технология за обучение основателно може да се посочи като една от най-удачните за обучение без продължително откъсване от работното място и семейството, както и за пестене на време и средства.

Доц. Румяна Нейкова, доктор по икономика, работи в ТУ – Габрово от 1994 г. Била е ръководител катедра Управление и маркетинг и Зам. декан на факултет Стопански. Сега директор на Центъра за дистанционно обучение.

В кой направления е най-подходящо дистанционното обучение?

Безспорно е, че дистанционната форма на обучение е подходяща за определени области на образованието, като икономика, педагогика, история, право и др. В областта на техниката и технологиите това обучение има по-ограничено приложение, но и там може да се спести време за теоретичната подготовка, когато има подгответи учебни пособия и материали, които студентите могат да използват за самостоятелна работа и самоподготовка. Тази форма позволява регламентирани контакти с преподавателите за консултации през периода на самостоятелната работа на студента чрез Интернет.

Дистанционното обучение е по-привлекателно в сравнение с присъствените форми за обучение, защото престоят в Университета за възпителните лекции е много по-кратък, консултациите могат да се провеждат по телефона или чрез Интернет, всеки получава комплект с учебни материали и пособия, с които студентът може да разполага и след приключване на обучението, дава се възможност на обучаваните сами да разпределят времето си за подготовка на заданията, формира се нагласа за по-голяма самостоятелност и творчество при подготовката на писмените работи.

Разкриването на Центъра за дистанционно обучение към ТУ – Габрово е израз на осъзнатата потребност от актуализиране на учебния процес и нагласа за въвеждане на новостите, доказани от световната практика. Този център продължава поставените основи на задочно обучение с елементи на дистанционна технология в Стопанския факултет от преподавателите на катедра Управление и маркетинг в магистърската програма по специалност "Стопанско управление". По същата технология преподавателски екип продължава на стр. 5

Божидар стана член на СС, защото иска да помага

На 21.02.2005 г. се състоя Факултетно общо събрание на студентите и докторантите (ФОССД) за попълване членовете на Студентския съвет (СС). Свободните места бяха пет - три от факултет Електротехника и електроника, едно от факултет Машиностроене и уредостроене и едно от факултет Стопански. Събранието отвори Десислава Петрова - зам председател на СС и председател на Комисията по Научно-изследователската дейност. Тя представи първия сборник от състояялата се през м. декември Студентска научна сесия. Пред събралия се студенти в зала 3311 в Ректората, председателят на СС, инж. Добри Христов, каза: Радвам се, че виждам желаещи да станат членове на СС. Тъжното е, че тези желаещи стават все по-малко. Надявам се, че тези, които влязат в редиците на съвета, ще оправдаят доверието на студентите, гласували за тях.

Инж. Добри Христов представи структурата и дейността на СС и уточни, че тези, които станат членове на СС, трябва да решат в коя от четирите комисии ще се включат. Тези хора ще бъдат и членове на Общото събрание на университета, където влизат хабилити-

рани и нехабилитирани преподаватели, студенти, докторанти и служители. Общото събрание избира ректора на университета, членовете на Академичния и на Контролния съвети. Всеки член на СС има мандат две години с право на еднократно удължаване.

Преди да бъдат обявени номинациите, по смисъла на новоприетия Правилник на СС, Десислава Петрова запозна присъстващите с реда за протичане на ФОССД. ФОССД се провеждат за попълване на квотите на съответния факултет. Изборите им се провеждат явно. За избрани се считат тези кандидати, получили най-много гласове. Във ФОССД се включват всички студенти и докторанти, обучаващи се в редовна форма на обучение. На събранието беше издигната единствено кандидатурата на Божидар Добрев, студент 3 курс, Индустриски менеджър. Той бе избран единодушно за член на СС. Неговото решение да стане член на СС е, защото тази дейност му е интересна. Досега е присъствал на събранията на СС, вземал участие в инициативи на СС и смята, че може да бъда полезен. Божидар набляга на информатиката, често е във фитнес залата.

Центрър за дистанционно обучение в Техническия университет

от стр. 4

от тази катедра извършва обучение в Центъра за следдипломна квалификация по специалностите „Управление, счетоводство и контрол“, „Организация и управление на фирмата“ и „Застрахователен менеджър“ от учебната 2000/2001 г.

Центрърът за дистанционно обучение е вече реално действаща институция. На 1 март 2005 г. Академичният съвет прие Правилника за устройството и дейността му. Оттам става ясно, че Центъра за дистанционно обучение е учебно и научно подразделение на ТУ - Габрово, което осигурява методическото и административно обслужване на дистанционното обучение съвместно с факултетите и обучаващите катедри. Правилникът е разработен в съответствие със Закона за висшето образование. Наредба за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища № 292/2.11.2004 г., Правилника на ТУ - Габрово, Правилника за организация на учебната дейност и Правилника за квалификационната дейност на ТУ - Габрово.

Правилникът за дейността на ЦДО е основание за разработване на нормативната база за осигуряването и организацията на дистанционното обучение като равнопоставено на редовното по отношение на съдържанието на учебния план, изисквания брой кредити за съответната дисциплина и издаване на диплома за завършена образователно-квалификационна степен и за професионална квалификация. Правилникът е изходна база за акредитирането на ЦДО.

Приемът на студенти за дистанционно обучение се извършва чрез конкурс в съответствие с Наредбата за прием на студенти в Университета.

Организацията на дейността на ЦДО се развива в направленията: обучение за придобиване на образо-

вателно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“, образователна и научна степен „доктор“; методическо, технологическо и техническо осигуряване на процеса на дистанционното обучение; обучение за допълнителна квалификация и преквалификация; трансфер на научни знания и научно-приложни образователни продукти; консултантска дейност и методическо подпомагане на преподавателите за разработване на учебници и учебни пособия за дистанционно обучение; издателска дейност.

Процесът на обучение в магистърските програми приключва със защита на дипломна работа пред Държавна изпитна комисия, сформирана със заповед на Ректора, а дипломата се издава от ТУ - Габрово по общо установения ред.

Обучението се извършва по специално подготовени учебници, учебни пособия, ръководства, свитъци с изпитни материали на хартиен носител, на електронен носител, както и чрез компютърни и комуникационни технологии и средства за контактуване и предаване на знания от разстояние.

След втори курс, студенти, които се обучават в ТУ - Габрово могат да записват курсове за дистанционно обучение и да се обучават паралелно по утвърдени учебни планове за допълнителна и следдипломна квалификация срещу заплащане на определена от Академичния съвет семестриална такса.

ЦДО се самофинансира чрез такси от обучението и други приходи като дарения, спонсорство, от национални и международни проекти и програми.

Таксите за обучение се определят на базата на калкулация за разходите за обучението за учебен курс с определен минимален брой студенти, определяни за всяка учебна година и за всяка специалност от Академичния съвет по предложение на Директора на Центъра.

МЕЖДУ ИНДИЯ И БЪЛГАРИЯ

Всяка цигара съкраща живота с 9 минути

Нури и Хюсейн от Турция, Разеш, Гурдиил и Сюрендър от Индия са най-новите колеги в университета, които учат в Департамента за езикова подготовка български език. Нури и Хюсейн са двама братя от гр. Измир, Турция, а Разеш, Гурдиил и Сюрендър донесоха в Габрово истинската Индия. И петимата искат да продължат образоването си в ТУ – Габрово. Нури планира да учи Електроника, а Хюсейн – Компютърни системи и технологии. Все още не сме научили българския, още ни е трудно, макар, че вече три месеца го учим. Наш приятел, който е студент тук ни каза, че университетът е с много добри възможности за обучение и, че Габрово е много красив град.

Индийците Разеш и Гурдиил искат да учат Икономика, а Сюрендър – Маркетинг. Все още не са свикнали тук, на фона на двумилионния им роден град Карнал, който е на 25 км от Делхи, Габрово им изглежда доста малък град.

Открихме трите индийски момчета в компютърния кабинет на катедра Чужди езици. Мъвлата донесе, че искали да си правят домашни банички и, че, когато влязат при шеф от по-висок ранг, си събуват обувките до вратата и после, със специален маниер се покланят. Оказа се, че нищо от чутото не е вярно. Трите момчета имаха европейско изълъчване, а очите им издаваха свобода и самочувствие.

- Миналата година завърши гимназия в родния ми град – заразказва 19-годишният Сюрендър. Неговата майка е домакиня, а баща му е полковник в армията. Той има двама братя и една сестра, по-големи от него. Единият от братята му е професор в KUK University, университетът, който се намира в Карнал. Ако беше останал в Индия, може би там щеше да учи Маркетинг. Вторият му брат учи в САЩ.

- Обичам да ходя на театър и да играя крикет. В Индия повечето млади хора играят крикет през деня, а вечер обичат да ходят на дискотеки, да се забавяват. Слушаме английска музика и панджаби. Дойдох в България, защото исках да уча в чужбина. Преди да дойда тук, не знаех почти нищо за страната. Всъщност, ние в Индия, почти нищо не знаем за Европа. Макар, че идваме от един и същи град, с Разеш и Гурдиил се запознах тук, в България.

По-нататък Сюрендър каза, че индийските деца живеят много щастливо. Това, на което са го учили неговите родители е да има достойнство, да бъде добър и честен, да не лъже. Той не разбираше как преди няколко дни три млади момичета бяха посетили да бият двете момчета, при това насищани от момчето с тях, докато чакали автобуса с който Гурдиил за първи път ще дойде в Габрово.

- Не ми харесва това, че някои решиха да ни бият без причина и никой не ни помогна. Ако това се беше случило в Индия хората щяха да ни помогнат. Казаха, че мразят чужденците и затова ни набиха. В Индия това не е нормално. Случката много ни разочарова. Ние не обичаме такива хора. Забелязах, че повечето хора в Габрово са добри и дружелюбни. Тези не бяха такива.

В Карнал през цялата година се посещава от туристи. Английският език там започват да учат още в първи клас. Сюрендър говореше английски спокойно. Той разказал, че в Северна Индия, където е неговия

град, през зимата е студено, а през лятото – топло. Затова тук се чувства нормално и не му е студено. Когато завърши учебната година през юни, той ще се върне при своите близки, с които ще прекара лятото. Българският език не му изглежда чак толкова труден.

- В Габрово вече имам шест-седем приятели, които са само момчета. Когато завърша тук, смятам да се върна в Индия и да открия свой собствен университет. За работа в него искам да наема много добри преподаватели. Искам да съм свободен и да мога да пътувам из цяла Индия. Тя е много красива страна – има планини, равнини, море, а също и Тадж маҳал. Почти всички хора там са щастливи. Не всеки член от семейството работи. При нас цялото семейство зависи от бащата. В Индия всички деца ходят на училище. Може би само най-бедните не ходят, защото у нас учениците плащат такса за своето обучение. Ако са 2, 3 или повече деца в семейството, тази такса е помалка. В Индия също има бедни хора. Те работят, но получават по-ниски заплати. Въпреки това, те са много щастливи.

Сюрендър бе разбрал, че индийските и българските деца си приличат, но бе открил и сериозни разлики.

- Например в Индия не се пуши. Само някои момчета пушат, но момичетата не пушат. Самият аз, не пуша. Освен това не обичам да пия алкохол, не ям месо. При нас има много компании за производство на мяко. Млякото е напитка Номер Едно в цяла Азия. Аз много обичам да пия мяко и да ям млечни продукти. Млякото е от крави и от биволици. В Карнал има много крави, които се разхождат по улиците и могат да правят всичко. Те не са опасни, напротив, много са мили. Разбира се, че не живеят по улиците. Прибират ги във ферми и ги хранят с трева. Харесвам българските момичета, но само тези, които не пушат. Хората в Индия не обичат да пушат. Може би само хората без образование пушат. Останалите не обичат, защото знаят, че пушенето е вредно за здравето.

Всяко индийско семейство има различен брой деца – 3, 4, 5, 6.

- Младите хора не искат да имат много деца. Може би само 1 или 2, докато по-възрастните предпочитат продължава на стр. 7

Езиков департамент за чуждестранните студенти

Най-новото звено към Техническия университет в Габрово, Департаментът за езиково и специализирано обучение, бе създаден с решение на Академичния съвет от 1 февруари 2005 г. Целта е департаментът да обучава чуждестранни граждани, които желаят да учат студентите, които идват от чужбина и които искат да останат тук, за да продължат във висшето образование. Департаментът ще подготвя бъдещи възпитаници както на ТУ – Габрово, така и на други висши училища у нас.

За временно изпълняващ дейността директор бе избран доц. Нено Неделчев, ръководител катедра Чужди езици.

Департаментът за езиково и специализирано обучение беше създаден, след като многократно преди това практиката доказа нуждата в града на Рачо Ковача да бъде разкрито подобно звено. Освен да отговори на настоящите нужди, стратегическата цел заложена в процеса на развитие на департамента е да се учат все по-голям брой чуждестранни студенти, каквато е перспективата. От тази година, с интерес да продължат да учат икономически специалности, в Габрово дойдоха първите три момчета от Индия, които благодарение работата на преподавателите вече научиха най-често използваните думи в българския език. В същия етап на подготовка са и две момчета от Турция. По смисъла на всичко дотук, решението на Академичния съвет в рамките на университета да бъде създаден Департамент за езиково и специализирано обучение, е логична стъпка за отваряне на висшето училище и адаптирането му към съвременните образователни нужди.

Департаментът няма правото да обучава по отделни специалности, както е във факултетите. Освен български език и чуждите езици застъпени в катедра Чуждоезиково обучение, тук ще се преподават общообразователни предмети и други помощни дисциплини свързани с бъдещите специалности, които студентите ще изберат да учат след

това. По смисъла на Закона за висшето образование, департаментът е основно звено на висшето училище – уточни доц. Неделчев.

В департамента са включени три основни направления. Първото от тях е той да покрива държавните изисквания за чуждоезиково обучение на студентите от всички специалности. Второто направление е, обучението по български език на чуждестранни граждани, които желаят да учат в Габрово и в другите висши училища в Република България. Третото направление е, обучението и специализацията на българите от чужбина.

За 2005 г. заявките за преминаване през курса по български език в ТУ – Габрово са 350. За първи път е постъпила заявка от Буковецкия университет и от Ужгород, Украйна. Сериозен е интересът от Одеска област, от Молдова, от Кишинев, от новосъздадения в Тараклия университет „Григорий Цамблак“ с ректор проф. Иван Червенков. Постъпили са заявки и от етническите българи от Запорожието.

Досега в Габрово са преминали обучение повече от 8 хил. етнически българи. Освен да се учат на съвременен български език, в програмата им са заложени посещения на български училища, културни и исторически паметници. Така българите от чужбина срещат много нови приятели и се запознават с българската култура.

Може би най-съществената от задачите на департамента е той да отговори на заложеното в изменението на Закона за чужденците в България от 1.02.2005 г., където всеки чужденец, желаещ да получи разрешение за постоянно пребиваване в Република България, трябва да представи удостоверение за владеене на български език. Нашият департамент, след като бъде легализирана дейността му от Министерството на образованието и науката, ще обучава индивидуално или по групи чужденци, желаещи да получат такова удостоверение – каза доц. Неделчев.

Всяка цигара съкраща живота с 9 минути

от стр. 6

повече деца – каза Слондър и отстъпи стола на Разеш.

Той пък, преди да дойде в България, бил чувал само за Варна и София, защото там има много индийци. Сред тях са и негови приятели, които учат медицина. За Габрово – нищо.

- В България се чувствам добре. Свикнах да живея тук, свикнах и с хората. От както съм в Габрово, имах и добри, и лоши преживявания. Но оттук нататък очаквам само да са добри. Нямам още много приятели. Може би просто хората не могат да приемат, че сме чужденци, че сме индийци. Гледат ни все едно, че сме никакви страници и се чудят защо сме дошли тук.

Разеш и Гурдиип се познават от Индия. Там те са съседи и през последните 10 години заедно играят крикет. Разеш също обича да пътува, като обясни, че в Индия е нормално да пътуваш свободно от щат в щат

и да отсядаш където решиш. Той също не обича месо. Яде само пилешко.

- Когато завърша тук, ще се върна в Индия и ще помогам на семейството ми. Моето семейство е много голямо – имам две сестри и петима братя. Аз съм най-малкия. Всички ми братя и сестри са семейни. Майка ми почина, а баща ми е едър фермер. Собственик е на 2000 дка земя, където произвеждаме царевица, зеленчуци, ориз и сено. Отглеждаме много крави и произвеждаме мляко.

Разеш също бе изненадан, че в България младите момичета пушат.

- В Индия момичетата не пушат. Когато за пръв път видях момиче да пуши бях шокиран. Но не гледам на това с лошо око. Това явно се е превърнало в течен навик. Това е техният живот и те сами решават какво да правят. Единственото, което мога да им кажа е, че с всяка изпушена цигара животът на човек се съкраща с 9 мин. Обичам да играя крикет. Обичам да гледам футбол и тенис. За съжаление, тук не можахме да намерим място, където да спортуваме. Впрочем, във втори корпус видяхме един преподавател да играе волейбол.

Гурдиип, който бе най-отскоро в Габрово, изчака приятелите си и заедно тръгнаха да обядват.

ИНЖ. ДОБРИ ХРИСТОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТУДЕНТСКИ СЪВЕТ

Липсва единство в студентската общност

- С какво си обясняваш слабата активност на студентите във ФОССД?

- Учуден съм. Студентите често казват, че не искат да се занимават с обществена дейност. Може би им липсва мотивация. На база наблюдението ми досега като председател на СС казвам категорично, че колегите не са особено активни извън ангажиментите по обучението. Считам това за тежен минус. Работата на студентите в СС, дори и като доброволци, предлага доста възможности за развитие и натрупване на организационен опит. Може би колегите не идват на събрания, защото смятат, че те не са място за изразяване на проблемите им.

По-тревожно е наблюденето ми напоследък, че липсва единство в студентската общност. Всеки студент гледа индивидуално на своите проблеми, като се опитва да ги разреши без чужда помощ. В същото време, никой не се интересува от проблемите на колегите си. Това разединение вероятно е следствие на нещо, но за мене то е най-страшното нещо, което можеше да ни сполети.

- Предстои ли да завършиш. Ще има ли избор на нов председател?

- Намерението ми е да се дипломирам тази година наистина, по на коя дата зависи кога ще има комисия. Разбира се, предстои да бъде избран нов председател. А лично аз много се надявам той да продължи политиката, която започнахме да развиваме с колегите. Да не забравяме, че председателят изпълнява решенията на Общото събрание на СС.

- Какво успя и какво не успя като председател на СС?

- Мисля, че постигнахме много добър диалог както с ръководството на университета и неговата администрация, така и с ръководството и администрацията на Студентски столове и общежития. Това са двете основни институции, с които най-често се налага да общуват студентите по време на своето обучение. Мисля още, че успяхме да постигнем справедливо разпределение на стипендии. Към хубавите страни по времето на моето председателство не сме имали проблеми с настаняването на студентите в общежитията. Освен това, организирахме първата Студентска научна сесия, която ще стане традиция в университета. Организирахме редица спортни събития и смятам, че до голяма степен успяхме да работим според нуждите на

студентите.

Не успях да направя или да накарам студентите да бъдат по-единни. Исках те да повярват в себе си и в собствените си възможности. Мисля, че това е сложен проблем, който само СС едва ли ще успее да реши.

- Какво би казал на новия председател?

- Когато бях избран за председател, трябваше да се отдам на студентите и да работя за тях. Всеки член на СС трябва да представя пред всичко интересите на студентите и да е готов да пренебрегва собствените си. Новият председател ще се обучава и ще изпълнява задълженията си според това, което е научил.

Отново за стипендията

- Какви промени се очакват в условията за получаване на стипендии през този семестър?

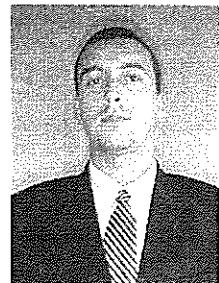
- Със сигурност ще бъдат завишени максималните доходи, с които ще се кандидатства за стипендия. Това е резултат от увеличаването на минималната работна заплата. За другите промени ще станат ясни след като бъдат гласувани от Академичния съвет.

- Защо студенти, които през първия семестър отговаряха на условията, не получиха стипендии?

- Тогава бяха определени 250 стипендии, от които десет бяха за студенти с отличен успех и доход до 300 лв. Останалите бяха за стипендии по доход. Действително имаше студенти, които отпаднаха. То е защото или успехът им е бил много нисък, или доходът много висок, или и двете заедно. Класирането за стипендии става въз основа на таблица, в която участват успехът и доходът. Само един от тези критерии може да изключи кандидата от класирането. Натъкнахме се и на проблеми, като невярно деклариран успех и доход в молбите.

- Ще има ли ограничение в броя на стипендии?

- Да, ще има ограничения в броя стипендии отпускат за месец. Пристигна информация за сумата, която ще ни отпуснат за стипендии. Когато направим расчетите, ще разберем с какви пари разполагаме. Тогава ще внесем предложение за броя стипендии. Надявам се да запазим бройката от 250 стипендии.

Книга за българите в чужбина

Десетата авторска книга на доц. Нено Неделчев се назова „Българският език – нашият език“. Че темата е подчертано българска, личи още по оформлението на кориците. Под заглавието на първа корица са братята Св. Св. Кирил и Методий, на последна има цитат от българската конституция, почти затворен от трикольорна лента. Всичко това, както и името на книгата, трябва да асоциира към поддържане на българското национално самосъзнание - каза доц. Неделчев и допълни: Книгата ще се разпространява безплатно най-вече сред етническите българи в чужбина, за които е предназначена. Радвам се, че мога да направя този дарителски жест към тях.

Първата глава носи името „Българите и българският език по света“. Тук авторът разглежда поетапно българската диаспора в петте континента, където вниманието му привличат количественото отношение и държавната политика

на отделните държави към българите като малцинство, към българския език, както и официалните данни, които българите от чужбина подават в ООН. Целта ми е в тези 160 страници да събера колкото се може повече информация за българите по света. Тук не става за граматика, а за информация и знания поднесени малко емоционално, почти публицистично, по логиката на науката – обясни авторът. В тази първа книга той разглежда Българите и българският език по света, Периоди в развитието на говоримия и на книжовния български език, Българският език и историческите му връзки с други езици, Балкански черти в българския език, Българската лексикология – лексика, фразеология и лексикография, Българската ономастика и други раздели в българското езикознание. Намерението на доц. Неделчев е да продължи темата във втора книга предназначена за българите в чужбина.

Пропуските в образованието ще доведат до загуба на няколко поколения

от стр. 1

и ще има ли национални шампиони. Ако всички имаме еднакви изисквания към образованието, означава, че водещи страни като Ирландия, Швеция, Финландия, ще бъдат дръпнати назад. Ако ще получаваме пари за образование – директно университетите ще ги получават, което е по-добре или националната държава – което едва ли ще стане. Или ще продължим както досега с програми за обмен между студенти и преподаватели. Много е важно обучението на преподавателите. Извънително важни са методите на преподаване. Пренебрежимо малък е процента на хората в България, които учат цял живот. В Европа те са 12-15%. Заложете в дистанционното обучение на хората, които искат да учат цял живот.

Много е важно да започнем да променяме културата си вътре в образованието. Трябва да имаме единна национална позиция за това, какво подкрепяме – средства, програми. Това силно би повлияло за създаване на общоевропейско пространство.

Особено важно е да знаем нуждите на бизнес практиката и това, което ние предлагаме.

Нешо, което по-скоро е новина, е т.н. „Euro pass“ или европейското CV. Мисля, че е много важно да се знае как се пише автобиография, сравними с тази в европейските страни. Тя дава достъп до работа и едно добро представяне, включително и за академични цели.

По общосистемните директиви за образование няма проблем с нашите дипломи. Това е оставено на развитие между университетите. Това, че ТУ – Габрово има над 16 връзки с университети в чужбина, е чудесно. Това е начина, по който Обединена Европа се справя с тази част от материала свързана с образование то и валидността на дипломите. По отношение на професионалната квалификация, има регулирани и нерегулирани професии. Регулираните професии трябва да имат същите изисквания както в ЕС. Те са медицина, право, архитектура и ветеринарна медицина. В тези области нямаме общностно законодателство, но мисля, че този процес предстои да се променя.

Според мен, не е много разумно да имаме общ пазар на труда, на стоките, общ финансов пазар, да имаме общи граници, ако ние не можем да подгответим хората така, че да могат да се възползват еднакво от тези възможности. Струва ми се, че уеднаквяването на процеса в образованието, предстои. Добрата новина е, че можем да участваме в него, а лошата е, че не знаем дали това ще бъде финансирано от ЕС.

Отговори на поставени въпроси

След влизането нй в ЕС, БАН няма да бъде премахната. Въпрос на национално решение. Никога не съм поставяла под съмнение БАН.

Тристепенната система на обучение е доста разпространена. Целта е всеки да има образование по мярка и да може да вземе такава част от образованието, каквато му е полезна. Не мога да отрека трестепенната система на образование като европейска практика. Що се отнася до докторантите, не мога да си обясня, защо в България не се използва т. нар. система за наставниците, т.е. защо те не водят часове.

От момента, в който една добра идея излезе от Министерството на образованието, тя минава през

Министерството на финансите и влиза в Народното събрание. През това време се нанасят много корекции. Мога да ви уверя, че всички се отнасят с уважение към Съвета на ректорите. Но това не винаги е гаранция, че всичко може да бъде чуто, защото става въпрос за финанси. В Народното събрание често пъти има лоби на университетите. Въпросът е тяхното мнение да бъде казано директно и да се види до каква степен то влияе при вземането на едно или друго решение. Въпросът е до колко то ще издържи нататък по веригата.

Българските дипломи се признават и ще се признават в Европа. Въпросът е в академичното признаване. Признаване на дипломата дава възможност да се продължи образованието в чужбина, докато другото означава професионално признаване. За да могат наши възпитаници да работят в Европа, като стоматолози например, трябва да променим учебната програма. Нешо, което в момента се прави. При регулираните професии дипломите трябва да са със същия сбор от предмети, които да дават възможност за професионална квалификация. При нерегулираните професии, държавата има национални изисквания. Ако нашата диплома за инженер е такава, каквато е в Германия означава, че има конвертируемост между нашите национални системи.

Въпросът е да изберем най - подходящата национална система.

Вярно, имаме много университети, но и Европа е голяма. Ако вие подгответе кадри, които могат и искат да специализират и да са конвертируеми в чужбина, трябва да се запази университета. Дали са много или малко университетите трябва ние да решим. Ако има пазар за кадрите, излизящи от даден университет, то и самия университет ще продължи да съществува.

Що се отнася до частните университети, трябва да има и частни и държавни университети. Това е борба за доказване на правота. Може би решението е да са регулирани от общ закон. Във всяка една страна, която познавам, има и държавни и частни училища. Проблемът е, че трябва да се осигурят кредити, което е в полза на всички висши училища, т.е. да има по-голям достъп.

Знаете, че България ще получи за първите три години 2 млрд. и 300 млн. евро. Националната рамка за помощта трябва така да бъде направена, че да се отделя повече пари за образование, отколкото например за пътища. Това е национален избор. Трябва да го направи България през 2006 г. когато се приеме националния план за развитие, в който, според мен, трябва да се отдели по-голямо внимание на образованието. Защото пропуските в образованието ще доведат до загуба на няколко поколения.

ЗАЩО СПОРТ, КОГА СПОРТ, КОЛКО СПОРТ

Само дето студентите не спортуват

По-отдалече, по темата започна да разсъждава доц. Костов, ръководител катедра Физкултура:

- Спортът трябва да се разглежда от две страни - високо спортно майсторство и масов спорт. В нашия университет трудно може да се говори за високо спортивно майсторство, за състезатели или отбори, които представляват университета и страната на международни студентски състезания. Ето защо, ние се опитваме да обръщаме по-сериозно внимание студентите да спортуват. Каква част от тях спортуват в извънучебно време. Отборът ни по ръгби преди две години стана модерен студентски шампион, а през миналата година за първи път организирахме студентско първенство. Гордост е футболният отбор, който миналата година за първи път стана студентски шампион. Това е е малък успех. Но не е и спортно майсторство. За него трябва да има масовост. Или от 2000 спортуващи, 20 да се представлят добре. През последните 2-3 години постигнахме сериозни успехи във вътрешните първенства. Организирахме турнир по футбол на малки вратички, в който участваха 32 отбора. Опитваме да организираме състезания и по други видове спорт, но там не се получава. Две години наред правим опити да възстановим зимния спортен празник, който правим на спортната база на университета, но не успяваме. Съвместно със Студентски съвет осигуряваме транспорт, но идват едва около 30-40 человека. Трябва да се съберем поне 200-300. Интересно, през

седмицата студенти ни питат как да излязат да карат ски, а когато решим да организираме нещо, сме малко. Посещавали сме басейна, осигурявали сме карти, организирали сме други прояви с туристически характер.

Може би всички на теория знаят, че спортът е една от формите за възстановяване след лекции и упражнения. Ние всеки път очакваме толкова много студенти, че да няма къде да ги поберем. А винаги се оказва, че желаещите са много, много малко.

Искам да научим младите хора да спортуват. Спортът дава самочувствие. Около 70% от студентите трябва да спортуват два-три пъти в седмицата. На практика със спорт се занимават едва 12-15%. Други 5-7% от студентите идват след учебно време. Останалите със сигурност живеят с малко двигателна активност, не се колебаят да използват градски транспорт или такси, качват се в асансьор, забравят да станат от компютъра. В такива случаи и за купон ще се чувстват уморени.

Най-не спортуват студентките!! А студентите се интересуват преди всичко от фитнес. Мисля, че родители, институциите най-вече, подценяват спорта. Няма политика за спорт още от ранна възраст, няма игрища и условия за конкретен спорт в квартала, например.

Моето най-голямо желание е да възстановим това, което е било.

**ЗЛАТИ ЗЛАТЕВ,
ПРЕПОДАВАТЕЛ КАДЕРА ФИЗКУЛТУРА**

От една страна

- Мотивирани ли са студентите да спортуват?

- Само мотивация не е достатъчна. При по-голяма част от студентите се оказва, че нямат изградени навици да спортуват. Проблеми от различни аспекти, които срещат при постъпване във вуз, също ги демотивират. Но всички знаят, че спортът е хубаво нещо и полезно. Само че, за да стигнем до тук ще е необходима целенасочена държавна политика с ясно дефинирани проблеми и планове за решаването им.

- Защо няма интерес към спортните дейности?

- Голяма част от студентите имат недостатъчна спортна култура, не е достатъчна и културата за здравословния начин на живот, за режима на труд, за активния отдих, нямат пълноценно ориентация към системни спортни занимания.

От друга

- Има ли разлика в спортната активност според специалностите?

- Към спортовете, които се практикуват в уни-

верситета винаги има постоянен интерес. През последните години се наблюдава увеличаване броя на студентите, които практикуват фитнес. Повишаването на интереса си обяснявам с това, че всяка година преоборудваме фитнес залата. Не е без значение и професионалното консултиране на студентите от преподавателите в катедрата.

- Какво предлага спортната база на катедрата?

- Предвид учебния разпис, студентите, които имат желание да посещават местата за спорт в катедрата, трябва да се договорят предварително с преподавателите. Ако броят на студентите е достатъчен да се сформира група, трябва да се търси ден и час, когато тази група да практикува предпочитания вид спорт. Всичко това се договаря с ръководител катедра.

Студентите сигурно знаят, че точките до редовните часове по физкултура на разписа означават, че това е време за свободно посещение в часа. Важно е предварител-

но, 10-15 минути преди началото на учебния блок да уведомите преподавателя. Условието е да имате екип - спортно облекло и обувки.

Всеки студент може да ползва допълнително спортната база на университета.

ВСЯКА СЕДМИЦА

Понеделник 17 часа - баскетбол и бадминтон

19 часа - лека атлетика и ръгби

Вторник 17 часа - бадминтон, фитнес, тенис на маса, футбол

19 часа - волейбол и футбол

Сряда 17 часа - баскетбол, тенис на маса и волейбол

19 часа - атлетика, борба и ръгби

Четвъртък 17 часа - волейбол жени, фитнес

19 часа - атлетика, волейбол и футбол

Петък 17 часа - футбол

хапиви насекоми	↓	щат в САЩ	↓	гимнастички тежести	↓	връхни дрехи	↓
дял от ези-кознанието		част от бобина		др. римска богиня		кама, нож	
→		↓		↓		↓	
филм с Мел Гибсън	→						
метален лист							
холандски футболен тим	→						
грыка буква					стар изпитан войн		монтьор
→				стих от Ив. Базов	↓		↓
				канадски поп певец			
вид фосфорна тор	гънка на пола		ел. токо-прекъсвач	↓			
			линия на шосе	↓			
→	↓					религии (нар.)	
връх в Стара планина		бивша наша худ. гимнастичка каменарски взрив	→			↓	
→		↓		град във Франция	→		
подплати	→			марка пистолети			
монумент				↓			
→							

ОВЕН

Ще изживеете незабравими запознанства и романтични мигове. Стремежът ви към нови контакти ще ви носи както положителни, така и не малко негативни емоции, ако не сте достатъчно предпазливи и прозорливи по отношение на хората, които допускате в живота си.

ТЕЛЕЦ

Ще се стремите да си осигурите спокоен и хармоничен живот, обграден от красота и приятни емоции. Ако се вгледате в себе си и се постараете да промените някои свои виждания за света, хората и живота, ако не се поддавате на емоции, със сигурност ще изживеете мечтаното спокойствие, въпреки трудностите, с които ще ви изненадва съдбата.

БЛИЗНАЦИ

Ще сте добронамерени и весели, ще имате желание да създавате нови приятелства. Не прекалявайте с приказките си, за да не станете досадни на хората от обръщението ви. Здравето ви е стабилно, ако не прекалите с крайностите, които могат да ви покарат проблеми както с кръвното налягане, така и със стомаха.

РАК

Трябва да сте отговорни към действията си. Задължително е да обмисляте добре всяка своя крачка, за да не отклоните с един замах успеха в друга посока. Няма да липсва прибързаност в решенията и действията, която ще е във ваша вреда, особено през първата половина на годината. Предпазвайте се от желанието да харчите за удоволствие или за задоволяване на моментен каприз.

ЛЪВ

Март ви позволява успешни начинания и полезни контакти, които ще дават добри резултати до края на годината. В любовта ще изпитвате известни затруднения, заради желанието ви да се затваряте в себе си. Ще бъдете изпълнени с недоверие дори и към хората, които познавате добре. Трудно ще ви бъде да повярвате, че сте единствените в живота на интимните си половинки.

ДЕВА

Не допускайте загуби, заради ласкателства, които са ви омаяли и са притъпили умението ви да откривате веднага нечии недостатъци или подводните камъни в отношенията си. В същото време самите вие сте способни да омайвате другите с приказките си и да се приспособявате лесно към нова среда или променящите се обстоятелства. Чувствата ви ще са на втори план, заради

материалните ви стремежи.

ВЕЗНИ

Ще бъдете заредени с чувственост и бликаща от вас сексуалност, но и ще се страхувате да се отдадете изцяло на чувствата си, заради притеснението, че ще им станете подвластни. Пазете се от излишни емоции, особено когато сте решили да постигнете важна цел, свързана с професионалната ви реализация.

СКОРПИОН

Трябва да постигнете вътрешно равновесие. Ще изпитвате желание да налагате мнението си. Ще вярвате, че единствени вие сте прави и е излишно да се съобразявате с изискванията на обществото. Запомните, че по този начин може само да блокирате поредния си успех, както в личния, така и в професионалния си живот. Не прекалявайте с опитите да спорите с по-компетентните от вас.

СТРЕЛЕЦ

Не прекалявайте с желанието си да правите непоискано добро, защото рискувате да прекалите с работата в полза на другите и да навредите на здравето си. Когато разберете, че сте неоценени, пада естествената ви защита и се превръщате в уязвими и силно раними хора. Лесно податливи сте на влияние. Склонни сте да допускате грешки, заради предоверяване.

КОЗИРОГ

Ще ви се случват странини неща, които няма как да избегнете. Непрекъснато ще се сблъсквате с факти и събития, които ще ви изнервят и ще обтягат отношенията ви с околните. От вас зависи да си наложите необходимото спокойствие, което е гаранция, че успехът отново ще е с вас.

ВОДОЛЕЙ

Имате възможност да усетите личната си свобода с цялата й сила. Ще успеете да изявите тези свои качества, които до момента са се спотайвали дълбоко в подсъзнанието ви и да покажете на света, че наистина сте новаторите, първооткривателите и носителите на новото време.

РИБИ

Ще се засили желанието ви да помагате на хората, да проявявате разбиране и състрадателност към проблемите им. Опитайте се много внимателно и без агресия да ги убедите в правотата си. Промените и пътуванията са ви полезни. Организирайте ги с голяма предпазливост от ваша страна, като уредите цялата си програма предварително.

ПОВОДИ ДА НАПРАВИМ НЕЩО ЗАЕДНО**МАРТ**

- 1 - Баба Марта
- 3 - Национален празник на Република България
- 8 - Международен ден на жената
- 22 - Първа пролет

АПРИЛ

- 1 - Ден на шегата
- 22 - Световен ден на Земята

МАЙ

- 1 - Великден
- 21 - Ден на Габрово
- 24 - Ден на българската просвета и култура
- 31 - Световен ден без тютюнопушене

ЮНИ

- 1 - Международен ден на детето
- 2 - Ден на Ботев и на загиналите за свободата на България, 128 години от смъртта на Христо Ботев

24 - Еньовден (ден на билките)

26 - Световен ден за борба с дрогата

ЮЛИ

10 - 128 години от освобождението на Габрово от турско робство

АВГУСТ

Балкански младежки фестивал

СЕПТЕМВРИ

6 - 120 години от Съединението на България

22 - Ден на независимостта на България

ОКТОМВРИ

1 - Ден на възрастните хора

НОЕМВРИ

1 - Ден на народните будители

17 - Международен ден против тютюнопушенето и раковите заболявания

ДЕКЕМВРИ

1 - Международен ден за борба с ХИВ/СПИН

Технически университет - Габрово, Студентски вестник „Огледало“

Издава Студентски съвет

Гл. редактор: Мариана Мандичева 0887771813 Предпечат: Евгени Иванов и Мирослав Славов
Репортери: Даниела Славова, Радослава Славова, Радослав Гоев, Йорданка Стефанова и Зорница Сергеева
февруари, 2005 година

БРОЙ

3

Vestnik@tugab.bg

ГОДИНА IV,

МАРТ 2005 г.

СТУДЕНТСКИ ВЕСТНИК

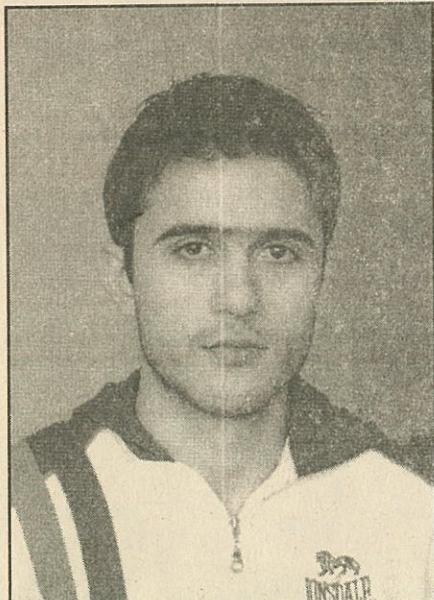
ОГЛЕДАЛО

издава Студентски Съвет към ТУ - Габрово

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Новият Студентски съвет

инж. Красимир Попов, председател на СС, бакалавър Технология на материалите и материалознание, сега учи магистратура по специалността Икономика на търговията, факултет Стопански

Чувствам се длъжен да защитавам интересите на колегите

- Трета година съм член на СС. Една година бях председател на КСБВУ. По това време бяха постигнати най-добрите контакти между

Студентски столове и общежития, СС и администрацията на ТУ-Габрово. На 9 март 2005 г. Общото събрание на СС ме избра за председател на Студентски съвет. Член съм и на Академичния съвет.

- Гордея се с работата, която съм свършил досега в СС. По времето, когато бях председател на КСБВУ, изградихме фундаменталната основа върху която тепърва ще градим принципите на взаимодействие с останалите структури в университета, които ще направят работата в комисията безпроблемна.

- Приех да стана председател на СС, първо защото изтече мандатът на предишния председател Добри Христов. Той завършва и някой трябва да поеме кормилото на този кораб, който постоянно има нужда да бъде управляван от хора, които могат да го правят. Опитът, който натрупах досега, ме кара да мисля, че ще мога да се справя. Благодаря на всички колеги, които повярваха, че ще мога да се справя с това предизвикателство.

- Целите, които съм си поставил ги разделих на вътрешни и външни. Те са записани в мандатната ми програма. Онова, което аз наричам вътрешна политика, ще се състои главно в изграждане на екипен принцип в работата на комисиите към СС, консултиране един с друг и консолидиране около най-оптималното решение за конкретния проблем.

продължава на стр. 2

В този брой четете:

Ако ние не бъдем силни, ако заедно не отстояваме правата си, няма кой да ни помогне. Няма кой отвън да накара тези, които ни пренебрегват сега, да се държат с нас по специален начин – представи целите си инж. Красимир Попов, председател на СС. Запознаваме ви с новия Студентски съвет на

стр. 1, 2, 4 и 5

Среща на студенти и машиностроителни фирми за взаимна информираност и коригиране представите за професионално развитие и теоретичната подготовка в университета. Вечер на специалността МТТ на

стр. 3, 6 и 7

Изненадващо слаб интерес на студентите към проекти с добри възможности – ст. пр. Иrena Рашкова на

стр. 8 и 9

Дистанционното обучение изгражда навик студентите да мислят самостоятелно и творчески – доц. Орхаева. Практически то е най-удобно, трябва да си лично мотивиран и отговорен за своята подготовка – казват магистрите, които учат дистанционно на

стр. 9

Студентите с висок успех стават повече, стипендийте на маляват – инж. Деян Мочуков, СС. Стипендии на

стр. 5

Новият Студентски съвет

от стр. 1

Второ, с моя екип смятаме да подобрим комуникацията между СС и студентите. Мисля, че в момента някъде връзката е скъсана.

Искаме да направим така, че студентите да се обръщат към нас, да разчитат на СС, когато имат проблеми или предложение за нещо.

Другият важен проблем е, да осигурим свободен достъп на всички студенти, желаещи да ползват базата на университета за своето развитие. СС ще съдейства студентите да се чувстват свободно в университета и да се развиват пълноценно. Решението за изразходване на средствата ще се взема първо в УС и от ОС на СС.

Не на последно място е сътрудничеството с администрацията на университета от гледна точка на защита интересите на студентите. Стъпката към това направи досконошният председател на СС инж. Добри Христов, в резултат на което взаимодействието ни стана много по-добро.

Към външните цели на първо място поставих координацията и прецизността на работа според министерските разпоредби, нормативи и документи, които касаят дейността на СС и на студентите. Тук залагам координация и партньорство с НПО с цел реализиране на интересни програми и проекти, в които могат да се включат студентите. С Националното представителство на Студентски съвети, където също членувам, имаме много добро партньорство. Въпросите, които там дискутираме са от голяма важност за българските студенти и за университетите.

Третата ми цел е да установим контакти и да ги превърнем в работещо сътрудничество със студентски организации от Балканите и други чуждестранни университети. Смяtam да подкрепяме всички инициативи свързани с международните контакти, в това число и Балканския младежки фестивал в Габрово.

- Трябва да изградим мост между студентите и фирмите в региона и страната за разработване на съвместни проекти и предизвикване интереса на работодателите към студентския кадрови потенциал на университета.

Не на последно място поставям контактите между студентите след като те се дипломират и тръгнат в различни посоки да се реализират в живота. Сега, щом студентът излезе от университета, връзката изцяло се къса. Как винаги да знаем кой къде е и да поддържаме връзка с него, вече работим върху няколко идеи.

- Най-голямата болка на моя предшественик бе разединението на студентите. Според мене, то е отражение на разединението в нацията ни. И точно за това мисля, че изграждането на чувство за принадлежност към организацията и усещането за общност, ще е най-трудният проблем. Мисля, че причината да сме разделени е, че всеки гледа да е добре за себе си и не се интересува за другия. Е, единни сме, когато сме на маса. Аз съм оптимист и мисля, че усилията на СС няма да са напразни.

- СС реши да учреди своя награда за студент, но май ръководството на университета не ни подкрепя. Тази грамота обаче ще има авторитета на университета и на неговите студенти. Така мислим. Тя ще се дава само на студенти със изключителни заслуги в образованието, научно-изследователската работа, неформалното развитие на студентската общност. Срещаме отпори и ни е

трудно да разберем защо. Някои ръководители на университета ни отговориха, че не е възможно издаването на такава грамота, защото изискванията били големи. В крайна сметка Студентски съвет е легитимно избран орган за студентско самоуправление. Ние мислим, че така именувана награда „Студент хонорис кауза“, се дава в западни университети. Въпреки всичко, ние не губим желание и вяра, че ще успеем. Ако проблемът е името, ще го променим. Но сме убедени, че идеята ние е добра и много Студентски съвети ще ни последват. Такава награда досега в България не е давана. Студентите, предложени за наградата, че бъдат гласувани на Общото събрание на СС. Към всичко това мислим и това, че когато студентите кандидатстват за работа в чужбина, към дипломата ще представят и тази грамота, която ще е документ, един плюс за представянето на кандидата за работа или друго, свързано с неговото развитие. То е и реклама на ТУ – Габрово.

Относно проблемите на студентите с преподавателите, искам да кажа на колегите, че ще бъдем с широко отворени врати за всеки колега, който има проблем и ни търси, за да го сподели. До нас непрекъснато идват оплаквания на студенти от преподаватели. Колеги, разберете, че единственият начин да се чуят вашите оплаквания на висок глас и стигнат до ръководството на университета, е да дойдете при нас, да ги напишете и да не се криете зад анонимни имена. Смело и гордо пишете трите си имена. Не се страхувайте, че това ще окаже влияние върху вашето по-нататъшно следване, както и върху вашите оценки. Ако ние не бъдем силни, ако заедно не отстояваме правата си, няма кой да ни помогне. Няма кой отън да накара тези, които ни пренебрегват сега, да се държат с нас по специален начин.

инж. Десислава Петрова, заместник председател на Студентски съвет, председател на Комисията по научно-изследователска работа /КНИР/

Студентите се страхуват да излизат на форуми

- От 2003 г. съм член на СС, дълги години бях доброволец към него. Докторант съм в катедра Машиностроение и уредостроене с ръководител доц. д-р Стефан Картулов, темата ми е Микросистемна техника. Като редовен студент участвах в изграждането на студенческия орган за самоуправление и неговото утвърждаване.

- КНИР се занимава с работата на студентите

продължава на стр. 4

Среща за информираност и взаимно опознаване

Катедра Машиностроителна техника и технологии (МТТ) организира Вечер на специалността на 31 март 2005 г. в Кинозалата на Техническия университет. Тук дойдоха представители на машиностроителни фирми от региона и от Габрово. Сред тях бяха ръководствата на Резонарезни инструменти ЕООД, Импулс АД, Цератицит България АД и Янтра АД от Габрово, Спарки Елтос АД – Ловеч, Елмот АД – Велико Търново. Целта бе да се постигне активен диалог между фирмите и студентите, да се представи развитието на фирмата, условията за работа на младите специалисти, за професионално израстване и социална защита. Според ст. преподавател Асен Найденов, катедра МТТ, студентите трябва да свикнат да общуват с работодателите и да предлагат труда и уменията си. Това е първата стъпка. Вече стана ясно, че без кадри успехът на фирмите е невъзможен. В този смисъл, започнаха да ценят специалистите – бе неговото мнение.

Срещата води доц. Иван Рачев, ръководител катедра МТТ.

- Ние сме организаторите, но инициативата за срещата бе на фирмите. Те проявяват голям интерес и се отнасят с доверие към нашите кадри. Моделът на срещата е познат в чужбина. Време е и ние да превърнем контактът между университета, студентите и фирмите в работеща двустранна връзка. За тази среща имаме и друга причина. В момента образоването е в процес на реформа, а би било добре тези промени да са в услуга на промишлеността. На тази среща фирмите ще предложат възможности за стипендии, условията за по-нататъшно развитие на младите специалисти. Ще представят социалните придобивки на фирмите. Целта е чрез взаимно опознаване да се даде възможност за активни творчески и професионални връзки между студентите, фирмите и преподавателите в ТУ Габрово.

то не може да бъде прекъсван. Всичко трябва да бъде свързано с упътняване на машинното време. Машината не може да стои или да има престои. Решението е няколко момчета да се уговорят и упътнят една смяна на ден. Ако идват три пъти в седмицата, ще има полза за тях и за нас. Те трябва да знаят и това, че нуждата от такива кадри ще расте. Фирмите се развиват много бързо, а това ги поставя пред проблема да осигурят специалисти със съвременна подготовка. Това от своя страна дава възможност за професионално реализиране на младите хора. Фирмите вървят малко преди образованието. Много от нещата, които ги има във фирмите, в университетите все още липсват. Това е друг стимул студентите да искат придобият допълнителни знания и умения различни от това, което е в книгите. Това ще им даде по-голямо самочувствие. Наред с всичко това, практиката ще помогне за развитието на образователния процес във висшето училище, адекватен на нуждите на икономиката.

инж. Райнхард Швамбергер, управител „Резонарезни инструменти“

МНОГО СЪМ ДОВОЛЕН ОТ СТУДЕНТИТЕ

В момента фирмата има 6 или 7 стипендианти. През лятото на миналата година, в рамките на летния стаж, при нас два месеца работиха около 60 студенти. Аз съм много доволен от тях. Те са много работливи. Това лято очакваме също толкова студенти. Първият от стипендиантите ни вече започва работа. И ние, и той, сме много доволни. Фирмата много цени младите специалисти, защото има нужда от тях. Те са много добре квалифицирани. Искаме да разширим контактите си с университета. Искаме да задаваме повече дипломни работи. Нашите работници се отнасят много добре с младите хора и също са много доволни от тях. Мисля, че е по-добре младите да идват да работят по 3-4 часа на ден отколкото да идат в някое заведение.

По принцип при нас е много трудно да се работи почасово, защото машините работят на смени. Ако един човек упътнява 4 часа или това е половин смяна, няма проблем. Значи, двама студенти трябва да се разберат за цялата смяна и ще е много добре. Готов съм да разработя това и да го представя на студентите. Нашата фирма първа предложи летни стажове и вече всички фирми ги предлагат, като с това конкуренцията става по-голяма. Мисля още, че е много важно, младите да знаят, че имат шанс и осигурена работа, когато завършват. Искам да ги подсетя, че с професионалната подготовка, трябва да учат и чужди езици.

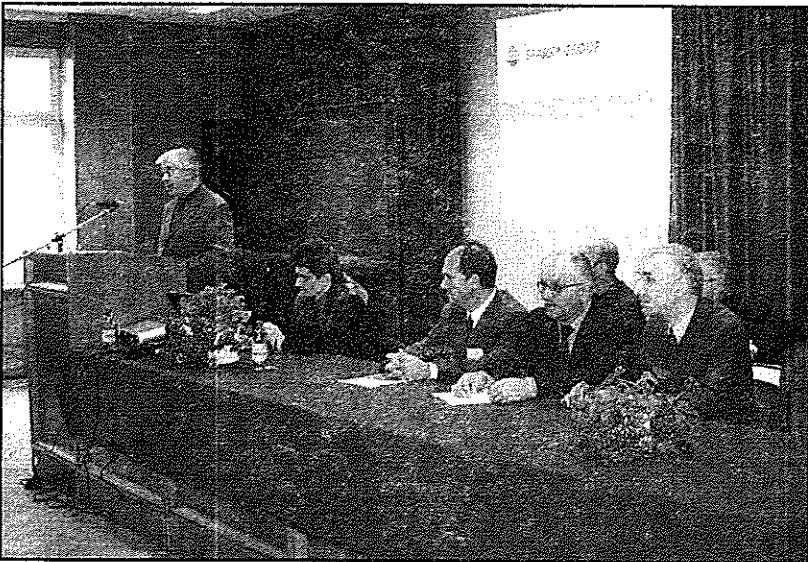
Деян Мочуков, магистратура МТТ:

Доволен съм. Срещата позволи да се запознаем с фирмите и с хората, които ги управляват. Не си избрах фирма, защото бих искал да се срещна с работодателите

и да разговарям за конкретни неща. От представянето на фирмите се разбра тяхното техническо ниво и перспективите на развитие.

Герган Колев, магистратура МТТ: Долу-горе придобих представа за фирмите в Габрово и за това каква работа предлагат. Най-важното след тази среща е, че всички излизат в някаква степен информираност и ориентация какво да се приема занапред.

продължава на стр. 6 и 7

инж. Иван Кашавелов, изпълнителен директор
„Импулс“ АД - Габрово

МНОГО ОТ НЕЩАТА ВЪВ ФИРМИТЕ, В УНИВЕРСИТЕТИТЕ ВСЕ ОЩЕ ЛИПСВАТ

Без съмнение такива срещи са много полезни. Във връзка с поставения от студентите въпрос за почасова работа, искам да им кажа, че това в една машиностроителна фирма е много трудно, особено за специалността МТТ, тъй като става въпрос за технологичен процес, кой-

Новият Студентски съвет

от стр. 2

в научното поприще. Наскоро организирахме първата Студентска научна сесия, която е гордост за университета. Имахме участие в Студентската научна сесия във Варна откъдето ни канят отново. Опасявам се, че тази година няма да имаме участие, защото мисля, че студентите се страхуват да излизат на такива форуми. Независимо от това, предвиждаме организацията на второто издание на Студентската научна сесия през месец октомври, която да се проведе преди научната конференция УниТех 2005. Участниците в първото издание бяха 40 души, сега очакваме да са повече.

- По отношение студентското научно развитие, помощ на никого не е отказвана. Досега сме организирали семинари за това как се пише доклад, как се прави презентация. Но заинтересоваността беше нулева. Дойдоха едва 2-3 колеги.

- Трябва да обърнем внимание на Europass

Габровските студенти трябва да бъдат запознати с европейските изисквания към нас. Европейският паспорт, известен като Europass, е нещо ново. Той отваря врати за учене и за работа в Европа. Създаден с решение на Европейския съвет и Европейския парламент от 15 декември 2004 г., Europass се стреми да подпомогне тези, които искат да учат, работят или придобиват опит в страни от ЕС. Порталът се намира на адрес: europass.cedefop.eu.int, където информацията е на английски и на френски език. Уеб сайтът цели да подпомогне тези, които желаят да представят по универсален начин знанията и уменията си, за да бъдат възприети еднакво навсякъде. Документите, които се издават на официален европейски език са: европейско CV, европейско езиково портфолио и още – европейско приложение за професионална квалификация, приложение към документа за придобита професионална квалификация, диплома, сертификат или свидетелство, европейско дипломно приложение към дипломата за висше образование, което трябва да получават всички студенти, които завършват през 2005 г. Мисля, че Europass ще мотивира студентите сами да търсят правата си.

Адреси на комисиите към Студентски съвет:

nauka_gabrovo@dir.bg – Комисия по научно-изследователската работа

stipendii_gabrovo@dir.bg - Комисия по стипендии

obshtejitia_gabrovo@dir.bg – Комисия по социално-битовите въпроси на учащите

sport_gabrovo@dir.bg – Комисия за културно-масова дейност

SS_gabrovo@dir.bg - Председател на СС

Александър Лазаров, председател ККМД, III курс специалност Комуникационна техника и технологии (КТТ)

Ще правим група за рок и хеви метъл

- От една година съм член на Студентски съвет. Неотдавна бях избран за председател на Комисията по културно-масовата дейност (ККМД).

- Една от причините да приема бе, че исках да видя какво представлява СС като орган за самоуправление на студентите. Друга причина беше желанието ми да бъда полезен с нещо на студентите. Третата причина бе, че исках да развия възможностите си в насоките, които предлага ККМД. Там смяtam да работя и за въдеще.

- Доста неща имам предвид, но не смея да ги нарека планове. При всички случаи ще продължа да се занимавам с това, което досега е развивала комисията. Смяtam да предложа новите си идеи, но първо искам да се запозная по-добре с работата на председател на ККМД - да видя накъде точно да се насоча. Ще има достатъчно нови и интересни прояви.

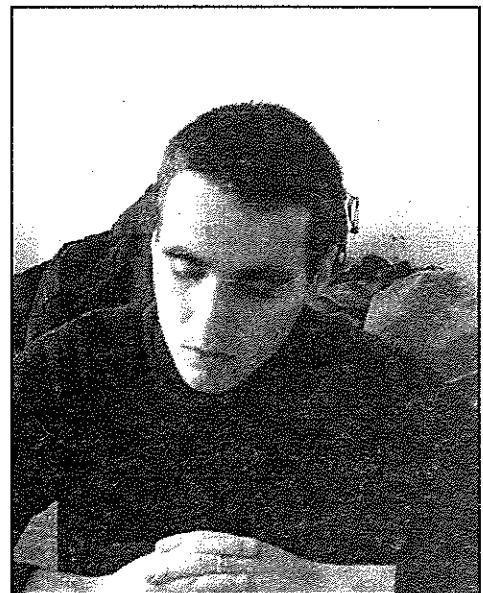
- Музикант съм и искаме да създадем вокално-инструментална група към университета. Имаме идея за развитие на рок и хеви метъл музиката, като първоначално тръгнем с кавъри на известни групи. Дори замиляме въдеще да издадем собствен албум и да участваме в концерти. Членовете на групата сме общо четириима – двама соло китаристи, барабанист и един вокал, но смятаме да вземем още един. Двама от членовете на групата са студенти в ТУ-Габрово, единият вече е бивш студент на университета, а другият е ученик.

Намеренията ни са сериозни. Смятаме да организираме концерти и да сме във всеки културен афиш на университета. Всички колеги, които имат желание и са любители на тази музика, са добре дошли на нашите репетиции и концерти.

Филип Минков, председател КСБВУ, IV курс специалност Комуникационна техника и технологии

Отворен съм за нови идеи

- Вече трета година съм член на СС. В този мандат бях избран за председател на Комисията продължава на стр. 5

Новият студентски съвет

от стр. 4

Филип

по социално-битовите въпроси на учащите (КСБВУ). Според мене, не е трудно да се работи в тази комисия. Нужно ми е да се запозная добре с нейните цели и ролята й на управлениски фактор. Затова не мога да кажа с какво точно ще се занимавам, ще има ли нови или отхвърляне на стари форми. приемам предложения. Отворен съм.

Докато това стане смятам да се занимавам с основната дейност

на КСБВУ – приемане на молби за настаняване на студенти в общежитията. После ще помисля и за другите й дейности.

- От както съм председател на тази комисия не е имало оплаквания от страна на студентите. Разбира се има проблеми в някои общежития, но те са стандартни, които винаги съществуват.

- Промените в СС са напълно нормални за живота и развитието на една организация. Винаги идва един момент, в който те идват. Важното е не това, а превръщането на онези ефективни решения в стил и характер на СС, по които всеки нов студент да го разпознава и във време, когато настъпят смените в СС, всеки нов член да знае откъде да започне.

- Новият в случая е Сашо. Всички останали са ми добре познати като с повечето от тях сме колеги отдавна. Виждам в Сашо желание да работи и аз ще му помогам, като негов предшественик на тази комисия. Събрал съм богат архив от документи, бланки и други хартиени носители на информация, който ще му оставя. Всяко нещо от тази папка ще му подскаже по какъв начин да извърши някои от нещата, които му предстоят или за реализиране на някои идеи, които възnamерявах да направя.

стипендии

Прецисно разглеждаме всяка молба

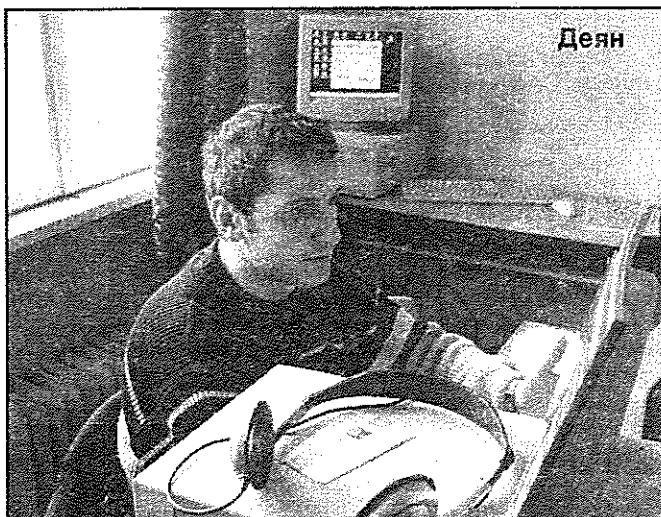
Инж. Деян Мочуков, председател на Комисията по стипендии, Студентски съвет

Този семестър сме получили 59 молби за отлични стипендии. От тях 11 са пълни отличници. Имаме десет молби за отличници с доход до 300 лева, за които има десет стипендии. За този семестър стипендийте са 250.

Комисията по стипендийте се събира веднъж в семестъра, за да обработи документите за стипендии, което става в рамките на десет дни. Проверяват се доходите и успеха на всеки студент, набираме резултатите в таблици, които изнасяме пред студентите. Комисията е изградена от членове на Управителния съвет на СС и един - двама члена от самия съвет. Според закона, минимум 50% от членовете на комисията трябва да са студенти. В нашия случай в нея всички са студенти. Така обективността е по-голяма.

Работата на комисията е отговорна. Срещали сме молби, които са с нереален доход или успех, които след нашата обработка отпадат. Други нереални документи, които се опитваме да отстраним са тези, с приложена клетвена декларация, която е 80% гаранция, че документите са фалшиви, т.е. студентите са с висок доход. На тях обръщаме голямо внимание.

Ако се случи няколко студенти да имат едни и същи доходи и успех, те получават еднакви точки. Но ако тези студенти попаднат на границата на изключване, комисията решава да отпусне необходимите бройки, за да могат да получат всички стипендии или да се изключат всички кандидати. Това досега се е случвало само един път. Студентите не бяха изключени, а отпуснахме допълнително стипендии.

Деян

Все повече стават студентите с висок успех, което като показател за ученолюбие е много добре, но от друга не, защото с всяка година бройката стипендии намалява. Всяка молба се разглежда отделно, всеки случай се прецизира, проверяват се всички посочени фактори, което означава, че се отделя много време, за да бъдем коректни към колегите, кандидатствали за стипендия. Около 250 человека кандидатстваха за първия семестър, обикновено за втория се увеличават.

Среща за информираност и взаимно опознаване

от стр. 3

Анатолий Иванов, технически директор, Спарки Елтос АД, Ловеч

ДАВАМЕ И ДЕСЕТ СТИПЕНДИИ

Фактът, че съм тук, означава, че намирам срещата за полезна и че имам очаквания. Нашата фирма направи много голям качествен и количествен скок, достави много ново оборудване. То иска нови хора. Аз съм възпитаник на ТУ - Габрово и мисля, че макар в последно време да има известно отдръпване от образоването, наблюдаваме известно снижаване на подготовката. Има случаи, когато от студентите се очаква да знаят много повече, а се оказва, че не знаят как се мери с универсални средства. На подобни срещи можем да си казваме тези неща с мисълта, не че ще бъдем коректив на учебните програми, а защото практиката сама налага да поддържаме взаимна обратна връзка между фирмата и университета. Мисля, че ако във фирмата дойдат преподаватели, те на място ще видят какво се очаква от студентите и от тях. Спарки Елтос е развиващо, работещо и обучаващо се предприятие. Отворени сме за стажове през лятото, за дипломни и курсови работи, за стипендии, за директна работа в производството, като мисля, че този, който иска да стане добър специалист, трябва да тръгне от производството. Представихме на доц. Рачев проект за сътрудничество, в който предложението ни са едно към едно. Това са обвързващи договори с хората за определена работа в завода. Готови сме да дадем и десет стипендии.

Напоследък бяхме позабравили контактите с Габрово, но сега смятам, че започваме да ги актуализираме.

Георги Савчев, началник отдел Човешки ресурси, Спарки Елтос АД

ЦЕЛТА Е ЕДНА –

РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЛАДИТЕ ХОРА

Искрено желаем идеята зад която заставаме и заради която сме дошли тук, да бъде популяризирана. Подгответихме писмен материал за намеренията ни. Очакваме, когато той бъде разгледан в катедрата и съответно допълнен с предложения от нейна страна, да намерим допирните точки между университета като учебно заведение и ние, като работодатели. Целта е една – реализацията на хората, които завършват тук. Защото от тях ние имаме нужда, а те от нас – заради своето професионално развитие.

инж. Димитър Радев, изпълнителен директор Цератицит България АД, Габрово
ШАНСЪТ НА МАШИННИТЕ ИНЖЕНЕРИ ДОЙДЕ

Не участвам за първи в среща на специалността, но винаги съм бил удовлетворен, защото стават ясни новите възможности за съвместна работа с Техническия университет, това, в което можем да си бъдем взаимно полезни, а също така и да дадем малко напътствия от практиката на студентите докато се обучават и когато започнат работа. Частично в Цератицит идват много добре подгответи инженери и толкова, които тези трябва да бъдат обучавани. Може би е нормално, защото във всеки университет има добри и отлични студенти. Университетът дава теоретични знания. А с практиките, които предлагаме, дипломните работи, които искаме да възложим, ще дадем възмож-

ност по време на следването да се придобият и практически знания. Така и ние ще си помогнем занапред, като потребители на тези кадри. Действителното професионално израстване става на работното място и във фирмата. При нас също има учебна програма, която изпълняваме и обновяваме всяка година според нуждите – езиково, професионално обучение. Заплащането във фирмата е над средното за страната и над средното за региона и ще расте. Развитието на фирмите изпреварва образоването, защото ние работим с ноу-хау, което е развивано на много високо ниво в Западна Европа. Ние също развиваме собствени продукти и технологии. Несериозното отношение на студентите към учебния процес ще рефлектира и когато те започнат работа във фирмите. Ето защо, трябва да променяме изискванията. Шансът на машинните инженери в момента е дошъл. Машиностроенето в страната се развива положително, вече се чувства глад за кадри. Но за добри кадри.

Иван Цанков, ръководител направление Развитие, технически контрол и системи за управление на качеството Елмот - Велико Търново
ХУБАВО Е ДА СЕ СРЕЩНЕМ С БЪДЕЩЕТО НА НАШИТЕ ФИРМИ

В Габрово се срещнахме със студенти от региона, искахме да се запознаем с тях, те да дойдат да ни видят. Това бе опознавателна среща. Ние държим специалистите във фирмата да бъдат компютърно грамотни и с чуждоезикова подготовка, защото сме експортно ориентирана фирма. Контактите ни с ТУ – Габрово не сме ги прекъсвали. С него помош при нас е внедрена линия за закопчаване на статорни пакети Автомат за обработка на ротори – разработка на доц. Киров, доц. Парашков разработи Заваряване на статорни пакети с плазма. Както виждате, връзки с университета имаме. Много от нашите кадри са негови възпитаници. Готови сме да приемем студенти. Може би сега, когато те чуят от нас, че има къде да се реализират, ще им даде вяра и кураж да са по-ученолюбиви, да виждат цел пред себе си.

Симеон Владимиров, I курс, МТТ: Ако и в бъдеще има такива срещи ще е добре.

Борислав Иванов, IV курс: Доволен съм, мисля, че подобни срещи трябва да са по-чести и да има време за повече подробности. Доста бяха предложението на фирмите. Аз се колебая.

Димитър Ралчев, IV курс: Имаше добри оферти. Харесах си някои фирми. Когато дойде лятото ще мисля по-сериозно. Завършвам през юни и мисля да остана в Габрово, да си потърся постоянна работа, тъй като в града откъдето съм, няма работа по специалността ми. Мисля, че срещата бе полезна. Казвам го като човек, който не познава бизнеса в Габрово и региона, фирмите, които се занимават с машиностроене. Сега видях всичко на едно място.

Доц. Рачев: Мисля, че студентите разбраха сериозността на тази среща по отношение на своеобразование, квалификация, повишаване на практическата подготовка, ще им даде самочувствие отрано да се свържат с фирмите, където биха искали да работят.

Вместо да ходи в чужбина да мие чинии, студентът трябва да знае, че е търсен и ценен специалист

Доц. Кирил Киров - зам. ректор на университета каза пред журналистите:

- Мисля, че инициативата за среща на работодатели и студенти от дадена специалност, е уникална. През годините ние поддържаме контакти с няколко машиностроителни фирми, но напоследък интересът към кадрите на факултет Машиностроене и уредостроене стана по-голям. През юни миналата година, от няколко фирми поискаха около 50 студента за работа на металорежещи машини за срок от два месеца. Десетдневната практика даде възможност на фирмите да се запознаят с нашите студенти. Някои от тях работят и сега. Миналата година фирма Резбонарезни инструменти с управител г-н Швамбергер, отпусна за пръв път 5 стипендии. Няколко фирми ни предупредиха, че тази година ще имат още по-голяма нужда от кадри не само за работа през лятото, но и от инженери на постоянна работа. Фирмите купуват съвременни машини с програмно управление, за които са им нужни специалисти, способни да работят не само с CAD частта, която представлява компютърно проектиране на изделията, но и с CAM - технологични процеси за машини с програмно управление. На тази среща очакваме фирмите да кажат на студентите и от каква квалификация се нуждаят според продуктите, които произвеждат. Ниеискаме студентите да чуят от работодателите, че има работа, че работните места за специалисти МТТ нарастват, че машиностроенето се развива бързо. С това се надяваме да стимулираме студентите да се подгответ по-сериозно. В развитите страни това е обичайна практика. Там студентите се обучават как да създават фирми, как да организират собствен бизнес. Връзката между фирмите и научни работници определя как да се извършва трансфер на продукти и технологии от науката към практиката. Това в голяма степен е компютъризирано и автоматизирано. Но в България отсъства. Преди много години, там където не достигаха мощните на фирмите, се създаваха планове за тесни места в производствата, които предоставяха на университетите за разрешаване. През последните 15 години развойните звена бяха ликвидирани. На много места се закриха конструктивните и технологични отдели и се

оказва, че фирмите останаха без собствен ресурс да разработват собствени продукти. Голяма част от тях работят на ишлеме, по вносни конструкции и технологии. У нас те ползват евтина работна ръка. За хората на науката такава ситуация е много неприятна. И за това искаме тя да е само временен факт.

Искаме нашите студенти да се чувстват по-свободни, когато трябва да общуват с фирмите. Част от идеята за взаимно опознаване е студентите да получават задачи за дипломни работи. Ако студентът е информиран, той много по-лесно ще избере бъдещото си работно място. Искаме да чуем очакванията на фирмите от нашите студенти. Предвиждаме да предложим на фирмите типови договори за практическо обучение с дипломно проектиране, а преподавателите да бъдат ангажирани с договор при решаването на някои научни и технически проблеми във фирмите. В момента най-търсени са специалистите, които да могат да проектират технологични процеси на машини с ЦПУ и инструментална екипировка с помощта на съвременни продукти за 3D моделиране. Имаме добра материална база и достатъчно кадри. В състояние сме да реагираме на нуждите на фирмите. Тази среща е полезна и за университета, защото повишава интереса към специалностите. Ние знаем, че има голяма разлика между това, което се търси и това, което се предлага. Кандидатстудентите не са ориентирани към търсенияте специалности. Младият човек не осъзнава, че четири години ще учи нещо, което след това 40 години ще практикува. Този първи директен контакт между студентите и фирмите е повод те да се представят пред обществото. Не случайно 90% от фирмите работят за западния пазар. Ние, преподавателите трябва да научим студентите как да се представят пред бъдещите си работодатели. Ще участват студенти от първи до четвърти курс бакалаври, магистри и докторанти. Най-вече, искаме нашите студенти да работят по специалността си, а не да ходят в чужбина да мият чинии. Образоването ни, както и икономиката, имат традициите да създават силни кадри. Искаме студентите да получат самочувствие за своето бъдеще, а и българите да научат, че въвче има добре развити фирми с адекватни за младите хора работни места и среда за развитие.

инж. Христо Христов, магистратура МТТ, втора година стипендиант на фирма „Резбонарезни инструменти“ - Габрово

СТИПЕНДИАНТЪТ ЗНАЕ, ЧЕ ИМА КЪДЕ ДА ЗАПОЧНЕ РАБОТА

Според договора ми, пет години след завършване, ще работя във фирмата. Не е много трудно да се стане стипендиант. Когато кандидатствах, условието беше успехът да е над 4.00. Все още не съм започнал да работя, бил съм само на стаж. Дипломната ми работа за бакалавър беше в рамките на фирмени нужди. Дипломната работа, която сега ми предстои, ще е отново свързана с „Резбонарезни инструменти“. Тези контакти с фирмите са полезни и за двете страни. Например аз знам, че когато завърша, имам осигурена работа.

**Мирослав Ангелов, магистратура, стругар във фирма „Резбонарезни инструменти“
ФИРМИТЕ ДА ПОМИСЛЯТ ЗА ПО-ВИСОКО ЗАПЛАЩАНЕ**

Офертите, които фирмите предложиха, не бяха лоши. Но бих им препоръчал да помислят за по-високо заплащане. За човек, който не е от Габрово и живее на квартира, то трябва да те стимулира да останеш на работа във фирмата. Контактите с фирмите са шанс на младите хора да придобият опит в конкретна област. Теоретичната подготовка в университета е добра, но оборудването е малко постаряло. За разлика от фирмите, които имат съвременни машини. Важно е, че младият човек има възможност да работи.

ТУ - ГАБРОВО КООРДИНАТОР

От физическа към социална активност

Проектът „Социална интеграция на трайно безработни възрастни чрез адаптирани спортни игри и физически дейности“ е разработен по програма Гръндвиг, която е подпрограма на Сократ, характерна със социалната насоченост, където основна цел са групите неравностойни социално и на трудовия пазар.

Представя го координаторът, ст. преподавател Иrena Rashkova.

Целта на проекта е чрез различни физически упражнения, трайно безработни възрастни хора /над 18 г./, да повишат активността, жизнеспособността и мотивацията си за активност, да придобият по-голямо самочувствие и повече вяра в себе си.

Координатор на проекта е ТУ-Габрово. Партьори са Knowsley Community College от Великобритания и неправителствените организации за обучение Cooparmare, Португалия, К.Е.Р.А., Гърция, Fernando Santi Basilikata, Италия и LPKKY, Финландия, а от българска страна отдел Младежки дейности и спорт към Община Габрово и Агенция за подбор на кадри „Мираж“.

Продължителността на проекта е две години. Обучението ще се проведе в рамките на два месеца – май и юни 2006 г., като две седмици преди началото му хората ще преминат през задължителна физическа подготовка.

В процеса на реализиране на проекта ще бъде създадена система за обучение по социална интеграция на трайно безработни възрастни чрез адаптирани спортни игри и физически дейности. Тя ще се тества в България и Великобритания предвид това, че английските партьори са колеж, а ние сме с най-голям опит и възможности за тестване. Ще бъдат създадени учебници със специфичните и общи правила на игрите и с упражнения за придобиване на социални умения, адекватни на модерното мултидисциплинарно обучение. Предвидено е и създаването на учебни материали за самоподготовка, тестове, методическо ръководство за преподавателите. Тестове на входно и изходно ниво ще доказват резултатите.

Първият от трите учебника ще обхваща групови спортове – волейбол, баскетбол, футбол, хокей и нетбол. Последните два включихме по желание на английските партьори, тъй като при тях те са едни от най-масовите спортове. Вторият учебник ще обхва-

ща индивидуални спортове и спортове по двойки – тенис, тенис на маса, бадминтон, туризъм, здравословно бягане и шафетни игри. Третата книжка се нарича артистични физически дейности, които обхващат аеробика, спортна гимнастика, гръцки и български национални танци.

Проектът се финансира от Европейския съюз (ЕС), общо 236 000 евро, от които Европейската комисия ни дава 177 000 евро. Останалите средства са от организацията партньори. За ТУ-Габрово бюджетът е 60 180 евро. От тях Европейската комисия ни дава 45 135 евро. Това са парите, с които разполагаме за изпълнение на проекта. Останалите средства са от собствено финансиране.

По проекта работим седем колеги – преподаватели. Четирима от тях ще водят обучението и ще подготвят материалите. Това са доц. Рашко Томов и гл. ас. Красимир Гутев от катедра Физическо възпитание и спорт, от катедра Обществени науки – д-р Ангелина Пенчева и гл. ас. Снежана Дамянова. В мениджърския екип сме аз, ст. преп. Иrena Rashkova – координатор на проекта, ст. преп. Цветелина Петрова – административен помощник и Николай Цанов – ИСТ мениджър.

На първата среща по този проект, която се състоя в България на 2 и 3 декември 2004, бяха тествани три групи от по 10 человека. Критериите ще разработи консултантската фирма, в основата на които ще бъде равнопоставеността между жени и мъже, трайно безработни или повече от година да са без работа, в добро физическо и емоционално състояние.

Намерението ни е след създаването на продукта, той да продължи да се използва. Липсата на средства прави това у нас много трудно. Надяваме се на съдействие от Община Габрово и на университетското ръководство, когато приключи проекта, да можем поне два месеца в годината да провеждаме такова обучение.

Резултатите ще изнесем в пресата и в уеб сайта на проекта, вероятно в уеб сайтовете на ТУ-Габрово и на партьорските организации. Миналата година излезе книжка с проектите, по които работихме през годината. Издаването на подобна брошура, се надявам, да стане традиция.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Студенти от Габрово решават междукултурните различия

Проектът „Междукултурна учебна програма за европейските региони и техните студенти“ е резултат от това, че много бизнесмени и управители на фирми не осъзнават до какви огромни проблеми може да доведе неразбирането и неосъзнаването на междукултурните различия.

Целта е учебните програми на ниво бакалавър да подгответят бъдещите управленски кадри за междукултурните различия и междукултурното осъзнаване. Ще бъде създаден екип от студенти бакалаври от всяка страна партьор, който ще интервюира ръководители на фирми в страните по проекта.

Вече е в ход първият етап от проекта свързан с анализ на междукултурните проблеми, с които управителите на фирми са се сблъскали досега както и степента на осъзнаване на тези различия. За целта се извършват анкети във всяка партьорска страна резултатите от които ще бъдат готови в края на април. Следващият етап е обучение на екипите по комуникативни умения в различни културни среди и вземане на интервю. След това ще бъдат интервюирани управители на различни фирми с цел откриване на кризисните моменти по време на преговори,

продължава на стр. 9

Студенти от Габрово решават междукултурните различия

от стр. 8

телефонни разговори, изготвяне и получаване на оферти, международни плащания, работа с банки и т.н. Видеоматериалите, които ще бъдат заснети по време на интервютата, ще бъдат обработени и качени на уеб сайта на проекта. Всичко това ще послужи за база за изготвяне на учебните материали по междукултурно осъзнаване и междукултурни различия, които ще изучават студентите бакалаври в страните партньори - Великобритания, Исландия, Швеция, Полша и България. При добър резултат и голям интерес от други организации, проектът може да продължи в т. нар. проекти мрежи с цел създаване на мрежа от организации, които искат да използват тези резултати в своите университети.

По този проект контрактор е университета в Акурейри в Исландия, а координатор е InterAct International, Великобритания. Останалите партньори са Университета в Бялосток - Полша, The Trade Council of Iceland - Исландия и Tarnoskolan - Швеция. От българска страна партньор е Техническият университет - Габрово.

Колегите от Полша решиха да участват с двама студенти, Исландия и България с по четирима, Финландия още не е приключила с избора на студенти. Англичаните, като нестопанска организация, няма да изпращат студенти. За сметка на това ще уговорят ръководители на фирми, които ще бъдат интервюирани.

При избора на студенти основният критерий бяха познанията по английски език, тъй като интервютата и комуникацията между студентите ще бъдат на английски език. Важно бе успехът на студентите да е по-висок от 4,50. Третият критерий бе студентите да са втори или трети курс, предвид продължителността на проекта от две години, да са в редовна форма на обучение и да са от Стопанския факултет. Не по-малко важно бе те да имат желание да се развиват в областта на журналистиката и да се интересуват от междукультурни различия. На изпита те трябваше да убедят комисията в знанията си по английски език с презентация на ТУ-Габрово или България, и събеседване.

За голяма изненада, интересът към проекта беше много слаб. Кандидатстваха едва седем души, което в сравнение с възможностите на проекта е много слabo въпреки широката реклама в университета.

Проектът е по програма Leonardo da Vinci, финансира се от ЕС. Общият бюджет е 39 861 евро. От тях ЕС ни дава 29 895,75 евро, с които реално ще работим.

За реализирането на проекта работят четирима души. Изготвянето на учебните материали и обучението на студентите се извършва от доц. Антона Николова, декан на Стопанския факултет и д-р Ангелина Пенчева от катедра Обществени науки, ICT мениджър е Николай Цанов.

**Координатор Иrena Рашкова,
старши преподавател**

позиция

Материалът не трябва да се наизустява

**Дистанционното обучение провокира зубрачи-
те и учи на творчество, според доц. д-р Мария
Орхадеа преподавател по Основи на управлени-
ето, Мениджмънт и правни отношения и Управ-
ление на фирма:**

Учебниците за дистанционно обучение са по-различни. Например с това, че когато преподавателя чете лекция, може много неща да обясни. Докато в учебника за дистанционно, всичко трябва да е написано, да се прецени къде са трудните неща за възприемане и да се обяснят по начин, който да компенсира липсата на упражнения. Макар, че при дистанционното обучение студентът винаги може да получи коюултация. Но това не отменя изискването по учебника. За да се справи сам, на студента трябва да му се напише каква допълнителна литература да търси.

Така трябва да е не само за студента, но и за учениците в средното образование в по-горните класове.

Важното е не да наизустят материала, а да се на-
сочат къде да намерят информация по въпросната ма-
терия. И да могат да я осмислят. Преди всичко, обща-
та култура още от най-ранна детска възраст е много
важна. Не може човек, който не е прочел поне една
книга през живота си, да иска да има висока успеваем-
ост забреки само материала в учебника. Не може
да стане! Дори една лошо написана книга винаги ре-
шава някакъв казус. Този казус е житейски. Може да
не е решен адекватно, но ти получаваш информация

какви решения можеш да намериш в подобни случаи.

Много се дразня от студенти, които ми говорят по учебник.

Затова ги изпитвам с тестове. Общо взето, студентът трябва да знае цялата материя. По-хазартно е да тегли някакъв въпрос, който е научил наизуст, и говори по учебника. Всичко това не означава, че е постигнал върха, алфата и омегата на познанието. И не е необходимо студентът да направи нещо повече. Като пиша заданията, си викам: Дали ще се справят? Но си казвам, че това не са студенти, а магистри, които следва да са с много по-високо равнище на образование.

Дистанционното обучение е един от лъглицата, който да създаде основното – навикът студентите да мислят и да търсят самостоятелно. Не може утре, когато вземат дипломата и идат в практиката, да забравят повечето от материала. И досега помня моите учители от гимназията, които явно са имали правилен подход за начина да усвояваме знания.

За да хармонизираме българското образование с европейското, ще ни трябва наистина да умеем да мислим самостоятелно.

Образоването трябва да започва отрано. Нали казват, че българите имат висок коефициент на интелигентност, следователно, ние можем да изминем много бързо пътя от тази остатяла система на наизустяване и повествователно изучаване на материалите до творческия подход, където всеки да осмисля това, което е прочел.

УНИВЕРСИТЕТСКА СПАРТАКИАДА

Организират Студентски съвет и катедра Физическо възпитание и спорт

Изберете, подкрепете или участвайте в любимия си спорт в дните от 28 март до 29 април 2005.

Спартакиадата се организира за трета поредна година и има за цел да привлече повече студенти в различните спортове. Всяка година броят на студентите-участници, се увеличава – констатират организаторите. Преди три години те са били 285, миналата година – 350, а в Спартакиада 2005 те са около 500 человека, студенти от различни специалности. Практиката обаче показва, че сред най-активно спортуващите са обучаващите се в инженерните специалности.

Къде какво ще се проведе:

Бадминтон - зала 1 Баждар, отговорник доц. Цонев
 Баскетбол - зала 1 Баждар, отговорник ст. пр. Вътков
 Волейбол - зала 1 Баждар, отговорник пр. Златев
 Канадска борба - Фитнес зала Баждар, отговорник пр. Златев
 Лека атлетика - стадион „Хр. Ботев“, отговорник доц. Томов
 Плуване - басейн СОУ „Отец Паисий“, отговорник доц. Цонев
 Тенис - зала 2, отговорник доц. Костов
 Тенис на маса - зала 2, отговорник доц. Томов
 Футбол на голям терен - кв. Сирмиани, отговорник доц. Костов
 Футбол на малки врати - зала 2, отг. ст. пр. Гутев
 Фитнес - Фитнес зала, отговорник пр. Златев
 Хандбал - зала 2, отговорник ст. пр. Вътков
 Шахмат - учебна зала Баждар, отговорник доц. Костов
 Туризъм - в района на Габрово, отговорници всички преподаватели

Участията на ТУ – Габрово в организирания от Асоциацията на университетските спортове, държавен студентски спортен календар 2004/2005

Отборите по баскетбол и волейбол са представили ТУ – Габрово в Националната студенческа група, есента на 2004 г. Планира се участие в лекоатлетическата надпревара на Държавното студенческо първенство, както и с университетските отбори по джудо и бадминтон. На финалите на Националната универсиада е предвидено участие по ски-алпийски дисциплини, плуване, тенис, тенис на маса и лека атлетика. През 2004 г. футболният отбор на ТУ – Габрово стана шампион.

Международният календар предвижда Лятна универсиада в Измир, Турция, която ще се проведе от 11 до 21 август 2005 г.

Доц. Рашко Томов, преподавател в катедра Физическо възпитание и спорт ТУ Габрово, треньор на студентския отбор по лека атлетика

В момента в града няма лекоатлетическа писта, няма и сектор за хвърляния и скокове.

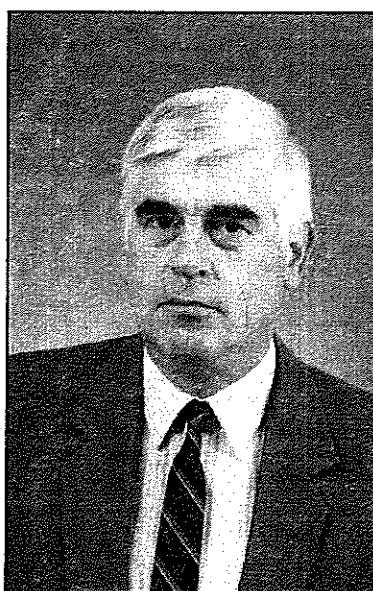
С лека атлетика се занимавам от 1959 г. С времето започнах да тренирам скок на височина в „Академик“ София. С тази дисциплина участвах в националния отбор на България.

От 1969 г. съм в Габрово и 4 години бях треньор на „Чардафон-Орловец“. Осен с лека атлетика, активно се занимавах с баскетбол и волейбол.

От 1973 г. работя в ТУ – Габрово. Тренирал съм отборите по баскетбол, тенис на маса и лека атлетика. Времето за работа с баскетболния отбор бе по-малко и макар да не съм голям специалист по тенис на маса, отбърт години наред беше много добър и имаше много добри състезатели. Най-големият ни успех бе в Свищов, когато станахме 2-ри. През годините сме се нареждали в първата шестица.

Почти всички известни национални състезатели са минали през студентския спорт. С нашия студенчески отбор почти винаги сме се състезавали заедно, на едно високо ниво. Познавам повечето от националните лекоатлети благодарение на това, че никога не съм се откъсвал от леката атлетика.

Доволен съм, че всяка година се класираме в първите три места. За всичките години имаме над 60 отличия.

През габровския отбор са минали много известни лекоатлети от местен мащаб. Голяма част от тях дълго време задържаха отбора в призовите места. Това са Иван Попов – бивш национален състезател, Красимир Костов, Радослав Дочев и други.

В Габрово тренират лекоатлети предимно бегачи на дълги разстояния и дискохвърлячи – поради ограниченията възможности на спортните бази.

В Габрово единственото място, където могат да се провеждат училищни първенства е стадион „Априлов“. Има само една асфалтирана писта на стадион „Христо Ботев“ и закрита писта на която може да се тренира със шпайкове. Разбира се, на полеви условия шпайкове не можем да използваме. С тях ходим също на състезания. Тези обаче са от 10 години.

В студентския отбор по лека атлетика има четири момчета, които са на много добро спортно ниво. Единият от тях на Републиканския крос в средата на март, се класира на 1 място, 400 метра. В момента се готвим за Републиканския студенчески крос, който ще бъде на 10 април в София и за Студентските игри на 14 и 15 май. Основно за добро класиране ще разчитаме на дискохвърлячите, на състезателите средни и дълги бягания. Надявам се, да се представим достойно.

тълпина Мрак(поет)		широколист- но дърво		апатит		романет Зона	
стих от Вазов		тържествен войскови представ		френски Филум		чайка	
подръзки и лакира- ни нокти							
самурайско самоубийство							
музикално настроение	псевдоним на А. Лепи- ников	индийско гимна			обичарни попета		продукти на жлези с вътреш- на секреция
			магическа скала				
			шахматен терми				
река в Унгария		баян тур- ска песен					
		шанина в България					
подвижна запътка				възпаме- ние на криза		столицата на Йордания	
поиско цвете							
			деец на фр. футбол				
			канон в Швейцария				
съвет на размните							
витамин А (мин. ч.)							

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ 2, 2005 Г.

ВОДОРАВНО: фонетика, Маверик, ламарина, рода, тита, вам, реле, апатит, Раева, Вола, Рен, хастари, паметник;

ОТВЕСНО: комари, плоха, намотка, лам, Невада, трасе, Тера, Риа, ТТ, гири, ветеран, кинжал, вери, сака, механик.

Хороскоп

ОВЕН - През месец Април разчистете място на новите си проекти и професионални инициативи. Не губете време в анализиране на отминали събития на работното ви място и в любовта. Внимателното ви отношение спрямо интимната половина ще ви спести главоболия в личен план. Искреността и силните ви чувства ще бъдат високо оценени от страна на партньора в любовта.

ТЕЛЕЦ - През месец Април ви очакват вълнуващи запознанства и контакти с приятели и близки. Периодът за вас ще носи емоционално обновление. За една част от вас това ще означава нова любовна афера, а за други това ще е свързано с узаконяването на съществуваща интимна връзка. Пред каквото и да се изправите, то със сигурност ще ви носи желаната сигурност. Финансовото ви състояние ще се съхрани непоклатимо.

БЛИЗНАЦИ - През месеца се пазете от собствената си раздвоеност в желания, чувства и стремежи. В този момент, като че ли единствения враг на щастие си можете да бъдете само вие. Стремете се към взимане на стабилни и окончателни решения независимо дали става въпрос за работата, любовта, отношенията ви с околните или парите. Здравето ви ще е непоклатимо. Успешни ще са пътуванията ви на далечни разстояния по работа и за удоволствие.

РАК - Внимателно осъществявайте замислените от вас проекти, понеже те ще имат дългосрочен ефект върху живота ви, като цяло. Вероятно нервното ви напрежение ще е повишено, затова отделяйте повече време за пълноценен отдих. Опитвайте се да избягвате компанията на лица, които ви натоварват емоционално. Не обръщайте гръб на партньора в любовта и възрастните членове на вашето семейство.

ЛЪВ - Моментът не е подходящ да страдате от заблуди, както и да изричавате лъжи пред хората, на които държите и искрено обичате. Опитайте се да се освободите от тенденцията да обвинявате околните за лошото си настроение. Внимателно планирайте предстоящо далечно пътуване, за да нямаете неочеквани главоболия при осъществяването му. Пазете се от инфекционни заболявания. Намирайте повече време за любимото си хоби.

ДЕВА - Ще ви се наложи да се доказвате пред началници и колеги. В любовта ще се намирате в завидна еуфория, която по-скоро ще се дължи на факта, че ще имате потребността да бъдете центъра на вниманието в очите на интимната си половина. Опитайте се, обаче да сте предварително подгответи, че любимия вероятно няма да отговори на очакванията ви по желания от вас начин. Приемете ситуацията такава, каквато е и ще бъдете удовлетворени от полученото.

ВЕЗНИ - През април жизнените ви сили ще са значително намалени, на който факт най-вероятно ще се дължи и липсата ви на настроение и желанието ви да почивате активно. На първо време се опитайте да спазвате строг режим. Периодът ще се окаже решаващ и за любовта и взаимоотношенията ви с интимната ви половина. Самотните представители на знака ще откроят своята сродна душа, а част от брачните двойки ще вземат решение да се сдобият с наследник.

СКОРПИОН - През този месец сами ще стигнете до извода, че за да се наслаждавате пълноценно на представените ви мигове в личен и професионален план ще трябва да се освободите от страховете си. Първоначално ще трябва да откриете къде ще се чувствате най-добре. Мнозина от вас ги очаква вълнуваща среща със стара любов, след което някои от вас ще открият, че тя събужда същите по сила чувства, както и в миналото. Ще бъдете изправени пред избор, не го пропилявайте в колебания.

СТРЕЛЕЦ - През месец Април ще можете да си позволите лукса да намалите ангажираността си в професионалната сфера. Внимателно обмисляйте идеите и мислите, които желаете да споделите с приятели, делови партньори или интимната си половина. Избягвайте дори и най-малката вероятност да разберат погрешно думите ви. Ще изпитвате желание да обичате и да бъдете обичани. Възможно е около вас да настъпят внезапни обрати.

КОЗИРОГ - През този месец по-голяма част от родените под този зодиакален знак все още ще живеят на забързани обороти в професионалната сфера. Ангажиментите ви, като че ли ще се увеличават с всеки изминат делничен и почивен ден. Преследвайте личните си интереси в делови, личен и финансов план, но без това да е за сметка на някой друг. Опитайте се да проявявате разбиране спрямо грешките, допусканни от околните.

ВОДОЛЕЙ - Ще имате нуждата да увеличите своите знания за заобикаляния висият. Търдите вероятно ще се впуснате в нови професионални поприща. Внимателно осъществявайте крупните покупки, като например недвижимо имущество, като рискувате да станете жертва на измама. Не се страхувайте да обсъждате наболели проблеми с партньора в любовта, дори и в първия момент да не бъдете разбран така, както на вас ви се иска.

РИБИ - През настъпващият месец представители на този знак ще могат да осъществяват голяма част от амбициите и копнежите си. Периодът е изключително благоприятен за вашите делови и лични познанства. Търдите вероятно ще неусетно да разширите кръга си от познати и приятели, което ще ви даде шанс да срещнете любовта, ако сте самотни или да подобрите финансовото си състояние.

Технически университет - Габрово, Студентски вестник „Огледало“

Издава Студентски съвет

Гл. редактор: Мариана Мандичева 0887771813 Предпечат: Евгени Иванов и Мирослав Славов
Репортери: Даниела Славова, Радослава Славова, Радослав Гоев, Йорданка Стефанова и Зорница Сергева
март, 2005 година

БРОЙ

4

vestnik@tugab.bg

ГОДИНА IV,

АПРИЛ 2005 г.

СТУДЕНТСКИ ВЕСТНИК

ОГЛЕДАЛО

издава Студентски Съвет към ТУ - Габрово

НА 22 АПРИЛ СВЕТОВНИЯТ ДЕН НА ЗЕМЯТА

Студентите залесяваха и чистиха парка Баждар

Шест смърча и три липи залеси-
ха членовете на Студентски съвет
(СС) на Техническия университет в
Габрово на 22 април - Световния
ден на Земята. Два от смърчовете

дейност (ККМД).

Посветено на Световния ден на
Земята бе и почистването на пар-
ка Баждар. Неговите алеи и пътеч-
ки лъкатушат под огромни иголис-
ти и широколистни дървета,
които са на десетки години.
Покрай тях студентите най-
често преминават, за да стиг-
нат до втори или шести кор-
пус, до общежитията и обратно.
Ето защо се счита, че студен-
тите са тези, които най-
много замърсяват парка и за
това най-прилика инициатива
за почистването да е тяхна.

Отново, едва десетина бя-
ха проявили интерес към по-
чистването. Само трима от тях
не бяха членове на СС. Едини-
ят бе Явор, който е член на
ЕкоКлуб Детелина и доброво-
лец към СС. Бяха осигури-
ни достатъчно инструменти за
почистването. Въпреки лошо-
то време и сравнително малко-
то доброволци, настроението
беше много добро и студентите
с удоволствие се заеха да
почистват. Дъждът, който ту-

ще се извисят пред новата сграда
на Университетската библиотека.
Останалите четири, както и трите
липи бяха залесени пред корпус 6.
За своята идея студентите се води-
ха от поговорката: Човек не е живял
напразно, ако в живота си е за-
садил поне едно дърво - каза Александър
Лазаров, председател на
Комисията по културно-масовата

- Ние искаме да научим студен-
тите да не си пускат къде да е бок-
луците и вярваме, че следващия
път ще дойдат повече колеги.
продължава на стр. 12

В този брой четете:

Среща на катедра ТММ с
фирми

стр. 2

Кариерен център в ТУ -
Габрово

стр. 3

Форум Кариери 2005,
Велико Търново

стр. 4

ТУ - Габрово Възможност
да бъде домакин на Кариери
стр. 5

Кандидатстудентската
кампания, доц. Ращев

стр. 6

Образоването - Четиво за
големи хора, доц. Койчев
стр. 6,7

Кариери 2005, Отзиви
стр. 8, 9

Програма Българската
мечта
стр. 10

ТУ - Габрово партньор на
Дни на Европа
стр. 12

Среща в Габрово за Кариери

За да кажат повече за форума за студентски стаж и кариера „Кариери 2005 – Добра Кариера, Добър Живот“, в университета дойдоха представители на JobTiger.bg, Програма „Българската мечта“ към Министерството на транспорта и съобщенията и Проект „Пазар на труда“ на Американската агенция за международно развитие, домакин на които бе Студентски съвет на ТУ – Габрово. По този повод на 20 април 2005 г. в зала 2703 на учебния корпус 2а, дойдоха много студенти от различни специалности и степен на обучение. Те научиха за целта на форум „Кариери“, както и за начина за намиране на работа или на стаж чрез него. Организаторите на

„Кариери 2005“ във Велико Търново съобщиха, че много от фирмите-участнички в това издание очакват инженерите от университета в Габрово. На бъдещите специалисти бе обяснено как се пишат автобиография и мотивационно писмо, как да се подгответ за интервю за работа. Представен им бе сайта за студентски стажове www.staj.bg. Представена бе Нестле България АД, генерален спонсор на „Кариери 2005“ благодарение на която таксите за фирмите участнички в последното издание са били намалени чувствително. За световната компания Нестле бяха казани любопитни факти от нейната история.

**ЗА ФОРУМ „КАРИЕРИ“ ЧЕТЕТЕ НА СТРАНИЦИ 4, 5, 8, 9 И 10.
ТУ - ГАБРОВО ОТДАВНА ОРГАНИЗИРА СРЕЩИ НА ФИРМИ С ВЪЗПИТАНИЦИТЕ НА УНИВЕРСИТЕТА, ПОДОБНО НА „КАРИЕРИ“.**

РАБОТОДАТЕЛИ-СУДЕНТИ

ТММ става все по-търсена

Доц. д-р Емил Костов, ръководител катедра МТМ подчертава, че специалността Технология на материалите и материалознанието е уникална по същността си за България. Преди 7 години тя е открита в Габрово. Преди това се е изучавала в Западна Европа и САЩ.

- Заради нея и досега ни завиждат колегите от сродните университети в София и Варна. Впоследствие такава специалност беше разкрита в Русенския университет.

Организираме тази среща, защото напоследък интересът към нас е голям. Развитието на икономиката и най-вече на машиностроенето изискват от нас да се адаптираме бързо. Много наши възпитаници станаха стопански ръководители и управленици кадри, и с това доказват, че са и добри мениджъри. Нашата специалност е в основата на пирамидата на машиностроенето. Материалът е нещо уникатно без което нищо не е възможно. С тази среща целим да създадем нагласа в нашите студенти за бъдещото им работно място, а фирмите да се запознаят с тях, очакваме някои от тях да получат финансова подкрепа, стипендия. Много от студентите сега работят в други фирми, по битациите, пазарите, за да се издържат. Интересуват ни още възможностите за реализация, за практика и дипломни работи.

Специалността е фундамента на машиностроенето. Защото обединява онези знания за материалите - метални и неметални, композиционни, които са основата на уредостроенето и машиностроенето, на цялата металообработваща промишленост.

- В рамките на специалността студентите получават знания за нови материали, свойства, структура, начин на приложение, проектиране на

Катедра Материалознание и технология на материалите организира среща на студентите от специалността с представители на металообработващи фирми. Срещата бе именувана „Обучение и професионална реализация“ и се провежда на 21 април 2005 г. в зала 1123 на Корпус 1.

Да представят условията за работа и професионално развитие в своите фирми бяха дошли инж. Тотю Митев, директор техническо развитие в Идеал Стандарт Видима АД - Севлиево, Ивайло Величков-директор направление Управление на персонала в Аркус АД Лясковец, инж. Христо Пенчев-управител на Спектър ООД Севлиево, инж. Радослав Савеков-управител на Металик-Гъбене, инж. Калоян Кънчев-изп. директор на Сокол АД Габрово, инж. Славин Янакиев-изп. директор на Прогрес АД Стара Загора, Пейо Пеев-управител на Алфрида Пеев Габрово.

техните свойства след оптимизиране на техните характеристики с помощта на компютърната техника. В основата на нашите учебни планове са залегнали и технологии - конвенционални и неконвенционални, за получаване на заготовки и изделия с много висок комплекс физикомеханични показатели и експлоатационни характеристики. Нашите студенти получават компютърни знания и до известна степен езиково обучение, икономика и управление на фирми. Обучението е в две степени бакалавър и магистър, имаме и докторанти по специалността. Допълнителни знания могат да получават в специално създадения Център за следдипломна квалификация към ТУ - Габрово. Към преподавателския екип на специалността сме привлечли едни от най-големите специалисти в областта на материалознанието и технология на материалите - двама професори от ТУ София. Следващата година започваме обучение по европейската система по натрупване на кредити. В този процес на подготовка, особено важен е контактът между студентите, преподавателите и фирмите - каквато е целта на срещата ни.

Нов компютърен кабинет в ТММ

Участниците в срещата „Обучение и професионална реализация“ заедно откриха новия компютърен кабинет с шест компютъра купени от МОН със специалната задача на тях да се обучават най-вече на студентите от специалността Технология на материалите и материалознание – представи целта доц. Йорданка Атанасова, преподавател по Материалознание и термична обработка на материалите в катедра ТММ. Почти от всяка фирма имаме запитване за подгответи инженери в тази област – каза тя.

– На тези компютри ще се обучават магистри и студенти от други специалности. Ние водим материалознание на студенти от специалностите Машиностроителна техника и технологии, Индустриско инженерство, Хидравлична и пневматична техника. Компютърна-

та зала има голямо значение за професионалната реализация и обучението на нашите студенти. Нуждите на промишлеността вече изискват студентите да познават новите програмни продукти, да могат да проектират инструментална екипировка на компютъра. Ние се стремим да ги направим по-конкурентоспособни. Другата ни цел е да мотивираме нашите студенти да се учат по-задълбочено, да се срещнат с фирмите, като им даваме възможност за личен контакт и да чуят от самите управители на фирмите, че имат нужда от инженерни кадри. На компютрите могат да се симулират технологични процеси от областта на металолеенето, пластичната деформация, какъто си изберем процес. По-нататък ще изберем най-удачната технология в зависимост от предназначението на изделието.

ОТЗИВИ ЗА СРЕЩАТА

Диян Димов, 2 курс ТММ:

Такива срещи нека да станат традиция. Аз съм от Поморие и през лятото много мои колеги тръгват към морето, за да работят. През ваканцията аз също работя, като барман. Но съм готов да остана тук дори два месеца, стига да има фирма, където да карам лeten стаж и заплащане поне 300 лв. Когато фирмите набират кадри поставят изисквания, че търсят хора с опит. Как иначе да го натрупаме освен чрез стажовете на първо време. Нека стажът през годините на обучение да се зачета за опит.

Галин Петков, 3 курс ТММ:

Ориентирам се към Металик. От рано се развивам в това направление. Баща ми работи от дълго време там.

Христо Найденов, 3 курс ТММ:

На тази среща разбрах, че фирмите имат нужда от специализирани кадри като нас. Нямам решение накъде да се ориентирам.

Павлин Петков, 3 курс ТММ:

Доволен съм от срещата. Моята цел е да стана инженер, технолог или конструктор в Идеал Стандарт Видима АД Севлиево. Вече три години карам стажа си там.

Без да сте научили желязовъглеродната диаграма,

не посягайте към компютъра – предупреди студентите инж. Христо Пенчев.

инж. Радослав Савеков-управител Металик BSP:

Основно правим прецизни стоманени отливки. Началникът на ОТК преди 2 години е завършил МТМ. Именно на тези специалисти принадлежат новите технологии и производства. Тук съм, за да покажа, че имам нужда от такива кадри.

доц. Кирил Киров, зам. ректор по учебната работа

Това е втората подобна среща във факултет Машиностроене и уредостроене. Смятам, че с индивидуалните форми на обучение, каквито са курсовите работи, проекти и дипломни работи, би могла да се получи стиковката между студента и неговото бъдещо работно място. Катедрите имат амбицията едновременно традиционни задания да ги поставят в конкретните условия на производство. Защото фирмите са заинтересувани колкото се може по-бързо да адаптират към себе си новите работници. През миналата година повече от 50 студента от факултет МУ работиха през лятото в няколко фирми в региона. Искаме нашите студенти да работят в България, но да изпълняват квалифициран труд.

Кариерен център стартира в ТУ - Габрово за учебната 2005/2006 година

– В проекта Пилотни кариерни центрове се включиха онези университети, които бяха достатъчно далновидни и предприемчиви – каза Гергана Раковска, проект Газар на труда, ААМР. ТУ-Габрово е един от тях. Поставихме определени критерии, на които трябваше да отговаря всеки университет, за да бъде изграден Кариерен център. Ние се ангажирахме да осигурим част от оборудването. Останалото е от университета.

Проектът стартира в края на месец април. Убедена съм, че в началото на новата учебна година в ТУ - Габрово ще имаме Кариерен център. Той ще дава достатъчно ориентири не само за студентите, но и за самия университет. Оттам ще разбираме кои са най-търсените или по-малко търсените специалности. Центърът ще организи-

ра срещи с работодатели, ще осъществява контакт между тях и студентите, ще отговаря на запитвания, ще ориентира студентите и ще им помага да се самооценяват. Той организира всякакви допълнителни обучения - как се пише автобиография, мотивационно писмо, как да се подготвят за интервю за работа. Много обичам да давам пример с кариерните центрове в Америка, където освен всичко друго, учат студентите и как да се държат на коктейли. В САЩ кариерните центрове са основен фактор за рейтинга на университетите. Те са връзката с бившите възпитаници, знаят какво се е случило с тях, каква част от завършилите студенти са се реализирали в рамките на следващата календарна година. Всичко това определя рейтинга на университета.

ФОРУМ КАРИЕРИ 2005

В деня на подписване на договора за присъединяване на България към ЕС

Във Велико Търново „Кариери 2005“ откри вицепремиерът и министър на транспорта и съобщенията Николай Василев. Това бе първото издание на форум „Кариери 2005 – Добра Кариера, Добър Живот“ в съседния областен град. То бе организирано от програма „Българската мечта“ към Министерството на транспорта и съобщенията

то национална програма за професионална ориентация и реализация. Нейната основна цел е да се подпомогнат младите хора в началото на техния професионален път чрез създаване на тясна връзка между академичната общност, бизнеса и държавната администрация. Свързано с това, основните компоненти на програмата са осигуряване на летни стажове за български студенти във водещи институции както в България, така и в чужбина и второ, подкрепа в организирането на форум „Кариери“, където се осъществява пряка връзка между работодателите и студентите.

Министър Василев се обърна към студентите с думите: На този форум стотици, а може би и хиляди млади хора ще имат възможност да се срещнат с близо 40 фирми и работодатели. Когато през 2001 г. за пръв път организирахме форума, едва 3-4 хиляди студенти в национален мащаб го посетиха. През миналата година те бяха 10 500. В днешния ден можем да намерим много символика. Сега откриваме „Кариери“, а довечера ще подпишем договора за присъединяване към ЕС. В България младите хора са все по-склонни да вярват в собствените си сили. Затова искам да ви пожела да бъдете горди, че сте българи.

За откриването на „Кариери 2005“ бе дошъл и Николай Свинаров, министър на отбраната.

Скъпи студенти, понякога чудесата се случват и ние сме свидетели на това – каза в обръщението си той. Днешният ден е ден, освещаващ чудесата, които се изпълняват от няколко години в България. За изминалите четири години програмата успя не само да стартира и да се развие, но и да доведе до реални резултати. Създаде се пряка връзка между работодателите, бизнеса и студентите, като даде възможност да се прилагат знания както в интерес на държавата, така и в интерес на кариерното развитие на младите хора в България. Само за четири години програмата постигна много сериозно развитие. Съществен принос за това има българският бизнес, който прояви уважение и разбиране към идеята, както и българските студенти, които са най-активната част. За мен е удоволствие, че имаме възможност в днешния празначен ден, ден на чудесата, поздравявайки се като европейци, да намерим кадровото развитие на много млади българи в интерес на развитие на страната ни. В програмата съществуват направления, които дават възможност на студентите завършили в България да се развиват кариерно в страната и чужбина, както и на българските студенти, завършили в чужбина, да се реализират в България и чужбина. По мое време родителите съветваха децата си да учат, за да не работят. Днес вашите родители ви призовават да учите така, че да има какво да работите и да работите ефективно за собствено самоусъвършенстване и за развитие на обществото и държавата.

(МТС), Job Tiger ООД, проект „Пазар на труда“, на Американската агенция за международно развитие (AAMP). След форумите в София, Варна и Пловдив, на 25 април в Гранд хотел „Велико Търново“ щандове бяха подредили 36 компании и организации от региона и страната.

Основната цел на форум „Кариери“ е да подпомогне работодателите да си намерят подходящите кадри, а младите специалисти и завършващите студенти да открият подходящата работа и възможностите за кариерно развитие.

Форум „Кариери“ е събитието, на което пряко се срещат едни от най-добрите работодатели с най-мотивираните студенти и млади специалисти в страната – увериха организаторите. Форумът е един от основните компоненти на програма „Българската мечта“ към МТС, която през 2001 г. стартира изцяло по инициатива на министър Николай Василев ка-

Габрово има шанс да бъде домакин на Кариери

Специално за в. Огледало министър Николай Василев каза:

На първото издание на форум „Кариери“ се търсеха основно икономисти и юристи. Сега все повече се търсят инженери. Едно обаче е сигурно. Независимо в кой университет и каква специалност учи, човек е добре да владее чужди езици и информационните технологии. Това със сигурност е гаранция за по-добра кариера в тези дни.

Шансът на Габрово да бъде домакин на форум „Кариери“?

Обещали сме всяка година да увеличаваме броя

на градовете, в които да се провежда форума. Нашата цел е да научим университетите, студентите и работодателите сами да организират такива форуми. Но за да се създаде такава традиция, трябва отнякъде да се започне. По-добре е в началото това да се прави от държавата, като постепенно нещата ще си дойдат на мястото. Някои от работодателите участват за четвърта поредна година. Смятам, че има качествена промяна. Моето най-голямо удовлетворение ще е през следващите години програмата да се разраства без участието на държавата.

Анита Йорданова, Английска филология, 3 курс, ВТУ

- Тук съм, за да си търся работа. Шансът да открия по-добри възможности да стана някъде преводач, е по-голям. Завършвам след една година и искам да имам по-богат поглед върху нещата, които се предлагат в България, фирмите и работните места, които предлагат. Завършвайки като филолог смятам, че имам доста широк кръгозор и възможности за реализиране.

- Успяхте ли да си намерите

работа?

- Смятам, че фирмите предлагат много длъжности и мисля, че доста студенти ще успеят да се реализират. Доволна съм, че дойдох. Вече попълних 3 молби. Ще потърся повече информация в интернет, ще подам молба и мотивационно писмо. Кандидатствах за различни позиции: човешки ресурси, преводач, консултант. Аз съм доста комуникативна личност и искам да работя с хора с различни култури.

Ралица Любенова, Международни икономически отношения, 2 курс, ВТУ

- Дойдох, защото ми хареса възможността да се запозная с фирмите и да видя какво предлагат за студентите. Харесах си фирма „Поликонтакт“. Попълних анкетна карта, подадох документи и в „Адрес недвижими имоти“.

- Те какви позиции ви предложиха и какво вие си харесахте?

- В „Адрес недвижими имоти“ е за консултант по недвижими имоти, а в „Поликонтакт“ за преводаческа дейност и междуна-

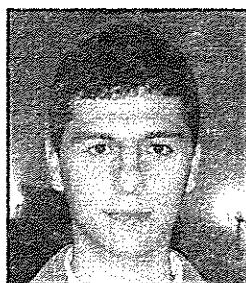
родни отношения.

Вера Генадиева, Приложна лингвистика-английски и арабски, 4 курс, ВТУ

- Харесах много фирми. Но повечето търсят други специалности, а не това, което сме учили ние и за което сме подгответи. Кандидатствах в „Поликонтакт“.

СТУДЕНТИТЕ ЗА КАРИЕРИ 2005

Стеван Иванов, Стопанска академия-Свищов, 3 курс Информатика

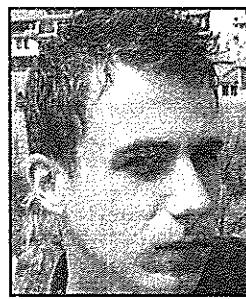
Дойдох, за да намеря заетост през лятото под формата на стаж, без значение дали е платен. Харесаха ми фирмите от IT бранша, БТК и фирмата за софтуерни технологии. Кандидатствах със CV и мотивационно писмо.

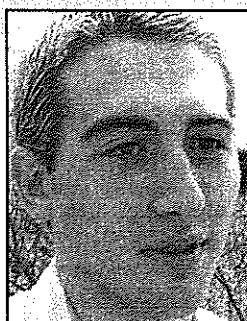
Десислава Гатева, Приложна лингвистика, 4 курс, ВТУ

- Дойдох да си търся работа. Харесах си фирма „Поликонтакт“ за длъжността „преводач“.

Красимир Тодоров, Маркетинг, 4 курс, ВТУ

- Кандидатствах в две фирми - за стажантските програми на Кока-Кола и за „Проктър и Гембъл“, за възможностите им за работа в България и в чужбина.

Илия Коев, Маркетинг, 4 курс, ВТУ

- Кандидатствах ли? - Привлякоха ме длъжности свързани с маркетинга. Насочил съм се към мултинационални компании, каквито са „Кока-Кола“ и „Проктър и Гембъл“. Подадох документи в „Мобилен“ и „БТК“. Очаквам отговори.

ОПАСЕНИЯ

ДОЦ. ГЕОРГИ РАШЕВ, ЗАМ. ДЕКАН ПО УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ НА ФАКУЛТЕТ МАШИНОСТРОЕНИЕ И УРЕДОСТРОЕНИЕ (МУ)

За пръв път изнасяме изпит

През последните години се забелязва трайна тенденция на намаляване броя на желаещите да кандидатстват в ТУ-Габрово. Това ме кара да мисля, че възниква опасност от неизпълнение на държавната поръчка за прием на бакалаври. Намирам причините повече за външни. Затова предприехме решителни мерки за повишаване ефективността от рекламното представяне на университета и в частност на факултет МУ. Кандидатстудентската кампания се води на ниво университет и с активното участие на преподавателите от нашия факултет. Под ръководството на зам. ректора по учебната работа, доц. К. Киров, бе създадена Университетска комисия по кандидатстудентски прием, която изготви рекламните материали на университета и кандидатстудентския справочник. Изгoten бе рекламен диск с материали, примерни тестове, тестовете от миналата година, кратко представяне на всички специалности и възможностите за реализация след завършване на университета. На база данните от предходните две години определихме стратегическите направления в т.ч. и градовете, откъдето имаме най-много студенти, сформирахме работни групи за посещение.

Тази година университетът участва във всички кандидатстудентски борси в страната, където правим активно представяне на университета с основни координатори заместник деканите по учебната дейност на факултетите МУ и Електротехника и електроника.

При много голям интерес преминаха срещите на работодатели и студенти от катедрите Машиностроителна техника и технологии и Технология на матери-

алите и материалознание и профилиращите катедри. На тези срещи фирмите заявиха, че имат нужда от знаещи и можещи специалисти.

През последните години промишлеността ни започна да се съживява. На пазара се появиха нови фирми, които имат остра нужда от добре подгответи специалисти, които към професионалната си подготовка да уметят да работят с компютър и да владеят чужди езици. По време на кандидатстудентските срещи съобщаваме за възможностите за професионално развитие и за изискванията на фирмите. Определено расте интересът към инженерните специалности. Както тези конкретни примери, така и цялата ни кандидатстудентска политика е насочена към непосредствен контакт с кандидат-студентите.

За пръв път тази година ще проведем предварителен изпит по български език и по математика, на 4 юни. Тази практика е позната у нас. Предварителни изпити се провеждат в повечето университети в България. Силната конкуренция ни накара да се съобразим с техните действия и ние също да започнем такава практика. Също за пръв път тази година ще организираме изнесен изпит по математика за градовете Кърджали и Монтана. Избрахме регион Кърджали, защото оттам имаме много студенти, а към Монтана се насочихме, защото искаме да увеличим броя на студентите си от този регион - Монтана, Видин и Враца. И тази година оценките от матурите ще се зачитат като от конкурсън изпит. Ще се вземат под внимание и оценките от предварителните изпити. В балообразуването ще участва най-високата оценка от мatura, предварителния изпит и изпита.

ЧЕТИВО ЗА ГОЛЕМИ ХОРА

ДОЦ. Д-Р ИНЖ. КИРИЛ КОЙЧЕВ, РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА КТТ:

Да не образоваме формално младите

Изглежда съм емоционален и хвърлям доста вълнения в работата си. Така и не можах да си отговоря, защо отчитаме учебната дейност на ниво академичен състав, а след това в катедрите пишем предложения свързани с учебния процес, които отиват някъде в деканското ръководство. Разбира се, никой не се съобразява с тях, дори и да иска, защото е нарушена процедурата. Всъщност, ние се пържим на този огън. Другото, което не разбирам е съвсем елементарно. Втора-трета година искаме да променим бланката за отчитане на учебно-производствените практики, защото тя е от 20 години и не върши работа, но не може. Бюрократизъмът е ужасяващ. По

електронен път изпращаме документите от катедрата, които после разпечатваме за архива. Когато консумативите съвршат, чакаме с месеци. Като че ли системата е да не се върши работа. Да не говорим за електронните връзки. Казах пред АС, когато минала година в разгара на кандидатстудентската кампания, никой не можеше да влезе в сайта на катедрата. Случаят се повтори и по време на 40 годишнината на университета за научната конференция УниTech. От две седмици пак не може да се влезе. Звънят ми от училища и питат какво става. Не разбирам причините за това. А електронната поща?

продължава на стр. 7

Да не образоваме формално младите

Работя на четвъртия етаж и за да стигнат материалиите ми до третия, ги записвам на дискета и ги нося на ръка. Обясняват ми причината, че имало вируси. Тази не сме сме дърводелско предприятие, а висше заведение, което обучава студенти за работа с компютри. Имам чувството, че това не прави впечатление на никого. Качеството на обучение е само понятие. Група от 30 души ще я делим на две, после още на две ... Къде са 7, къде 15 души по време на лабораторно упражнение, когато имаме 3 установки и трябва да седнат по 5 човека на едно място. Щом кажат, че трябва да се правят икономии, както и да ми намаляват заплатата, значи нещо не върви.

Системата трябва да се променя отвътре и да разкъсаме този начин на мислене.

Говорим за пазарни отношения, за изграждане на предприемачески центрове. Ние в катедрата се стремим студентите ни да имат по-ранна ориентация за професионалната си реализация. Но ще бъда откровен. Студентите ги мързя да се трудят. Може би това тръгва от семейството или от състоянието в държавата. Те искат с много малко труд да получат големи заплати. Поддържаме контакти с СТС холдинг откъдето поискаха студенти за стажове, като ще им плащат възнаграждения. Готови са да дават и стипендии и осигуряване на работа след завършване. Подписахме договор и едва 4-5 студенти успяхме да изпратим. Тези млади хора имат представа, че нещата в този живот трябва да се постигат по лесния начин. Затова за тях е по-лесно да поискат от първата фирма, в която попаднат, бележка за учебно-производствена практика. Ама тя ще е фалшива, защото те няма да са работили.

Не бе случайна идеята ми да анкетираме нашите студенти с цел проверка на общата им култура. Това стана в началото на семестъра. Единият от въпросите бе, ако преподавател ви предложи срещу оценка среден 3, да не посещавате лекциите му по съответната дисциплина, ще се съгласите ли - се оказа, че около 40 - 50 % са готови въобще да не идват нито на лекции, нито на упражнения, само и само да мине семестъра. Моят отговор е елементарен. Нашето образование е безплатно и това кара студентите да гледат на него формално. Получаваш нещо, за което не си дал пари. А, ако си си платил, ще горниш преподавателите по коридорите дори. Анкетата бе лично моя инициатива, защото се сблъсквам с ужасяващи не знания още в четвърти семестър. Не става дума само за общообразователната подготовка. Например, по физика има неща, които трябва да се знаят щом като си дошъл в технически университет. При това те са учени няколко пъти и в четвърти курс ние си мислим, че нашите възпитаници имат обща техническа култура. Но се оказва обратното. Допреди 10-15 години нямаше студент, който да не знаеше скоростта на разпространение на електрическия ток или на светлината - 300 хил. км/сек. Сега едва ли ще има 30% в група, които да я знаят. А това се учи още в гимназията.

В обобщен вид, ще изпратя резултатите от анкетата в трите специалности КТТ, Електроника и КСТ,

до катедрите, които отговарят за обучението на този етап - Физика, Теоретична електротехника и специализиращите катедри - да знаят. Имаме специално звено, което отговаря за качеството на обучение. Мисля, че оттам трябва да бъркнат с пръст в раната, за да се види, какво знаят студентите в първи и втори курс. Въпросите в анкетата са написани така, че студентите не разбират какво ги питат. В моята анкета попаднах на много странини незнания, като например, те пращат Тутракан в Румъния, Турция или Югозападна България. И тези хора ще стават висшисти?!

С удоволствие бих приел участие в дискусия на национално ниво по проблемите на образоването и отговорностите на образователната система, както и на преподавателите във всички степени на образование

доц. Койчев

и особено за мотивацията на младите хора и на студентите да учат, стига да не минем на клишета и общи приказки. Защото в средното образование попаднаха хора, които нямат нищо общо с учителската професия и оттам започнаха издънките. Сред тях има хора, които си мразят занаята - е, как да научат децата тогава?

Друго. Ще въвеждаме кредитната система и трябва да се съобразяваме с наредждането на чиновници от МОН, на които не им е ясно какво представлява тази кредитна система и как се прилага. Защото

не могат да съществуват две паралелни скали. Не може по дисциплината да има цифрова оценка, а до нея да се мъдрят някаква точки - това са кредитите. Питах кого ли не. Ако студентът не е реализирал тези кредити, какви ще са последиците. Отговарял ми: А бе, сега да попълним формулярите, после ще видим. Ето пример как правим нещо само да се отбие номера, за което ни е наредено. На това катедрите посветиха много време. Кредитната система е, студентите да бъдат впрегнати в учебния процес на 100%. Ако по математика се дават например 6 кредити, а студентът не е в състояние да ги реализира, той трябва да учи допълнителна дисциплина, с която да навакса пропуснатите по математика кредити. За да му се признае накрая норматива от кредитни точки. Представям си, това да се въведе при нас, то трябва да имаме букет, набор от допълнителни дисциплини, които студентите да избират, за да изпълнят норматива от 240 кредити. Но никой не обясни на студентите. Нали тези кредити са за студентите, а не за преподавателите. Вярно, кредитите предполагат мобилност на студента да се прехвърли от едно висше училище в друго. Но да прилагаме нещо, само защото го имало на запад ...? Всяко нещо, което се внедрява, трябва да се осмисли, за да не се прилага формално и да не върши работа.

ОБРАТНА ВРЪЗКА

Кариери 2005 Велико Търново

Кока Кола

- Очакваме днес да наберем добра база данни за млади хора, които желаят да работят. Предлагаме два вида стажантски програми – за 3, 4 курс и за завършили.

При три-месечния стаж работата е по проекти и при добра защита може да се осигури работа във фирмата. Имаме и осеммесечен стаж.

Интересите ни към младите специалисти са в областите:

продажби, информационни системи, финанси и производството.

Фирма „Битова електроника“ АД

- Очакваме тук да дойдат млади хора, които да се представят с автобиографии и мотивационни писма, какво искат да работят и как искат да развият своята кариера. Но тези, които дойдоха, не носеха нищо и няма да имаме информация за тях в базата данни в отдел Човешки ресурси към който се обръщаме, когато се освободи или открие ново работно място.

- Вашата фирма има ли изградени стажантски програми?

- Ориентирани сме към набирането на млади хора и в момента работим по проект за младежка заетост.

- Следите ли развитието на най-добрите студенти и поддържате ли контакти с университетите предвид наемането им на работа, когато завършат?

- Такива контакти не поддържаме. Нямаме необходимост от конструктори. Всичко, което се изработва, е с готова техническа документация.

Имаме нужда от специалисти най-вече без висше образование.

ДЗИ Банк - клон Велико Търново

- Надяваме се да съберем информация за повече студенти, които да използваме сега или в бъдеще.

- Търсите ли стажанти или работници?

- Всички първо идват на стаж при нас, защото имаме ограничени бройки. Нямаме изградена стажантска програма.

- Търсите ли току-що завършили студенти?

- Имаме интерес към младите хора, те са бъдещето на страната.

- Какво, според вас, е нивото на подготовка на младите висшисти?

- Младият студент е човек, който можеш да моделираш като му покажеш какво трябва да направи. Стига да има желание, той ще се развива и ще се получи

нещо, което ще удовлетворява и двете страни.

„Адрес недвижими имоти“ АД

Стела Тошкова

- Дружеството дава шанс за развитие на служителите си. Преди година бях сътрудник в офиса, после станах консултант и сега съм зам.менеджър. Офисите на „Адрес“ са в доста градове и студентите желаещи да работят по родните си места могат да попълнят това си желание в бланките които им предоставяме днес. Чрез e-mail може да се кандидатства за стажантската

ни програма

Procter & Gamble (Проктър и Гембъл)

- Хора само за стаж или и за работа търсите?

- Стажантските места се обявяват от всеки шеф на отдел, когато му потрябват. Всичко е on-line базирано на нашия web сайт. Имаме стажантска програма и всяка година през март и април се провежда семинар по информационни технологии, маркетинг, финанси. Целта е да си харесаме някого и да го оставим да работи при нас. Нашата целева група са завършащите студенти и тези в 3 курс. Нямаме изисквания за специалност и предишън опит.

„Мобилтел“ АД

Миглена Узунова

- По принцип имаме добър имидж сред студентите, защото наемаме много млади хора. Те работят в компанията още преди да са завършили висшето си образование. Компанията ни има възможност да даде позиции, които са на стартово ниво в бизнес центровете и търговската мрежа на „Мобилтел“ и информационния център на *88. Тук сме с множество позиции за търговски персонал. Студентите имат възможност да подадат директно своята кандидатура за работа в региона на Велико Търново, Русе, Варна и много други градове. Габрово също.

- Разбирам, че предлагате много работни места?

- Стига студентите да могат да си позволят да работят на пълен работен ден или на смени. Работата при нас не предполага друг начин за комбиниране на обучението с работата.

- Какво развитие на млади специалисти предлага компанията? Доволни ли сте от тях?

- Политиката на компанията към хората, работещи при нас е такава, че дава възможност за вътрешно развитие на тези, които са започнали кариерата си в „Мобилтел“ като търговски персонал. Например след 2 години работа в бизнесцентър всеки от тях може да получи своята професионална реализация и да избере - човешки ресурси, маркетинг, продажби в главния офис.

продължава на стр. 9

Кариери 2005 Велико Търново

от стр. 8

- Какви специалисти предпочитате за стажанти и като бъдещи колеги?

- Дали в бизнеса или в информационния център, та-ка наречените стартови позиции, в компанията няма-ме предпочтания за специалности. От младите хора очакваме да имат интерес към компанията, търговс-ки дух и желание за работа с клиенти, което е изклю-чително важно.

- С две думи, търсите млади и инициативни?

- Да!

„СПАРКИ ЕЛТОС“ АД

Георги Савчев - началник от-дел Човешки ресурси

и Бисер Петров - зам. техни-чески директор по производст-вото

- Търсите ли тези, които се дипломират и за какво?

- Нашето присъствие тук дава отговор на вашия въпрос. Разработили сме дългосрочна програма за сътрудничество с уни-верситетите и колежите чрез ко-ко то фирмата се старае да под-

дръжа контакти с обучаващи се и завършващи студен-ти. Разработваме няколко възможности за сътруд-ничество, от които за подпомагане на дипломни ра-боти, изготвяне на курсови проекти и стажантски про-грами. Предлагаме конкретна работа на завърши-лите определени специалности предвид нашите инте-реси като работодатели и тези, на завършващите студен-ти, като хора, които желаят вече да се реализират в живота.

- Фирмите от машиностроенето изпреварват с модерното си оборудване?

- Инвестираме много пари за нови машини за кои-то ни трябват перспективни, желаещи да се развиват млади хора, които да ги управляват и да умеят ефек-тивно да използват възможностите на машините от висок клас.

- Какви позиции предлагате за завършващите?

Основно се интересуваме от инженерните специ-алности - електроинженери, машинни и инженери по електроника. Търсим конструктори на инструменти, технолози, програмисти, оператори. Добре е, сега за-вършилият висше образование да започне като опе-ратор на машината, за да се запознае с техниката. Това ще бъде сериозен аргумент по-късно той да се издига в йерархията, да стане технолог, конструктор. При условие, че има първична информация от про-изводството, той със сигурност ще конструира по-пре-цизно в бъдеще, ще пише технологии така, че да нап-рави по-ефективно производството.

- Не за първи участвате във форум „Кариери“. Как-ко се случва по-нататък?

- На 3 и 4 април участвахме във форум „Кариери 2005“ в НДК в София. Събрахме 40 кандидатури на млади специалисти, които изявиха желание за някак-ко сътрудничество с нашата фирма. Едва с 14 от тях установихме по-редовни контакти.

- Може ли да се кандидатства за работа при вас чрез интернет?

- Чрез e-mail. Предлагаме стипендии от 150 лв., с които се стремим да ангажираме студенти от 2 курс нагоре. Искаме младия човек първо да се изяви като обучаващ се.

www.staj.bg

- Като съорганизатор на Ка-риери 2005 В. Търново, доволен ли сте от интереса към него?

- Доволен съм от посеща-мостта на студентите и мисля, че това е мнение и на колегите. В сравнение с това, което очаква-ме, интересът е огромен. Може би той е резултат на рекламна кампания и на популярността на другите три издания.

- Сайтът www.staj.bg, какво предлага на студентите и как то се измерва в мащаби?

- Той дава възможност за on-line среща на работо-датели и студенти. Това е on-line форум като днеш-ния.

БТК

Таня Йотова - мениджър под-бор, обучение и развитие на пер-сонал

- Повечето студенти, които минаха досега при нас, се интересуваха от финанси, информа-ционни технологии, право, фило-логия. Очаквам по-голям инте-рес от страна на телекомуника-циите, но вероятно колегите ни са се срещнали със студентите на предишните форуми.

Повечето студенти, които ни посетиха бяха 2-3 курс. Имаше завършващи и завър-шили. Те се интересуваха от стаж, който да продължи в работа. Но това не е възможно. Едва след дока-зани умения, такава е практиката в компанията, но-вите специалисти могат да станат част от екипа на БТК. Това е начин да ни убедят по-добре в техните възможности и мотивация.

- Тези, които ви потърсяха, отговаряха ли на изис-кванията ви за стаж и работа?

- В обши линии - да. Освен документите на харти-ен носител, които ни оставяха, ги насочваме към на-шия сайт, където също могат да подадат документи в определения срок. За много от населените места, за където те търсеха работа, не можехме да предло-жим нищо.

- Какви са условията за професионално израства-не в компанията?

- БТК е модерна компания, ориентирана към про-мените на пазара в сферата на телекомуникациите. Ние отделяме достатъчно средства да обучаваме и развираме потенциала на нашия персонал. Инвести-рането в човешкия ресурс е един от най-важните за-лози за успеха на фирмата.

Учудена съм. Не дойдоха инженерни специалнос-ти, от каквито кадри, ние имаме нужда.

продължава на стр. 10

Кариери 2005 Велико Търново

„МЕЛЕКСИС“

- Имаме изградени стажантски програми, които ще започнат след 15 юни, защото са съобразени с края на сесията в университетите. За пръв път стажът ще е с продължителност 3 месеца. Ще се провежда само в София, защото там е седалището на фирмата и ще бъде в областите „Дизайн на интегрални схеми“ и в производството.

Надяваме се на интерес от студентите 3-ти и 4-ти курс в специалностите „Електроника“, „Микроелектроника“, „Радиотехнологии“ и „Компютърни системи“, както и на интерес от изучаващите всички специалности в областите електроника и микроелектроника.

Ще има стажантски програми във всички отдели, които са само инженерни. В администрацията не се предвижда.

Имаме отворени позиции. Те са по-изгодни за магистърските степени, които са на половин работен ден. Имаме позиции както за хора с опит, така и за току-що завършили. Средната възраст в „Мелексис“ е между 30 и 32 години. Инвестираме в обучението на хората си както в България (тренинги), така и извън страната.

На този етап нямаме специалисти, завършили ТУ-Габрово. Но идеята ни е, да направим презентация на място в университета, да се срещнем със студентите и да им представим това, което правим, както и стажантските си програми.

Около 15 май планираме организирането на Отворени врати. Тогава студентите ще могат да видят с какво точно се занимаваме.

Кариери набира популярност

Мила Йорданова, програмен координатор на програма „Българската мечта“:

След като десет години Асоциацията на студентите по икономика АИСЕК, промени стратегията си и спря да организира Дни на кариерата, от Джоб Тайгър – фирма за онлайн трудова борса се обърнали към министър Василев. Така форум „Кариери“ стана един от компонентите на „Българската мечта“. Той се организира в различни градове – София, Варна, Пловдив, В. Търново.

Студентите могат да попаднат на богата база данни, да разговарят с работодателите и така да добият опит за контакт с фирмите, да разберат, че интервюто не е изпитване, а преговори. „Кариери“ набира популярност.

Форум „Кариери“ е много популярна световна практика чрез която студентите търсят стаж или работа.

„Българската мечта“

Програмата промоцира България не само като възможност за кариера и за професионално развитие. Правим го и за студентите извън България. Каним ги тук на стажове, част от тях после се завръщат. Другото, което правим е да промоцираме държавната администрация като работодател. Над 50 студента, които бяха на стаж в Министерството на транспорта и съобщенията искат да продължат стажа си.

Гергана Раковска, зам. директор на проект Пазар на труда на Американската агенция за международно развитие (AAMP)

Липсата на кадри, не данъците и бюрокрацията са причина да си тръгнат от страната ни инвеститори.

AAMP е вече 13 години в България и работи за подпомагане на демократичните процеси в страната. Имаме три големи програми: Национална програма за студентски стажове, Обучение и сертификация и Моделни бъла по труда. Всички те целят да подпомогнат намаляване на безработицата.

През лятото на 2004 направихме изследване сред повече от 160 български и чужди работодатели, които не са останали тук. Установихме, че най-големият проблем е липсата на квалифицирани кадри. Не

данъците и не бюрокрацията, а добре обучени кадри. Затова решихме да създадем специални програми в тази насока.

Програма Сертификация и обучение е насочена към туризма и текстила. Обучаваните ще бъдат насочени към определени отрасли и най-вероятно ще говорим за обслужване на клиентите в семейни хотели, алтернативен туризъм. Националната програма за студентски стажове стартирахме заедно с Министерството на труда и социалната политика. Много е важно да стане ясно, че стажовете са възможност студентите да видят какво е това, за което учат и че са практическо обучение преди да са завършили.

Да убедим студентите да преговарят

Във форум „Кариери“ фирмите не могат да си позволят да участват формално, да инвестират пари и време, ресурси, за да си назначат посещение на някой с връзки. Те наистина имат нужда от млади хора, от съвременни специалисти. Проблемът е да убедим студентите, които се притесняват дори да занесат автобиографията си, когато трябва да кандидатстват за работа.

Форум „Кариери“ е чудесна възможност студентите да се срещнат с работодатели и да видят, че те не са страшни. Дори никой да не ги вземе на работа или на стаж. Важното е да не изпадат в положение на обидени и отхвърлени. Това са преговори.

Друг проблем, с който трябва да се борим, е да накараме студентите да станат по-агресивни. Защото те не са достатъчно активни в този процес. Нещо повече, не смятат, че трябва да започнат да си търсят работа преди да завършат. Според мен, още след първи курс трябва да си търсят стажове. Това е една от възможностите за ранно ориентиране за професионална реализация.

Търсят инженерите на Габровския университет

Поне една трета от фирмите, които участват в „Кариери“ Велико Търново, идват заради студентите от габровския университет, защото им трябват инженери. Именно по тази причина дойдохме да презентираме форум „Кариери“ в Габрово.

Повече информация на www.jobtiger.bg

СПАРТАКИАДА 2005

Резултатите в трибоя се подобряват

На 28.04.05 г. се проведе състезание по силов трибой, което е част от университетска спартакиада организирана по инициатива на Студентски съвет.

Непрекъснато обновяващата се зала за фитнес, за 4-та поредна година, приюти участници и фенове на силовия спорт. Петимата участници показаха отлични резултати, а постиженията на победителя Александър Чапкънов бе най-доброто в историята на тези турнири.

КЛАСИРАНЕТО:

Име	Курс	Спец.	категория	Клек	Лег	Тяга	Сбор	Разлика
Александър Чапкънов	4 курс	ИМ	до 82,5 кг.	150	155	165	470	-100
Никола Стойчев	4 курс	МТТ	до 75,2 кг.	125	120	170	415	-120
Антон Тончев	3 курс	Е	до 82,5 кг.	110	150	180	440	-130
Павлин Ганчев	3 курс	ИИ	до 82,5 кг.	130	130	170	430	-140
Станислав Генчев магистър	1 курс	ИМ	до 100 кг.	150	140	контузия	-	-

Да ви припомним, че победител е състезателя, чиито сбор от постиженията в 3-те движения е с най-малка разлика от събраната необходима за получаване на отлична оценка на кандидат-студентски изпит за НСА.

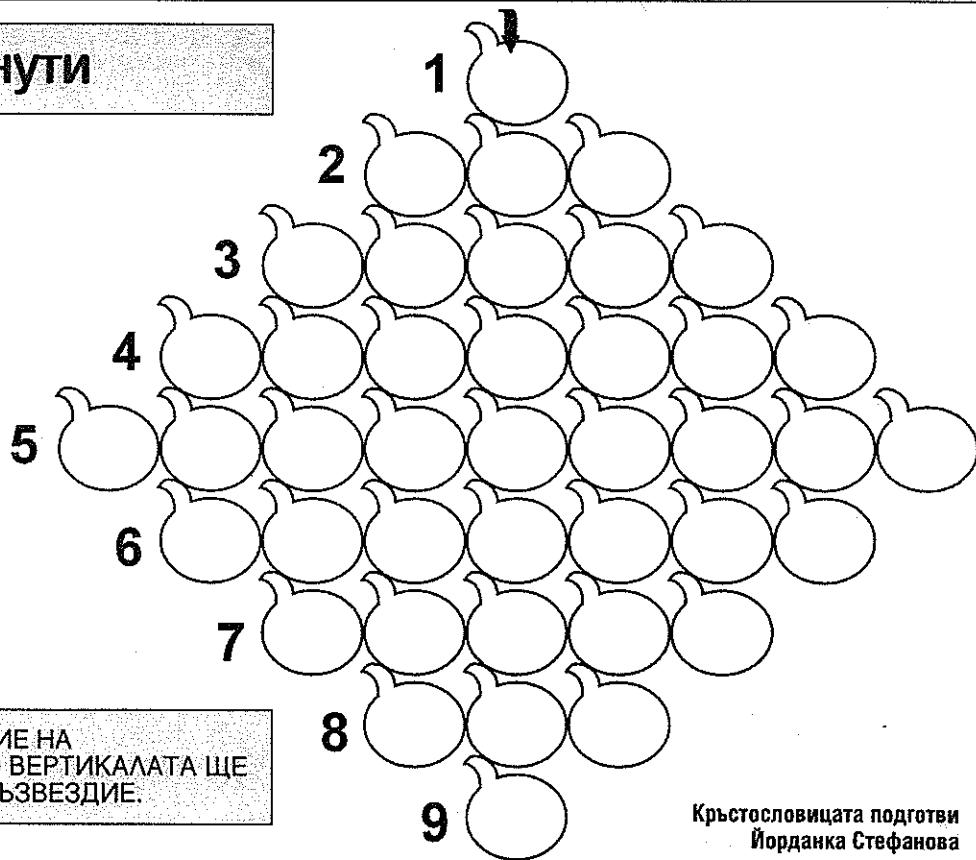
Преподавателят Златко Златев поздрави всички участници с постигнатите добри резултати и им благодари за участието.

- Идващите празници са причина за малкото участници. Момчетата се подготвяха много сериозно и резултатите са показателни. Този спорт добива все повече популярност и съм сигурен, че тенденцията за приближаване на резултатите към тези за кандидатстване в НСА ще се запази. От 2002 г. досега резултатите се подобриха с цели 90 кг (от -190 кг на -100 кг). Очаквам резултата догодина да е около -85 кг.

Станислав Генчев стана победител на състезанието по канадска борба провело се ден по рано.

забавни минути

1. СЪЮЗ
2. ЖЕНСКО ИМЕ
3. МАЛКО ПЛАВАТЕЛНО СРЕДСТВО
4. СТАРА ЖЕНА
5. СТАРА СТОЛИЦА НА РУСИЯ
6. ТВЪРДО ЖЕЛЯЗО
7. ХИЖА ВЪВ ВИТОША
8. СТИХОТВОРение ЗА ВЪЗХВАЛА
9. СЪЮЗ

ПРИ ПРАВИЛО РЕШЕНИЕ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ПО ВЕРТИКАЛАТА ЩЕ ПОЛУЧИТЕ ИМЕТО НА СЪЗВЕЗДИЕ.

Кръстословицата подготви
Йорданка Стефанова

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ 3, 2005 Г.

ВОДОРАВНО: Къпината, маникюр, харакири, Ари, лад, трас, маане, Тиса, катинар, мак, Риме, равинат, каротини;

ОТВЕСНО: тъма, Арикара, парад, Сакар, чинар, мат, Во, Никита, ирит, каки, равнини, тъорбан, Аман, Пари, скрети.

Посветено на Деня на Европа

Читалище Априлов-Палаузов в Габрово е част от читалищната мрежа в областните градове, която организира национални дни на Европа, които са инициатива на Делегацията на Европейската комисия в България и на фондация за развитие Читалища. Партньор в Габрово е Техническият университет и Студентският съвет. Във връзка с това университетът ще бъде домакин на студентска трибуна, дискусия на тема Възможности за учене и работа в европейските държави, на 9 май. Няколко дни по-късно, на 13 май, читалището организира посещение на журналистите в три габровски фирми с цел проучване въвеждането в наши условия на европейските стандарти за производство. Същия ден вечерта, в Дома на хумора и сатирата ще бъде церемонията по връчване на наградите от конкурса Със смях в Европа - за хумористичен разказ, фейлетон или есе. Ние сме бъдещите европейски граждани е мотото на младежкия хепънинг на пл. Въз-

раждане, който ще бъде на 14 май от 17 часа.

Читалищната мрежа се включи в Дните на Европа предвид това, че читалищата са едни от първите неправителствени организации у нас. Българското народно читалище в Габрово, чийто първоприемник е народно читалище Априлов-Палаузов е създадено през 1861 г. и оттогава досега то следва своята културно-просветителска мисия.

Заедно в Европа е темата на конкурси, които се организират по повод Деня на Обединена Европа и неговото отбележване в рамките на Информационната и комуникационна програма на Делегацията на Европейската комисия в България. Денят на Европа се чества от 1985 г. на 9 май и символизира стремежа на страните-членки към изграждане на общност със споделени ценности и общи интереси към европейска идентичност в контекста на национална самобитност и културни различия.

КАРИЕРИ 2005 ПРЕПОРЪЧВА КАК ДА СТАРТИРАТЕ УСПЕШНО КАРИЕРАТА СИ

Студентският стаж

Стажовете са много ефективен инструмент за кариерно ориентиране.

Провеждането на стаж ще ви помогне: Да придобиете реалистична представа за работата, която ви интересува; Да проверите мотивацията, интересите и целите си по отношение на изучаваната специалност; Да се ориентирате в перспективите за реализация на пазара на труда; Да установите полезни професионални контакти в организацията и индустрията; Да започнете работа след приключване на стажа или след дипломирането си.

Стажът е партньорство. Той обединява интересите на студентите от придобиване на умения и качества за добра професионална кариера; На работодателите – от възможността да привлекат най-добрите бъдещи специалисти, да изградят дълготрайни и лоялни взаимоотношения с тях.

Ако не разполагате с голем професионален опит, не бива да се настройвате пораженчески. Много работодатели възприемат липсата на трудов стаж като предимство.

Как да отличите добрата обява за работа? Тя показва уважение с това, че дава точна, ясна и добре структурирана информация, като съдържа: Фирмена информация – име, лице за контакт, координати – адрес, телефон, факс, е-mail; Описание на свободната длъжност – ясно посочени наименование на длъжността, местоположение, задължения и отговорности, тип заетост, договор, ниво в йерархията; Изисквания към кандидатите – опит, образование, допълнителни умения и квалификации; Оферта – заплащане, възможности за професионално развитие, форми на допълнително стимулиране; Информация за краен срок, необходими документи и начин на кандидатстване.

Студентите запесяваха и чистиха парка Баждар

от стр. 3

Знаем, че тези, дето замърсяват не са повече от тези, дето пазят. – Трябва да ги отучим да замърсяват, а почистването трябва да го превърнем в традиция – каза Александър.

КОШЧЕТА ЗА ОТПАДЪЦИ

Наистина, скоро по пътя между втори и шести корпус ще бъдат поставени кошчета за отпадъци. Те са в изпълнение на проект на Комисията по научно-изследователска работа. Проектът предвижда още ре-

монт на преките пътища, по които минават студентите, за да стигнат до сградите на университета, както и поставянето на улично осветление в неосветените райони от тези пътища. Остава надеждата, че тези кошчета наистина ще спомогнат безразборно изхвърлените боклуци в парка да намалят, за да могат студентите да се наслаждават на неговата красота – сподели накрая репортърката на в. Огледало Даниела Славова, която е една от често преминаващите през парка.

Технически университет - Габрово, Студентски вестник „Огледало“

Издава Студентски съвет

Гл. редактор: Мариана Мандичева 0887771813 Предпечат: Евгени Иванов и Мирослав Славов
Репортери: Даниела Славова, Филип Минков и Йорданка Стефанова
април, 2005 година

БРОЙ
5

Vestnikogl@mail.bg

ГОДИНА IV

МАЙ 2005 г.

СТУДЕНТСКИ ВЕСТНИК

ОГЛЕДАЛО

издава Студентски Съвет към ТУ - Габрово

ТЕЗИ, КОИТО ТЪРСЯТ ВИСОКИТЕ ХORIZОНТИ

Университетът награди отличниците си

Техническият университет изльчи от-
личниците си в степен бакалавър и ги
награди във връзка с Дения на българска-
та просвета и култура и на славянска-
та писменост 24 май. Това са общо 33
студенти от различни специалности. С
успех 5.82 от специалност Комуникационна
техника и технологии е Йордан Димитров.
Пълните отличници от специал-
ност КСТ са трима. Това Мирослав Лазаров,
Планимир Николов и Ивайло Белев.
Отличен успех имат и Антон Гроздев,
Селминаз Али, Станимир Стефанов. С
отлични позиции, своето образо-
вание от-
стоява

24
май
ДЕНЯТ
НА
БЪЛГАРСКАТА
ПРОСВЕТА И
КУЛТУРА И
НА
СЛАВЯНСКАТА
ПИСМЕНОСТ

на стр. 9

24 МАЙ БЕ ОТБЕЛЯЗАН С ТЪРЖЕСТВЕНО СЪБРАНИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪВЕТ. СЛОВО ЗА ДЕЛОТО НА СВ. СВ. КИРИЛИ И МЕТОДИЙ - ВРАТА КЪМ ЧОВЕШКАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ, ИЗНЕСЕДОЦ. КИРИЛ КИРОВ, ЗАМ. РЕКТОР НА ВСИЧКИ С 30-ГОДИШНА НАУЧНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ И РАБОТА В ТЕХНИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ, РЕКТОРЪТ ДОЦ. НЕМИГЕНЧЕВ ВРЪЧИ ГРАМОТИ. ЗАЛА 3311 В РЕКТОРАТА, ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СЪЗДАВАНЕТО НА УНИВЕРСИТЕТА ПРЕДИ ПОВЕЧЕ ОТ 40 ГОДИНИ, БЕ ОБЯВЕНА ЗА ЗАЛА 37 И ИМЕНУВАНА "ПРОФ. ГЕОРГИ ТОТОВ".

В този брой
четете

Райнхард Круг, Доктор
Хонорис Кауза
стр. 3

Бари Дънкин, Кариерните
центрове в САЩ
стр. 4

Джема Барух, Условията за
учене и работа в Европа
стр. 5

доц. Христо Хинов,
Романтика и наука
стр. 6

проф. Волфганг Халанг,
Човек и наука
стр. 7

доц. Румяна Нейкова,
Дистанционното обучение
стр. 8

доц. Георги Ращев,
Конкурс за млади
машиностроители
стр. 9

Стоянка Мутафова и
Георги Калоянчев, гости
стр. 10

Хороскоп
стр. 11

ИНЖ. НЕДКА АТАНАСОВА ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ

Гостуващи преподаватели по Сократ/Еразъм

По линия на програма Сократ/Еразъм, от 9 до 21 май 2005 г., гости на Техническия университет – Габрово бяха:

д-р Рес Греъм от Университета Ковънтри, Великобритания. Лекцията, която той изнесе бе на тема: Standard English and Standards of English.

Маркетинг в образователните

институции бе темата на лекцията на доц. д-р Арна Пабединскайте от ТУ - Вилнюс, Литва.

Проф. Отто Алтендорфер и проф. Лудвиг Химлер от Висшето училище Митвайда, Германия участваха в семинара "Образование и медици".

Гост на университета бе и проф. Волфганг Халанг от Университета в Хаген, Германия. Пред аудитория студенти от АИУТ той изнесе лекция на тема Real Time Systems.

ДОЦ. ДИМИТЪР ПЕТРОВ ЗАМ. РЕКТОР НАУЧНО - ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ Мерки за енергийна ефективност ще се прилагат в ТУ – Габрово

Габровският университет е един техническите университети определени от Агенцията за енергийна ефективност като центрове за провеждане на обучение по програмите за обследване за енергийна ефективност. За целта ще се има обучение, което ще се провежда към Центъра за следдипломна квалификация. Обучението е по две различни учебни програми, утвърдени от Агенцията за енергийна ефективност. Едната е наречена: „Обследване за енергийна ефективност на сгради и сертифициране на сгради”, а другата: „Обследване за енергийна ефективност на промишлени системи”.

Обучението по тези програми се явява задължително за всички юридически и физически лица, регистрирани по Търговския закон, които искат да извършват дейност във връзка с обследването за енергийна ефективност.

По първата програма се изиска да има обучени трима специалисти, съответно по един от областта на електротехниката, на топлотехниката и архитект или специалист в строителството. По втората програма се изиска също фирмата да има обучени трима специалисти, като вместо специалист по строи-

телството е необходим от областта на топлоенергетиката. Обучението по всяка от програмите е с обем от 90 часа, от които 60 часа са теоретично обучение и практически упражнения, а 30 часа са определени за разработка на курсов проект. Обучението ще включва също така изучаването на програмни продукти и прилагането им за обследване на сгради и за извършване на икономически анализ на различни варианти на решения за подобряване на енергийната ефективност.

В ТУ – Габрово е сформиран екип от преподаватели и специалисти от практиката, които ще провеждат обучението по различните модули на програмите. Те преминаха обучение в ТУ – София заедно с представители на останалите Университети. Това беше необходимо за да има еднаквост в изложението на учебния материал, тъй като обучението ще завърши с изпит пред комисия, назначена от Ректора на ТУ – София и издаване на съответния документ – съобщи за в. Огледало доц. д-р Димитър Петров, зам.-ректор по НИД.

ДОЦ. ДЕШКА МАРКОВА ЗАМ. РЕКТОР НРС

ТУ - ГАБРОВО ПАРТНЬОРСТВА

Москва 21-22 април 2005

Сред официалните гости за честването на 75 години от създаването на Московския енергетически институт бяха доц. Илия Немигенчев – ректор на ТУ – Габрово и доц. Дешка Маркова – зам. Ректор.

- Първия ден, 21 април 2005 г., ректорът на МЕИ проф. Евгений Аметистов се срещна с всички гости чужбина – Германия, Полша, Чехия, България, Китай.

Тържественото събрание с концерт се провежде пред 6 хиляди човека публика в Държавния Кремълски дворец. Събитието уважиха държавни ръ-

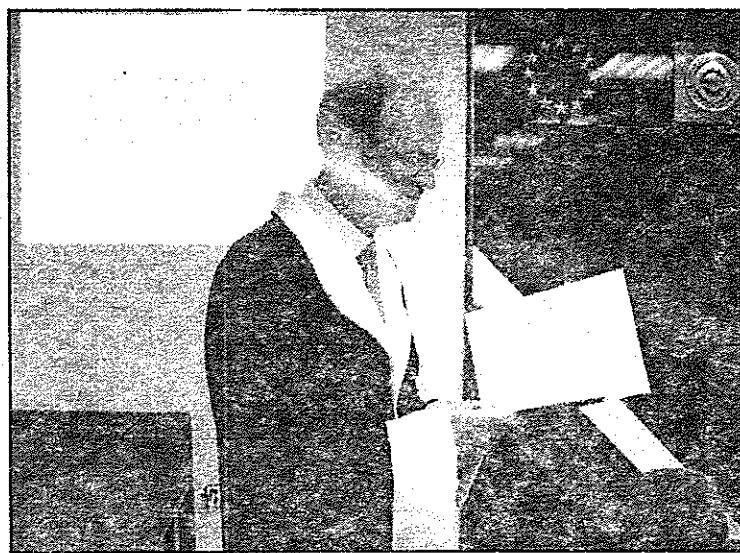
ководители и дейци на образованието.

Втория ден, 22 април, участвахме в кръгла маса на тема: Висшето образование на съвременния етап на развитие и ролята на международното сътрудничество между университетите. Всички изразиха становището, че развитието на партньорски връзки с университети от различни страни, е сериозна стъпка в интегрирането на образователни системи и взаимно опознаване на културите на народите, предвид настъпващите процеси на глобализация.

От името на ТУ – Габрово Ректорът връчи Почетния знак на университета и иконата Св. Георги Победоносец.

Райнхард Круг с Доктор Хонорис Кауза

В навечерието на най-светлия български празник – Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост, на 19 май 2005 г., на тържествената церемония, по решение на Академичния съвет, Техническият университет – Габрово удостои с почетното звание Doctor Honoris Causa Райнхард Круг от Мител Дойчес Рундфунк, Лайпциг, Германия, ръководител на главното интендантство.

От 2000 г. една от основните дейности в сътрудничеството на Техническия университет – Габрово с Университета за приложни науки – Митвайда е насочена към създаването в ТУ-Габрово, на базата на опита на немския партньор, на специалност в областта на медиината техника. Със съдействието на проф. Хилмер и проф. Алтендорфер от Висшето училище – Митвайда в тази дейност беше привлечен г-н Райнхард Круг. Създаването на специалност изиска не само разработването на учебна документация и подготовката на преподавателите, но и създаването на съвременна материално-техническа база. В тази насока е неоценима помощта на ръководителя на Главното интендантство на Мител Дойчес Рундфунк, Лайпциг – г-н Райнхард Круг.

Райнхард Круг е роден в Берлин. Още в средното училище проявява интерес към редактирането, снимачната дейност, техническите, организаторски и финансови предпоставки за реализиране на телевизионни предавания. По-късно завършва Висшето училище за кино и телевизия – Потсдам.

От 1991 г. до сега Райнхард Круг работи в Мител Дойчес Рундфунк (MDR), Лайпциг.

От основаването на MDR до днес политиката на Главното интендантство е за сътрудничество с висши училища в областта на радио и телевизионните програми. По този начин укрепва и непрекъснато се развива медийното пространство на Централна Германия. Сътрудничеството на MDR с

висшите училища е насочено към:

- реализиране на съвместни проекти в обучението, преподаването и изследователската работа;
- осигуряване на работни места за практика на немски и чуждестранни студенти;
- предоставяне на технически ресурси;
- издигане на престижа на висшите училища чрез съвместни медийни изяви.

След връчването на грамотата и почетния плащето г-н Круг каза: Искам да благодаря на университета ви за удостоването ми с високото звание Doctor Honoris Causa. Това за мен е висока чест и голямо признание. В живота на всеки човек има дни, които остават паметни завинаги. Този ден е такъв за мен. Изказвам най-сърдечни благодарности на ръководството на университета и лично на доц. Немигенчев. Благодаря на всички членове на Академичния съвет, които утвърдиха моята кандидатура. Искам да изкажа благодарност и на немските си колеги, с които ме свързва дългогодишно сътрудничество и приятелство – проф. Хилмер и проф. Алтендорфер от Висшето инженерно училище (ВИУ) в гр. Митвайда. Контактът с Габрово стана благодарение на дългогодишната съвместна работа на ТУ – Габрово и ВИУ в гр. Митвайда. Задачата, която си поставихме Мител Дойче Рундфунк и ВИУ в Митвайда е да подгответим младото поколение за бъдещи изненади при влизането на България в ЕС. Тази тип е резултат от успешния път, извърян досега от ТУ – Габрово и ВИУ в Митвайда в посока на евроинтеграцията. Приемам наградата като резултат от успешното сътрудничество през изминалите 30 години. Накрая искам да кажа, че от тук нататък също ни предстои съвместна и ползотворна работа.

В деня на церемонията, в зала "проф. Разум Андрей-

От ляво на дясно: доц. Немигенчев, Р. Круг, доц. Маркова, инж. Богомил Белчев – кмет на община Габрово. На церемонията присъства и зам. обл. управител Красимир Татев

чин", Райнхард Круг взе участие в семинара на тема Медиите и образоването, в който участваха още проф. Лудвиг Хилмер и проф. Ото Алтендорфер от Висшето училище в гр. Митвайда, Германия.

БАРИ ДЪНКИН ПОМОЩНИК ДИРЕКТОР НА КАРИЕРЕН ЦЕНТЪР КЪМ УНИВЕРСИТЕТА В БАЛТИМОР САЩ

Кариерните центрове в САЩ

Бари Дънкин, помощник директор на Кариерен център към Университета в Балтимор САЩ и Калина Коцева – програмен мениджър на проекта Пазар на труда на ААМР, имаха среща с ректорското ръководство на ТУ – Габрово във връзка с изграждането на Кариерен център в университета.

По този повод Бари Дънкин каза:

От добра време в САЩ имаме кариерни центрове. Пред нас стоят същите предизвикателства, които тук имате с работодателите. Например, да ги накараме да разберат колко е важно да работят със студентите. В нашия Кариерен център гледаме на себе си като на част от академичното тяло на университета. В някои от университетите се предлага отделна дисциплина наречена Кариерно развитие, където студентите се учат как да пишат автобиографиите си, как да се държат по време на интервю, как да пишат мотивационно писмо. Всъщност, това което смятаме, че правим е, че учим студентите на кариерно развитие, на намиране на правилната стратегия и похвати за търсене на работа, като смятаме, че това са умения, които те ще запазят за добра дълго време. Старото име на Кариерните центрове бе Център за намиране на правилното място. Сега се опитваме да променим това мислене.

Учим ги да мислят различно, как да намират работа, на умения по време на интервю, а не толкова да бъдат нещо, което се взема и се слага на определено работно място.

- Как всичко това стига до студентите?

В нашия Кариерен център решението да дойде при нас е на студента. Все повече студенти разбират важността на присъствието си в Кариерния център. Имаме базирана в интернет система, в която има огромен брой предложения за работа. В нея регистрираните работодатели са около 2000. Чрез нея те обявяват работни места, търсят студенти за работа при определени условия.

- Наблюдавате ли фирмите дали спазват условията при които са поискали студента?

Нашият Кариерен център до голяма степен не се ангажира с академичния аспект на тази дейност. Например със стажантски програми. Обикновено има академичен съветник или консултант. Задачата ни по-скоро е да свържем студента с търсения опит и умения с фирмата.

- Кариерният център как си взаимодейства с академичното ръководство?

- Това е чудесен въпрос. Някои факултети работят много тясно с нас, други не толкова. Мисля, че до голяма степен зависи от Кариерния център как ще се развият отношенията с факултетите. Едно от нещата, които правим, е да информираме студентите за нашата дейност. Свързваме се с определен преподавател и отправяме молба към него да отнемем 5 или 10 минути от лекцията, за да запознаем студентите с нашата дейност. Мисля, че същите преподаватели трябва да разберат значението на кариерните центрове за намиране на работа на студентите. Факултетите и преподавателите в тях трябва да знаят дали дадена дисцип-

лина, която се преподава, все още се търси на практика и готови ли са да направят необходимите промени. Очевидно има предмети, от които практиката вече няма такава нужда – определени теории, философии. Начинът, по който аз следам на академичната общност е – в университета хората се учат как да мислят и как да решават проблеми. Смятам, че не е толкова важно каква специалност учи студента или дали работи по специалността си след това. За мене е важно той да се научи да мисли и да придобива нови умения. Подобен въпрос ми зададоха студентите от Американския университет в България – че някои от предметите, които изучават, не са точно това, което са искали. Отговорих им, че в Щатите голяма част от хората не работят точно по специалността си. Така, че отново става въпрос за промяна в начина на мислене. По-скоро трябва да се казва какво се търси в дадена компания и по какъв начин аз мога да напасна своите умения към потребностите на фирмата.

- А бизнесът търси ли кариерните центрове?

- В някои области – да, но в други не толкова. Мисля, че това, което университетът трябва да предлага на работодателите е един комплект от ползи. Предстои ми участие в конференция на Националната асоциация по човешки ресурси, в София, където ще говоря точно по този въпрос.

- Факторът човешки ресурси какво място заема в ценностната система на американското общество?

- Отдел Човешки ресурси е мястото във фирмите, с което аз обикновено се свързвам. В Балтимор съм член на Асоциацията по човешки ресурси. Това за мен е много важен източник на информация. Това са хората, които де факто назначават служителите.

- Какво правят фирмите за своята прозрачност?

- Много компании разполагат с печатни материали, брошури. Повечето фирми имат уеб сайтове, където публикуват обявите за работа.

- Кой финансира кариерните центрове?

- По-голямата част от нашата дейност се финансира от университета. Но набираме и от фонд, наречен Такса Студентска дейност. Като част от общата такса за обучение, студентът заплаща тази такса, която се използва за фестивали, за обслужване на студентите с увреждания, като една част от нея отива за кариерния център. Част от тази сума се използва и за моето членство в Асоциацията по човешки ресурси, което е в полза на дейността на центъра. Някои университети получават финансиране от големи компании и е възможно някоя фирма да финансира форум Кариери.

Поводът да дойдем в Габрово е част от инициативата на проект Пазар на труда на ААМР, за създаване и разработване на Кариерен център. Една сравнително нова инициатива. Работим с около 12 пилотни университета от които единият е ТУ – Габрово. За нас е удоволствие, че ректорът доц. Немигенчев, открил на проекта. Смятаме, че кариерните центрове ще бъдат доста успешна инициатива. До есента в ТУ – Габрово ще стартира Кариерен център – като Калина Коцева.

Дни на Европа в ТУ - Габрово

В рамките на националните Дни на Европа, на 9 май, в зала "проф. Разум Андрейчин" на новия учебен корпус 2а, пред аудитория студенти от Техническия университет и ученици от Националната Априловска гимназия, да представи възможностите за учене и работа в европейските държави дойде Джема Барух, връзки с обществеността на Европейския институт. Тук бе и Даниела Димитрова от Регионалния център на фондация за развитие "Читалища", Плевен. Националните Дни на Европа се провеждат посредством читалищните структури в областните градове на страната. В Габрово това бе Народно читалище "Априлов-Палаузов", което покани университета в лицето на Студентски съвет за партньор в организирането на студенска трибуна.

Най-напред доц. Цветелина Ганкова – директор на Центъра за международни програми и проекти представи контакти на университета с други висши училища най-вече в Европа, както и проектите, които се реализират съвместно между ТУ – Габрово и чуждестранни университети.

За пребиваването си във Висшето училище в Митвайда, Германия, разказа Калин Монов, асистент в катедра КТТ:

Благодарение на разработеното сътрудничество на ТУ – Габрово, аз и още 19 мои колеги през 2002 г. направихме "десант" на колегите в Митвайда, за да учим и да направим своите дипломни работи. Това бе десетмесечен курс на специализация, който ни оставил много хубави спомени. Имах удоволствието да използвам чудесната база на училището в Митвайда, за да разработя дипломната си работа, като студент в специалност Компютърни системи и технологии, която ми даде старт напред. Благодарение на това, аз избрах пътя да работя в областта на медийната техника и да остана в университета.

Какво ви очаква, ако изберете нашия университет. Очакват ви програми, които ще дадат доста голям плюс за вашето професионално и духовно израстване. Ще имате възможност да посетите интересни места. Ето защо, моят призив е: Опитайте и ако имате достатъчно амбиция и кураж, знайте, че ще спечелите.

Джема Барух: Денят на Европа е много важен ден. Младите хора нека да бъдат достатъчно амбициозни да учат. Колкото повече се занимават с развитието на личните си качествени умения, толкова по-добре ще бъде за нас, османалите. Мисля, че ние българите, сме достатъчно умни и оправни в трудни ситуации, така че мо-

жем да направим много за себе си и за страната си. Българинът трябва да бъде малко по-отворен, малко по-смел. Трябва да не бъде нихилист – мисля, че това е основното, което ни пречи.

Джема Барух представи интегрираната програма за обучение през целия живот, в която се предвижда да бъдат инвестиирани над 13 млн. евро. В нея влизат програми за средно, висше и специализирано образование. Голямо внимание ще се отдава на изучаването на малките езици, на компютърното обучение, с което да се влезе във виртуалното пространство след 2007 г., на европейските ценности и пропагандирането им. Очаква се около 3 млн. студенти да пътуват и учат в други, европейски университети за време от 3 до 12 месеца. Но за целта съответният български университет трябва да има подписано споразумение с европейски, за да бъдат признавани периодите на обучение и давана стипендия. Джема Барух препоръча към дипломата за висше образование младият човек да има и едно европейско CV. Тя подчертава още, че политиката на образование е много важна за Европейския съюз. Целта на Обединена Европа е да стане най-конкурентна икономически, с образование плюс изследване.

- Да се разделим с мисленето, че българското образование е много добро. Ние сме напред с достиженията на

конкретни личности или група от индивидуалности. Първи в образоването са финландци, шведи и датчани. Във Финландия учат най-малко часове, но видно, системата им е много добра – каза Барух.

Тя предупреди още, че Европа започва да настоява за обучение през целия живот и за професионална квалификация.

- Най-важното е да се стигне до качество и ефективност на образоването. Сега 21% отпадат от училище. Образоването на ромите е много важен въпрос. В противен случай това ще означава престъпност. Един от принципите на съществуване в ЕС е тъй наречената солидарност.

Джема Барух изписа адресите на учебници, където сметна, че студентите и учениците, ще намерят подходяща информация за собственото си развитие:

<http://europ.bg>

<http://www.etwinning.net>

http://europa_en_int/plotens

доц. д-р инж. Христо Хинов, КАТЕДРА ЕЛЕКТРОНИКА

Романтиката в инверторите и Законът на Ом

Нестандартен съм и това ми носи само проблеми в комуникацията с колегите. Стремя се да хвани бика за рогата, което в нашия случай е енергията. Тя е в основата на всички токове и напрежения в електрониката. Тя е като парите, най-конвертируемата величина. Когато имаш енергия можеш да направиш ток, напрежение, можеш да си купиш автомобил, самолет, правителство до, ри можеш да си купиш.

Досега се стремях да не излизам от рамките на стандарта. Но изведнъж почувствах необходимост да напиша и да систематизирам неща, които цял живот са ми са се въртели из главата. Учудващи за самия мен, бяха резултатите, до които достигнах. Те не изглеждат нещо особено, но подчертават енергията, която е основа на всички електрически явления. Енергийната карта по принцип е позната, но не е използвана достатъчно. Това изглежда изисква пре-настройване на начина на мислене. Изглежда обикновено да виждаме токовете и напреженията, необикновено е, едновременно да виждаме и енергията, която те презентират. Например един автомобил се вижда, че се движи, но той носи в себе си много киловатчаса енергия и ако, не дай боже, тази енергия се освободи в удар, ще видим нейната сила.

Успях да достигна до такава величина, която представя енергията толкова добре и убедително, както и оперативните напрежения и токове, с които работим. В крайна сметка, се получи един въртящ се вектор, който наподобява например въртенето на луната и на всички други небесни тела. Това е толкова очевидно, че е трудно да се отрече, но изглежда е още по-трудно човек да се пренастрои и да си послужи с това.

Участвал съм в много международни научни конференции и много мои работи са признати в чужбина. Дори мога да се похвала с патент в Германия на Инвертор 20.2004/018 243.2/24.11.2004. Предстои ми участие в Ниш, където в края на юли ще представя

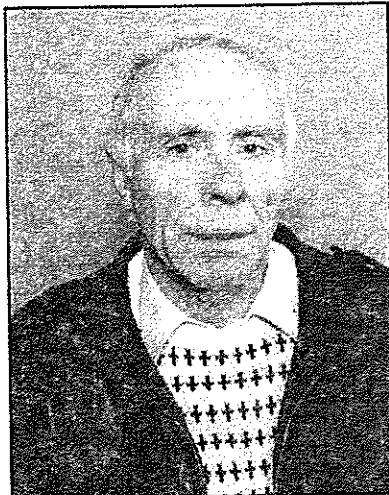
някои от моите разработки: 1. Преходни процеси в инвертора, 2. Инвертор със скъсен цикъл, 3. Фазов модел и разлагане на инвертор в тримерно пространство. А в Дрезден, септември 2005, където съм поканен на конгрес по силова електроника, ще изложа темата Анализ на сериен инвертор.

Популяризацията на фазовия анализ, който е причина за този разговор, среща необяснима дистанция. Получава се патова ситуация при която никой отрича, нико възприема методите и резултатите от теоретичната иновация. А това бе моята най-голяма мечта. А именно да докажа основния Закон при инверторите.

Работата е достъпна дори за човек с обща култура. Това е просто теория. Признавам, че тези неща ми харесват много. Оприличавам ги на вятърна мелница, а аз съответно приличам на глупак, който се бие с вятърни мелници. Но важното за мене

е, че тези работи, които не ми даваха покой, след като ги подредих методично и ги поставих едно до друго, се получи нещо като пъзел с неочеквани и за мене резултати. Фазовият модел дойде толкова логично, толкова просто и ефектно. Това е.

Човек първо трябва да почувства тези неща със сърцето си, за да може да интерпретира и да ги свърже с математиката. А това нещо е енергията. Има много видове енергия. На дисплея се вижда как напрежението и тока, съединени, образуват един вектор. Такъв има и при вълните, същите, които са в морето. Но вече имам обяснения за стръмния фронт свързан с движението на вълната и нейната енергия. Впрочем, това е същата тази сила, която движи сърфистите. Нашите осцилограми също имат такъв стръмен фронт, което обяснява моята фазова теория. В края на всичко това, почувствах огромно удовлетворение. Както казах, това ми е била мечтата на живота - да достигна основното уравнение Закона на Ом за инверторите. И съм щастлив, че го намерих.

Университетът награди отличниците си

от стр. 8

В специалност Социални дейности отличените във връзка с 24 май са Шинка Паракозова, Гергана Филева, Десислава Йорданова, Деница Пенкова, Десислава Станчева, Елина Атанасова – пълен отличник, Жанета Марчева, Иваничка Тодорова и Елисавета Йонкова.

Награди за 24 май получи отборът по физика представил ТУ – Габрово на Олимпиадата по физика. Това са студентите от специалност КСТ Планимир Николов, Мирослав Лазаров, Ивайло Белев, Наталия Ужанова, Ивалина Илиева, Николай Молдованов и Иван Йовчев.

Студентите-спортсти, завоювали призови места

на републикански първенства, отличени по случай 24 май. В отборното класиране това са четиридесет състезатели от отбор Хвърляния, шестимата от отбор средни и дълги бягания. Футболният отбор – мъже и отборът по хандбал.

В индивидуалните класирания най-добри резултати са постигнали Димитър Енев от специалност Икономика на търговията, завоювал 4-то място на Републикански студентски крос и 4-то място на Национална университетиада 2005 и Даниел Кьошев от специалност Текстилна техника и технологии, завоювал 4-то място при хвърляне на диск на Национална университетиада 2005.

Иновации или кола на 17 години

Професор Волфганг Халанг от Университета в Хаген, ФРГ, бе гост на катедра Автоматика, информационна и управляваща техника на ТУ – Габрово. На 17 май 2005 г. заля “проф. Разум Андрейчин” той изнесе лекция на тема Контролни системи в реално време. За в. Огледало той каза, че в неговия университет предимно дистанционно се обучават студенти от цял свят, които са достатъчно мотивирани за учене.

За нововъденията в дейностите на живота, мнението на проф. Халанг бе:

В днешно време във всички дейности на инженеринговата наука имаме компютри като едни странно присъстващи артефакти на човешката дейност. Затова аз ги разглеждам като внедрени системи вложени в по-голямата дейност. Те са невидими, но са изключително важни, тъй като изпълняват функция за автоматизация и контрол на всички други процеси. Например в съвременните коли. При тях електронна система контролира всичко основа, което механичните системи, възли и детали правеха преди известно време в автомобилите. Това разбира се предизвиква нов проблем, тъй като механичните системи, класически, са далеч по-надеждни. Всичките внедрени компютърни системи се контролират със софтуер. Но софтуерът все още не е добре разбран и е пълен с грешки.

Ако питате мен, аз предпочитам моята кола, която е на 17 години. Знаете ли защо. Защото й вярвам. В нея няма никакъв софтуер.

- Тогава?

Има разбира се области в индустрията, където използването на тези внедрени системи е разбираемо. Но в други няма смисъл. Това са просто модни уклонни течения. Именно областта, в която се разработват системи, от които ние сме зависими, е областта в която аз работя като научно-изследователски работник. В тази област аз работя повече от 30 години. Моят интерес е в това, да правя нещата по-надеждни и по-сигурни.

- Значи ли, че света трябва да се развива по-умерено?

Както казах, някои неща са просто моден уклон. Политиците винаги говорят за иновации и нови внедрявания. Но това, че нещо е ново не означава, че то е по-добро. Това, от което имаме нужда, е нещо по-добро наистина. Но не непременно то да бъде нещо ново.

проф. Халанг

В Габрово съм по линия на европейската програма Сократ/Еразъм. Тук сме заедно с още един мой колега. А всъщност, очакваме доц. Радев, ръководител катедра АИУТ, да изнесе лекции в нашия университет. Следващата година се предвижда размяна и на студентски групи.

Медиите и образованието

семинар

Надявам се да принесем нашия опит в Габрово и да го развием през следващите години. Преди две години бях на откриването на Университетското радио и сега сме отново тук, за да търсим нови пътища на сътрудничество. Съгласно модерните изисквания на Европа за реформа във висшето образование, най-важното при влизането в ЕС и европейското обучение по медици, е не толкова теоретичното обучение, а практическото. В Германия медийните специалности тръгнаха на база инженерните специалности и за това мисля, че ТУ – Габрово ще е подходящ за развитие на тези специалности, които при нас са акредитирани на европейско ниво.

Участие в семинара взеха и проф. Ото Алтендорфер от ВУ, Митвайда и Райнхард Круг от МДР, Лайпциг.

Проф. Людвиг Хилмер, декан на факултета Медийна техника и медиен мениджмънт във Висшето училище в Митвайда, Германия, каза:

доц. д-р РУМЯНА НЕЙКОВА - ДИРЕКТОР НА ЦЕНТЪРА ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Дистанционното обучение – предприемачески ход на университета

Обучението е по две специалности: Стопанско управление и специализации Управление на човешки ресурси, Финансов и банков мениджмънт, Управление, организация и контрол на митническата дейност. Втората специалност е Мениджмънт на индустриско предприятие, подходяща за тези, които завършват технически специалности, за придобиване на икономически и управлениски знания.

На този етап интересът към дистанционното е голям.

Засега се обучават около 200 души, в магистърски степени. Добре е да се знае, че имаме второ направление допълнителна квалификация свързана с провеждането на три основни курса. Това е Организация и управление на фирмата, Управление, счетоводство и контрол и Застрахователен мениджмънт. Допълнителната квалификация се удостоверява към дипломата за висше образование и дава възможност за реализация на хората с такива познания.

Как се кандидатства за дистанционно обучение

Приемът се подчинява на Закона за висшето образование и на Правилника на ТУ- Габрово. За магистърските степени е възможно да се организира и допълнителен прием на база завършено бакалавърско образование. В другите университети допускат хора, които семестриално са завършили бакалавърско образование да полагат приемни изпити и след дипломирането като бакалавър, да започнат обучението си дистанционно в магистърските програми.

За следдипломната квалификация, сроковете са перманентни. Тук групите са по 12 души и в процеса на обучение, студенти, които се обучават в университета и желаят да получат допълнително образование, могат да се запишат. Те получават комплекти с материали, работят върху тях и после ги връщат за оценяване.

Какви помощни материали се дават

Дали е магистратура или следдипломна квалификация, студентът получава учебници и всички други писмени материали, които определят заданието му и дават възможност за оценка за усвояване на знанието на следващ етап.

За всяка дисциплина студентът получава комплект материали върху които да работи. По време на подготовката той има право на консултации. Често това става по телефона или лично с преподавателите. Те оставят координатите си и дните за консултация с тях предварително.

Семестрите, както и изпитите започват в съответствие с графика на ТУ – Габрово за всички останали видове обучения за магистърската прог-

рама. За допълнителната квалификация семестрите са три. Тук хората се записват постоянно и индивидуално получават материалите си. Щом групата се сформира започва курса.

Възможно е буквально пренасяне на текст без той да е осмислен

В областта на икономическото образование е възможно студентът да се подготвя само от материалите, които му се предоставят заедно с още няколко допълнителни учебника или литература, защото заданието в магистратурата включва разширяване на знанията. Трудно е да се каже преподавателите склонни ли са да бъдат снизходителни. Напротив, те дори са повзискателни, защото се притесняват, че литературата дава възможност за буквально пренасяне на текстове в заданието без осмисляне. Перидът между получаване на материала и връщането му за проверка трябва да бъде време за активно осмисляне на събранныте знания, консултиране с преподавателя за изясняване насоките за разработване на проекта и отговорите на заданието, които в по-голямата си част са творчески.

Предварителен прием на студенти

Считаме, че в края на м. май може да се проведе предварителен прием за магистърските програми, както и в началото на септември.

Във връзка с това, ръководството на Центъра за дистанционно обучение предвижда да посети близките на Габрово градове и организира предварителен прием - Ловеч, Плевен, Троян, Севлиево, Дряново, Трявна и други.

Тенденции на дистанционното обучение

Според възможностите и спецификата, има тенденции дистанционното обучение да се развие и в техническите специалности. Такава възможност там има, макар да не е на 100%, а частично. След усвояването на теоретико-методологическите постановки да се проведат лабораторни и семинарни занятия, тъй като техническите знания изискват не могат да разчитат само на прочетеното.

Резултатите досега

Оценките са средни и има доста отлични. Голяма част от хората записали магистърска програма работят и това им дава възможност приложната част да бъде истинска и студентът да види приложението на това, което учи. Магистърското обучение е стесняване на знанията и задълбочаване в конкретна област. Имаме ръководители на отдели ТРЗ, мениджъри, които изучават управление на човешките ресурси, хора от митниците – всички те са дошли да си повишат квалификацията във връзка с извършване на конкретната работа.

Аз съм настърчена

Сравнявам с три випуска. Започнахме с около 40 души, сега вече са 200. Самият подход очевидно допада на хората. За мене това е важно, тъй като предстои да развиваме това обучение.

продължава на стр. 9

Дистанционното обучение – предприемачски ход на университета

от стр. 8

Дистанционното обучение е предприемачество в образованието

Докато подготвяме учебните пособия, правим всичко възможно, за да внасяме най-новите елементи от това динамично предприемаческо настроение. Това е начин на живот и на оцеляване. Предприемачеството е навсякъде. За мене всъщност, решението на АС на ТУ – Габрово бе един предприемачески ход за въвеждане на нови форми и начини за обучение, които улесняват студентите за получаване на знания и в същото време създават възможност, постоянно да обновяват знанията си, да моделират предприемаческо поведение и постоянно да го усъвършенстват.

Определение за предприемачество

Човек, който умеет да се реализира и да печели през всички възможни ситуации. Това е да печелиш привърженици, да извличаш ефективност от всички ресурси, които са около теб и най-вече от човешкия ресурс. Напоследък, в световната литература и практика на преден план излиза човека с неговите предприемачески умения и влагането на капитал в него като най-ефективен потенциал за осигуряване на конкурентноспособно поведение. Човешкият ресурс вече доминира над всякакви форми на организация, над материални и информационни ресурси. Кариерните центрове са една нова форма за работа на университетите, на службите по заетостта и на студентите.

**доц. д-р инж. ГЕОРГИ РАШЕВ ЗАМ. ДЕКАН ПО УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ
ФАКУЛТЕТ МАШИНОСТРОЕНИЕ И УРЕДОСТРОЕНИЕ**

23-ма спечелиха конкурса за млади машиностроители

Вече шеста година фондация "Милен Григоров" провежда конкурс за изявени ученици в машиностроенето, в който редовно участват представители на Разградска, Търговищка, Плевенска, Великотърновска и Габровска области. Тази година, за първи път участва и област Монтана.

Целта на конкурса е стимулиране и подпомагане на най-изявените ученици в усвояване на нови знания и постоянно усъвършенстване.

От миналата година в инициативата на фондацията се включи и Техническият университет – Габрово. С решение на Академичния съвет бе прието участниците в конкурса да бъдат стимулирани, като по специална скала, в зависимост от показаните резултати, да им се зачета оценка от приемен изпит по общотехническа подготовка.

Превърнал се в традиционен, конкурсът се провежда на 28 април 2005 г. в Професионалната техническа гимназия "Васил Левски", град Горна Оряховица. С любезното съдействие на домакините и най-вече на директора инж. Димитър Станчев и на помощника му инж. Райна Дряновска, беше създадена отлична организация за провеждане на конкурса. В него взеха участие 25 възпитаници на професионалните гимназии от посочените области. Всяка от тях бе представена от отбор с по четири ученика, излъчени чрез вътрешен конкурс.

Точно в 10 часа председателят на фондацията инж. Владимир Григоров обяви началото. Доц. Георги Рашев зам. декан по учебната част на факултет Машиностроение и уредостроене в ТУ – Габрово, запозна учениците с

условията, които университета предлага. Инж. Геранлиев – президент на машиностроителна фирма и спонсор на конкурса, представи потребностите на машиностроенето от млади и с желание да се развиват специалисти. Той подчертава необходимостта завършващите инженери да имат добра компютърна и езикова подготовка.

Конкурсът се провежда по реда и условията на кандидат-студентския прием на ТУ – Габрово. Състезателите трябва да решават тест и да отговарят на 45 въпроса.

- Те показваха отлични знания в широка област от техниката и с голям интерес се бореха за призовите места. В тази надпревара, с 89

точки, първото място спечели Димитър Пантелеев от ПТГ "Шандор Петъфи" в Разград. Втори, със 79 точки, стана възпитаник на ПТГ "Васил Левски" в Горна Оряховица Пламен Иванов Шишманов. Трети се нареди Тодор Радославов Ганев от ПТГ "Шандор Петъфи" в Разград, със 74 точки.

От всичките участници, общо 23 успяха да достигнат броя точки, необходими за признаването на оценка от кандидатстудентския изпит по общотехническа подготовка. На 24-тия участник, Димитринка Тодорова Трифонова от ПГ по ЖП транспорт "Н. Вапцаров" в Горна Оряховица, не достигна само една точка. Така конкурсът за нея бе генерална проверка на знанията и мотив на кандидатстудентските избори да се представи много по-добре.

Председателят на фондацията инж. Григоров връчи на класиралите се на първите места грамоти и парични награди.

Стоянка Мутафова и Георги Калоянчев

за в. Огледало:

Стоянка Мутафова: Българските младежи да не се отказват да четат. Това е потребност, но ти можеш да четеш и някое булевардие, любовен роман - въпросът е какво четеш. Разбира се, никой не може да те накара на сила. Трябва, както моя баща ме научи да подбирам хубавото от много малка. Веднъж ме накара да се разплача, бръкна ми в душата и по този начин обикнах Тургенев, Чехов. Той ми подбираше подостъпни неща, за да мога да ги разбирам. Мисля, че това беше много добър подход. Но пък брат ми не обичаше много да чете. А сме деца на един баща. Важното е тези, дето имат потребност, да не я потискат.

Младите трябва да бъдат предани на своята работа и да не се отчайват. Аз съм имала такива моменти, в които ми е идвало завинаги да скъсам с театъра. Не мога да си представя, че има толкова щастливи, вечно щастливи артисти. Първо, аз нико-

га не съм щастлива. И никога не съм доволна от това, което правя. Непрекъснато съм недоволна от себе си и мисля, че мога повече. Родена съм на 2 февруари, Водолей съм. Ние сме малко бамбашка. Всички мислят, че аз съм много весел човек. Напротив. Мрачен съм. Човек на двете крайности. Като тъмното и светлото. Не зная как зареждам. Това е тайство. Има неща в живота, които не могат да се обяснят – любовта, смъртта, както и ние. За какво заразяваме публиката – не можеш да го кажеш. И по-добре, че не можеш. Защото обясниш ли го значи го развалиш.

Георги Калоянчев: Труд братко! Аз съм постигнал всичко това благодарение на труда. Трябва да обичаш професията си, да я любиш, както аз обичам моята професия. Нищо не идва

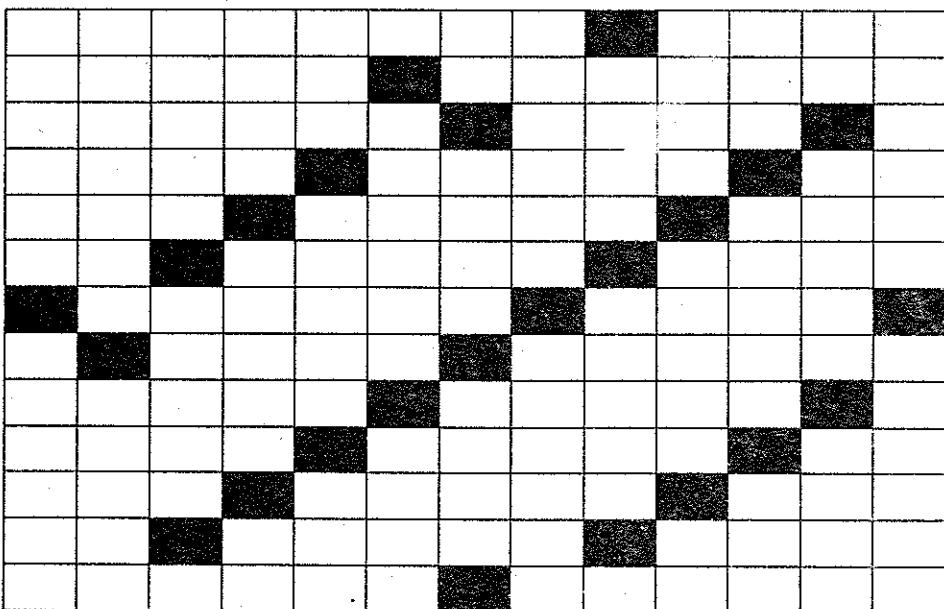
наготово. Трябва да доказваш себе си. Аз вярвам на младите хора. Не е вярно, че те са безответствени. Има много добри младежи. И трябва да ги обичаме.

Иорданка Стефанова

Забавни минути

СЪСТАВЕТЕ КРЪСТОСЛОВИЦАТА КАТО ИЗПОЛЗВАТЕ ДАДЕННИТЕ ПО – ДОЛУ ДУМИ

2 – буквени: АК, АЛ, АТ, ЕМ, МЕ, НАОН; 3 – буквени: АЛИ, АТЕ, БРИ, ОКА, ПАН, СКА, "УНО", ЮНГ; 4 – буквени: АЛОВ, ДАКА, ДОНА, ДЮНИ, КУРС, ЛАРА, ЛАСО, НАДЯ, НОРА, ОТОК, ПАРА, ПОРТ, РАНГ, РАСО, СИТО; 5 – буквени: АРДАН, БАКИЯ, "ДАРКО", ЕЛАНА, КАЛАН, КОРЕЯ, "КСАРА", "ЛАКМЕ", МАРСО, НАЧЕТ, ОРИСА, ПАСТА, ПОРТО, ПРАДО, ПУНКТ, РАИСА, РУИНА, ФЛОРА; 6 – буквени: "ВКУСНО", ИКОНОМ, ИТАЛИЯ, КОРИДА, ЛЕВЕНТ, НУНЕВА, ОБОРОТ, ОПТИКА, ПАЧИНО, ПОНТОН, ТОРИНО, ЩЕПСЕЛ; 7 – буквени: КОЛОНАТ, НАБОКОВ; 8 – буквени: "ИНФЛУВАК"

Отговори на кръстословицата от брой 4, 2005

1. а; 2. Ана; 3. лодка; 4. старица; 5. Петроград; 6. стомана; 7. Алеко; 8. ода; 9. а
По вертикалата: Андромеда

подготви Зорница Сергеева

юни 2005

Овен

Ще осъзнаете грешките си, дори и да не ви се иска да ги признавате, а също така ще успеете да преодолеете колебанието си и да приключите отношенията с хора, които блокират пътя ви. Изпълнени сте с желание да се сприятелявате и да бъдете добронамерени дори и към хора, които не го заслужават. Пазете се да не допуснете в живота си недоброжелатели, прикрити под маската на приятели. Бъдете умерени в приказките си, за да не станете досадни на компанията, в която се чувствате на върха. Няма да ви липсва енергия и желание да изпълвате живота си с удоволствия.

Телец

Няма да липсват предложения за посещения и сбирки, които от една страна ще ви срещнат с нови хора, но от друга могат да ви отчечат. Или ще седите в някой ъгъл и ще скучаете до момента, в който е подходящо да си тръгнете, или ще водите скучни и губещи времето ви разговори. По-добре е изобщо да не ходите, ако няма да ви бъде приятно, вместо вечерта да изливате гнева си за изгубеното време върху близките си хора. Отново сте склонни да залитате в крайности както в храненето, така и при харченето на пари за удоволствия.

Близнаки

Предпазвайте се от необмислени изказвания, които за пореден път могат да наранят някого и да го превърнат във ваш неприятел. Избягвайте да давате заеми, дори и да имате възможност, защото рискувате да не си получите парите обратно. Ще бъдете в състояние да наложите мнението си и идеите ви, особено печелившите, ще бъдат подкрепени, но само ако имате до себе си партньор от земните знаци, който може с лекота да преценди дали идеите ви не са губещи и дали няма да предизвикат провала ви.

Рак

Желанието да достигнете поредния професионален връх може да се окаже причина да си заслужите нечия неприязнь, особено ако не подбирате методите за постигане на тази цел. Отново ще се прояви дребнавата ви и досадна същност. Не е изключено да си "спечелите" поредните неприятели, заради опитите да влагате и в чувствата материален интерес. Няма да рискувате. Прекалено сте пресметливи и може да отдалечите от себе си любимите си хора. Не се опитвайте да властите над околните.

Лъв

Този месец може да се окаже неочеквано насытен с нови непредвидени занимания, но импулсивността ви подтиква да се заемете с тях, стимулирани от желанието отново да блеснете в светлините на прожекторите. Въпреки това, си знайте, че ще срещате неочеквани препятствия по пътя си, които могат, въпреки напътните ви да надскочите себе си, да ви тласнат към депресивни състояния. От вас зависи да намерите вярното място в живота си и да се предпазите от хората, които искат да ви навредят. Ако не сте прибръзани, ще се защитите от провали.

Дева

Тактът в отношенията с хората от обръжението ви е задължителен, за да не превърнете и приятелите си в неприятели. Не наранявайте чувствата на околните, за да не ви отговорят със същото. Ако сте си създали проблеми в отношенията с някого, е по-добре да сведете глава, да признаете грешката си и да се извините, вместо да бягате и да търсите начин да промените средата си или да го отдалечите от себе си. Не прекалявайте с безкрайните си претенции, особено ако водите делови разговори, които могат да ви донесат бъдещи партньорства и ползи.

Везни

Това е месецът, в който можете да огледате своята среда, да премислите отношенията си с хората от личното и деловото си обръжение, и да прецените кого трябва да запазите до себе си и кои са неприятелите ви. Освободете се от хората, които блокират пътя ви, без колебание, за да не съжалявате след време, когато разочарованията ще следват едно след друго. Заредени сте с енергия и желание да участвате във всевъзможни разговори. Предпазливостта, обаче е задължителна, за да не пропуснете нещо важно или за да не си създадете нови проблеми и с някоя казана не на място дума.

Скорпион

Месецът ще ви поднесе не малко трудности, с които ще се справите, ако не изпадате в тиха агресия, последвана от изблици на яростен гняв. Няма да ви липсват душевни страдания, но чрез тях имате шанс да осъзнаете своята духовна мисия и истинските си житейски задачи. На работното си място ще се справите успешно, ако не сте разсеяни и не пропилявате времето си с поглед вперен в нищото, създавайки впечатление, че сте потънали в дълбок размисъл.

Стрелец

Това е идеалният месец, в който ще разрешите и най-тежките си проблеми и колебания. От вас зависи да се възползвате от отличните възможности, които ви дава Съдбата. Промените ще ви поднесат нови перспективи за изява, а пътуванията ще ви обогатят с нови знания. Постарайте се да не притеснявате колегите и близките си с непрекъснати изисквания, които е по-вероятно да не съвпадат с техните планове, само защото искате да ви подкрепят при преследването на поредната силно затрудняваща ви фантастична цел. По-добре се заемете с нещо по-реално.

Козирог

Каквото и да правите, каквото и цели да преследвате, колкото и добре да са обмислени, непрекъснато ще се сблъсквате с проблеми, породени от неочеквани трудности. Ще се изнервите докрай, заради невъзможността си да осъществите навреме замисленото и от липсата на подкрепа, на каквато се надявахте. Всички около вас също се опитват да се справят със своите трудности, така че не се сърдете, а се отпуснете и се оставете на течението. Знаете, че с упоритост може да преодолеете и най-високите препятствия.

Водолей

Промените ще са непрекъснати. На някои от тях ще се опитате да се противопоставите, но помислете дали, ако ги приемете, няма да са във ваша полза. Не си струва, заради опитите на някой да използва вашите знания и умения да се отказвате от допълнителна работа, която ще ви донесе добри приходи. Не бъдете напористи в отношенията си с хората, за да не ги отблъснете. Не давайте обещания, ако знаете, че няма как да ги изпълните. Ценете приятелите си.

Риби

Налага ви се да се примирите с известно забавяне на реализацията на поставените цели. Дава ви се възможност да проследите постигнатото в изминалите месеци от годината и да осъзнаете дали вървите във вярната посока или сте се отклонили и трябва да направите обрат. Стабилизирайте отношенията си. Ще се почувствате много по-добре, ако приемете извиненията на хората, които са ви обидили, а и ако вие се извините на онези, които сте засегнали. От това няма да пострада авторитета ви.

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

ТУ - Габрово е първото висше училище в България, получило пълна институционална акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация.

През учебната 2005/2006 г.

**ви очакваме заедно да продължим
традиционната и да планираме бъдещето!**

Специалности

- автоматика, информационна и управляща техника
- електроенергетика и електрообзавеждане
- електроника
- индустриално инженерство
- индустриален мениджмънт
- компютърни системи и технологии
- коммуникационна техника и технологии
- машиностроение и уредостроене
- машиностроителна техника и технологии
- текстилна техника и технологии
- техника и технологии за спазване на околната среда
- технология на материалите и материалознание
- хидравлична и пневматична техника

- икономика на търговията
- маркетинг
- публична администрация
- социални дейности
- стопанско управление

**Предварителни изпити
на 04 юни 2005 г.
по математика, български език
и литература**

0866/821 931 www.tugab.bg
0866/804 219 www.ksp.tugab.bg
stu-ue.info@tugab.bg

5300 Габрово
ул. "Хаджи Димитров"

Технически университет - Габрово, Студентски вестник "Огледало"

Издава Студентски съвет

Гл. редактор: Мариана Мандичева 0887771813 Предпечат: Евгени Иванов и Мирослав Славов
Репортери: Даниела Славова, Радослав Гоев, Йорданка Стефанова и Зорница Сергева
май, 2005 година

БРОЙ

6

Vestnikogl@mail.bg

ГОДИНА IV, СЕПТЕМВРИ 2005 г.

СТУДЕНТСКИ ВЕСТНИК

ОГЛЕДАЛО

издава Студентски Съвет към ТУ - Габрово

ПЪРВОКУРСНИЦИТЕ

Инженерството е типично мъжка професия

Никола Йочев от Ловеч с удоволствие започва да учи Технологии и техника за опазване на околната среда. Не е мислил дали, когато завърши бакалавърска степен, магистърската ще е в същото професионално направление. Изборът обаче да учи в Габрово се дължи на това, че е чувал „доста хобави неща за университета“. Настанен е в общежитие Сирмани. Бащата на Никола, Йочко, също е доволен от избора. Познава добре университета. Както всеки родител, се надява първо синът му „да е здрав, да се учи и да не попадне сред лоши приятели“. „Времето ще покаже“, каза той.

Иван от Плевен, първокурсник в Комуникационна техника и технологии /КТТ/, счита, че това е най-хубавата специалност. „Но ще видим какво ще направя“.

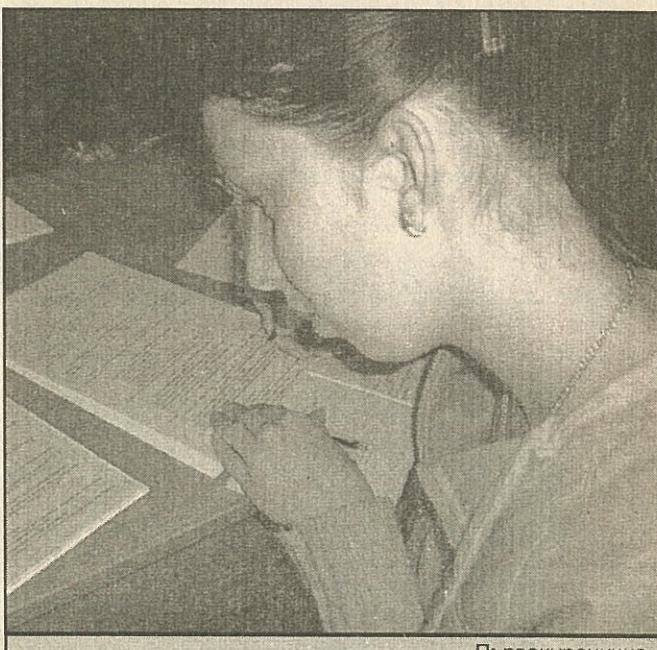
ДОСТА ХУБАВИ НЕЩА СЪМ ЧУВАЛ ЗА ТУ - ГАБРОВО

Степан Стефанов, първокурсник в специалността ТММ. Главното му желание било да учи КТТ, като към останалите специалности интересът му бил на едно ниво. „Инженерството е типично мъжка специалност“, каза Стефан, който преди е учили пет години в техникум и смята да продължа професионалната си подготовка в това направление. Имам приятели в университета в Габрово, които са казвали за него само хубави неща. „Ако бях чул нещо лошо, нямаше да дойда тук“, каза още Стефан

преди да се настани в общежитие Трендафил. Както всички първокурсници, така и той, се притесняваше, че общежитието е далеч. Наблизо обаче, студенти от по-горните курсове, окуражаваха новите си колеги, че всичко е въпрос на организация.

Ивелин от
Плевен, първо-

курсник в Машиностроение и уредостроене /МУ/. И той бе сред доволните от приема, защото точно това е искал да учи. „Той искаше да учи само в Габрово и никъде другаде“, допълни майка му с радост. Ивелин е завършил ПГМ /бивш механотехникум/, специалност Съобщителна техника. Сега той се занимава с двигатели,

Първокурсничка

с коли и в тази област иска да получи знания.

С 500 ПЪРВОКУРСНИЦИ И ОЩЕ 150 ЗАДОЧНИЦИ

Започна новата учебна година в Техническия университет в Габрово. Интересът на кандидатстудентите към габровското висше училище, тази година бе особено голям. Той е резултат не само на по-добрия маркетинг и пазараното му ориентиране, но и на популярността, която продължава на стр. 2

Първокурсник

Даниела харесва Габрово и университета

от стр. 1
та на икономическите и на възстановяване интереса към инженерните специалности. Изпълнителният директор на

тата и подчертала, че в областта на машиностроенето се очаква да бъдат разкрити най-много работни места с подготовка машини и управление.

Във всеки от трите факултета Електротехника и електроника, Машиностроење и уредостроене и факултет Стопански, бе организирано тържествено откриване на учебната година. За студентите и тяхната професионална реализация, предстои да бъде открит Център за кариерно развитие, който ще осъществява връзка на завършващите студенти с фирми в региона и страната. Предстои още специална комисия да изгответи институционалната оценка на ТУ - Габрово, който преди години бе едно от първите висши училища в страната с такава оценка. Ще започне и акредитацията и на професионалните направления, като до края на февруари 2006 г. акредитацият трябва да има направлението Материали и материалознание.

ПИЯ СИ КАФЕТО СПОКОЙНО

Даниела, тази година трети курс Социални дейности, факултет Стопански, си пиеше кафето на входа на общежитие Трендафил и спокойно наблюдаваше пристигането на новите й съквартирани. На нея тук много ѝ харесва. „Не бих предпочела да се мести“. Далече е наистина, а и транспортьт не е достатъчно удобен. Макар че тук по разписание се движат тролеи, не е тайна, че има и маршрутки. Този недостатък се компенсира от всички останали условия в общежитието, като битовите условия, топлото през зимата, интернета, който осигурява мрежа между всички общежития и така спестява време и излишни разходи. „Животът в общежитието е нормален“, каза

Даниела, която е от Свищов. Изглежда тя бе съумяла да си подреди добре свободното време и ангажиментите, защото не се измисли когато отговори, че проблеми не е имала. „Определено си пия кафето много спокойна“.

Препоръчвам на първокурсниците

Да не се надяват, че тук животът ще ги грабне като попаднат на свобода далеч от къщи. В първи курс по такива причини доста колеги прекъснаха. Изглежда подцениха, че отговорността е в техни ръце. „Като искаш да се занимаваш, го правиш, а ако не искаш – няма как да успееш. Всеки сам идва тук и сам трябва да може да се оправя. Вече няма мама, няма тати, предупреждава Даниела.

Тя знае, че да се обръща назад няма смисъл. Погодбре е да се върви напред без хленч и хитруване на дребно. Само веднъж е късана на изпит и то по анатомия. Но не се сърди на доц. Душков. Той е в правото си да изиска достатъчно знания.

Даниела е завършила Моделиране и конструиране на облеклото и с това е била свързана голямата ѝ мечта. Но по пътя към нея трябвало да се справи с математиката. Днес тя не съжалява. Доволна е от себе си и перспективите да изгради кариера на добър специалист.

Тролеят, когато го чакаш, никога не идва навреме

Даниела има карта за градския транспорт, но не разчита на него. Всеки се оправя кой както може, за да не закъснява за лекции. Картите не ни вършат работа. „Първата година, като новобранец, качвах баира пеша и дадох 300 лв. за лекарства“ От всички сезони, най-трудно е през зимата, когато транспортьт е затруднен, а пътът до учебните корпуси е заледен. Практиката е показвала, че най-добре е студентите да се събират на групи, колкото за едно такси, е препоръката на Даниела, която предпочита да дава пари за транспорт, а не за лекарства.

За всичко има време

По отношение развлеченията в града „зависи от финансите“, но има къде да се отиде и за по-малко пари. Макар, че днес да си студент излиза доста скъпо на родителите. Един студент за да живее нормално, му трябват 200-250 лв., а може да се живее със 100 или със 150 лв. Има хора, които карат и с по-малко и въпреки това се оправят – каза Даниела.

ИМАМ СИГУРНА РАБОТА И СИГУРНИ ДОХОДИ

Бе категорична каката на първокурсничката Христиелла от Кнежа. Нейната по-голяма сестра е завършила през 2001 г. ТУ – Габрово, специалност Стопанско управление. После продължила магистратура Счетоводство и контрол, след това и педагогика. Сега е

продължава на стр. 4

Христиелла и каката

Високотехнологичен бизнес инкубатор - гнездо за добри габровски продукти

Доц. Илия Немигенчев, ректор на габровския ТУ: Смятам, че Високотехнологичният бизнес инкубатор е придобивка и за Техническия университет. Тук наши студенти ще могат да реализират идеите си във възможно най-скоро време. Този инкубатор ще бъде в тясна връзка и с всички фирми на територията на габровска област, които се нуждаят от неговата продукция. Ще разкрия една своя мечта – когато преди време пътувах до „Брюнел Юнивърсити“ в Лондон, там не видях надпис „университет“, а пишеше: „Високотехнологичен парк“. Нека с усилията на всички заинтересовани да постигнем това и тук, в Габрово.

Миналата година габровското сдружение „Високотехнологичен бизнес инкубатор“ кандидатства с проект в конкурса, обявен от програма ФАР на Европейския съюз, но без разумни обяснения от Брюксел отказаха парите за български Hi-Tech инкубатори. Жест към двата най-добри проекта – габровския и варненския, направи МПРБ, което в края на миналата година им отпусна по 800 000 лева за ремонт на сградите и оборудване. Жест направи и Община Габрово, която даде на сдружението пететажна сграда за срок от 10 години. Парите стигнаха за цялостния ремонт на покрива, за дограмата на цялата сграда, за топлоизолация и ремонт на фасадата. Подменена е ВиК-инсталацията, изцяло е ремонтиран първият етаж, където са изградени приемни и Център за обучение. Доставено и инсталирano е оборудване, което ще се използва от фирмите, които предстои да бъдат приети в инкубатора.

Гаранция за високото ниво, на което ще се работи, е подписаният вече Меморандум за сътрудничество с Българския кълстър за информационни и комуникационни технологии. Високопоставени негови представители присъстваха на официалното откриване в началото на август, това лято.

Петър Статев, член на УС на ИКТ кълстър: Ще помагаме с експертна помощ за институционалното укрепване на инкубатора, за промоцирането на неговите идеи както в България, така и в партньорската мрежа на кълстъра в Европа и САЩ. Надявам се, това да е гнездото, в което ще се родят добрите габровски продукти, разпознаваеми по целия свят. Считаме, че работата на инкубатора е знакова за развитието на потенциала на целия Габровски регион. Надяваме се, че с експертните знания, които ние можем да донесем, с връзките на ИКТ кълстъра извън страната, ние ще направим възможно стратегически инвеститори, хора, които търсят възможности за развитие на идеите и производствата си да проявят интерес към България и Високотехнологичният инкубатор да стане техният мост към Габровския регион. Изключително важен е и другият процес – с общи усилия на инкубатора и кълстъра да се

създадат условия за българските предприемачи да създадат продукти, които да са конкурентни на световния пазар.

Ние сме горди да кажем, че ИКТ-кълстъра вече успя да промоцира идеята за ставащото в двата бизнесинкубатора във Варна и Габрово както с партньори от Испания, така и в Германия и САЩ. Създавайки мост за трансфер на знания, опит, включително и на финансиране между споменатите страни и Бизнесинкубаторите в България, създаваме по-голям шанс инкубираните фирми да успеят да създадат продукт, който да бъде продаван по целия свят.

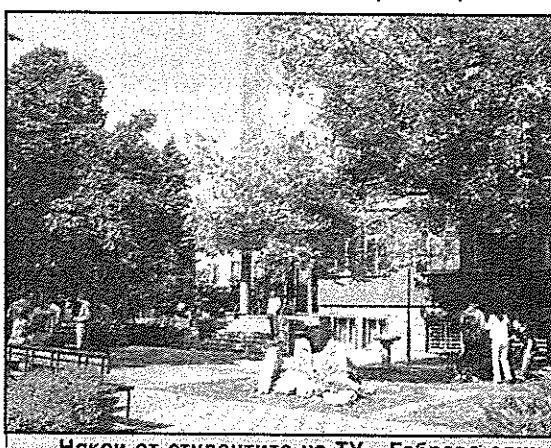
Калин Илиев, председател на УС на инкубатора: От началото на месец юни е отворена процедурата за прием на фирми в инкубатора. Това става на конкурсен принцип с цел да се изберат най-живенините и конкурентоспособни инициативи и проекти, които ще бъдат подпомагани. Като част от конкурсната програма фирмите изготвят и представят кратък бизнес план за продукта или услугата от сферата на високите технологии, които ще разработват

или доставят. Предложението им се оценяват от специална комисия. През септември или октомври ще направим първото „сито“. Нотова е единият път за влизане в инкубатора. Вторият път е възможността да се създадат контакти с големи фирми навън, които желаят да разкрият местни подизпълнители или партньори. Тоест, процесите са два. Първият – наши фирми, наши продукти и идеи да бъдат подпомагани и другият – да се търсят интереси на външни партньори, които идват или със собствен продукт, или желаят да потърсят чужд продукт. Общо взето, процесът трябва да започва.

Пълният капацитет на инкубатора ще осигури настаняването на 20 фирми, които ще могат да престоят в инкубатора до 30 месеца. Фирмите ще ползват административни и офис площи на преференциални цени, ще разполагат с добра офис-техника, ще получават бизнес консултации и специализирана помощ.

Идеята на габровския бизнесмен и писател Калин Илиев, съпричастни с която станаха габровският кмет Богомил Белчев, ректорът на Техническия университет доц. Илия Немигенчев, изпълнителният директор на габровския клуб „Отворено общество“ Томислав Дончев, намери своята реализация и вече се изпълва със съдържание след близо петгодишна битка с бюрократията – главно европейска.

Усилията на екипа на Високотехнологичния бизнес инкубатор и партньорите му в идните месеци и години ще бъдат фокусирани върху осигуряването на още инвестиции в сградата и оборудването на инкубатора до превръщането му в модерен високотехнологичен център, който не само подпомага стартиращите компании, но и съдейства за разработката на инновационни продукти.

Някои от студентите на ТУ - Габрово един ден ще използват услугите на инкубатора

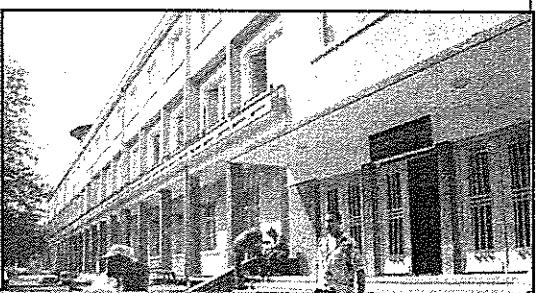
Милена и Николина не са хабили сили другаде

от стр. 2

преподавател и не скри, че има сигурна работа и сигурни доходи. Въщност, тя бе реализиран млад човек и по този път очевидно, се опитваше да води и своята по-малка сестра. Христиела е приета да учи Маркетинг, като за успешното й кандидатстване каката бе изиграла ролята на преподавател. Двете бяха заедно при настаняването на Христиела в общежитие Гарата. Каката ахна като видя новите условия на живот в това общежитие. За разлика от преди, сега завари самостоятелни за всяка стая санитарни възли, отделни електромери, обновени помещения и бани като по некерман. Лично тя бе настъпила своята сестра да кандидатства в Габрово, града и университета, които тя много обича.

Препоръчах на сестра ми Габрово

Възможностите за обучение в университета са много добри – каза каката. Някои не са довол-

Общежитие Гарата със самостоятелни, модерни сервизни помещения

тъмно. „Трябва да има нещо по-светло и по-разчупено като модел, като стил и като десен“, е готова да промени нагласите ни Милена. Със същата убеденост тя бе кандидатствала само в ТУ – Габрово без да си е пияла силите другаде. Набледнала е на математика и на кандидат-студентски изпит е изкарала 4,50. През усмивка съобщи оценката си, както и това, че ѝ се виждаше ниска, макар с този резултат да бе постигнала целта си. След като се настани в общежитие Сирмани й предстоеше най-интересното – да направи първите си запознанства, защото тук не познаваш никого.

ДЪЩЕРЯ МИ ДА СЕ РЕАЛИЗИРА И ДА СЕ УЧИ ДОБРЕ

Таткото на Николина Денева от Панагюрище, приета да учи Стопанско управление, бе много доволен, че дъщеря му е приета в ТУ – Габрово. Както Милена, така и Николина бе кандидатствала само в Габрово. Очакванията на нейния баща са тя да се реализира, а преди това да се учи добре, тъй като тя сама е избрала къде да завърши висше образование. „Ако има много купони, ще си я взема от общежитията“, закани се таткото. Този опит да забрави собствените си младини не бе посрещнат сериозно.

ни, защото градът им се вижда малък. Но има достатъчно места, където да се правят купони, има възможности да учиш – стига да имаш желание. Най-обичам моста до Рачо Ковача. Четири години той ни бе основното място на срещите за кафе. В началото той бе едно от малкото места, които познавах. Обикновено оттам ме вземаха и ме водеха другаде. Докато опознах Габрово, който иначе е интересен град. Определено препоръчах на сестра ми Габрово, макар че беше приета в Бургас и Благоевград. „Щом е катка, вярвам ѝ“, смееше се Христиела.

ТЪРСЯ ПЪРВИТЕ ПРИЯТЕЛИ

Милена Кирилова от Горна Оряховица, бе щастлива, че е студентка в габровското висше училище. Още повече, че бе приета това, което бе учила преди – специалността Текстилна техника и технологии. Иска да стане технолог нищо, че е работата му е ного трудна и отговорна. Познава горе-дулу българския текстил и счита, че като конкурентоспособност той е на ниво. Не я допада предпочтитанието на българите да се обличат в

В ОБЩЕЖИТИЕТО ИМА УСЛОВИЯ ЗА АБСОЛЮТНО ВСИЧКО

Донка Стамова, управител на общежитие Сирмани увери, че и тази година, както досега, всички стаи са приведени към условията, при които да е удобно и уютно на младите хора. Не само сега, но и през цялата учебна година, мислите, с които ляга и става сутрин, са, че за абсолютно всичко носи отговорност в това общежитие и най-вече за децата. „Защото, когато влязат в общежитието, вече са наши деца и трябва за тях да се продължава на стр. 6

ГЛ. АС. МИЛЕНА КОЛЕВА КАТЕДРА ХИМИЯ И ЕКОЛОГИЯ

Управление на отпадъците - как го правят европейците

От 26 юни до 9 юли това лято, в гр. Карпач, Република Полша, се проведе международно лято училище – семинар по проблемите на рециклиране на материалите и оползотворяване на отпадъците.

Семинарът бе организиран от Вроцлавски Технологичен университет и Material Recycling Center of Excellence – Вроцлав, по проект 5 PR-UE nr. G1MA-CT-2002-0464, финансиран от Европейския съюз. Участието ми в него бе по покана на организаторите и всъщност е част от дейността по научно-изследователски проект I-112005 „Предотвратяване и контрол на замърсяването от индустрията“, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ на ТУ – Габрово.

В него взеха участие 46 студенти, докторанти и преподаватели от висши учебни заведения в Германия, Белгия, Франция, Румъния, България, Чехия, Словакия, Полша. Основната задача на семинара бе да разшири знанията и информацията на участниците в него относно съвременни техники и технологии за преработка на отпадъците. Приоритетно информацията бе насочена към студентите и младите научни работници в това направление.

Тематиката на обучението и дискусиите бе тясно свързана с един от основните проблеми, които България трябва да решава преди влизането си в ЕС, а именно управлението на отпадъците, и включващие следните основни направления: Европейско законодателство и директиви за управление на отпадъците; Системи за събиране и рециклиране на отпадъци в страните от Европейския съюз; Съвременни технологии за рециклиране на отпадъчни опаковки, стари превозни средства, отпадъци от електронната и електротехническата промишленост; Биоразградими полимери, оползотворяване на биоразградими отпадъци; Изгаряне на отпадъци за получаване на енергия; Проблеми на качеството при рециклиране на отпадъците.

Изслушани бяха над 40 лекции, представени от експерти на Европейския съюз като д-р Нийл Мейн и д-р Инго Сарториус от PlasticsEurope – Брюксел, Пиер Пико – IXAS Conseil – Франция, Клаус Витцшок – BASF AG, Лудвигсхафен, Германия, и от водещи професори по проблемите на рециклиране на материалите – проф. Иван Ходак от Словашката академия на науките, проф. Мария Облуй – Мужай от Института по индустриална химия във Варшава, проф. Марек Козловски от Вроцлавския технологичен университет и др. Тематиката на лекциите включваше европейските директиви, регламентиращи дейностите по управление на отпадъците в различните категории такива, тенденциите в развитието на техниката и технологиите за механично, химично рециклиране и рециклиране до получаване на енергия, системите за събиране и рециклиране на отпадъците в страните от Европейския съюз. Извънително ползотворни бяха дискусиите по време на лекциите, както и обмена на информация и опит между представителите на различните държави, и лекторите по време на неформални срещи и разговори. В рамките на семинара бе посетен и завод за рециклиране на битови отпадъци край гр. Карпач.

Семинарът се превърна и в място за обсъждане и на научно-изследователската работа по тези проблеми – проведена бе и постер – сесия, на която бяха представени и дискутирани резултати от научната работа на участниците по проблеми, свързани с нови възможности за оползотворяване на отпадъци.

врояване на отпадъци, нови методи за изследване свойствата на рециклираните материали, техника и технологии за рециклиране и др. Най-стойностните от докладите, между които и представения от ТУ – Габрово, бяха приети за публикуване във водещото в Полша научно списание „Polymers“, което е индексирано (SCI) и рефирирано от Chemical Abstracts.

Работата на лялото училище – семинар бе оценено изключително положително от координатора на проекта и директор на Material Recycling Center of Excellence (Вроцлав) проф. Марек Козловски, и от представителя на Европейската комисия в Брюксел г-н Алек Аджеимян. Изказано бе и задоволство от участието на представители на университети от България и Румъния като страни, чието представяне в ЕС е свързано с решаването на изключително сериозните проблеми с битовите отпадъци.

Ползите от лялото училище-семинар: на първо място беше натрупано значително количество актуална информация, отразяваща състоянието на проблема с рециклирането на отпадъците в Европа – тя ще бъде особено полезна за студентите-магистри от специалност „Предотвратяване и контрол на замърсяването от индустрията“ по дисциплината „Техника и технологии за обработка на отпадъци“, обучението на които се провежда в катедра „Химия и екология“. Осъществени бяха полезни контакти с преподаватели от висши учебни заведения в Чехия, Полша, с експерти в областта на преработка на отпадъците, което дава възможности за бъдещо полезно сътрудничество в няколко посоки.

През лялото на 2006 година предстои провеждането на следващото лято училище-семинар с тематика „Индустрия и екология“, което по предварителни намерения на организаторите от Material Recycling Center of Excellence – Вроцлав ще се проведе на територията на България или Румъния. Заявено бе участието и на студенти от ТУ – Габрово – всъщност това е една отлична възможност за студентите от специал-

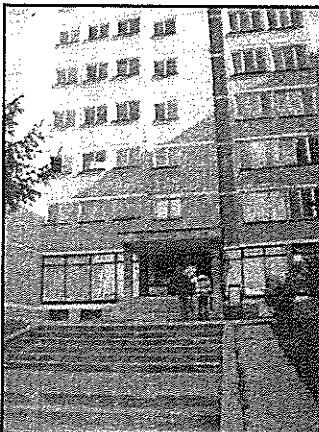

ност „Техника и технологии за опазване на околната среда“ и магистрите от специалност „Предотвратяване и контрол на замърсяването от индустрията“ да разширят знанията си в областта на управлението на отпадъците, а защо не и една перспектива за бъдеща научно-изследователска работа в областта на тези толкова важни за страната проблеми.

ТУ – Габрово е училище с традиции

от стр. 4

лагат грижи". По отношение на дисциплината, тя знае от опит, че е малко трудно с първокурсниците. „Заштото те не са се делили досега от мама и тати, че ще им е малко трудничко". На всекиго обяснява, че в общежитието има условия за абсолютно всичко – за спане, за труд, за почивка, за всичко, „стига да искат". Според нея е важно студентите след като си видят програмата, така да си направят режима и графика, че да им остава време за всичко. „Няма никакъв проблем да бъдат добри студенти. От тях зависи."

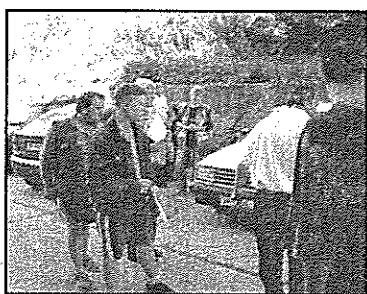

Учебните корпуси са на метри

От всичките първокурсници, в Сирмище ще бъдат настанени около 150 студенти-първокурсници, каза **Руска Иванова, администратор в общежитието**. Тук са налице всички необходими битови условия, за да могат студентите да учат и да ползват свободното си време. Най-важното е, че санитарните възли са самостоятелни.

НЕ ТОВА МИ БЕ МЕЧТАТА

Георги Гавrilov от Монтана е приет в специалността Електроенергетика и електрообзавеждане, но не това му била мечтата. Затова се надява да може да се прехвърли да учи КТТ – Комуникационна техника и технологии, каквото е завършил в средното си образование.

Той посетил електронната страница и оттук са първите преки впечатления за университета. Но първите препоръки да учи в Габрово са направили неговите учители в Монтана. Най-хубавото в подобни случаи, когато попаднеш в непозната среда е да имаш поне един познат. В случая съз

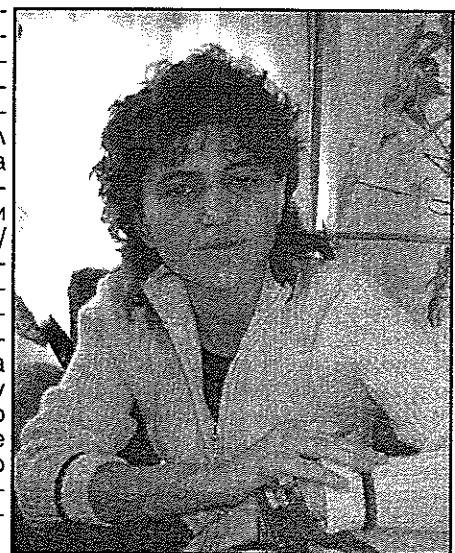
ученик на Георги, също е приет да учи в Габрово. В първите дни, когато е най-трудно, те ще са заедно. Този ден двамата и родителите им бяха дошли за настаняването им в общежитие Партийна.

Жанета, майката на Георги. Като всеки родител иска синът ѝ да постигне това, което той желае в живота. Да учи в Габрово е било едно от личните му желания.

Светла Тюфекчийска, управител на общежитие Баждар приемаше първите момчета и момичета за новата учебна година с мисълта, че условията тук са много добри, със самостоятелни санитарни възли, отделни електромери, специална стая за купони. Че об-

щежитието е станало привлекателно личи по това, че всички почти, които са живели тук миналата година са пожелали да останат и заради това в началото на тази учебна година, новонастанените нямат и двайсетина. Светла има предвид, че всички млади хора искат своето – да има музика, да има купони – за което има съответни условия и специална зала.

Докато разговаряме, документи за настаняване попълваше **Стефан Коларов** от Казанлък. Той бе повече от спокоен, защото неговата леля, която бе завършила университета, го бе окуражила да учи в Габрово. А той е имал добрия шанс да бъде приет в Компютърни системи и технологии / КСТ/. Иска да стане сериозен специалист и да получи добра подготовка. Затова очакванията му са преди всичко да учи, купоните да остават малко встрани. Най-хубавото е, че е в общежитие.

ТУ – ГАБРОВО Е УЧИЛИЩЕ С ТРАДИЦИИ

Гинка Кокаланова, лелята, е завършила ТУ – Габрово преди 15 години. От доста дълго време не бе идвала тук и сега бе изненадана от промените и съвременните битови условия в общежитията. Когато тя е била студентка е живяла в Партийна. Затова сега си бе представяла племенникът ѝ да бъде настанен също там, но бе изненадана в добрния смисъл от условията в общежитие Баждар. Тя е завършила Електронна техника и микроелектроника. Счита, че развива кариерата си в добра насока. Сега е главен технолог към главна дирекция на завод „Арсенал“, Казанлък. „Винаги трябва да има конкуренция в това число и между вузовете“, счита тя, за да се върви напред и към по-добро. Когато тя е била студентка, базата компютри е била „по-слабичка“, но сега и в тази насока бе изненадана. За преподавателите не можа да каже нищо лошо. Веднага изрече имената на своите преподаватели Пенчо Пенчев, Иван Колев, като много добре помнеше всички от първи курс още, като г-жа Терзиева по математика, особено г-жа Добринка Петкова по чертане. Лелята бе спокойна, че всички условия са на ниво, стига племенникът ѝ да има постоянството да се учи и сериозността да „изплува от първите курсове, където е най-голямата мъка на студента“, каза тя. Вече в качеството си на реализиран възпитаник на ТУ – Габрово, инж. Кокаланова покърка успех на всички първокурсници и на преподавателите, които са я учили. „Да са все така ведри и усмихнати, и отдаващи се изцяло на студентите“, покърка им тя.

МНОГО ЗАВИСИ ОТ ВЪЗПИТАНИЕТО

Стоян Стоянов, член на Студентски съвет, технически сътрудник към Комисията по настаняване продължава на стр. 8

Българското студентство се включва в Болонския процес

Павел Петров и Ивайло Михайлов от Студентски съвет на ТУ – София бяха ръководителите на проекта Летен университет заедно с Националното представителство на студентските съвети (НПСС). Обучението се провежда в Китен от 25 август до 4 септември в почивната база на Министерството на земеделието и горите „Морско утро“. Участници бяха представители на студентските съвети на СУ „Св. Климент Охридски“, ТУ – София, Нов Български университет, ТУ – Габрово, Минно – геологически университет „Св. Иван Рилски“, Шуменски университет „Еп. К. Преславски“, и филиалите на ТУ – София в Пловдив и Сливен и специалисти, представители на институции и организации.

Лекциите през тези дни имаха за цел да създадат нагласи и умения за ефективна комуникация между представителите на студентските организации чрез неформална среда за общуване; Обмяна на опит и формиране на насоки за решаване на актуални студентски проблеми; Запознаване с тенденциите за развитие на висшето образование в Глава Образование в ЕС; Преглед на проблемите и насоките при въвеждането на европейските стандарти за висше образование; Развиване на уменията на участниците за работа в екип, чрез организиране на колективни мероприятия – спортни състезания, дискусии, работни групи и др.

Конкретно темите на лекциите бяха: Болонски процес – цели и перспективи, Европейска кредитна система – възможности за приложение в България; Системи за оценяване и поддържане качеството на обучение. Студентско анкетиране. Как се съставя анкета, видове анкети, начини на обработка; Студентски информационен център, Национална студентска идентификационна карта; Университетски Кариерни центрове. Възможности за реализация след завършване на образованието; Международни програми за мобилност на студентите. Стажантски програми; Обучение на студенти-членове на Студентски съвет. Работа в

екип. Обмен на добри практики за повишаване на мотивацията и ефективността на членовете на СС; Студентски столове и общежития, стипендии; Ролята на СС в развитието на научната дейност в университетите. Организиране на национални научни конференции и младежки научни сесии; Съставяне на Национален спортен календар.

Адриана Костадинова, старши експерт в Центъра за развитие на човешките ресурси „България“ и Васил Тодоров, председател на НПСС, ни запознаха с Болонска декларация подписана през 1999 г. от 29 държави. Това са Белгия, България, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Исландия, Ирландия,

Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Холандия, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Испания, Швеция, Конфедерация Швейцария и Великобритания. Всички те поставиха началото на Единното европейско образователно пространство.

Всяка от лекциите предизвиква дискусии сред участниците, които продължаваха и в неформалните общувания.

Ползата за нас бе голяма. Постигна се ефективна комуникация между представителите на различните Студентски съвети, обменихме опит за решаване на актуални студентски проблеми, запознахме се с тенденциите за развитие на висшето образование според Болонския процес и Единното европейско образователно пространство, слушахме лекции и участвахме в дискусии и спортни състезания – плажен волейбол, футбол, плуване и др. Запознахме се с колеги от другите университети, общувахме и се веселихме. Задачата ни е да предадем научното на останалите членове на СС и на колегите от университета. Надяваме се през 2006 г. да има отново форум „Летен Университет – 2006“, в който да участват и други колеги от ТУ – Габрово.

инж. Десислава Петрова, зам. председател на СС на ТУ – Габрово и председател на КНИР, редовен докторант в катедра „Машиностроене и уредостроене“

Болонската декларация следва и конкретизира принципите на подписваната на 25.05.1999 г. в Париж (Сорбона) от министрите на образованието на Франция, Германия, Италия и Великобритания „Съвместна декларация за хармонизиране структурата на европейската система за висше образование“. Две години след подписването на Болонската декларация, на 30 март 2001 г. в Саламанка се събират представители на над 300 европейски висши училища, с цел подготовка на предстоящата среща в Прага (18 – 19 май 2001 г.) на министрите, отговарящи за висшето образование в страните, включили се в Болонския процес, създава се Европейска асоциация на университетите (ЕАУ). Следва трета среща на министрите през септември 2003 в Берлин, работата на която е съобразена със заключенията на Европейския съвет от Лисабон (2000 г.) и тези от Барселона (2002 г.), насочени към превръщането на Европа в „най – конкурентна и динамична икономика в света, базирана на познанието, способна на устойчив икономически растеж с повече и по – добри работни места и по-голяма социална кохезия“ и призоваващи към по-нататъшни действия и по-тясно сътрудничество в контекста на Болонския процес.

ДОМАШНОТО ВЪЗПИТАНИЕ ОСНОВА НА ВСИЧКО

от стр. 4

не, заварихме в общежитие Трендафил. Около 70 души ще бъ-

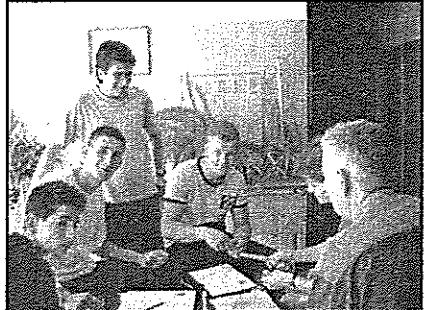
Когато си
в началото ...

... и с повече стаж.

дат настанени тук. Условията в това общежитие са добри, а в някои стаи дори са много добри, каза дясната ръка на Студентски съвет. „Зависи как ги поддържат студентите“. Според него опазването на имуществото и спазването на реда и дисциплината в такъв „голям дом“ много зависят от възпитанието на младите хора. Имало е тихи и хубави години, но е имало време и на войни. „Зависи какви хора ще дойдат“, каза Стоян докато пътувахме в асансьора, за да покаже стаята на Иван и Ивелин.

РОДИТЕЛИТЕ ДА НЕ СЕ ПРИТЕСНЯВАТ

Татяна Донева, управител на общежитие Трендафил: Най-важното към което тя се старае е да опази младите хора живи и здрави, да им бъдат подсигурявани необходимите условия за учебна подготовка и почивка. Тук топлото е на централно парно отопление, има топла вода. С две думи, родителите не бива да се притесняват за децата. Г-жа Донева знае, че контролът, особено в тази възраст,

организиран няколкък купон в специално устроената и тук стая за тази цел, той се вписва в специална тетрадка няколко дни предварително. Така се знае кой го е организирал и кой носи отговорност, ако се допусне нещо нередно. Опитът е доказал, че всеки

влиза тук с възпитанието си от къщи. „Познавам си децата до едно. Знам на всяко характера, начина му на поведение и мога да кажа какво би могло да се очаква в определена ситуация от всеки. Интересувам се от тях, не ги оставям без наблюдение“, каза г-жа Донева.

Кандидатствайте и спечелете един семестър обучение в чужбина

Университетският център за международни програми и проекти обявява конкурс за набиране на студенти, които се обучават бакалавърска степен, магистри и докторанти, за обучение един семестър в чужбина.

Обучението ще се води във висши училища в Германия, Австрия, Дания, Чехия, Словакия и Кипър. То е във връзка с финансирането от Европейската комисия на проект за студентска мобилност по програма Сократ/Еразъм за академичната 2005/2006 година.

Необходимите документи за участие в конкурса са молба, академична справка за положените досега изпити, която ще получите в съответната катедрена канцелария, документ за владеене на чужд език – ако има такъв.

Има няколко изисквания, за да участвате в конкурса. Първо, да сте български гражданин. Второ, да имате завършени най-малко два семестъра от обучението си и да имате минимален успех към момента на кандидатстването добър 4.00.

Всеки студент може да получи Еразъм стипендия само веднъж по време на курса на обучението си в ТУ – Габрово.

Зачитат се оценките от изпитите по немски и английски език положени през миналогодишни конкурси за участие в Програма Еразъм.

В партньорските висши училища в Германия задължителен език за обучение е немският, а с английски език можете да кандидатствате само за разработка на дипломни работи.

Срокът за подаване на документите е 12 октомври 2005 г. стая 3209 Ректорат, тел. 801 511 и 223 238.

**Участвайте в Годишната
Студентска Научна Сесия с
международното участие,
второ издание, на 28
октомври 2005г.**

**Технически университет –
Габрово**

**За повече информация и
заявки за участие:**

тел.: 066/223 505

E-mail:

igencheva@tugab.bg

МАРИЯ АТАНАСОВА ДИРЕКТОР НА СТУДЕНТСКИ СТОЛОВЕ И ОБЩЕЖИТИЯ ЕАД, КЛОН ГАБРОВО

Ние сме семейство с много деца

Така, както всеки родител се стреми да осигури добри условия засвоите деца да учат и да почиват, така и екипът на ССО – Габрово всяка година добавя по нещо ново, за да направи условията на живот в петте общежития нормални, комфортни и най-важното, „децата да не се чувстват далеч от дома“, казва директорката г-жа Атанасова. През годините откакто тя е директор, отстоява своята политика за предоставяне на много добра социална среда и бит на студентите. Като родител тя знае много добре, че е изключително важно младите хора да се чувстват като дома си поне във времето докато не са в учебни занятия. „Трябва да могат да почиват, да могат спокойно да се срещат с приятелите и приятелките си“. Ето защо, стратегията, която се реализира всяко лято е сълпка постыгка да се прави възможното, за да се осъвременят стаите и особено сервизните помещения, да се предостави самостоятелност при ползването на консумативите.

„Ние знаем, че тези деца идват от семействата си и тук постъпват в нова среда“, казва г-жа Атанасова в отговор на целта си в габровските общежития да има тогла среда, която не позволява на студентите да се чувстват изолирани. „Стремим се да им създадем такава атмосфера, чеда са спокойни и уверенодамогат да посещават учебните занятия“, каза шефката на ССО.

Студентските столове са другата страна на нейните отговорности. „Чувала съм от стари хора, че когато стомахът на човека е пълен, значи всичко е спокойно“. Студентски столове осигуряват точно това. Храната е евтина, студентът заплаща половината от нейната цена, а останалата половина се поема от бюджета на държавата. Общежитията са пет с общ капацитет от около 1200 души. Те имат различни местоположения. Към ССО са и четири стола.

„Ние сме семейство с много деца“

и както всеки родител се стреми детето му да се чувства добре, да има стая където да учи и да почива, така е и при нас.

При последния ремонт на общежитие Гарата целта е била точно това. Тази есен студентите бяха много изненадани от коренно различната от досега, обстановка. „Трябваха не просто пари, а много пари“. Голяма част от служителите от ССО помагат да се приключат работите в срок. Най-голямата гордост са баните направени по последна мода. Фасадата на общежитие Гарата също е ремонтирана.

„Студентите помагат, няма абсолютно никакви пазаръци“

Колективът на ССО приобщава студентите към живота в общежитията. „Вдигат, свалят, местят, само и само да им блесне стаята“, хвали децата си г-жа Атанасова.

Радостта е голяма. Защото се е получила търсената, при това много голяма спойка между екипа й и студентите.

„Никога няма да забравим общежитие Гарата“

Това лято, точно в най-голямото напрежение около ремонта, дошло на гости младо семейство с детенчето си. Те били доскоро студенти в ТУ – Габрово. Когато дошли казали: „Никога няма да забравим това общежитие, защото тук живяхме, тук срещнахме любовта и тук заченахме детето си“. Докато техните стари приятели, домакините от общежитието си играели с малчугана, те споделили още, че тук са се чувствали като истински млади хора, тук са започнали да мислят и да творят. „Това заслужаваше да бъдеснимано“, сетисег-

жа Атанасова.

Девизите на шефката:

Дай, за да получиш, е първият. Преди да стане директор, г-жа Атанасова е била главен счетоводител на ССО и в този смисъл добре познава особеностите на работа тук. С всеки изминал ден, тя ставала по-убедена в правотата на своя основен девиз. След като дали, сега получават доверието и уважението на студентите. Година след ремонта в общежитие Баждар не личало, че там са живели хора. Студентите го запазили чистичко и уютно. В една работа трябва да има приемственост, е вторият девиз. Не може да се изхвърли онова, кое то е било преди теб. То трябва да се развива и благородява,

за да създадеш още повече от него. Третият девиз е: След теб има следи. Това, което оставиш, то също трябва да е добро, зада има какво да вземат от него следващите поколения.

Средата възпитава определена култура

Няма да открием топлата вода, ако кажем, че средата възпитава. Так е и тук. Съвременните условия на бит дават друго самочувствие на студентите и отношение към имущество. „Създавайки по-добри условия за живот на студентите, получихме по-добро отношение“.

Планът на г-жа Атанасова не спира дотук. Нейната следваща задача, при това не по-малко трудна, е блок 3, общежитие Сирмани. Задачата е подмяна на елинсталацията в целия блок, където живеят 530 студенти. През годините досега доста хора са оставили следи от самоинициативите си, пусканни са произволно кабели, и при евентуална авария ремонтът става много труден. Не само заради това, най-важна е безопасността и пожарното обезопасяване. „Нашият клиенти са студентите. Ние работим за тях“, каза шефката на ССО. Тя планира във всяка стая да има бойлер и електромер. Всичко, което дава самостоятелност, учи на икономия, е показвала досегашната практика. В две от общежитията Баждар, Гарата и частично в Трендафил вече е така. Наемателите на стаята знаят с колко са надвишли лимита и колко има да доплащат. Преди преразходът се отчиташе общо и се делеше на броя студенти, където между недобросъвестните изгаряха и добросъвестните. Този общ кло пси имаше степен на несправедливост и създаваше напрежение за всички страни по проблема. „Искаме студентът сам да си контролира и да прави икономия и в същото време винаги да си има тогла вода“, каза г-жа Атанасова. След Сирмани, ремонт ще последва и в общежитие Партийна със същата цел.

Направеното дотук все още не е всичко, което г-жа Атанасова и екипът ѝ искат да направят за своите деца – студентите в ТУ – Габрово, от които почти половината ползват общежитията и храната на ССО ЕАД, клон Габрово.

„Искаме да постигнем още“, каза тя.

Важните неща в живота

В катедра АИУТ всеки път посрещат първокурсниците с нещо интересно за тях и което ще ги накара да се замислят, обясни доц. Радев, ръководител на катедрата. С какво да бъдат провокирани новите студенти, мисли Райна Симеонова, организатор учебна работа. Тя счита, че този подход носи знак на подадената ръка към младите хора, че така те по-лесно се приобщават към новата среда. Комплектът освен мъдри закачки включва още имената и координатите на ръководството на катедрата.

В този брой ги предлагаме на всички

Ако нещата в тоя живот стават все по-трудни, ако 24 часа на ден са ти недостатъчни, спомни си за „Саксията и бирата“.

Професор пред своята група по философия снякко прибори пред себе си.

Когато започнал урокът, той взел безмълвно една много голяма саксия и започнал да я пълни с топки за голф. Попитал студентите дали саксията е пълна.

Те потвърдили.

След това професорът взел един съд с чакъл и го изсипал в саксията. Разклатил я и камъчетата се изтъркаляли в празните пространства между топките за голф. Попитал студентите отново дали саксията е пълна.

Те отговорили с „да“.

Професорът взел след това една метална кутия с пясък и я изсипал в саксията. Естествено пясъкът запълнил и най-малките останали празни места. Отново попитал дали саксията е пълна.

Студентите отговорили единодушно с „да“.

Професорът извадил изпод бюрото две кутии бира и ги излял в саксията, с което запълнил и последните празноти сред пясъчните прашинки.

Студентите се разсмияли.

„И така, казал професорът след като смехът постепенно утихнал, бих искал да погледнете на тази саксия като презентация на Вашия живот. Топките за голф са най-важните неща във Вашия живот: Вашето семейство, Вашите деца, Вашето здраве, Вашите приятели, които представляват емоционалния аспект на Вашия живот. Когато всичко в живота Ви изглежда загубено, дори само тези неща да останат, ще се чувствате удовлетворени. Чакълът символизира останалите неща от живота като Вашата работа, домът Ви, колата Ви. Пясъкът е всичко останало, дреболите.“

Ако бяхме сипали първо пясък в саксията“, продължил професорът, „нямаше да остане място нито за чакъла, нито за топките за голф. Същото важи и за Вашия живот. Ако инвестирате Вашето време и енергия в дреболии, няма да имате място за важните неща. Внимавайте за нещата, които застрашават Вашето щастие. Играйте с децата. Намерете време за медицинските изследвания, които отлагате отдавна. Заведете партньора си на вечеря. Винаги ще остане време и да почистите дома или да уредите задълженията си. **Обръщайте внимание най-напред на топките за голф, нещата, които наистина са важни. Набележете приоритетите си. Останалото е пясък.“**

Един от студентите вдигнал ръка – искал да знае какво символизира бирата.

Професорът се подсмихнал: „Много се радвам, че задавате този въпрос. Тя е затова тук, за да Ви покаже, че няма значение колко тежък е Вашия живот, винаги има място за една-две бири“.

УРОЦИ ОТ ГЪСКИТЕ

Всяка птица, размахвайки крила, създава повдигаща сила за следващите я. Чрез полет във формата на буквата „V“ цялото ято правилетенето 715 пъти по-бързо, отколкото ако птицата лети сама.

Урок: Хората, които споделят обща посока и чувство за общност, могат да достигнат до мястото, където отиват, по-бързо и по-лесно, защото пътуват, отласквайки се един от друг.

Когато една гъска изпадне от формацията, тя внезапно чувства спирачката и съпротивата на опита си да полети сама и бързо се връща в нея, за да ползва предимството на повдигащата сила на птицата пред себе си.

Урок: Ако ние имаме толкова много разум, колкото гъските, бихме стояли в една формация с тези, които са се запътили натам, където ние бихме искали да отидем и ние бихме желали да приемем тяхната помощ, както и да дадем нашата на другите.

Когато гъската водач се умори, тя отива назад във формацията и друга гъска преминава да лети на предна позиция.

Урок: Струва си да се редуваме при справянето с тежки задачи и да споделяме водачеството. Ние хора, както и гъските, сме взаимно зависими едни от други.

Гъските, намиращи се назад във формацията, крякат, за да окуражават разположените отпред да поддържат своята скорост.

Урок: Необходимо е да сме сигурни, че нашето крякане отзад е окуражително.

Когато една гъска се разболее или е ранена, или е пристреляна, две гъски се отделят от формацията и я следят надолу, за да й помогнат и да я предпазват. Те остават с нея, докато тя си възвърне способността да лети отново или докато умре. Тогава политат отново с друга формация или настигат своето ято.

Урок: Ако ние имаме толкова много разум, колкото гъските, ние също бихме се подкрепляли в трудни моменти, както когато сме силни.

Милън Отсън, натуралист

ЧРД на доц. Пенчо Георгиев

В един от последните дни на септември преподавателите в катедра Електроника вдигнаха тост за своя колега доц. Пенчо Георгиев, който прибави нови 365 дни към достолепната си възраст. Заедно с тях доц. Георгиев е делил делниците на над 30 години и затова с тях продължава да му е приятно,

защото „сред тези колеги израснах, наблюдавах и тяхното израстване от асистенти, доценти, а някои станаха ректори и помощник ректори, тук се развих, хабилитирах и получих научна степен“.

Прохождането е в София, където доц. Георгиев работи 5 години, а после не на шега, на 1 април 1975 г. идва в Габрово. За това време „през ръката ми са минали 330 инженерчета“, каза той с присъщото си чувство за хумор. Всички знаят, а не са малко тези, дето не го разбират, че посвещава много време на дипломантите. Неведнъж е обяснявал на недоумяващите, че едва на тази финална отсечка преди старта към професионалната кариера на младите хора, „можеш да прекениш какво си посял“. А най-голямата му радост е, когато те се представят добре. След удовлетворението, когато станат инженери, „още по-върховно е, когато ги видя реализирани“, каза той докато посрещаше гостите си. Някои от тях вече са хабилитиирани преподаватели.

Студенти не се явили на първата лекция

В първия ден на новата учебна година обаче, от третокурсниците в специалността Техника и технология за опазване на околната среда, не се явял нито един на лекцията по Електрозадвижване. В подобни случаи, колкото и вдъхновен да си, дори да си с нова риза и вратовръзка, пак ще те налетят подобни мисли: „Очаквах, че тези, които са дошли в ТУ – Габрово, наистина университет, който дава добра теоретична и практическа подготовка, ще се отзоват положително и отговорно към учебния процес. Но останах изненадан. Нито един не благоволи да дойде, още повече, че това бе първата лекция от нова за тях дисциплина. Малко преди това срещата с първокурсниците ми остави добро настроение. Дори с групата, на която имам честта да й бъда групов ръководител, си поговорихме, създаде се добра атмосфера и ми дадоха самочувствие на преподавател с дълъг преподавателски опит. В зала 2301 дълската беше изтрита иде-

ално, минаха 5, 10, 15 минути, но нямаше никакво човече. А трябва да са 13. Споделих с колеги. Те ме успокоиха с „търси ги в края на октомври“?! За мен големият проблем е, защо след като тези младежи идват с голямо желание да учат в Техническия университет, сега ги нямаше. Търся и в себе си вина. Исках да им представя нещо ново и интересно – това ми е маниера за тези повече от 30 години практика. Така че, досега съм усещал любов не само от студенти, но и от студенти. Положително се изказат и някои, които съм ги учили в Сливен и в Бургас, а сега са в Щатите, които ме похвалили пред малкия ми син с: „Баща ти е голяма работа“. Да, стремя се да бъда интересен. Но може би, батковците от по-горните курсове дават кофти, невярна информация. Мисля, че подобно неглижиране на ангажимените към учебната подготовка,

е по-скоро някакъв маниер на модернизъм. Може би влагат някаква гордост да кажат, че не са ходили на лекции, че „аз взех това решение“. Разбира се, има и ответни мерки за неприсъствие. Законът за висше образование го регламентира. Аз съм стриктен. Но влизам в положението на родителите. Те са платили и знаят, че им е тежко. Аз също съм родител на двама студенти и зная това.“

Междувременно в същия този кабинет 2301, гостите на рождения превръща обедната почивка в празник. Чуваха се поздравления и пожелания с подчертана добронамереност. Някои предпочитаха да не говорят, а да кажат всичко това с „На многая лета“. Един отвориха спомени и стари закачки, други си говореха за работа. Рожденикът продължи с още едно скорошно пребживяване.

Как се раждат вицовете

Тази есен студентка, която той веднъж е късал, а после криво-ляво вързала тройка, дошла с молба да се яви на изпит вместо приятеля си, който бил в Щатите. Доц. Георгиев не разбрал – шегували се или не. Младата жена се опитала да обясни, че няма място за шеги и продължила да настоява за решението си, което го правело по-странны. Като човек с над трийсетгодишен опит, доц. Георгиев се опитал да обясни, че дори да се яви, оценката пак ще бъде за нея, по-лошото е, че не може да изкара повече от преди.

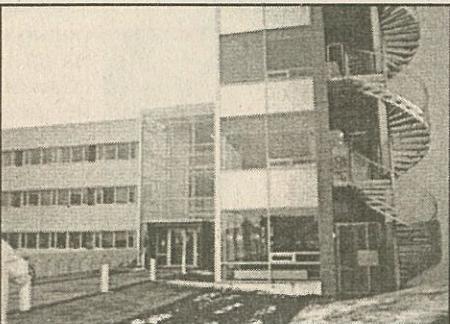
СТУДЕНТСКИ СЪВЕТ
кани
всички студенти от ТУ -
Габрово
на пъстър **КУПОН**
дискотека „**Клуб Планета**“ -
спорту зала „Орловец“.
Чакаме ви да открием
заедно учебната година
на 4 октомври

Нови приятели от чужбина

На тази страница публикуваме впечатленията на Даниела и Борис от факултет Стопански от пътуването до Исландия, от където се върнаха преди няколко дни, във връзка с реализирането на проекта Междукултурна учебна програма за европейските региони и техните студенти по програма Леонардо да Винчи.

Даниела:

На 20 септември ние двамата с Борис и двама преподаватели от ТУ - Габрово - Иrena Rashkova и Nikolay Tsankov, отпътувахме за Исландия. Маршрутът

ни беше през Будапеща и Амстердам, от където на 21 на обяд отлетяхме за Кефлавик – международното летище на Исландия. Там бяхме посрещнати от Кристин – студентка в Университета в Акурейри и Хуни – преподавател в същия университет, както и от участниците от Швеция, които бяха пристигнали няколко часа по-рано. След като посрещнахме и участничките от Полша, се отправихме към Рейкявик. На път за столицата минахме през балнеоложкия курорт Синята лагуна, известен със своите лечебни минерални извори. През целия път впечатление ми направи релефа на страната – низини, образувани от застинала от хилядолетия лава, покрита с лиши и мъхове.

На следващия ден, 22 септември, започна и работата ни по проекта – провеждане на интервюта в исландски фирми.

Първото ми интервю беше със Сигурдур Ерлингсън – зам. управител на Националната банка на Исландия (Ландсбанки). Тук бях впечатлена от многото картини, намиращи се във всяка стая, от интериора, каращ всеки служител и посетител да се чувства като у дома си. След като приключихме с интервюто се отправихме към Търговската камара на Исландия, където бяхме поканени на обяд. След обяда разгледахме града, впечатляващ със своята архитектура.

В късния следобед отлетяхме за Акурейри, където на следващия ден – 23 септември – ни предстоеше да вземем последните интервюта. На летището бяхме посрещнати от останалите исландски студентки – Хилдур и Сига, и от Рафън – преподавател по английски език и литература в Университета в Акурейри и контрактор на проекта. На сутринта разгледахме града и университета, чиято архитектура и интериор предразполагат всеки студент с удоволствие да посещава своите занятия. Силен впечатление ми направи и библиотеката, в която освен богатия фонд на книги на раз-

лични езици, е оборудвана със съвременна аудио-видео техника и компютри, които всеки студент може да ползва. След обед беше и последното ни интервю. Проведохме го с ръководителя на отдел Продажби във фирмата за производство на морски храни Брим – Гудбърг Гудмундсдотир.

На следващия ден Рафън и Хуни ни показаха най-забележителните места около Акурейри – гейзери, езерото Миват, както и местността Скутустадир където могат да се видят уникални скални образувания от застинала лава. След обед отлетяхме обратно за Акурейри откъдето рано сутринта на следващия ден тръгнахме обратно за България.

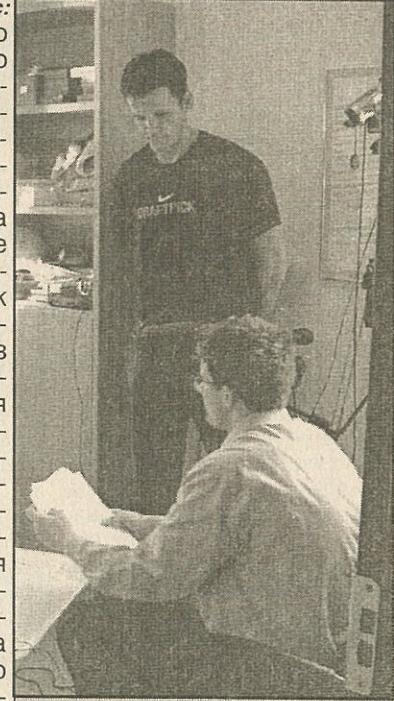
Реализирането на проекта ни даде възможност да пътуваме и да видим интересни земи и културни забележителности в Исландия, както и да разгледаме Амстердам.

Върнах се изпълнена с много впечатления и много нови познания за тази малко позната страна.

Борис:

Всичко беше много красиво. Поради много смени, пътуването беше малко изморително, но всичко си струваше. Посетих държава, която въпреки малкото си жители – едва 300 000, е успяла да се изгради като доста модерна, с много висок жизнен стандарт. Интервютата, които аз вземах бяха с мениджъра на Исландския Червен кръст и с мениджърите на Actavis – фирма, която има клонове и в България. Домакините ни бяха организирали презентация на Исландия. В Исландската търговска палата те ни представиха своята страна като икономическа държава. По-късно присъствахме на друга презентация в Университета на Акурейри, където исландските студенти участващи в програмата, ни представиха Исландия с цялата ѝ красота и история.

Изкарах си невероятно с останалите студенти от Швеция и Полша.

Интервюто в Исландския червен кръст

Технически университет - Габрово, Студентски вестник

„Огледало“

Издава Студентски съвет

Гл. редактор: Мариана Мандичева 0887771813 Предпечат: Мирослав Славов
Репортери: Даниела Славова и Десислава Петрова

БРОЙ
7
Vestnikogl@mail.bg

ГОДИНА IV, ОКТОМВРИ 2005 г.

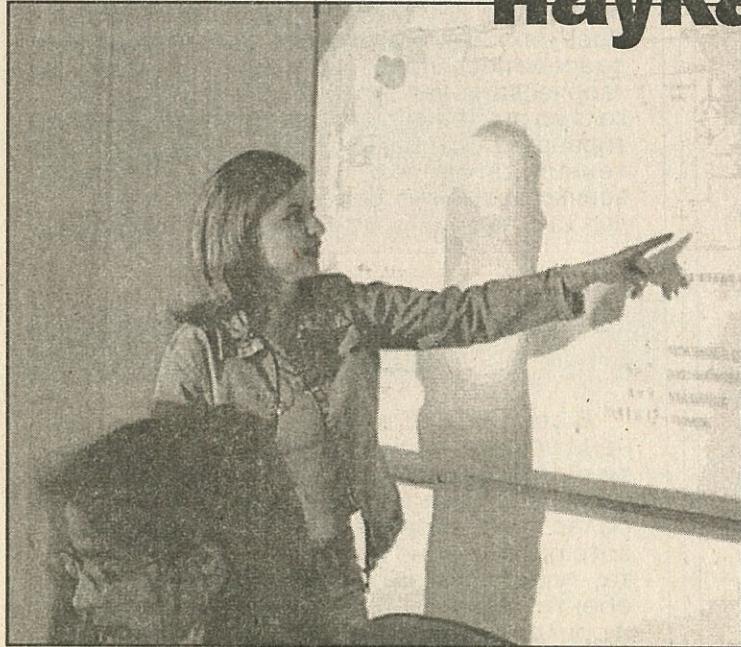
СТУДЕНТСКИ ВЕСТНИК

ОГЛЕДАЛО

издава Студентски Съвет към ТУ - Габрово

СТУДЕНТСКА НАУЧНА СЕСИЯ '05

Студентите настъпват към науката

За втора поредна година Студентски съвет на Техническия университет - Габрово е в основата на организацията на Студентска научна сесия. Инициативата на студентския орган за самоуправление и този път срещна пълната подкрепа на университетското ръководство.

На 28 октомври, денят на сесията, се явиха общо 53 студента, възпитаници на габровското висше училище от различни специалности на факултетите Електротехника и електроника, Машиностроение и уредостроене и факултет Стопански, които представиха своите доклади.

Участниците бяха привествани от ректора на университета доц. Немигенчев.

Страниците 2 и 3 в този брой посвещаваме на това събитие.

Кариерен център отвори врати в ТУ - Габрово - стр. 4

Жените в науката - стр. 7

Пленарен доклад „Presentation der Hochschule Mittweida (FH)“ изнесе Моня Пугел, на практика в ТУ - Габрово по програма Сократ/Еразъм, студентка във Висшето техническо училище в Митвайда специалност Мултимедия. До месец февруари следващата година Моня ще придобива умения и ще обменя опит в габровски медии и университета.

Ерудирани специалисти за практиката

ДОЦ. МИНЧО СИМЕОНОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЕКЦИЯ „ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА“

След като приключи изнасянето на докладите благодарих на всички участници и изразих мнението на комисията, че изслушахме всички доклади с голямо удоволствие и интерес. Считам, че всички тези доклади са едно продължение в научен аспект на дипломните монографии за степен бакалавър на тези студенти. А ако не са продължение, то те са отражение на високото ниво на реализация на техните дипломни проекти. Това осмисля работата ни със студентите, за да може завършвайки своето образование в ТУ – Габрово да изпращаме готови ерудирани специалисти в различни области.

В резултат на изнесените доклади стигнах до няколко извода. Първо, че има добри и отлични студенти във всяка специалност от факултета и съм уверен, че тези, които участваха на тази сесия са само една част от тях. Вторият извод, до който стигнах е, че в определена степен липсва по-ответна работа от страна на преподавателите за разясняване и осигуряване на методична помощ при подготовката на докладите. Според мен щеше да е добре участие в сесията да вземат и студенти, които са четвърти курс, бакалаври. За тях това щеше да е предварителна проверка преди защитата на дипломните им работи. Възможно е да има и организационни пречки за това, но за бъдеще би било добре да има и тяхно участие.

Като дългогодишен преподавател с опит в организирането на подобни сесии, смятам, че номинирането на три или повече доклади не води до стимулирането на настоящите и бъдещите участници. Според мен по-добър стимул би бил участието с отличените доклади в Унитех или други подобни международни и национални конференции. Научната продукция на студентите и преподавателите никога не се е свеждала до номиниране. Би могло на всеки участник да се връчи грамота, която да е спомен от студентските му години и изявите му като оформлен специалист.

Разбира се, ние се съобразихме с решението на организационния комитет на сесията да бъдат номинирани три доклада. За целта чрез таен вот всеки от членовете на комисията предложи 3 отличии се според него доклади. За двама от наградените студенти имаше пълно единодушие. За останалите двама нямаше пълно мнозинство и затова решихме да номинираме още един студент.

Неравномерното разпределение на докладите говори и за организацията по факултети. Искам да изразя своята благодарност на целия организационен комитет и по-специално на доц. Дончев, за организацията на тази сесия, довела до безпроблемното й протичане в секция Електротехника и електроника.

ДОЦ. ДОЧО ЖЕГЛОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЕКЦИЯ „МАШИНОСТРОЕНИЕ И УРЕДОСТРОЕНИЕ“

Студентите от факултет „МУ“ се представиха на студентската научна сесия с 29 доклада. Представени са всички специалности, като най-голямо е участието на специалностите Енергийна техника и Материалознание и технология на материалите. Тематиката е свързана с разработки предимно на дипломни работи на „Бакалавър“ и „Магистър“, но тази година има участие и на студенти от 2 и 3 курс. Научното ниво на докладите е добро, което говори за способността на нашите студенти да провеждат самостоятелна научна дейност. Много от разработките са в резултат на участието на студентите в програмните колективи на темите финансираны по плана за НИД за 2005 г.

В момента студентски научни сесии се провеждат само в ТУ-Габрово и ТУ-Варна. Чрез тях студентите популяризират своите разработки и придобиват опит и умения за творческа изява и работа в екип. Това е от голямо значение при предстоящото акредитиране на специалностите и издигането на техния авторитет. Надявам се и правим всичко възможно следващите сесии да бъдат със засилено международно участие.

ДОЦ. РУМЕН ДАСКАЛОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЕКЦИЯ „СТОПАНСКИ НАУКИ“

В секцията „Стопански науки“ са включени осем доклада, представени от студенти и докторанти на факултет „Стопански“ и Технически колеж - Ловеч. Тематичните области на разработките са маркетинговите проблеми на конкурентноспособността, туристическите и инфраструктурните обекти, инвестициите, пазарните анализи и приложението на информационните технологии в бизнеса. По характера си докладите могат да се класифицират като методологически, изследователски или обзорни по съответните проблеми.

Студентите - участници са от специалностите Маркетинг и Индустрислен менеджмънт. Пасивност проявиха студентите и съответните катедри на спец. Социални дейности, Публична администрация, Стопанско управление и Икономика и търговия.

По критериите актуалност, целенасоченост, логическо изложение, пълнота по съдържание, връзка с практиката и представяне, комисията отличи докладите на Велимира Павлова Костова – дипломантка на сп. „ИМ“, докторант Валентина Кочевска и студентите от сп. „Маркетинг“ Милена Стоянова, Лора Ангелова и Жанета Велева.

Технически университет Габрово

ОРГАНИЗИРА

Международна научна конференция

УНИТЕХ'05

24 -25 ноември

ТЕМАТИЧНИ НАПРАВЛЕНИЯ:

» Електротехника и електроенергетика

» Електроника и комуникационна техника

» Автоматика и компютърни системи

» Конструиране на машини и уреди

» Технологии в машиностроенето и текстилното производство

» Хидравлика, пневматика и топлотехника

» Икономика и управление

» Социални и хуманитарни науки

» Математика и информатика

» Физика, химия и екология

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ:

Председател:

доц. д-р Димитър Петров

Членове:

проф. дтн Йордан Максимов

доц. д-р Минчо Симеонов

доц. д-р Цветелина Ганкова

Технически секретар:

Ивелина Генчева

Заявките за участие тази година вече надминават 250 доклада. Тук ще бъдат представители на различни партньорски университети на ТУ - Габрово от чужбина.

Терен за знания

Генади Христов, 1 курс магистратура, Хидравлика и пневматика: Сесията отваря много врати за младите хора.

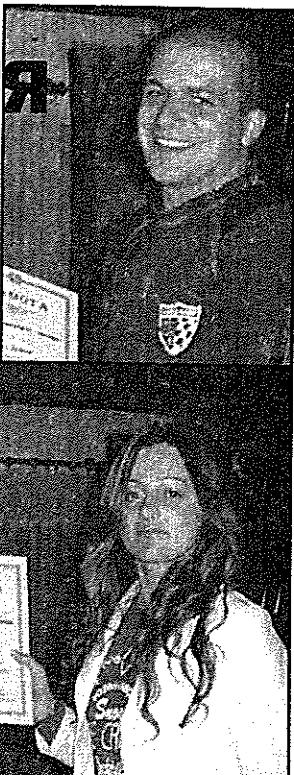
Мариян Няголов, 1 курс магистратура, АИУТ: Организирането на подобни сесии дава възможност се запознаем с нови теми в различни научни области, да обменяме опит с други колеги. Затова смятам, че е добре това да се превърне в традиция. Аз самият възмържавам да продължа да се занимавам в научната област и запад пред.

Драгомир Петров, 1 курс магистратура, Електроенергетика и електрообзавеждане (ЕЕ): Добре е да се организират такива сесии, защото дават възможност на малите хора за изява.

Никола Иванов, 1 курс магистратура, АИУТ: Участието в сесията ни учи как да представяме своята работа пред аудитория.

Данаил Димов, 1 курс магистратура, ЕЕ: Сесията е представителство, терен за проверка на знанията.

Председателят на Организационния комитет доц.

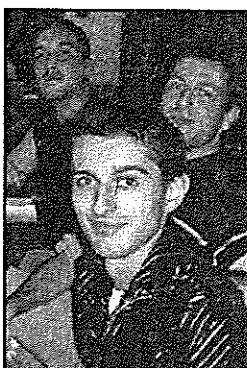
Димитър Петров, зам. ректор НИД, връчи грамоти на студентите с отличени доклади.

Секция Електротехника и електроника: инж. Мариян Няголов, инж. Продан Проданов, инж. Данай Димов, инж. Динко Динев.

Секция Машиностроение и уредостроене: инж. Генади Христов, инж. Иван Станоев,

Динко Господинов, Нено Николов, Дафина Гаджева.

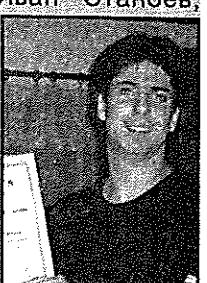
Секция Стопански науки: Жанета Велева, Милена Стоянова, Лора Ангелова, Светлин Хубанов, Валентина Кочевска, Ангел Василев, Велимира Костова.

Христов, инж. Генади Христов, инж. Иван Станоев, Динко Господинов, Нено Николов, Дафина Гаджева.

Христов, инж. Генади Христов, инж. Иван Станоев, Динко Господинов, Нено Николов, Дафина Гаджева.

Университетският кариерен център

На откриването на Кариерния център на 24 октомври т.г. в учебен корпус 2, присъстваха представители на бизнеса, студенти от Техническия университет и Студентски съвет. Лекция за кариерното развитие изнесе Тери Джоунс – директор на Кариерния център в Кингс колидж, Лондон. Инициативата е на Проект Пазар на труда на Американската агенция за международно развитие (AAMP), чийто представител Гергана Раковска представи Наръчник за провеждане на студенски стажове. Тук бяха и представители на програмата за онлайн труда борса Джоб Тайгър. Кариерният център е мост между бизнеса, академичните среди и студентите. От една страна той е средство за професионална ориентация и практическа подготовка на студентите и от друга, подпомага работодателите в процеса на подбора и обучението на бъдещи кадри. Друга задача на Кариерния център е подобряване качеството на обучението и оказване помощ на университетите в адаптирането им към реалните нужди на пазара на труда.

Директор на центъра в Габровския университет е доц. Николай Маджаров, който ще работи в екип с Даниела Железарова, специалист. Университетският кариерен център си поставя амбициозната задача да координира организирането и провеждането на стажантски програми за студентите. Досега в университета на ниво факултетите и катедри, с цел изграждане контакти с фирмите, се организираха срещи на студенти с представители на бизнеса. От тях ясно пролича сериозното развитие на машиностроенето след катастрофалното преструктуриране в началото на промените у нас. Изготвянето на методология за стажантските програми е част от Националната програма за студенски стажове – инициатива на проект Пазар на труда на AAMP, която се изпълнява в партньорство с Джоб Тайгър и Британското посолство.

Кариерният консултант Тери Джоунс най-напред бе посрещнат от ректора на университета доц. Немигенчев. За представянето на университета той използва две цифри – че около 15 хиляди са инженерите, завършили университета и че около 70% от инженерните специалисти в региона на Централна България са възпитаници на ТУ – Габрово. „Фирмите искат да ползват тези кадри само като си плащат данъците, без да искат да помогнат с нещо на университета“ – оплака се ректорът. Според него, студентите трябва да сключват договор в началото на своето висше образование, когато завършат пет години ще останат да се реализират в България, а не в чужбина и така ще изплатят вложените в ценза им средства. В отговор на това Тери

Джоунс каза, че във Великобритания, както и в Германия, се обмисляло студентите, когато поемат по пътя на професионалната си реализация, да връщат парите за образоването си под формата на данък. Тери Джоунс похвали университета в Габрово за изградените вече връзки на студентите с бизнеса. Като кариерен консултант в Лондонския университет той стигнал до извода, че студентите обикновено искат да тичат преди да са се научили да ходят, което показва още веднъж, че мислят в краткосрочна перспектива, кое то по-скоро е проблем на обществото. Същия проблем имат и фирмите. Те се стремят да постигнат бързи резултати, концентрират се върху собствения си бизнес, а към външния свят проявяват критичност. „Работодателите, които съм срещал, са или родители или с нагласата за родители и като такива силен вярват в развитието на бъдещото поколение“, каза Тери Джоунс.

„За младите хора един от ключовете за положителна социална среда е трудовия стаж, който е първата стъпка за диалог между студенти и работодатели“, каза Тери Джоунс, който работи за изграждането на практически умения в докторанти. Според него най-важно е как студентите да намерят работата, която да ги удовлетворява и как работодателите да открият подходящите работници. Диалогът, нещото на което съм псовети цялата си кариера, каза Тери Джоунс, е начинът те да стигнат един до друг. Според него, много е важно студентите да бъдат привлечени от бизнеса. За целта обаче работодателите трябва да знаят какво предлага университета. Всичко това ще е работа на Кариерния център.

Гергана Раковска, зам. директор на проекта Пазар на труда на Американска агенция за международно развитие / AAMP /; Това, което правим, е инициатива на AAMP и Британското посолство.

кото посолство. То е да разработим и представим на университетите и бизнеса в България възможности да организират и провеждат стажантски програми. Това е съвместна инициатива на проект Пазар на труда и Британското посолство. Вече сме на финалния етап. Разработихме методология и ще я разкажем на бизнеса в Габрово, Русе и Варна. Освен това използваме възможността да представим и създадения по проект Пазар на труда Кариерен център. На откриването на Кариерния център в Габрово с мен са и Светозар Петров, мениджър на фирма Джоб тайгър – за предлагане и търсене на работа онлайн, откъдето са официални партньори по всички наши инициативи свързани с работа в университетите и колегата Николай Ярмов, който е изпълнител и продължава на стр. 5

Университетският кариерен център

от стр. 4

лен директор на Центъра за предприемачество и мениджърско управление. Те всъщност са спонсори на Кариерния център в Габрово, защото подпомогнаха издаването на брошура предназначена за работодатели, като представя специалностите и основните дейности на университета.

Бизнесът трябва да знае, че стажантските програми са форма, която съвременните работодатели трябва да познават и да знаят, че чрез нея отрано могат да привлекат в своите фирми най-добрите. Освен това, те могат да допринесат за образованието на младите хора. В случай, че те вече са били на стаж във фирмата, като се върнат в университета, ще дават обратна връзка какво наистина се случва в бизнеса.

Това е работещият модел по света. Нормално е всеки студент, който завършва четиригодишното си обра-

зование да има поне два стажа. Това служи за две неща. На повечето места стажовете имат и академични кредити. От друга страна стажът е единственото нещо, което студентът, когато завърши, освен дипломата към автобиографията си прибавя и него, за да се продава на работодателя. Иначе той няма какво друго да покаже.

Ние, като екип, сме доволни, че в Габрово идеята за Кариерен център бе приета много добре и той вече е факт. Интересът към към тях наистина е голям.

Известната водеща пивоварна в България, която има над 100-годишна история, „Загорка“ АД, вече се обира на към Кариерния център с мотив, че персоналът там е най-ценния ресурс в който непрекъснато инвестираят „Само с висококвалифицирана и мотивирана служителски“

АД успява да е лидер на българския бирен пазар*. В писмото си до Кариерния център към ТУ – Габрово, мениджърът „Наемане, обучение и развитие на персонала“ предлага представител на „Загорка“ да участва при връчването на дипломите на завършилите факултетите „Машиностроене и уредостроене“ и „Електротехника и електроника“ с цел презентация и покана за интервю за работа в „Загорка“ на завършващите инженери от област Стара Загора.

Специалистът в Кариерния център Даниела Железарова раздава подараци на студентите от ААМР.

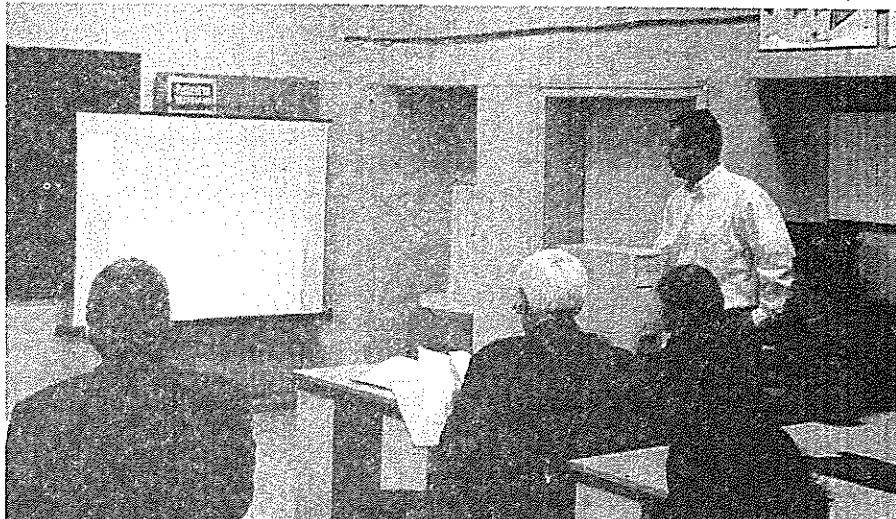
Тук завършват магистри от Гърция

За трета поредна година в ТУ-Габрово започва обучението по индивидуални учебни планове за придобиване на образователно-квалификационната степен „Магистър“ на студенти от Република Гърция. С обучението, провеждано на английски език, са ангажирани преподаватели от профилиращи и общеобразователни катедри от различни направления.

Досега взаимните положените усилия и усърдната работа са получили съответно признание.

По думите на магистър-инженер Панайотис Когиас, дипломирал се в специалност „Електроенергетика и електрообзавеждане“ с научен ръководител гл. ас. д-р инж. Свилен Рачев от катедра „ЕCEO“ и получил дипломата си за 8-ми декември 2004 г., той остава с добри впечатления от пребиваването си в ТУ-Габрово. Нещо повече – сигурен е, че съвместната работа е от полза за сътрудничеството между отделните специалисти в двете съседни страни, за индивидуалното професионално израстване, както и за установяване на

делови връзки по научно-технически проблеми от общ интерес. Той оценява високо качеството на преподаване и професионалната квалификация на самите преподаватели, което е условие за придобиване на актуални, в съответната сфера, знания. Това бе споделено при скорошното му посещение с нова група гръцки студенти, започващи обучението си през учебната 2005/2006 година.

ИРЕНА РАШКОВА, СТАРШИ ПРЕПОДАВАТЕЛ, АНГЛИЙСКИ ЕЗИК, ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВО И СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ

Предизвикателството да се пишат проекти

Да се захванеш с проект е нещо доста различно. Затова са нужни много умения. Идеалист съм, имам силно изявена гражданска позиция, интересувам се от много неща. По време на проекта „Модулно обучение по руски, английски, немски и френски език за всички технически университети в България“, разбрах, че работата по проекти ми харесва. Нямам време да следя събитията, но непрекъснато имам идеи, които искам да реализирам. Изведнъж в мен нахълтва някаква идея, която ме преследва навсякъде. Най-трудно е да се реализирането. Всеки, който почне да работи по проекти трябва да знае, че сам нищо не може да направи. Моят екип са Цветелина Петрова, преподавател по немски език и Николай Чанов, хонорован преподавател в КСТ. С тях обсъждаме как да развием идеята. Обикновено работим по програмите, на които познаваме изискванията. Това са Леонардо да Винчи и Грондвиг към Сократ.

Всяка програма има приоритети.

Внимателно трябва да се изчете документацията. Актуална е темата, която подсказва мотото на съответната година. Проектът „Социална интеграция чрез спорт на трайно безработни възрастни“, бе свързан с европейската година на спорта. Идеята за този проект бе дълбоко лична и емоционална. Сестра ми по това време беше безработна, с две годишна дъщеря, с висше образование-магистър Маркетинг, с много добри компютърни умения, с документи подадени в три борси и въпреки това без работа година и половина. Всяка сутрин ставаше, пускаше телевизора, караше се с детето, готовеше, стоеше в къщи и пълнееше, бе изнервена и отчаяна, че някой не я вземаше на работа, а бе се явила на десетина интервюта и бе кандидатствала за места под нейната квалификация. Okаза се, че дори за работа в магазините-вериги не цензът, а връзките са важни. Реших да направя нещо. Така се роди проектът. Координатор е ТУ-Габрово, партньори са два български университета, Отделът за младежта и спорта към Община Габрово, Агенция за подбор на кадри. Партньори от чужбина са колеж от Великобритания, 4 неправителствени организации са обучаващи – от Финландия, Португалия, Гърция и Италия.

Добре е целевата група да е малка. По-широката има различни нужди и се управлява по-трудно.

Само в Леонардо да Винчи има база данни за търсене на партньори. Общо взето организациите отговарят положително.

Без екип е немислимо да направиш нещо. Работя от 8 сутрин до 8 вечер, като си вземам работа за външи, независимо, че имам малка дъщеря. В момента работя по три проекта, довършвам четвърти.

Много колеги, че и други хора считат, че от проек-

ти се забогатява. Не е вярно.

Проектите обаче дават възможност да се пътува в чужбина. Поводите са работни срещи, но остава време за разходка и впечатления за живота в съответната страна. За мен тези пътувания са най-интересни. На собствена издръжка е немислимо да изляза. Освен това, по проектите купуваме техника. Благодарение на това в Департамента имаме компютърна лаборатория и друга необходима техника. Освен тук, катедра Химия има такива придобивки. Всичко се води на университета, при това без той да е дал нито лев. Доста колеги я ползват, но не отчитат това, както и разходките в чужбина по линия на проекти. Сори. Те имат грешна представа и искат единствено да им влязат пари в джоба. При това им се вижда малко. Аз нищо не съм занесла външи. Друго е, ако със спечелени пари от проект, съм си купила компютър.

По принцип съм работохолик. Проектът е предизвикателство какво ще се получи накрая и това ми носи удовлетворение. Не мога да подмина и това, че Европейската комисия ме е оценила и одобрила проект. Насърчително е. Вярно, амбициозна съм, но не и кариерист в негативен план. Просто обичам да работя и да доказвам на себе си, че мога с нещо да се справя. Проектите са прекрасен шанс човек да пробва въображението, опита си, умението да работи в полза на някого и в екип, да твори и да организира.

Има нужда от децентрализация на структурите, които ще представляват европейските фондове. Необходимо е информацията да е по-близо до хората и до техните нужди. Именно тук идеята може да се види на какво ниво е. У нас се правят много проекти, но тези хора, които работят по проекти са твърде малко за парите, които предстои да влязат от ЕС. Въпросните умения трябва да се придобиват по време на образоването, от ранна детска възраст. За съжаление никъде не се учи управление на проект, с изключение на университетите, където има такава специалност или модул. Но това са малко хора. Важно е интелектуалното ниво. Моето наблюдение е, че този потенциал става все по-скромен. То се вижда в средното и висшето образование, във фирмите и институциите. Няма го умението да се мисли. Модерно е да се използва жаргон. Семейната среда е най-важната. Ценностната система се формира у дома, там детето се провокира да мисли, да уважава, да ценя и да създава. Но напоследък тази ценностна система започна да обединява. Проявява се тенденция на масово оглуяване.

Хората от източноевропейските страни са много способни и по-можещи от западноевропейските. Но ние можем да мислим, че имаме оригинална идея, но западноевропейските страни, когато се кандидатства за проект, имат много по-големи квоти.

Факт е, че липсва навременна информираност за проектите.

След влизането в ЕС, способните хора трябва да си идат на мястото, за да отговарят за реализирането продължава на стр. 8

ДЖЕНДЪР ТЕОРИЯТА ИЛИ

Равнопоставеност на половете и последващите социални аспекти

доц. Дешка Маркова

Доц. Попова и доц. Вълчева твърдят, че в ТУ – Габрово има равнопоставеност на половете.

Неотдавна Техническият университет в Габрово посетиха доц. д-р Тодорка Попова, председател на Националната асоциация „Жени в науката“ и доц. Алияна Вълчева, една от жените получили номинация за Нобелова награда за мир, председател на Синдиката Висше образование и наука към КНСБ, член на УС на Националната асоциация „Жени в науката“. Те бяха посрещнати от ръководството на университета.

„Дойдохме да направим така, че тук студентите и преподавателите да чуят за джендър теорията и да я въведем заедно в практиката“, каза доц. Вълчева и продължи:

В ТУ – Габрово има равнопоставеност на половете дори и в системата на управлението. В това отношение ТУ – Габрово е много по-напред от София и Варна, защото има жена, при това, заместник ректор. Още 3 жени са декан, зам. декан и ръководител катедра. В този смисъл пожелахме на доц. Дешка Маркова да остане още един мандат, но вече като ректор. Ние ще я подкрепим, но тя трябва да бъде мотивирана.

Нашият принцип е не жените на всяка цена, а онези, които наистина могат и искат. Не и на жените, които идват, за да манкират мъжа, които после стават по-лоши управленци от мъжката половина.

Джендър тематиката е много сложна. Понятието джендър няма точен превод. Става въпрос за социални аспекти на пола, социализация на половете, равнопоставеност на половете при признаване нуждите на съответния пол. Разясняваме джендър като отношения при равнопоставеност на половете. Поради сложността на тематиката, теорията също е сложна. Тя е трудно достъпна за децата. Обществото също е далеч от тази тема и от тези новости. Затова спортът, който е любимото хоби на децата им дава възможност да спортуват и да общуват помежду си, да комуницират. В семинарите даваме точна терминология на джендъра, точна определеност на тези джендър отношения или на равнопоставените отношения между половете при запазване на присъщите за пола – мислене, действия, чувства.

Борбата между половете винаги е била ясно изразена. Войните винаги са били играта на мъжете, а възстановяването на реда в света след война или след тежък период на криза, винаги са били на жените.

Светът през 50-те години даде началото на подобна програма за равнопоставеност на половете виждайки, че жените не гласуват, не участват в процесите на ползването, на създадените придобивки, че жените са малко затворена територия. Тогава се създаде концепцията за даване на повече права на жените. Изведнъж след тежката икономическа борба на жената да бъде равна на мъжете, жените започнаха да напускат своите основни задължения – семейството, раждането на деца, грижата за обществото. Наруши се балансът и започна да се налага обратният процес. Именно да създадем по-добри условия, за да върнем жените към светите си задължения. В случая няма съзнателно правилно действие. Трябва да оставим природата да реши сама този процес.

Иначе българката е много амбициозна на фона на жените в света. Българката стои много по-добре, независимо от ежедневните си проблеми, тежкия преход, недостатъчните социални придобивки, тя винаги е добре облечена, с добър външен вид и усмихната. Българката стои добре и затова, защото е амбициозна да се доказва с възможностите си, а не просто да получава, защото е жена.

Проектът, който се изпълнява в Габрово не можа да навлезе и да обхване младите хора в университета. От преподавателите зависи да обясним темата на по-големите момчета и момичета, които по-скоро ще се сблъскат с проблема равнопоставеност на половете.

България вече е развила национална концепция. Правителството изгради Национален съвет по равнопоставеност, който е конституиран от МС. В Министерството на труда и социалната политика от 2000 г. има дирекция, която се занимава с тези проблеми. На прага сме на въвеждане изпълнението не само на европейските изисквания, а на потребностите на българите. Асоциацията продължава на стр. 8

Равнопоставеност на половете и последващите социални аспекти

от стр. 7
ята „Жени в науката“ бе в основата на подготовката на България за световния форум на ООН „Управление на жените“, Пекин 1995 г., като доц. Вълчева.

Доц. д-р Тодорка Попова, председател на Националната асоциация „Жени в науката“ представи организацията.

„Жени в науката“ е неправителствена организация регистрирана преди 3 години, макар реално да съществува от 1987 г. с различни имена. Започва като Клуб на жените рационализаторки и изобретателки. „Жени в науката“ не е феминистка организация. Създадена е, за да подпомага развитието на обществото фокусирайки едновременно енергията и на двата пола в науката.

Европа също създаде отдел Жени и наука. В това отношение ние винаги сме били по-напред от Европа. Причините са, че 50 години жи-

вяхме в общество през времето на което в нас беше инспирирано чувството да бъдем равни. Втората причина е характерът на българката. Тя е построена така, че наистина иска да бъде направено полезна с мъжа. Не ѝ е достатъчно само да отгледа децата.

Българката винаги се е стремила да направи повече от колкото общество то й позволява.

Поводът за посещението на двете дами в ТУ – Габрово бяха Европейските седмици за равнопоставеност на половете – Обучение чрез спорт. Такава е темата на европейския проект, в който участват Германия, Австрия и България, както и двете български министерства Министерството на образованието и науката и Министерството на труда и социалната политика, Държавната агенция за младежта и спорта, три неправителствени организации, Центъра за образователни стратегии и Центъра за социални стратегии и „Жени в науката“.

Предизвикателството да се пишат проекти

от стр. 5

на проектите. Мисля, че всичко централизирано в България помага една идея да се опошли. У нас се играе на принципа свои хора. Има подкупност. По тази съществуваща логика са ми казвали, че имам връзки с ЕС и затова ми одобряват проекти. Мисля, че на европейско ниво принципите трудно се изкривяват. Всичко е по квоти. На българско ниво, ако проектите са 40, а десет от тях са много добри, нашите ще вредят седем на свои хора. Чувала съм, че се плаща, а има и други начини.

Що се отнася до парите от европейските фондове, за мен е най-добре да ни командва някой друг. Макар, че имаме примери, когато слагат чужденец да управлява някоя фирма и след три години той започва да работи по български.

Проблемът е, че по линия на различни европейски програми и фондове за развитие, първоначалната информация постъпва в министерства. Но обикновено, докато информацията достигне до нас, минава време и нерядко остават само няколко дни до срока за предаване, а практически бумащината при един проект е много голяма и тези дни не стигат да се запознаеш само с документите. Друг е въпросът, ако навреме достига информация за конкурсите, сроковете, всички условия, които регулират твоя интерес при кандидатстването. Друго е и, ако конкурсите се обявяват в сравнително едно и също време, за да знайт тези, които искат да подгответ проект, да следят информациите. **Ние нямаме информация министерства или агенциите към тях по какви програми работят.** Хаотично излиза информация за проектите. Обикновено в последния момент. Какво друго можем да мислим, освен, че не искат да се разпространява информация, за да може преди всичко са-

телитните структури към тези министерства да работят по тези програми.

В момента работят по три проекта. Единият стартира на 1.10.04 г. и е до 30.09.06 г., „Създаване на междукултурна програма за европейските региони и техните студенти“, е по програма Леонардо да Винчи. Целта е да се идентифицират междукултурни различия на бизнес ниво в пет страни - Исландия, Полша, Великобритания, България и Швеция. В него студенти интервюират шефове на малки и средни предприятия в другите страни, за да знаят колко са важни междукултурните различия. У нас това не се осъзнава и понякога води до загуби при сделки. Имаме курс и за бизнеса.

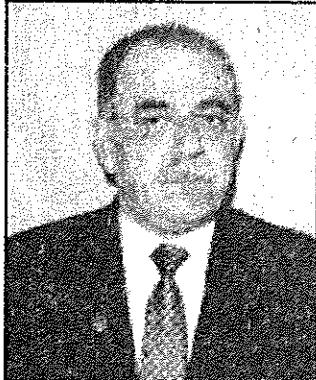
Вторият е „Социална интеграция на трайно безработни възрастни чрез спортни игри“, който е до 30 септ. 2006 г., по Гръндивиг.

Третият проект стартира на 1 окт. т.г., с продължителност 2 години е, по Леонардо да Винчи, където ТУ-Габрово е контрактор - „Профессионално обучение по европейска стандартизация базирана на информационни и комуникационни технологии за високотехнологични малки и средни предприятия в областта на софтуерния сектор и компютърните мрежи“. За да се инициира един стандарт и да стане стандарт, всички, които произвеждат едно и също нещо, трябва да поискат стандартизирането му. Тази първа крачака липсва не само у нас. В документите на ЕС се говори, че този процес трябва да се подкрепя. Проектът е амбициозен и труден. Ще работим с Българския институт по стандартизация.

Радвам се, че неотдавна студенти Публична администрация ме потърсиха за съдействие как да пишат проект. Готова съм да помогам и на някои колеги, каза Иrena Ращкова.

ДОЦ. НЕНО НЕДЕЛЧЕВ, ДИРЕКТОР НА ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВО И СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ ТУ - ГАБРОВО

Да направим по-леки условията за българите от чужбина

Специализацията и квалификацията на българи от чужбина, главно от Украйна, Молдова и Румъния, се провежда в изпълнение на ПМС 103 от 1993 г.

Тази дейност започва през 1989 г., когато в Габрово пристига първата група от 43 детски учители от Молдова, които се обучават в тогавашния Институт за квалификация на учителите.

Най-много специализанти е имало през 1994 г. – 822 педагоги, студенти и активисти на българските дружества. През следващата те са 854-ма. През изминалите 16 години от началото, краткосрочни двуседмични курсове са преминали 4854 наши сънародници от българската диаспора в чужбина.

По данни на Научния център за българска национална стратегия в републиките на бившия Съветски съюз нашите сънародници, които са потомци на изселници от България, са на брой между 700 000 и 1 000 000, макар официалното пребояване в СССР през 1989 г. да сочи, че те са 372 892 души, от които 266 000 в Украйна, 88 419 в Молдова, 43 000 в Руската федерация.

Пак по данни на Центъра за национални стратегии българите по света са 11 747 700, а по данни на съответните държави те са 10 151 422 души. В това число не са включени 3 000 000 волжко-уралските българи.

В Молдова нашите сънародници наричани бесарабски българи, живеят компактно главно в Тараклийски, Чадър-Лунгуски, Бесарабски, Кахулски и Вуканешки райони. Тоест, в Южната част на областта, наричана Бесарабия, разделена

днес между Украйна и Молдова и по-точно в Буджака – някогашния Онъъл, значи ъгъл в Буджашката степ.

Преселването на българи и гагаузи от територията на поробена България става на няколко вълни. Първата е в периода между 1790 до 1812 г., а последната съвпада с Руско-турската война от 1828 до 1830 г. и с изтеглянето на руската армия на генерал Дибич-Задбалкански. Масово се изтеглят българи от Ямболско, Варненско, Сливенско и от Тракия. Тогава се образуват Ямболската и Сливенската махали в новосъздадения град Болград, в днешна Украйна.

Департаментът и ТУ – Габрово се опитват да помогнат в патриотичната дейност за поддържане на българското национално съзнание на българите живеещи вън от държавни граници. Очакваме информиране на обществеността, ангажиране на държавната и местна власти с проблемите на нашите сънародници и съпричастност и готовност за финансово подпомагане на различни организации и от бизнеса най-вече за закупуване на литература с учебна цел.

Въпросите, които имат нужда от радикален подход е решение иамаме намерение да представим на правителство и МОН както и в МВНР. Става дума за мизерните 40 лева стипендия за 14 дни на студентите от българските общности зад граница и за измислените 25 долара за т.н. консулски услуги за всеки студент и преподавател включен в групата за специализация, които събира българското посолство в Кишинев. А визата уж е безплатна. Не случайно проблемът се повдига в Габрово, който не случайно е избран за главен център в лицето на Университета, по специализацията на българите в чужбина. Досега оттук са преминали десетки групи за обучение. За всичко това се грижат двама преподаватели при условие, че обемът на работа не е по-малък в сравнение с работата преди 2-3 години по време на Центъра за квалификация за българи от чужбина. Тези неща трябва да се знаят и в Министерството на образованието и науката.

Студентски съвет с нови попълнения

На 18 октомври в зала 3311 се състоя Факултетно общо събрание на студентите и докторантите (ФОССД) за попълване на свободните места в Студентски съвет (СС) от трите факултета. Събранието откри Филип Минков, председател на Комисията по социално битовите въпроси на учащите, след което бяха обявени свободните места, които във факултет Електротехника и електроника (ЕЕ) бяха 4, във факултет Стопански – 3 и 2 в Машиностроение и уредостроение (МУ). И този път желаещите да станат членове на СС бяха малко. Кандидатите от ЕЕ бяха Антонио Иванов, трети курс, специалност Компютърна системи и технологии, Благовеста Николова и Павлина Димитрова, четвърти курс, Комуникационна техника и технологии. От факултет МУ кандидатите бяха двама, колкото бяха свободните места. Те са Нено Николов, втори курс, специалност Машиностроение и уредостроение и досегашният председател на Комисията по стипендии – Деян Мочуков, първи курс магистратура, Машиностроителна техника и технологии. От Стопанския факултет желаещи нямаше.

Изборът на членовете стана по новия правилник на СС,

който е в сила от април тази година, според който всеки от присъстващите може да гласува само за кандидатите от факултета, който представлява. Всички издигнати кандидатури бяха гласувани за членове на СС. „Жалко е, че желаещите да бъдат членове на СС стават все по-малко, защото колкото по-малко са неговите членове, толкова по-малко функционален става съветът“, каза Филип Минков. Тези, които се бяха кандидатирали, макар и малко, посочиха мотив, че искат да помогнат на студентите, като отстояват техните права и спомогнат за по-добра та им информираност. Например Павлина е била доброволец на СС, а Нено, когато е бил ученик, е участвал в екологичния проект „Стъпка напред“, на Младежкия-культурно информационен център, с цел изграждане на еоклуб към Професионалната техническа гимназия „д-р Н. Василиади“ и „Разгръщане на националната харта по секуларно и репродуктивно здраве“, финансиран от ПРООН (UNDP). Той е един от доброволците по време на Националната седмица за младежка активност, една от знаковите прояви на младежката организация ИМКА.

ХОРОСКОП ЗА НОЕМВРИ

ОВЕН

През този период единствено финансата ситуация може да ви затрудни. Изпълнени сте с енергия и всичко ви се отдава с лекота. Здравето ви е добро, но отделяйте повече време за сън. Яжте повече ядки и шоколад. Любовта ви не е в криза, а просто е останала в страни от общия поток на събитията.

Един ден професор по психология в колежа поздравява новия си клас.

Стой пред тях и казва: „Който от вас се смята за глупав моля да стане“.

След минута мълчание един младеж става.

„Добре, значи вие се смятате за слабоумен?“, питат професорът. Момчето отвръща:

„Не сър, аз просто не искам да ви гледам как стоят само вие прав.“

БЛИЗНАЦИ

Ще поставите началото на ново искрено приятелство или ще съживите стари връзки. Ако ви предложат да пътувате откажете за по-късна дата. Прекалено много проблеми и пречки ще се изправят и това само ще ви изнерви. Любовта ви ще е много красива. Ще изживеете мигове, които ще запомните за цял живот. Ако не сте обвързани, добре е да проверите чрез изпитания дали това е верният човек.

Студент петокурсник е на купон, а на вратата доцентът му се моли:

- Хайде бе момче, за седми път се явяваш, нищо не знаеш, дай да ти поясня нещата! Моля те бе, човек!

- Я се махай, купон правя сега!

Отчаян се връща доцентът, и гледа друг доцент се качва при студента.

Последния, виждайки отчаяната физиономия на колегата си, питат:

- И днес ли връща?

ЛЪВ

За вас първата половина на месеца ще протече доста спокойно и приятно. Единственото ви вълнение ще е да се срещнете с много интересни хора. Избягайте безсмислените покупки и не допускайте да разкриете душата си в доверителен разговор. От това може да станат интриги и да развалите отношенията си с много приятели. Любовта ще ви поднесе доста романтични изненади. Не бъдете нетактични спрямо партньора.

. Тръпнещи студенти чакат отвън да излезе някой от залата и да каже как минава изпита. Най-сетне излиза един и всички го наобикалят

- Колега как мина?

- Ами тържествено и божествено

- ???

- Аз с костюм, професора с костюм. Той ме пита аз се моля, аз отговарям - той се моли....

„Повечето студенти са с ПИ на челото- искат оценка 3,14“
Мнение на преподавател в СУ

Студент танцува с приятелката си в дискотека. И изведнъж пада на дансинга. Приятелката му започва да вика:

- Човека припадна! Донесете вода!

Студентът с последни сили добавя:

- И хляб!

Преди да слезете, моля помолете шофьора да спре!
Надпис в маршрутка

ТЕЛЕЦ

За вас Ноември е месец на истините. Ще можете да се заемете с необичайни неща, за които може би сте мечтали отдавна, но не сте успели да осъществите реално. Пазете се от прибързани изказвания и конфликти с роднини. Здравето ви е добро, но трябва да се пазите от пресядане и злоупотреба с алкохол. Сега не е моментът да спазвате хранителен режим.

Вие искате бързо и безболезнено да направите \$\$\$? Има един начин, при който няма нужда да инвестирате, нищо да купувате, няма нужда да харчите парите си.

Просто направете следното:

1. С лявата ръка натиснете бутона Shift и задръжте.
2. С дясната ръка бързо натиснете три пъти подред бутона 4.

Барна края на вселената търси персонал. Осигурен транспорт.
Обява за работа

РАК

За вас този месец няма да бъде най-ползтоворния, тъй като жизнената ви енергия е в спад и ще се чувствате не особено уверено. В началото на месеца може да възникнат неочаквани проблеми с партньора и с личните ви контакти при общуване с близки хора. Някаква неочаквана ситуация може да ви завари неподгответи, но през целия месец не трябва да прибързвате. Възможно е да осъществите дългосрочни лични отношения.

Знаете ли приликата и разликата между студентите в София и депутатите? Приликата е, че и двете групи пътуват с 280. Само че, студентите пътуват с автобус 280, а депутатите с 280-S/мерцедес/.

- Подарих на жена си книгата „Как да пестим пари“, - казва женен мъж на своя приятел.

- И какъв е резултатът?

- Спрях да пуша и отслабнах с пет килограма.

ДЕВА

За вас настъпва доста успешно време, когато ще бъдат необходими решителни действия. Бъдете по-активни, по-самостоятелни и не позволявайте на никой да ви влияе. Погрижете се за любовта си. Поддържайте я с подаръци или малки романтични жестове. Но ако мислите, че това не е човекът за вас, сега е моментът да сложите край на връзката си. Здравето ви е отлично. Време е да започнете да спортувате, за да запазите добрата си форма.

продължава на стр. 12

ОБОГАТЕТЕ ЗНАНИЯТА И ОПИТА СИ

Международна програма за стипендии

Германската фондация по екология (DBU) предлага на изявени възпитаници на български университети, завършили обучението си преди максимум три години, стипендии в областта на екологията. Програмата дава възможност за шест до дванадесет месечен престой в германски предприятия, научни институти и университети. Изборът на мястото за специализацията се осъществява от DBU и списъкът може да бъде намерен на: www.dbu.de/stipendien.

Месечната стипендия е 971 евро. DBU поема допълнително необходимите за престой в Германия застраховки.

Целта на международната програма за стипендии е, чрез работа върху актуален екологичен проблем да се допринесе за подобряване на екологичната среда в България и Германия. Съвместната работа на експерти в областта на екологията от България и Германия дава възможност не само за обучението на млади български специалисти, но и има за цел да даде основата на дълготрайна бъдеща съвместна работа.

При кандидатстване за стипендия са необходими следните документи:

1. Попълнен формуляр
  2. Описание на проекта (максимум 3 стр. А4), което да включва:
- въведение
теоретична обосновка за избора на тема
цел на проекта
методи на работа

- практическо приложение
3. Автобиография с описание на личните интереси и бъдещите професионални планове
  4. Публикации, научни задачи и работа по проекти
  5. Диплома за завършено висше образование
  6. Препоръка от преподавател в университета
  7. Свидетелство за владеене на немски език

Формулярът и останалите документи (в два екземпляра) се изпращат на адреса на кореспондента от българска страна:

Адресът за контакти е:
Химико-технологичен и металургичен университет (ХТМУ) София, Център за немско езиково обучение,
Доц. Тодорка Попова,

E-mail: tfp@uctm.edu; tanya@uctm.edu

Тел: 8163/119, 8163178, факс: 8685488

Срокът за подаване на документите е 14.11.2005 г.

Одобрените кандидати ще бъдат поканени за интервю на 30.11.2005 г. в Центъра за немско езиково обучение, ХТМУ.

Отговор на всички възникнали въпроси могат да бъдат намерени на страницата на Фондацията www.dbu.de/stipendien или на посочения адрес в България.

Американска кръстословица

Отговаряйки на въпросите попълвате думите по хоризонталата и вертикалата, като ги разделяте с тъмни квадратчета, които сами отбелязвате. В скобите ви е зададен броя на квадратчетата без тези, които сме поставили.

ХОРИЗОНТАЛНО:

1. Вид платноходен кораб (0)
2. Лекоатлетическа дисциплина (0)
3. Съпруга на маҳараджа (0)
4. Стари руски самолети – Наш анимационен филм (2)
5. Административна единица в САЩ – Остра психоза (1)
6. Етаж от триакската система (2)
7. Столицата на Азърбайджан (2)
8. Подова постелка (0)
9. Прабългарска титла – Препинателен знак (1)
10. Тежък копринен плат (0)
11. Ограда от жив плет (0)

	A	B	V	G	D	E	Ж
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							

ВЕРТИКАЛНО:

- A: Двуостър нож – Щат в САЩ (1)
- Б: Спокойствие (нар.) – Изкуствен воден път (1)
- В: Древно стенобитно оръжие – Дворец на български хан – Езеро в Англия (2)
- Г: Френска певица – Един от „Тримата мускетари“ (1)
- Д: Пъстървова риба – Нещо загадъчно (1)
- Е: Крайречна гора – Апарат (1)
- Ж: Човек, силно увлечен по нещо – Названия (1)

Изготви: Йорданка Стефанова

МЪДРОСТТА ГОВОРИ:

С пари можеш да си купиш къща, но не и дом.
Можеш да си купиш легло, но не и сън.
Можеш да си купиш часовник, но не и време.
Можеш да си купиш книга, но не и знание.
Можеш да си купиш положение, но не и ува-

жене.

Можеш да си платиш за лекар, но не можеш да си купиш здраве.

Можеш да си купиш живот, но не и душа.

Можеш да си купиш секс, но не и любов.

ХОРОСКОП ЗА НОЕМВРИ

от стр. 10

ВЕЗНИ

Погрижете се за здравето си. Ще имате възможност да се проявите сами и не е изключено това да подразни колегите ви. Не споделяйте тайните си с приятели, можете да се доверите само на партньора си. Пазете се да не ви въвлекат в интриги, защото трудно ще излезете от тази ситуация. Колкото сте по-затворени в себе си през този месец, толкова по-добро бъдещи ви очаква.

В един парк на пейка седят гражданин и полицай. По едно време гражданинът извикал:

- Ай, тяхната мамица...
- Какво си се разпсувал на обществено място, бе? - срязал го полицаят.
- Как какво - пейката е прясно боядисана!
- Ай, тяхната мамица...

СТРЕЛЕЦ

Каквото и да правите, всичките ви действия и планове ще са свързани с харченето на много пари. Бъдете по-пресметливи. Здравето ви е добро, но е крайно време да направите лека разтвораваща диета и да се заете с малко физическо натоварване. Моментът ще е подходящ и ще получите отлични резултати. Ще изживеете интересни, емоционално настинени моменти.

За кратко време в едно село изгоряли десет плевника. Когато се подплаил и единадесетият плевник, мъжете се събрали в кръчмата и един казал:

- Това е работа на един човек!
- Не е един. Двама са - казал Вуте. - Изгоря и моят плевник!

Колкото повече опознавам хората, толкова повече се призврзвам към компютъра си...

ВОДОЛЕЙ

През този период сте изключително работоспособни и всяко нещо, с което се заете ще ви се отдава с лекота. Ако сте решили да прекъснете отношенията си, сега ще е най-подходящият момент, защото всичко ще мине гладко и вие за дълго ще запазите добри приятелски отношения. Ако сте решили да продължите връзката си, от вас ще се иска съвсем малко усилия, за да поддържате пламъка.

Тържествено партийно събрание в западната ни съседка. Ораторът изнася доклад за международното положение и накрая завършва:

- И нема да позволиме на империалстете да буат трне у колелото на историята, оти че им го навреме у гъзо!

Бурни аплодисменти, всички стават на крака и скандират:

- У гъзо! У гъзо! У гъзо!

Отзад се чува тъничък фалцет:

- Лелее, па нека им е зле!

Технически университет - Габрово, Студентски вестник

„Огледало“

Издава Студентски съвет

Гл. редактор: Мариана Мандичева 0887771813 Предпечат: Мирослав Славов

Репортери: Даниела Славова, Зорница Сергеева, Йорданка Стефанова и Десислава Петрова

Обява за намерено куче:

Вчера в Южния парк бе намерено куче, по порода - кокер-шпаньол, с кафява козина, отговаря на името Шаро, на вкус - като пилешко

Шеф на ресторант се хвали на клиент:

- Тук при нас са най-големите охлюви!
- Знам, знам - казал мъжът - вчера ме обслужи един.

СКОРПИОН

Пътуванията през този месец няма да са много ползторни, затова е добре да ги отложите. Замислете се закратка почивка сред природата и за повече събирання с приятели. Сега е моментът да обърнете повече внимание на любимия човек. Здравето ви е добро, но се пазете от изостране на хронични заболявания и леки простуди.

Искам си парите! Кутията от слонова кост, която ми продадохте вчера е имитация!

- Странно! Обяснението може да бъде само едно - слонът е имал изкуствени зъби...

Domestos - убива всички известни микроби. А неизвестните ги взима в плен - за разпит.

КОЗИРОГ

През този месец финансата ви страна е доста нестабилна. Не давайте пари назаем и не ходатайствайте за никого, тъй като това ще доведе до влошаване на финансовото ви положение. Не бъдете egoисти в любовта си. Опитайте се да дадете малко и за ваше учуяване ще ви хареса. Пазете се от настинки. Пийте витамини.

Мюлер работи в кабинета си. Изведнъж прозорецът до него се чупи и в стаята се приземява войник в руска униформа с парашут. Следва напрегната минута, в която наводошлия разглежда Мюлер, накрая изрича внимателно:

- Камилите отлитат на Ior! Мюлер мисли... Накрая му просветва и троснато отвръща:

- Камилите отлитат на майната си! Щириц е на горния етаж...

РИБИ

Този месец ще е насытен с романтични и красиви моменти. Приятните изненади от партньора ви ще ви накарат да се чувствате желани и много важни хора. Необвързаните ще имат прекрасна възможност да срещнат голямата си любов. Не искайте съвет от приятели. Може да се консултирате с родител или роднина, защото само те ще могат да ви дадат добър съвет. Здравето ви е добро, но се пазете от простуди.

БРОЙ
8

vestnikogl@mail.bg

ГОДИНА IV, НОЕМВРИ 2005 г.

СТУДЕНТСКИ ВЕСТНИК

ОГЛЕДАЛО

издава Студентски Съвет към ТУ - Габрово

Празникът, който винаги ни прави млади

Честит 8-ми декември!

Да го посрещнем с химна на студентите:

Gaudeamus igitur

Gaudeamus igitur,
Iuvenes dum sumus
Post jukundam
Juventutem
post molestam
senectutem,
Nost habebit humus.

Ubi sunt qui ante nos
In mundo fuere?
Vadite ad superos,
Transite ad inferos
Ubi? - ima fuere.

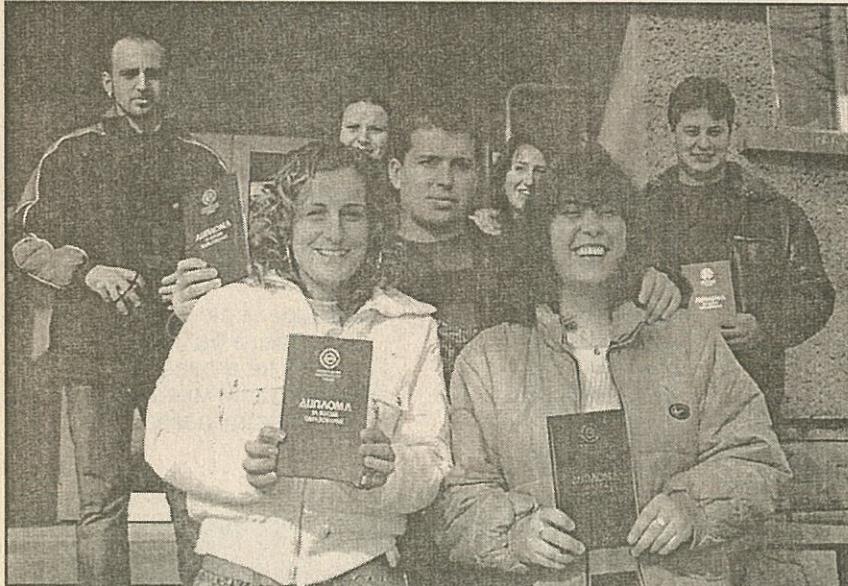
Vita nostra brevis est,
Brevi finietur;
Venit mors velociter,
Rapit nos atrociter,
Nemini parceret.

Vivant Academia,
Vivant professores!
Vivat membrum quodlibet,
Vivant membra quaelibet.
Semper sint in flore!

Vivant omnes virgines
Graciles, formosae!
Vivant et mulieres,
Tenerae, amabiles,
Bona, laboriosae.

Vivat et Respublica
Et qui illam regunt!
Vivat nostra Civitas,
Maecenatum caritas,
Qui nos hic protegunt!

Pereat tristitia
Pereant dolores,
Pereat diabolus
Quivis antiburchius
Atque irrisores!

На 3 декември с дипломи си тръгнаха бакалаври и магистри от трите факултета на университета

Инженерната професия ще си върне престижа

За мен 8-ми декември е празник като всички други. То е време да се събрем, да се видим, да се повеселим. Тази година ще празнуваме в почивната база на университета край Потока. Убедена съм, че купона ще се получи.

Известно време бях част от екипа на университетското радио и студенческия вестник. Това е още една причина да се чувствам част от университетската общност. Винаги ме е вълнувало какво става в университета. Сигурно и за напред ще е така.

Наскоро разгледах обявите, които предлага Кариерния център, но не намерих нито една, в която се търсят инженери. Мисля, че икономиката се развива така, че инженерната професия ще си върне престижа.

продължава на стр. 2

Радослава
Славова, 1
курс магист-
ратура, Кому-
никационна
техника и тех-
нологии (КТТ)

от стр. 1

Студентът трябва да се бори за правата си

За мен 8-ми декември е много хубав празник. Затова би трябвало на този ден всички да се забавяваме. Отиваме на хижка.

Чувствам се добре като студент, особено с всички права, които ми дава това. Но не се чувствам част от академичната общност. Студентите са общност, която трябва да се бори за правата си и да отстоява мнението си. За съжаление в България това не се случва.

**Венислав Ванков, 2 курс магистратура, ЕЕ
8 декември е специален празник**

Аз наистина се чувствам съвременен студент.

Всичко е в моите ръце

Осми декември е повод за купон. Напоследък този ден започва да губи смисъла си на празник, защото студентите често правят купони.

Тази година отново не успяхме да се организираме за хижка. По принцип ние, студентите, трудно се организираме. Затова с приятели решихме да се съберем в общежитието, а след полунощ вероятно ще отидем на дискотека.

За да имам усещането, че съм част от университетската общност трябва да имам принос в нея. Засега единствено приносът ми е, че изпълнявам студентските си задължения – да посещавам лекции и упражнения.

Дали се чувствам съвременен студент? Зависи от гледната точка. Смятат студентите за мързеливи и преписващи. А аз не съм такъв. Съвременният студент е този, който прави сам нещо, за да се реализира.

Преди 15 години, излизайки от университета, студентът е имал осигурена работа. Сега не е така. В този смисъл – да, съвременен студент съм. Мисля, че като завърша университета ще изляза завършен специалист и от мен ще зависи дали ще си намеря работа.

8 декември...

За мен 8 декември е приятно прекарване някъде на хижка. Тази година ще празнувам на Дряновския манастир.

Петко Петков, 4 курс, Електроенергетика

Настроението ми е коледно

Тази година ще празнувам 8 декември на хижка, на 130 km от Габрово.

Настроението ми е коледно заради предстоящите празници. Хубаво е, че имаме този празник.

Владислав Валентинов, 3 курс, КТТ

Самочувствието ми е на нормален студент

За мен 8-ми декември е нещо традиционно за студентите. Добре е, че имат някакъв празник. Той е нещо хубаво и затова го приемам положително.

Ивайло Гечев, 3 курс, КТТ

Винаги може да искам повече

Осми декември е супер празник. Време за отдих, време, когато се събираме с колеги и приятели, време за шоу. Имам самочувствие на учащ. Тази година ще сме на хижка в Априлци с приятели.

Ясен Тенев, 3 курс, КСТ

Приятен празник!

За мен 8 декември е много приятен празник. Ще празнувам на Узана. Имам много добро настроение и се надявам да прекараме добре.

Екипът на в. Огледало честити 8 декември на всички студенти преподаватели от ТУ - Габрово и им пожелава скоро дружно деа запеят химна на студентите, защото песените сплотяват. Не е лошо да се разпяват от време на време преди лекции.

Да се веселим...

Нека да се веселим,
Докато сме млади!
След радостта на младостта,
след мъката на старостта,
чака всички ни пръстта!

Къде са онези, които живяха преди нас?
Отишли на небето,
Отишли във земята,
Къде? - все пак
те бяха.

Кратък е животът ни,
бързо отминава,
бързо идва тук смъртта-
жестоката разправа
не ни отминава.

Да живее академията!
Да живеят учителите!
Да е всеки жив и здрав
на всички ви - слава -
вечна незабрава!

Слава на девиците,
стройни и красиви!
Слава и на дамите –
нежни, обичливи,
добри, трудолюбиви!

Слава на държавата
с нейната управа!
Да живей страната ни,
милостта на Мецанатите,
що ни защитават!

Забравете скърби!
Забравете болки!
Проклет да е дявола,
всички що ни мразят
и ни се подиграват!

Магистратите

Нужна е представата за бъдещето

Във връзка с издаването на институционална акредитация, няколко дни на територията на ТУ – Габрово бе Експертна група на Националната агенция за оценяване и акредитация, която се срещна със студенти и докторанти, както и с работодатели и общественици от региона.

Вания Топалова, докторант
Компютърни системи и технологии

Мисля, че срещата беше много полезна. Най-малко, защото чухме мненията на студентите и докторантите. В основата на всичко според мен, е съвместната работа между студенти, докторанти, преподаватели и хората, които са обратната връзка, каквито са работодателите и шефовете на фирмите, които чрез препоръките си могат да бъдат коректив на образователния процес във висшето училище.

Като докторант, ме възнува това, че възнаграждението от 250 лева не е достатъчно. То е един от важните мотиви някой да учи докторантурата. В нашия случай трябва да дофинансираме издръжката си. Освен това, докторантът трябва да има ясна представа за своето бъдеще след като завърши. Те може да правят някакви научни разработки, но у нас вниманието към научното развитие е много слабо.

Като човек, избрах този път считам, че проблемът е национален. Един от въпросите на хората пристрастни към науката, е развитието в избраната научна област. Смятам, че то има сериозно значение за развитието на страната, за науката и за растежа на икономиката. Нужни са условия за по-голяма мотивация на студентите и докторантите, адекватна политика и подготовка на достатъчно високо ниво от страна на преподавателите. В случая имам предвид и себе си, тъй като и аз водя занятия.

Крайно време е да се появи национална политика, целяща да мотивира младите хора към науката.

Нямам притеснения, че съм избрала ТУ – Габрово. Считам, че условията тук са както навсякъде другаде. Не смяtam, че другите технически университети или някой от частните университети са на по-високо ниво от нашия. Може би някъде има повече ресурси, най-вероятно в частните университети.

Считам за много важна първо съвестността на студентите, второ съвместната работа с преподавателите и отговорността от тяхна страна да бъдат модерни, със съвременна подготовка. Нещата трябва да се раздвижат. Държавата

трябва да поиска у нас да се развива науката и да не закъснява с условията за това. Всяко изоставане отслабва нашата конкурентоспособност. Избор нямаме. Научното развитие трябва да продължи. Не може да спре донякъде.

В България има интелектуален потенциал на световно ниво. Не само аз не съм съгласна нациите научен капацитет да изтича в чужбина при условие, че той е отгледан тук и в България има толкова ниши за научни внедрявания. Наред с това, условията за наука ще са стимул за младите хора да продължат своето научно развитие и да останат в страната, а не като завърша да си купят билет за първия самолет.

Работодателите

Университет - практика

Стеван Деевски, изпълнителен директор АМК ЕООД

Имаме високи изисквания към кадрите. Преди 4 години с ТУ - Габрово подпишахме рамков договор. Поддържаме реали взаимоотношения. Във филиала на фирмата в Габрово работят 102 человека, от които 40 са инженери. От тях 38 са завършили ТУ - Габрово. Направихме сериозен удар в областта на подбора на кадри. Високите технологии, които развиваме във фирмата се постигат само с високо-квалифицирани кадри. По програма Леонардо да Винчи, програма Ичеър и с помощта на доц. Тошко Ненов успяхме да изпратим в Германия 18 завършили студенти или студенти 4-ти курс. Те останаха в главния офис на фирмата 3 месеца и половина. От тях назначихме 12. Те се занимават със софтуера и хардуера в средства за автоматизация. Именно добрата подготовка на кадрите беше основната причина за изграждането на филиала на АМК в Габрово. Защото първото от условията бе възможността за привличане на добри кадри.

Смея да твърдя, че българите са много по-добри от германците. Стъпка по стъпка завоювахме правото да правим собствен софтуер, а по-късно и собствен хардуер. Нашите момчета са ръководители на проекти, за което сме им осигурили добри условия на работа. Попръскава на стр. 4

Новият

председател на

Студентски съвет

**Филип
Минков**

Пожелава-
ме му много
успехи в рабо-
тата със сту-
дентите и при-
общаването
им към студен-
тския живот!

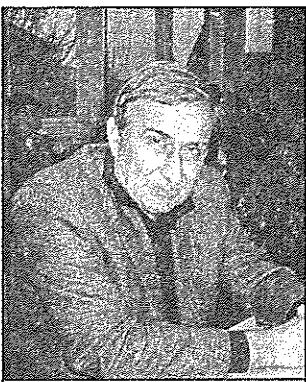

Университет - практика

от стр. 3

казателно е, че трима български студенти се върнаха от Германия, за да работят във фирмата в Габрово.

Всеки от нас знае, че мотивацията е много важна.

Стеван Деевски

Според мен, интересната работа е най-добрата мотивация. Останалите мотиви са условията на работа и доброто заплащане. Сега подготвяме нов конкурс за студенти, които ще преминат през фирмата следващата година и така да попълним контингента си от добри специалисти.

Преди месец в писмо до доц. Немигенчев, посочих в 6 точки предложението от наша страна за съвместна работа. Първото от тях е да бъде създадена надкадрена лаборатория, която да се оборудва с техника от

фирмата. Нивото на нашите специалисти наистина е много високо. Ние искаме да допълним с нови неща лекциите на преподавателите и така да предизвикаме интереса на студентите. С това ще помогнем на студента, когато завърши и дойде при нас на работа, да може да изпълни веднага задачата без да се налага да бъде обучаван допълнително.

През следващата година ще предложим 20 дипломни работи, които са по реални проблеми, с които сме се сблъскали. Всяка една от дейностите ни може да се използва като тема на дипломна работа. Някои от тях ще се използват и за кандидатстване за работа. Имаме специалисти, които могат да бъдат зачислени за аспиранти.

Предлагаме практики в реални условия на работа. Можем да предложим стипендии на студенти, които отговарят на нашите критерии. С филиала на ТУ-София в Пловдив имаме добро сътрудничество. В катедра АИУТ дадохме техника, към която студентите проявяват сериозен интерес.

С ТУ - Габрово имаме съвместни теми в областта на двигателни системи. На път сме да изградим методика на изчисление на синхронни и асинхронни двигатели. Имаме и конкретно сътрудничество по задачи, свързани с реални задачи от практиката.

Взаимодействие в много направления

Завършил Техническият университет - Габрово, но стана така, че през 1995 г. влязох в местното самоуправление.

Инженерните кадри доказват, че където и да отидат могат да се реализират. Дължен съм да кажа, че между ръководството на общината и това на университета има много добро взаимодействие. Има доста доказателства затова. Започвам с Високотехнологичния инкубатор, Консултативния съвет за икономическо развитие, член на който е доц. Немигенчев, управлениката група по контрол и разработване на плана за развитие на Община Габрово в периода 2005 - 2013 г., стажуването на студенти в общинската администрация, разработването на партньорски проекти, съвместна работа по инфраструктурата.

В общинската администрация имаме кадри на университета от различни специалности. Един от специ-

алистите ни, който е завършил ТТОС в ТУ - Габрово, разработва много добри проекти. Реализацията на един от тях започва на 1 декември. Изключително ценни за нас са специалистите по информационни технологии.

Благодарение на добите специалисти, които имаме от ТУ-Габрово през 2003 г. стартира проект Е-област, който спомогна на 5 декември тази година да стартира пилотен проект „Интегрирано административно обслужване“. Не случайно ТУ - Габрово бе един от първите университети в страната, който получи институционална акредитация с много добра оценка.

В „Бриkel“ ръководят 25 инженери от ТУ - Габрово

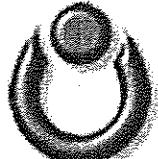
Познаваме добре кадрите на ТУ - Габрово и според нас, те са много добре подгответи. През годините досега не сме констатирали промени в нивото на кадрите, които ползваме. А те са предимно от ТУ - Габрово и ТУ - София. Електропроизводствените мощности са в две части - термична и електрическа. В термичната кадрите предимно са от ТУ-София заради специалността Топлоенергетика и ядрена енергетика. В електрическата част кадрите ни са от двата университета. От други почти нямаме.

Кадрите на ТУ - Габрово са са изключителни специалисти електрическата част на ТЕЦ-а, ел. снабдяване и ел. обзавеждане, електронна техника, изчислителна техника, автоматика, компютърна техника и технологии и електроника. Това са кадрите, които са необходими за нормалното функциониране на централата.

За съжаление, възможностите ни за научно-проектантска дейност са ограничени. Желателно е тези кадри преди да започнат научна дейност да преминат през производството.

Студентите да учат чужди езици, особено английски. Следващата година започва строителството на заместваща мощност в ТЕЦ Марица-Изток 1. Оттам скоро ще сключват договори с университетите за набиране на нужните кадри. Отличилите се студенти ще получат стипендии. Ще бъдат предложени теми за дипломни работи, които сега се обсъждат. Те ще са свързани с решаването на конкретни проблеми. Надяваме се младите хора да ни предложат нова методика за решаване на проблемите.

Какво още мислят работодателите - четете в следващия брой

Hi-Tech Business Incubator

Gabrovo

**НЕ ТЪРСЕТЕ РАБОТА, ТЪРСЕТЕ ИДЕИ
НИЕЩЕ ВИ ПОМОГНЕМ ДА ГИ РЕАЛИЗИРАТЕ**

**ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧЕН
БИЗНЕС ИНКУБАТОР - ГАБРОВО
ОБЯВЯВА ПРИЕМ НА ТЕХНОЛОГИЧНИ
МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ И
НОВОСТАРТИРАЩИ ФИРМИ**

- ✓ Развивате или планирате да развиете собствен бизнес, свързан с технологични продукти или услуги ?
- ✓ Търсите програми за финансиране, възможности за получаване на кредит, връзка с инвеститори, нови пазари ...
- ✓ Желаете да подобрите кадровия потенциал на фирмата, да внедрите международни стандарти за качество ...
- ✓ Нуждате се от консултации в областта на право, маркетинга, програми на Европейския съюз, специализирани технологични консултации ...
- ✓ Искате да повишите репутацията на фирмата, да намерите нови бизнес партньори ...

**НИЕЩЕ ВИ ПОМОГНЕМ
ДА РЕАЛИЗИРАТЕ ИДЕИТЕ СИ**

ВТБИ ще подпомага фирми, работещи приоритетно в следните сфери:

- Производство на софтуер;
- Мрежи (проектиране, изграждане и поддръжка), внедряване на иновационни мрежови решения;
- Web дизайн, изграждане и поддръжка на Web портални системи (WEB portal systems);
- Електронни услуги (e-services)- изграждане и поддръжка на специфични e-business решения;
- Технологии за „електронно правителство“ (e-government technologies)- изследване, разработка и внедряване;
- Електроника и микроелектроника;
- Микромеханика и прецизно машиностроение;
- Комплексни технологии - интегрирани решения включващи механично оборудване, електроника и програмно-информационно осигуряване;
- Системи с цифрово - програмно управление;
- Разработване, внедряване и производство на нестандартно оборудване;
- Технологии за опазване на околната среда (информационни системи, системи за наблюдение, контрол и управление);
- Технологии за енергийна ефективност (информационни системи, системи за наблюдение, контрол и управление);

- Телекомуникации и др.

ВТБИ ще подпомогне стартиращи фирми, студенти и специалисти с идеи чрез:

- Оценка на маркетинговия потенциал на иновационни продукти и технологии
- Разработване на бизнес план, регистриране на фирма.
- Подпомагане на стартиращи компании за получаване на outsourcing поръчки и осигуряване на достъп до нови пазари. Подпомагане износа на продукти, разработени в региона.

**За успешно развитие на Вашия бизнес,
ВТБИ предлага пакет от услуги:**

1. Предоставяне на подходящи и оборудвани офисни и производствени площи с електронна система за охрана;
2. Достъпът до специализирано офис оборудване - интернет; телефон; факс; копирна машина; мрежов принтер; достъп до мултимедиен проектор; sub domain type: www.hitech-incubator.com/company name;
3. Достъп до общи помещения : зала за презентации; зала за срещи с подходящо оборудване; зала за обучения и компютърна зала.
4. Офис и административни: Секретарски услуги; Обслужване от рецепционист; Преводи (Руски, Английски, Немски, Френски, и др.) - специализирани бизнес преводи, техническа документация; Водене на бизнес кореспонденция;
5. Ще бъдат осигурявани консултации в следните сфери:
  - Възможности и процедури за получаване на кредит; Работа с банки и други кредитни институции; Международни финанси; Привличане на инвеститори;
  - Счетоводство и данъци; Управление на паричния поток;
  - Юридически консултации (търговско право, международна търговия, авторско право и патенти, защита на интелектуалната собственост);
  - Програми на Европейския съюз за технологично развитие; Други международни програми за трансфер на технологии и мобилност на специалисти; Комерсиализация на иновационните решения;
  - Оценка на маркетинговия потенциал на иновационни продукти и технологии; Маркетинг на иновациите;
  - Въвеждане на системи за управление на качеството (Quality Management Systems (QMS));
    - Мениджмънт на производството на софтуер;
    - Специализирани технологични консултации;
    - Други консултации в зависимост от нуждите на фирмите във ВТБИ
6. В зависимост от нуждите на наемателите ще бъдат организирани различни видове обучения – изцяло с практическа насоченост.
7. Достъп до специализирани лаборатории в Технически университет- Габрово при преференциални условия.
8. Маркетингова и рекламна асистенция.
9. Предоставяне на актуална бизнес и информация относно технологични нововъведения.

ОЧАКВАМЕ ВИ:

ГР. ГАБРОВО, УЛ. „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“ № 50

ТЕЛЕФОН 80 73 05

WWW.HITECH-INCUBATOR.COM

E-MAIL: BUSINESS@HITECH-INCUBATOR.COM

УниTech 2005 Габрово

Гости на поредното издание на научната конференция УниTech'05, организирана от Техническия университет Габрово, бяха областния управител Цветан Нанов, Лена Енева председател на Общинския съвет Габрово и ректорът доц. Илия Немигенчев.

Тук бяха и чуждестранните членове на програмния комитет на конференцията проф. Доктор хонорис кауза Юрий Кузнецов от Националния технически университет „Киевски политехнически институт“, Украина; проф. Драголюб Мирянич ректор на Университета в Баня Лука, Република Сръбска в Босна и Херцеговина; проф. Бранимир Джорджевич от Университета в Ниш, Сърбия и Черна гора; проф. Хелмут Хоп от Висшето училище в Лудвигсбург, Германия.

Бе констатирано, че научната конференция УниTech е събрала авторитета на престижен научен форум, на който си дават среща учени от страната и чужбина.

Тази година получените заявки за участие бяха над 300. След рецензиране на докладите до участие в конференцията стигнаха 252 доклада. От тях 75 от чужбина, 79 от университети и научни организации от страната и 98 от ТУ – Габрово. Участието на чуждестранни учени расте непрекъснато. Този път бяха представени 13 държави. Най-много доклади имаше от Русия, Сърбия и Черна гора, Украина, Литва и други.

Във връзка с конференцията за първи път, за участниците от страната, бе разработен конферентен сайт, в който всеки от тях можеше да представи своя доклад, да провери резултатите от рецензирането и в случаите на необходимост да коригира и изпрати отново доклада си. За следващото издание догодина на научната конференция УниTech, намерението е сай-

тът да бъде и във версия на английски език с цел връзка с участниците от чужбина.

Докладите бяха отпечатани в три тома. Съобразно направлението в което се е представил, всеки участник получи по един том заедно със CD съдържащо всички материали от конференцията.

Председателят на Организационния комитет на конференцията доц. Димитър Петров, зам. ректор по НИД, подчертава поредното партньорство на бизнеса и подкрепата на фирмите за осъществяване на конференцията. Това са АВВ Авантгард и Видима АД Севлиево, Банка ДСК – клон Габрово, габровските фирми АМК, Цератицит България, Резбонарезни инструменти продължава на стр. 7

Представяме ви най-новите членове на СС

**Ива Константинова, 1 курс,
Социални дейности**

Пробивна личност съм

Влизам в Студентски съвет, защото не мисле бездействие. Искам да направя нещо, с което да съм полезна на студентите. Аз съм много пробивна личност, много съм нахална. Смятам, че това са важни качества днес и че те ще ми помогнат да извършвам по-лесно задълженията си като член на СС.

Като всеки млад човек обичам да слушам музика, да излизам с приятели. Освен това много обичам да чета книги.

**Данаил Павлов, 2 курс,
Електроенергетика и електро-
обзавеждане (ЕЕ)**

Искам да съм полезен на студентите

Смятам, че има неща, които трябва да се оправят, най-вече в общежитията и др. на които изглежда не се обръща внимание. Някъде няма осветление и топла вода. Всички проблеми трябва да се повдигат по-често, за да има резултат.

Обичам да карах кола, да спортувам. От една година съм в отбора по ръгби.

**Георги Наков, 1 курс магистра-
тура, Електроника**

Ще ръководя положението

Заштото съм бил и преди, и ми харесва да се занимавам с проблеми, които да се решават за норматив. Мога да съм полезен на СС с абсолютно всичко. Когато завършвах, ми стана мило, че студентския живот свършва и трябва да се сблъскам с реалния живот – работа, семейство. Затова записах втора специалност. Искам да си живея на тези години. Сега съм шастлив, че живота продължава. Една от мечтите ми е да отида на студенческа бригада някъде в чужбина.

Обичам да спортувам, вдигам щанги. Критичен съм към колежките, макар че много ги обичам. Но трябва да мислят по-задълбочено и да не се пълзят само по елементарните неща. С две думи да развиват интелигентността си.

Нищо не очаквам от Студентски съвет, но мога да помагам. Добре би било, ако имаше минимално заплащане като стимул за работещите в СС. Това ще бъде стимул, повече студенти да искат да станат членове.

Добре познавам екипа на СС и смятам, че ще работим добре.

Важното е да има лидер.

Предизвикателствата на науката

от стр. 6

менти, Илстрой, Панда Пен, СТС холдинг груп, Стено, Прософт.

Малко преди пленарния доклад на проф. д.т.н. инж. Йордан Максимов на тема „Моделиране и оптимизи-

ране на механични системи с дисипативни процеси“, бе представена АМК ЕООД, Габрово.

Пиесите изпълнени от оркестър „Габрово“ с диригент Манол Цоков и този път разведръяха атмосферата с известни евъргрийни.

Мнение:

В рамките на Международната научна конференция „Унитех '05“ работата на Направление 1 „Електротехника и електроенергетика“ протече при добра организация с наличието на необхо-

димата презентационна техника – преносим компютър, мултимедиен проектор, шрайбпроектор.

Както сподели научният секретар на направлението гл. ас. д-р Свилен Рачев, традиционно бяха включени доклади на участници както от страната (ТУ – София, ТУ – Варна и разбира се ТУ – Габрово), така и от чужбина (Германия, Полша, Беларус).

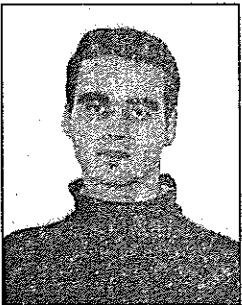
Голяма част от докладите бяха във връзка с повсеместната ориентация в цял свят към енергоективни технически решения – определяне на загубите на енергия в мрежи високо напрежение, управление на компенсиращи мощности, регулятори за синхронни електрозвадвихвания, модернизация на улично осветление.

Представени бяха и доклади, свързани с някои аспекти на приложението на възстановяеми енергийни

продължава на стр. 8

Весел 8 декември и без глупости!

Александър Лазаров, председател на Комисията по културно-масовата дейност, секретар на събранието по избора на нови членове

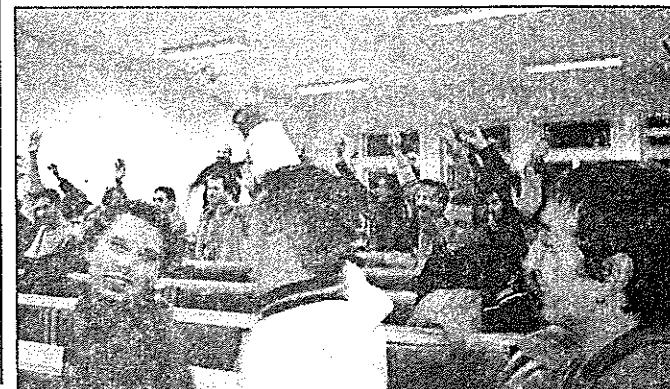
Има студенти, които не искат да носят отговорност

На това събрание, за пръв път, видях толкова много колеги събрани с една единствена цел да влязат в структурата на СС. Радва ме, че не малко колеги заявиха желание да станат членове на СС и да помогнат за развитието на студентската общност в университета. Отново много малко представители имаше от факултет Стопански – изключен бе само един кандидат. Не знам защо колегите имат такова отношение. Може би ги няма, защото не познават добре работата СС или защото добре я познават и затова не искат да станат негови членове, защото не искат да носят отговорност. Истината е някъде по средата. СС прави за студентите от факултет Стопански това, което прави и за колегите от останалите два факултета. Но каква е причината колегите от този факултет да странят от СС, не знам. Ще търсим причините. Когато човек не

се интересува от нещо има причини. Не всеки носи потенциала да се посвещава на другите.

Работата в СС е привилегия и престиж, и голяма отговорност. Трябва да я отделяш много от свободното си време. Особено важно е да поддържаш контакт с колегите от сродни висши училища. На мен този ангажимент ми харесва и затова все още членувам в СС.

На всички весел 8 декември и без глупости!

В Чехия приетите за инженери са по-малко от нуждите

За участието си в УниТех 2005, доц. Николай Ганев, преподавател във факултет Ядрена и техническа физика, Технически университет – Прага, каза:

В УниТех участвам за трети път. Всяка година нивото й се повишава.

Този път ще представя нови резултати от вътрешни изследвания в конструкционни материали и неща, свързани с използването на характеристиките на тези материали при конструиране на детайли и машини. Особеното на доклада е, че засяга пространството между науката и практиката. Конференцията е място да обменят информация по важни за мен теми. Покрай това се зароди сътрудничеството между двата университета. С проф. Максимов тази година направихме първите съвместни изследвания. По програма Сократ-Еразъм имаме подписан договор за обмяна на студенти, докторанти и преподаватели.

Българин съм, завършил висше образование в Чехия, където останах да работя. Понякога българите имат притеснение за образователната си подготовка. Напротив, нивото на обучение в България е много високо и затова трябва да се чувстваме равнопоставени с чужденците. Такива са тенденциите в цялата европейска общност.

След известния отлив от инженерните специалности, и в Чехия, както и тук, се появиха работни места за инженери. Много фирми, особено чуждестранните, търсят висококвалифицирани инженери. Все още такива липсват. Тази година броят на приетите в технически специалности в чешките университети е по-малък от нуждите на промишлеността.

доц. Илия Немигенчев, ректор: На основата на дълбоки научни познания имаме възможност да обучаваме висококвалифицирани специалисти с висше образование и да поддържаме качеството на учебния процес. Научната конференция е традиция в живота на университета, в страната и чужбина. Тук научните работници и студенти могат да демонстрират постиженията си в научните области. Интересът към УниТех показва, че по време на дискусийте в секциите се постигат резултати и се създават приятелски връзки, които

то развиват науката и общия образователен процес. То възлага свое значение за създаването на единно образователно пространство в Обединена Европа.

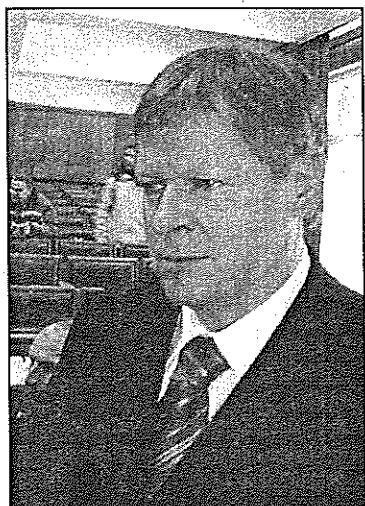
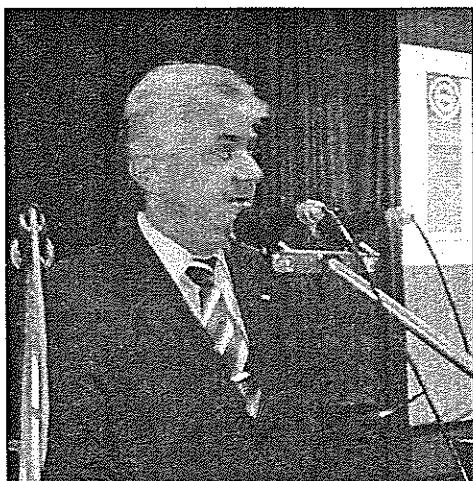
Цветан Нанов, областен управител: Интересът

на повече представители на университети от различни държави, близки до нас и представители на ЕС, доказва значимостта на този форум и това, че той става все по-вече ценен и уважаван от хората в научната сфера. Убеден съм, че работата в отделните сесии ще допринесе за развитието на науката и ще способства за развитие взаимоотношенията между университетите и държавите.

Лена Енева, председател на Общинския съвет, Габрово: ТУ-Габрово отдавна е част от емблемата на Община Габрово. Горди сме с това, че през времето на бурни обществени и икономически промени университет успя да съхрани своя ресурс и да развитие нови технически направления. ТУ - Габрово от години е база за кадри за Габрово и региона, за страната и чужбина. Затова изказваме огромната си благодарност към научния потенциал на университета.

Габровската общественост подкрепя университета и следи за неговите успехи.

Проф. Хелмут Хоп, зам. ректор на Висшето училище по публична администрация и финанси, Лудвигсбург, Германия: Скоро България ще стане член на ЕС. Подкрепата на науката и на изследователската работа ще се реализира все повече в международен контекст. В този смисъл, международната научна конференция УниТех е много важно събитие. Тя дава възможност на учениете да обсъждат резултатите от своята работа в международен контекст. Всяка година виждаме голямо разнообразие на научните области, включени в конференцията. Конференцията всеки път ме впечатлява.

от стр. 7

източници – слънчева и вятърна енергия.

По всеки от представените доклади бяха поставени въпроси, изяснявани впоследствие в кратки дискусии.

Правеше впечатление, че като слушатели присъстваха и студенти, обучавани в бакалавърска и магистърска степен, а също и редовни докторанти.

ТУ - ГАБРОВО З НОЕМВРИ 2005

ИНФОРМАЦИОННО РАЛИ 2005

Интегриране на България в Европейското изследователско пространство

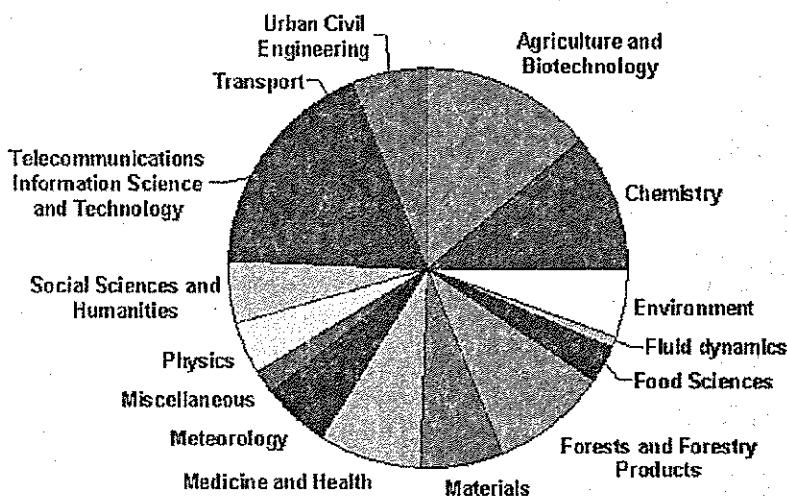
Информационното рали се осъществява по проект на комуникационната стратегия за подготовка на членството на Република България в ЕС.

Основната цел на информационното рали е популяризиране предимствата на интегрирането на българската наука в Европейското Изследователско Пространство.

Представени бяха възможностите в Шеста рамкова програма и какво да очакваме от Седмата рамкова програма на Европейската комисия за научно-иновативно и технологично развитие, също така и научната мобилност като инструмент за преминаване от положение „изтичане на мозъци“ към двупосочни потоци или „циркулация на мозъци“, още и конкретни инициативи от изследователските програми на Европейската комисия. Направен бе преглед на актуалните конкурси по 6-та Рамкова Програма, възможностите за финансиране на изследо-

вателски проекти, основните принципи на Европейската Харта за мобилност на учените и Българския портал по мобилност.

Научни области и съотношение на международното участие в тях.

ДРАГИ КОЛЕГИ И КОЛЕЖКИ, МОЛЯ ИЗПРАЩАЙТЕ НИ ВАШИТЕ ЗАБАВНИ СНИМКИ, КОИТО ПРЕДЛАГАТЕ ДА ПУБЛИКУВАМЕ. СНИМКИТЕ ТЯБВА ДА БЪДАТ АРТИСТИЧНИ, ДА ИМАТ ВИЦ И ДА ПРЕДИВИКВАТ СМЯХ. АДРЕСЪТ НИ Е VESTNIKOGL@MAIL.BG

*Това е колегата
Радослав.
Какво ли е
породило странното
му състояние?*

ПРЕДОСМОДЕКЕМВРИЙСКИ...

СЛЕДОСМОДЕКЕМВРИЙСКИ...

ПРЕДСЕСИИНО...

ИЛИ Е ПРЕДИЗВИКАН ОТ НЯКОГО?

моля допишете

Как да учим по-ефективно и да се забавляваме

Бъди студент на принципа 80/20 (принцип на Парето): 80% от ползите, които носи висшето образование, могат да бъдат извлечени с 20% от нужните усилия, ако се подберат правилните 20% и се осъществят добре.

Три основни техники:

Мисли конструктивно на принципа 80/20.

Когато мислиши, слушаш, четеш или наблюдаваш:

- ◆Проучвай: Какво става?
- ◆Пита: Каква е вързката с мой обект?
- ◆Концентрирай се: Кое е това, което е важно?
- ◆Изследвай: Как мога да разбера всичко напълно?
- Търси факти от типа 80/20:**
- Когато мислиши на принципа 80/20, търси:
- ◆Причини: Кои са симптомите/причините?
- ◆Цели: Какво трябва да се постигне?
- ◆Модели: Виждам ли връзки/ зависимости?
- ◆Приоритети: Кое е съществено?

Представяй се блестящо на принципа 80/20:

Показвай какво знаеш:

- ◆Бъди: Дръж се така, че на другите да им е приятно да те слушат.
- ◆Обмисляй: Какво ще кажеш и какъв въпрос да зададеш?
- ◆Мотивирай: Говори убедително!

Други техники:

Задавай добри въпроси:

- ◆Уточняване: Какво точно означава това?
- ◆Приложение: Как се прилага в живота?
- ◆Връзка: Как се допълва с това, което съм учи досега?

Бъди находчив:

- ◆Учи се да мислиш находчиво
- ◆Използвай ума си
- ◆Събери информация

Остави несъществените подробности

Запомни/запиши основните идеи

Разработвай умствения си капацитет!

Преодолей притесненията:

- ◆Отстрани причините, които ги създават.
- ◆Промени лошите мисли.

◆Обърни внимание на проявленето им.

Помни клечовите факти:

- ◆Помни, че това, което изглежда обикано, е най-лесно.
- ◆Прави асоциации.
- Научи се да харесваш това, което правиш:**
- ◆Припомнни си защо си избрали да учиш тук.
- ◆Превърни учението в игра.
- ◆Прави го заедно с друг колега.

Оползотворявай времето си възможно най-добре:

- ◆Записвай си веднага ангажиментите, които поемаш.
- ◆Планирай седмицата си.
- ◆Започвай с най-важното нещо.

Използване на техниките

По време на лекциите:

- ◆Посещавай ги редовно.
- ◆Страй се да определиш целта на лекцията.
- ◆Мисли конструктивно на принципа 80/20.
- ◆Води си структурирани записи.
- ◆Задавай добри въпроси.
- ◆Представяй се блестящо на принципа 80/20.

Курсови задачи:

- ◆Предавай ги.
- ◆Концепция/ проучване/ план/ чернова/ редакция/ окончателен вариант.
- ◆Мисли конструктивно на принципа 80/20.
- ◆Търси факти от типа 80/20.
- ◆Представяй се блестящо на принципа 80/20.
- ◆Бъди находчив.

Тестове:

- ◆Реши да се явяваш и да ги вземаш добре.
- ◆Преодолей притесненията.
- ◆Мисли конструктивно на принципа 80/20.
- ◆Търси факти от типа 80/20.
- ◆Представяй се блестящо на принципа 80/20.
- ◆Възползвай се от силните си страни.
- ◆Потърси помощ на слабите си места.
- ◆Научи се да харесваш това, което правиш.
- ◆Оползотворявай времето си.
- ◆Помогни на други да станат студенти от типа 80/20.

Сядя третия – никакъв връзкар.

- Колега, някога някъде да е падало нещо?
- Да, през 1945 година над Нагасаки и Хирошима американците пускат две атомни бомби, има много жертви и разрушения
- Поименно, колега поименно.

Заключителен изпит в института.

- Що е наука?
- Да търсиш с вързани очи черна котка в тъмна стая.
- Що е Философия?
- Да търсиш с вързани очи в тъмна стая черна котка, което изобщо не е там.
- Коя е най-висшата степен на философията?
- Да търсиш с вързани очи в тъмна стая черна котка, което изобщо не е там, и изведнъж да извикаш: „Хванах я!“

„Новогодишна разпродажба! Мерцедес последен модел - 5% намаление!

За студенти и пенсионери - 10% отстъпка!“

Студент изпраща писмо до свой приятел. Накрая като послепис пишело:

„Бих ти изпратил петте паунда, които ти дължа, но вече запечатах писмото.“

Вицове

По време на изпит се оказва, че студентът не знае нищо. Накрая, за да не пише двойка професорът поставя такова условие:

- Колега, ако успеете да ми зададете такъв въпрос, на който да не мога да отговоря, ще Ви пиша тройка.

Студентът помисли малко, и накрая попитал:

- Според вас, възможно ли е крава да забременее от човек?

Професорът мислил доста дълго, и накрая решил да се посъветва с другите си колеги. Излязъл от кабинета и попитал първите, които срещнал:

- Колеги, според вас възможно ли е крава да забременее?

Професорите го погледнали изпод очилата си и възликнали:

-Боже Господи, колега, в какво сте се забъркал???

Трима студенти отиват на изпит. Първият от тях - голям връзкар сяда. Професора го питат:

- През 1945 година над Нагасаки и Хирошима американците пускат две атомни бомби, има много жертви и...

- Разрушения.

- Браво колега, отличен.

Сядя втория – по малък връзкар.

- През 1945 година над Нагасаки и Хирошима американците пускат две атомни бомби и...

- Има много жертви и разрушения.

- Браво колега, отличен.

Защо празнуваме 8 декември

ОСМИ ДЕКЕМВРИ - ДЕНЯТ, В КОЙТО ВСИЧКИ НАСТОЯЩИ И БИВШИ СТУДЕНТИ ПРАЗНУВАТ НЕВЕРОЯТНОТО УСЕЩАНЕ НА СВОБОДА, БЕЗГРИЖИЕ И ВЕСЕЛИЕ

НАЧАЛОТО на този празник е тясно свързано с първото и до 1920 г. единствено висше учебно заведение у нас – Софийския университет. Рождената дата на университета е 1 октомври 1888 г. Създаден е по инициатива на свищовлиите Иван Шишманов и Емануил Иванов като Висш педагогически курс при класическата гимназия с историко-филологическо отделение. Със закон от 1 януари 1889 г. курсът се превръща във висше училище с допълнителни отделения (факултети). От началото на XX век в него се допускат да следват и девойки.

В параграф 25 от общия правилник на университета от 1905 г. се казва: „На 25 ноември (8 декември), ден на Свети Климент Охридски и празник на университета, става тържествено представление на новия ректор (мандатът е бил едногодишен – бел.авт.). Старият ректор чете отчет за вървежа на универси-

тета, а новият казва академическа реч.“ Това е официалното начало на 8 декември. То е свързано преди всичко с развитието на науката и културата. До 1919 г. честването на празника има мирен и нравствено-културен характер. Оттогава, във връзка със социално-класовите съблъсъци в България, празникът се политизира и му се придава партийно предназначение. В условията на тоталитарната власт студентският празник се деформира и опошлява, докато в един момент е изобщо зачеркнат от българския календар. Възстановен е през 60-те години на миналия век, но отново като оръжие на тогавашната партийна власт. През последните десет години 8 декември постепенно навлиза в първоначалното си русло. Той възвръща обаянието си на оригинални и неповторими студенски празник.

Честит 8-ми декември!

Американска кръстословица

ДУМИТЕ СЕ ПОПЪЛВАТ ПОСЛЕДОВАТЕЛНО КАТО СЕ РАЗДЕЛЯТ ОТ ТЪМНИ КВАДРАТЧЕТА, КОИТО ВИЕ ТРЯБВА ДА ПОСТАВИТЕ. ЦИФРИТЕ В СКОБИТЕ ПОКАЗВАТ ТЕХНИЯ БРОЙ.

ВОДОРAVНО:

1. Имената на президент на България (0);
2. Уред за измерване на югли – Езеро в Гана (2);
3. Силна горещина – Експеримент (3);
4. Река в Русия, Башкирия – Личен дял в обща работа (2);
5. Партия в Гвиана (съкр.) – Дълбоко фунивидно устие на река (2);
6. Румънски парични единици – Световна организация (4);
7. Мярка за повърхнина – Герой в серия романи на Андрей Гуляшки – Руски самолети (2);
8. Българска агрономка – Отзвук, ехо (1);
9. Международна икономическа асоциация – Китайски музикален инструмент – Обшири прорези за копчета на дреха (2).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

ОТВЕСНО:

1. Ученици в първиклас (разг.) (0);
2. Героиня от романа „Трагедия в три действия“ на А. Кристи – Френски композитор (3);
3. Ударни музикални инструменти – Шумерски космически бог (1);
4. Герой в романа „Фотофинал“ от Найо Марш – Охранен жребец (2);
5. Рибонуклеинова киселина (съкр.) – Подковач на добитък (1);
6. Музикална нота – Героиня в румънския филм „Анджела продължава напред“ (2);
7. Украинска демократична актриса (1);
8. Опитен летец – Междуметие за съжаление (3);
9. Твърдина, здравина – Френски кинорежисьор (1);
10. Древноримски бог на морето (2);
11. Международен институт по селско стопанство – Атомна електроцентрала (съкр.) (2);
12. Бойци, участници в минали войни, сражения (ж.р.) (0).

Кръстословиците подгответ Йорданка Стефанова

Отговори на кръстословицата от брой 7:

Вертикално:

- А: Кама – Алабама; Б: Рахат – Канал; В: Таран – Аул – Ри; Г: Вартан – Атос; Д: Кета – Мистика; Е: Лонгоз – Уред; Ж: Маниак – Имена.

Хоризонтално:

1. Каравела; 2. Маратон; 3. Махарани; 4. Ант – Га; 5. Шат – Амок; 6. Аниз; 7. Баку; 8. Балатум; 9. Хан – Тире; 10. Марошен; 11. Палисада.

Хороскоп за Декември

ОВЕН

Не бива да живеете в света на мечтите. Бъдете реалисти и стъпвайте здраво на земята. Само така ще постигнете всичките си цели. През втората половина на месеца за вас настъпва много силен период. В живота ви настъпва хармония - в работата, в дома, в любовта. Едно пътуване, запланувано сега ще се превърне във ваша събдната мечта. Здравето ви е отлично.

ТЕЛЕЦ

В началото на месеца ще се радвате на големи делови успехи. Ще имате възможност ползотворно да решите проблеми, свързани с пътуване и пари. Парите ще идват при вас и вие ще се наслаждавате на този търълъг очакван момент. Материалното ви състояние веднага ще направи впечатление и ще сте център на внимание. Романтичен жест от страна на интимния ви партньор ще ви направи много щастливи. Не крайте чувствата си, а смело споделете всичко, което досега не сте казвали.

БЛИЗНАЦИ

Предстоят ви много добри дни. Личният ви живот ще бъде доста разнообразен и ще бъде отражение на успехите ви. До вас ще бъде партньора ви и в този момент във връзката ви ще господства повече приятелството, отколкото емоциите. Ваши приятели ще злословят зад гърба ви. Вие ще го разберете, но не бива да реагирате веднага. Изчакайте да дойде подходящият момент и тогава изяснете отношенията си. В никакъв случай не забравяйте и не прощавайте.

РАК

През този месец ще бъдете подложени на много изпитания. Опитайте се да запазите самообладание и да не драматизирате дори и най-обикновените факти. Финансовото ви положение ще се стабилизира едва към края на месеца и затова ще ви е необходимо търпение и хладнокръвие. Запазете добрия тон към любимия си човек. Разбира се, той няма да прояви очакваното от вас съчувствие и разбиране, но това не трябва да бъде повод за избухване и сърдене.

ЛЪВ

През този месец ще сте затрупани с работа. В резултат на това ще получите парите, които през предишните месеци толкова ви трябаха. В личния си живот няма да имате толкова успехи, колкото в служебната сфера. Ще възникнат много недоразумения с роднини и те ще ви изнервят. Всичките ви планове за съвместни празници и пътувания ще се провалят и това много ще ви разочара. Здравето ви е отлично. Пазете се от травми.

ДЕВА

През първата половина на месеца ще бъдете изключително активни. Всичко, с което се заете ще бъде направено точно както трябва и вие ще получите поздравления от всички около вас. Разбира се това ще привлече към вас много недоброжелатели и завистници. В началото на месеца финансовото ви положение ще бъде прекрасно. През последната седмица от месеца ще имате много големи разходи и това малко ще ви притесни, защото ще се стопи голяма част от спестяванията ви и ще се почувствува несигурни.

ВЕЗНИ

Първата половина от месеца ще донесе много разногласия за вас. Ще бъдат в конфликт с близки и приятели, с колеги и съседи. Проблемите ще бъдат на финансова основа и вие няма да можете да се контролирате. Едва в края на месеца положението ще се стабилизира и парите, които получавате ще бъдат повече от парите, които харчате. В никакъв случай не вземайте пари назаем през този месец. Здравето ви е отлично и няма да имате никакви проблеми в това отношение.

СКОРПИОН

През този месец ще имате на своя страна късмета. Бъдете внимателни, вашият успех ще подразни много хора. Не споделяйте с никой колега или приятел за успехите, които имате. Радостта си можете да споделите само с най-близките си роднини. Така ще бъдете сигури, че те ще се радват от сърце и ще споделят щастията ви безрезервно. Наред с успеха ви, идват пари. Приберете ги и ги харчете по малко, без да се хвалите. Не прекалявайте с алкохола и яденето по празниците.

СТРЕЛЕЦ

Чака ви един прекрасен месец. Ще бъдете център на внимание и всеки ще се съобразява с вашето мнение и желание. Любовта няма да е чувството, което властва в мислите ви, но през цялото време ще усещате присъствието на любимия човек и ще се радвате на жестовете на внимание и демонстрация на чувства. Здравето ви е отлично, но ще трябва да се пазите от простуди или изостряне на хронични заболявания.

КОЗИРОГ

През този месец ще можете да обърнете повече внимание на семейството си. Интимната ви връзка има нужда от обновление и възстановяване. Можете да отделите много време на партньора си и да помислите за романтично прекарване на празниците. Забравете за неприятностите и проблемите си, защото това може да се отрази на здравето ви. Бъдете по-строги в облеклото си. За вас ще е много важно да изглеждате добре, защото запознанствата, направени сега ще бъдат вашите бъдещи бизнес-партньорства.

ВОДОЛЕЙ

Проблемите, започнали през предишния месец вече отшумяват, но все пак не са изчезнали. В началото на месеца ще трябва да продължите да се борите с трудностите. През втората половина на месеца напрежението спада и вие ще можете да си отъхнете. Покажете на всички колко сте уверени в собствените си възможности и не давайте повод за съмнение. Във финансово отношение ви очакват значителни приходи. Позволете си да се поглезите и да посветите повече време на семейството си.

РИБИ

Много натоварен месец ви предстои. Вашият най-голям враг ще бъде мързелът. В края на месеца ще получите много пари. Това може да е печалба от това или получаването на наследство. Ще имате възможност да си направите много от мечтаните покупки. Любовта е в разгара си. Миговете, прекарани с любимия човек ще оставят прекрасни спомени за цял живот. Изживейте пълноценно тази романтика.

Технически университет Габрово, Студентски вестник

„Огледало“

Издава Студентски съвет

Гл. редактор: Мариана Мандичева 0887771813 Предпечат: Мирослав Славов

Репортери: Даниела Славова, Зорница Сергеева, Йорданка Стефанова и Десислава Петрова

БРОЙ
9

Vestnikogl@mail.bg

ГОДИНА IV, ДЕКЕМВРИ 2005 г.

СТУДЕНТСКИ ВЕСТНИК

ОГЛЕДАЛО

издава Студентски Съвет към ТУ - Габрово

Кой е дядо Коледа?

Първообразът на добрия старец можем да търсим още в древните богове - северния дин, гръцкия Посейдон, римския Нептун... В славянската традиция това е богът на сънцето - Даждбог.

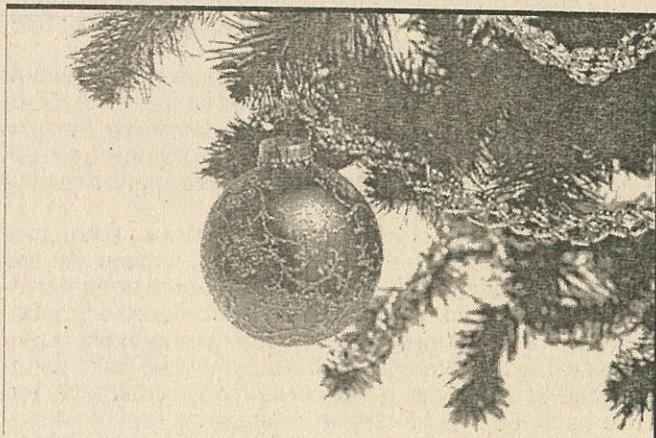
Но най-близка до нас остава легендата за Свети Никола. Той е роден през 280-та година в Патара - Ликия, Мала Азия (днешна Турция). Едва 30-годишен става епископ на град Мира (днес гр. Демре, Турция). Легендата разказва, че той е бил благороден човек, който е бил много мил с децата и е използвал наследеното си богатство за да помага на бедните. Има една забележителна история как свети Никола помага на 3 жени с пари за зестра и така ги предпазва от проституция.

В почит на неговата щедрост е останала традицията хората да си разменят подаръци на 6-ти Декември - деня на светеца.

В началото на XVII век холандски преселници в Северна Америка основават колония - Ню Амsterdam (днес Ню Йорк). Те привнасят холандската традиция при честването на празника, и така от англоезичното Сайнт Николас и холандското Синтер Клаас се

ЧНГ 2006

Лапландия заема площ от 98 937 кв.м., което представлява 30% от територията на Финландия. От тази площ 93 057 е суша, а 5 880 кв.м. - вода. Населението на Лапландия наброява 191 768 жители според последното пребояване (31.12.2000). Коренните жители се наричат Саами - в момента те са около 7000. Административният център на областта е град Рованиеми с 35 427 (31.12.2000) жители.

получава днешното Санта Клаус - Дядо Коледа в англоезичния свят.

Първата история, написана за дядо Коледа и неговите 8 елена е поемата „Посещение на Св. Никола“ (A visit from St Nicholas) от теолога Клемънт Муур, публикувана на 23-ти декември 1823 година в нюйоркски вестник „Sentinel“. В нея се описва как елфът впрегнал шейната с елените пускал коледните подаръци през комините. Интересен факт е, че самия Муур дълго време отрича авторството на поемата, страхувайки се, че това би подронило неговия авторитет пред академичното общество.

Финландците разказват, че добрият старец живее в Лапландия на върха на планината Корватунтури.

ДОЦ. ИЛИЯ НЕМИГЕНЧЕВ, РЕКТОР НА ТЕХНИЧЕСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ ГАБРОВО

Изпращаме една година, която бе изпитание в национален мащаб

Като част от тази картина, 2005 бе изпитание и за университета. Успяхме да закърпим бюджета за годината, защото бюджетите, които се гласуват от това правителство за издръжка на университетите са буквално опит със стискане на зъби да стигнеш до края на годината. И затова с доста песимизъм завършваме тази учебна година. Например, не успяхме да платим наднормените часове на преподавателите.

През 2005 по-характерен бе процесът свързан с институционалната акредитация на университета, което се дава от Националната агенция за оценяване и акредитация, заради което да извърши оценка пристигна експертна група.

Качеството на обучение е относителна величина. За него всеки ден трябва да се работи. Това е работа със студенти, действени контакти с фирмите. За тази цел в университета бе създаден Кариерен център, който вече събира базата данни и организира първите срещи на студенти и работодатели.

Независимо от всичко ние се стремим да поддържаме доброто име на университета, неговия имидж и славата, която е спечелил сред нашите потребители на кадри. Това ясно пролича на срещата на работодателите с експертите по акредитационната оценка, където аз лично съм много доволен, че бях изказани добри и ласкови думи. За което благодаря на нашите партньори от бизнеса. Бъдещето на университета е да бъдат заедно. Защото връзката на университета с обществото това е връзката със студентите, с потребителите на кадри, с всички обществени и държавни институции.

Академичният съвет, на своето редовно заседание на 20 декември 2005 г., прие промяна в графика на учебния процес с цел предвид икономии на гориво, за прекъсване от 30 януари до 27 февруари 2006 г. Дните до 3 март се дава възможност на скъсаните през януарската сесия студенти да се явяват на поправка. Летният семестър ще започне от 4 март. Решението пред-

вижда затваряне на всички учебни корпуси с изключение на Ректората. В извънредните случаи достъпът ще става с изричното разрешение на ректора.

Правим сметката на вски лев. Недостигът на средства е тотален, бюджетът става катастрофален. Затова въведохме строг режим на икономии, намаляване на групите, които нямат достатъчен брой студенти. През пролетта Академичният съвет гласува мерки за икономии. Най-важното е увеличаване на собствените приходи, които идват от формите на платено обучение, разрешени на университета. Повече магистри и чуждестранни студенти – натам трябва да е насочена политиката за финансова стабилност на висшите училища.

Сега средствата, които се залагат за висше образование и за образование по принцип, са крайно недостатъчни.

Не мога да нарека политика това, което се случва във висшето образование. Защото поне нашите държавни органи работят по системата на пожарната команда. Аз не искам повече да командвам. Когато се появи проблем той се решава на парче и се оставя да дойде нов. Това което се случва в образоването е повече признак, че ние нямаме държавна политика в тази област. Има хаос в средното и в основното образование. Същото става и във висшето. Въвеждането докрай на реформата изисквана от Болонския процес и всичко останало поставя университета в ситуация „Спасявай се сам“.

Като преподавател се опитвам да намеря решение как може да се спасява качеството на учебния процес с тези несгоди. Човек винаги се мъчи да излезе на някакъв положителен баланс.

Смятам, че ние все още сме ентузиасти, щом като през седемдесетте години, когато постъпих в университета, решихме да правим специалности за които още никой нямаше представа. Щом стигнахме дотук, значи ще вървим и напред. Въпросът е как и дали със скоростта на костенурка или както изисква бъдещото европейско образователно пространство и ЕС.

Пишат се закони за едни, а не закони за всички. Смятам, че Законът за висшето образование е по-скоро е правилник за управление на държавните висши училища, а не закон. На две места са споменати частните и толкова. Не може непрекъснато да говориш, че контролираш едните без да контролираш другите. Така се изражда системата и образоването в България, и мога да кажа, че то се превърна е в едни велик бизнес. По-рано се смяташе, че е трагедия някой да иде на частен учител. Тогава какво правят учителите в средното образование. Значи ли, че нашите студенти, когато завършват, трябва да идат на преквалификация. Каква диплома сме му дали!

Законът за висше образование трябва да дава възможност за конкуренция между висшите училища, да имат по-голяма академична автономия, а да не да бъдат управлявани като борд.

Всички тези проблеми ме вълнуват в края на тази година и се надявам поне малка част от тях да успеем да променим в полза на висшето образование през новата 2006 година.

ЧНГ
2006

Една година Български виртуален университет

Преди една година, на 20 декември 2004 г., в Софийския университет ректорите на 37 университета и директорите на 26 института подписаха договор за учредяване на Български виртуален университет. С него стартира поредният етап на националната програма за създаване на виртуално образователно пространство, което е българската реакция на инициативата „Електронно обучение“ на Европейската комисия.

В приветственото си слово Председателят на Съвета на ректорите проф. д-р Иорданка Кузманова заяви, че това е първата реална стъпка към интегрирането на университетите в България.

Идеята на учредителите бе Българският виртуален университет /БВУ/, първоначално да бъде национален образователен портал към всички университети в страната с постепенно увеличаващ се самостоятелни функции и нарастващо значение. БВУ няма за цел да стане „шапка“, за да ограничи и постепенно изземе някои от функциите на регионалните университети. На този етап БВУ няма за цел да обучава студенти и да издава дипломи.

Основната цел на БВУ и на програмата като цяло е да се оказва всестранна техническа и методическа помощ на регионалните университети при прехода им към електронното обучение и по-конкретно – при създаването на компютърни зали за електронно обучение, при усвояването на софтуерни платформи за електронно обучение, при разработването на уеб-базирани курсове, при създаването на виртуални библиотеки, на центрове за дистанционно обучение, на виртуални университети и кампуси.

Друга, не по-маловажна задача на БВУ е да съдейства за интегрирането на българското с европейското и световното виртуално образователно пространство.

За краткия период досега бе създаден сайтът на БВУ. Освен, че успешно изпълнява функцията си на портал към регионалните университети, този сайт позволява, като се тръгне от една определена област на висшето образование и се мине през професионално направление, да се стигне до конкретна специалност и в крайна сметка до сайтовете на университетите, в които се подготвят бакалаври по тази специалност.

Доц. Райчо Иларионов, ръководител катедра КСТ, ТУ – Габрово, която е координатор от страна университета по проекта БВУ:

Целта на БВУ е да подпомага образоването по компютърни системи и технологии. В нашата катедра получихме 60 компютри, имаме и необходимата сървърна организация за да организираме тези уеб базирани курсове. В момента работим по проект за виртуална библиотека. Задачата е всички дисциплини, по които обучаваме студентите да ги въведем като уеб базирани учебни пособия, за да може всеки студент от различните вузове да се обръща към съответното висше училище, да си избира дисциплина и да се образова по нея.

В катедрата почти всички са ангажирани да правят своите уеб курсове. Мисля, че след година ще имаме готовност за електронно обучение. Това не означава, че напълно ще елиминираме задочното и редовно обучение. Първоначално ще им бъде в помощ. Това означава, че студентите ще могат по електронен път да изпращат проектите си, да търсят преподавателите за информация и т.н. Електронното обучение за което става въпрос, не е алтернатива на традиционното.

алност. Сайтът на БВУ ще бъде центърът на националната мрежа от виртуални библиотеки, чието изграждане предстои.

Съвместно с Висшата атестационна комисия беше създаден Виртуален инфо-центр за докторанти – първото самостоятелно звено на БВУ. Информацията в този сайт е предназначена за всички докторанти в страната. Броят на посещенията в него вече наближава 20 хиляди.

На университетите и институтите бяха предоставени безвъзмездно неколкостотин мощни персонални компютъра, с които бяха обзаведени близо 100 нови компютърни зали за електронно обучение, оборудвани по програмата за виртуалното образователно пространство стана около 250. В много университети бяха създадени условия за безжична връзка с Интернет, което е предпоставка за преминаване към мобилно обучение.

Проведен беше Национален конкурс за създаване на електронно учебно съдържание за целите на висшето образование. Информация за наградените уеб-базирани курсове беше публикувана в сайта на БВУ. Започна провеждането на национален семинар по електронно обучение, който ще бъде постоянно действащ. Първото заседание на семинара беше посветено на софтуерните платформи за електронно обучение. Бяха изнесени общо 10 доклада, обект на които бяха платформи, разработени от наши университети и от западни фирми. Темата на второто заседание бяха центровете за дистанционно обучение. Увеличеният брой на докладите – общо 12, а също и на участниците показва нарастващия интерес към семинара. Беше проведен и семинар на тема „Електронното обучение – иновационна форма за повишаване квалификацията на персонала на фирмите“. Всички материали на проведените семинари бяха публикувани в сайта на БВУ.

Проведена беше международна научна конференция по електронно обучение, в работата на която участваха учени от 22 страни. На конференцията бяха изнесени близо 50 доклада, третиращи различни аспекти на електронното обучение.

Написана и издадена беше книга за състоянието и перспективите на виртуалното образователно пространство в България, която беше предоставена на библиотеките на всички университети, колежи и институти. В книгата чрез множество снимки и документи са представени целта, задачите и най-вече основните резултати от работата по националната програма за създаване на виртуално образователно пространство.

Научно развитие в катедра АИУТ

През тази учебна година от специалност Автоматика информационна и управляваща техника /АИУТ/, се дипломираха 19 студенти, от които 9 продължиха и в следващата степен, магистърска същата специалност.

От анкетата пролича, че студентите одобряват избраната от тях специалност:

- Ако имахте възможност бихте ли сменили специалността си по време на следването?

80% отговарят „категорично не“ и 20% „по скоро не“

- Бихте ли избрали същата специалност, ако сега кандидатствате за студент?

60% „категорично да“ 40% „по скоро да“

На 02 декември 2005 в 3312 зала се провежда разширен катедрен съвет, на който се представи за обсъждане дисертационният труд на ст. ас. инж. Драгомир Чантов на тема: „Синхронизация и управление на хаотични системи“ с научен ръководител доц. д-р инж.

проф. дтн Никола Маджаров и проф. дтн Стоян Стоянов от София. По време на обсъжданията бяха изказани мнения, че ст. ас. инж. Драгомир Чантов е един изключително свеж учен с много добра подготовка в ИТ. Успешното изложение, стегнато и точно, е доказателство за неговото научно израстване.

Не беше отдавна, когато на 24 юни 2005 г. представи дисертационния си труд ст. ас. инж. Станимир Йорданов на тема: „Компютърна система за контрол на качеството на обработката и мониторинг на процесите в електротехнологични системи“. Той първи от новото поколение преподаватели в катедрата „вдигна летвата“.

В началото на новата 2006 година ще представи своя дисертационен труд и ст. ас. инж. Алдениз Рашидов.

На тях и на всички в катедрата да пожелаем повишение, което те заслужават, без съмнение.

Нова година по света

На този ден по нашите места се коли прасето и с това идва краят на постите. На коледната трапеза има ястия от свинско месо, домашни колбаси, патица, пуйка или гъска, баница с яйца и сирене, сладкиши. След четиридесетните пости започва голямото ядене.

При католиците и протестантите Рождество е най-любимият, най-красивият и най-чаканият празник. Много от ястията се приготвят само и единствено за този ден, затова домакините се стараят всичко да се получи както трябва и започват подготовката за празника няколко месеца по-рано. Във всяка страна си има празничен специалитет.

В Австрия на коледната трапеза се сервира задушен шаран със сос от бира, хляб с джинджифил и понички с крем и карамелено-кайсиев сос.

В Англия сервират греено вино, тарталети със слад-продължава на стр. 7

Интерес към кадрите на университета

На 3 декември 2005 г. в Техническия университет – Габрово бяха връчени дипломите за завършено висше образование, степен бакалавър и магистър, на выпуск 2005 г. в трите факултета „Електротехника и електроника“, „Машиностроене и уредостроене“ и „Стопански“.

По покана на ръководството на Университета и Университетския кариерен център, на тържеството във факултет „Електротехника и електроника“ присъстваха представители на водещата световна компания по микроелектроника, фирма Мелексис България ЕООД, Елка Атанасова - менеджър „Човешки ресурси“ и Цвета Миланова - специалист по подбор на персонала. Представянето на фирмата Мелексис България бе обещаваща крачка за бъдещото ползотворно сътрудничество между фирмата и университета.

доц. Тошко Ненов, декан на факултет ЕЕ: Във факултета се обучават 1108 студенти редовно обучение, 578 задочно и 33 докторанти. Тази година се дипломират 264 специалисти магистри и бакалаври. Създават се възможности за осъвременяване на учебната база, за разработване на дипломни работи в чужбина.

Екипът на студентския вестник Огледало поздравява своя странъор Мирослав Славов, КТТ, който е сред първенците на випуска. Сред отличниците са МарияН Яголов, АИУТ и Павел Цятков, КСТ, Милен Прахалчев, ЕЕ и Никола Николов, Електроника. В образователно-квалификационната степен магистър са Михаил Шипков, ЕЕ и Марин Миров, Електроника. На своите колегите казаха:

МарияН Яголов, АИУТ: Горд съм и развлънуван. Перспективата на специалността ми се определя от нейната универсалност.

Най-топлите думи на благодарност дължим на своите преподаватели. Ние сме на прана на своя живот и никой не може да забрави преживяното в университета. В наше лице преподавателите виждат добре подгответни специалисти, готови да се представят добре в практиката. Записах магистратура същата специалност. Смятам да запиша и докторантура и да продължа с научното си израстване.

Студентските си години ще запомня най-вече с безсънните нощи предимно над учебниците. Незабравими ще останат преживяванията с приятелите и преподавателите. Това, което съм научил се дължи на много труд.

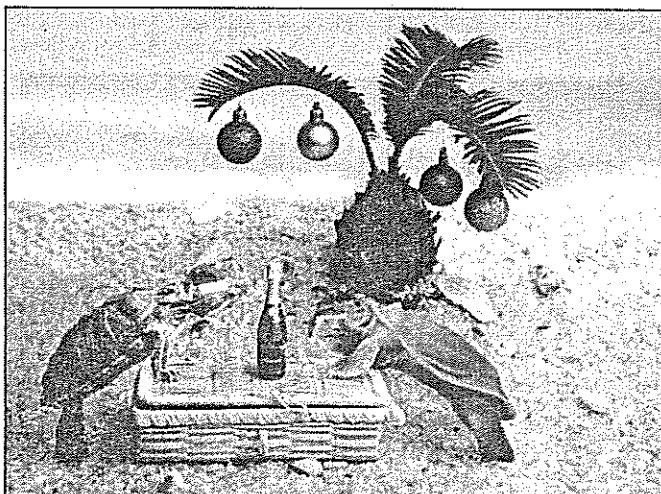
Павел Цятков, КСТ: Горд съм, че завърших този университет. Уверен съм, че наученото ще ми помогне да се реализирам успешно. Записах магистратура същата специалност. Надявам се, като завърша да започна работа във фирма за програмиране. Студентските си години ще запомня най-вече с многото приятели и добрият преподаватели.

Трябва да кажа, че не е трудно да си отличник. Преподавателите като видят, че се стараеш, ти помагат.

Петко Георгиев, КТТ: В момента уча задочно магистратура. Все още не мога да кажа накъде ще се насоча в бъдеще. Работя в Монтана като техническа поддръжка в Търговска лига. Склонен съм да избера път по който да се развивам.

Факултет Машиностроене и уредостроене

Тази година МУ завършиха 173 бакалаври, от тях 80 продължават магистърска степен. Дипломираните магистри са 44-ма. Възпитаниците на факултета досега са 5032.

Здравословните аспекти на любовта към виното

Фактът, че насладата от чаша вино от време на време допринася за благоразположението на тялото и душата е известна отдавна и намира израз и в думите, които си казваме, когато отиваме от чашата - „Наздраве!“

Изследванията на учени от цял свят през последните две десетилетия показват, че консумацията на вино влияе положително върху здравето ни; при това обаче винаги трябва да помним известната още от Средновековието максима, че е важна дозата.

Виното, мозъкът и нервната система Умерено, но постоянно консумиране на вино е добра профилактика за обусловленото от напредващата възраст отслабване на мозъчните функции, както са показали резултатите от изследване с 4000 души на възраст над 65 години. Според изследването умерените консуматори на вино запазват за по-дълго време умствената си „свежест“ в сравнение с пълните въздържатели и 250 мл вино на ден забавят процеса на мозъчното ста-

реене с повече от една трета.

Отговорната наслада на виното касае нервната система главно по по-общ, психологически начин. Външните възприятия, въздействащи на сетивата ни се възприемат по-лесно. От повишаващите креативността и въображението качества на виното се е възползвал още И. В. Гьоте, който е бил известен любител и познавач на тази напитка. Вече споменатото разширяване на кръвоносните съдове при консумацията на вино предизвиква и засилено оросяване,resp. подобрен снабдяване на мозъка с кислород, което е възможно обяснение за въпросното положително въздействие.

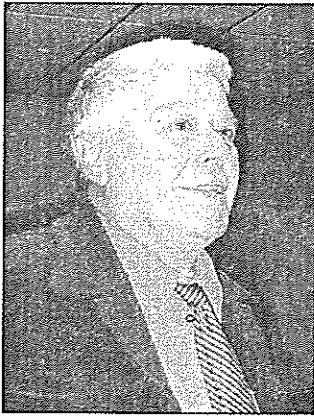
Виното и Любовта Освен нервната система, организъмът притежава една втора, вътрешно-регулираща система: Хормоните. Хормоните са вещества, които се разпределят на различни места в тялото ни (в щитовидната жлеза, в панкреаса, в междинния мозък или в половите жлези).

продължава на стр. 6

Бизнесът за университета

Институционална акредитация на Техническия университет Габрово. Среща на работодатели с експертната комисия по акредитацията.

Божидар Ковачев, председател на Българската стопанска камара, Габрово

Фирмите да показват иновациите си на студентите

Гордея се, че съм възпитаник на техническото училище „д-р Никола Василиади“. Кадрите, завършили това училище са известни в цяла България. Убеден съм, че е така и с кадрите на ТУ-Габрово. Познавам голямая част от преподавателите и смятам, че това са хора с огън като научни работници.

Преди време Стопанска камара проведе задълбочено проучване на състоянието на българската промишленост. Основен проблем бе липсата

на ръководни и изпълнителни кадри. Опасявам се, че проблемът ще се задълбочи с влизането ни в Европа. Мисля, че средните и висши училища трябва да започнат работа с пълна мощност. Големите фирми имат ресурсите да привличат много добри специалисти. Но никой не мисли за ресурсната обезпеченост на малките и средни предприятия. Белег за модерно мислене е Високотехнологичния бизнес инкубатор, който стана с помощта на Българската стопанска камара, на ТУ и на Община Габрово.

Трябва да се намери начин, в университета да постъпва информация за новите технологии, машини и производства във фирмите. В някои страни фирмите предоставят новите си изделия на студентите, за да получат представа за практическите новости. Така студентите ще придобиват преки знания за техническото ниво в практиката.

Цанко Ценкуловски, изпълнителен директор на „Импулс“ АД, Габрово

Време е държавата да се погрижи за технологичното обновление на университетите

Младите хора са много добри специалисти. Те са основата в нашето производство. За много кратко време сменихме продуктовата си гама. Това стана възможно благо-

дарение на нашите служители, които са възпитаници както на ТУ-Габрово, но и на първото техническо училище в България, до неотдавна техникум по механоелектротехника „д-р Никола Василиади“, а сега професионална техническа гимназия.

Смятам, че няма деквалификация на кадрите, както смятат в другите региони. Излизайки от университета младите специалисти знаят доста, срещат се и такива, които не показват убедително знанията си. Така беше и по наше време. Днес фирмите разполагат с нови техники и технологии, а университетът изостава. Той има нужда от технологично обновление. Предвид поминъка в този регион, мястото на университета е много удачно. Негови кадри са основните и в Казанлък, където има доста малки машиностроителни фирми.

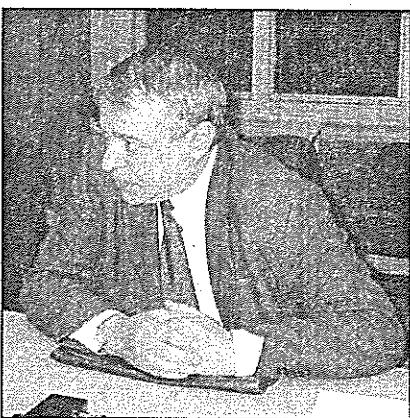
На този етап технологичното обновление на университета не може да стане с това разпределение около 30%. Тук трябва да се намеси и държавата. Габровският регион е втория с най-малко безработица след София. Беше редно да се отделят средства за Габровския и за другите технически университети.

Като се има предвид съживяването на бизнеса в региона, естеството му на работа и нуждата от инженерни кадри, смятам, че бъдещето на университета е голямо.

Цветан Нанов, областен управител, Габрово

Дължници сме на университета

Местната промишленост и университетът са били първопричината в Габрово да има университет. Качеството на кадрите няма нужда от защита. Реализацията на неговите възпитаници в цялата страна, на различни нива на управление, доказва конкурентоспособност на студентите. Фактът, че в региона има чуждестранни инвеститори, които ползват кадрите на университета, говори за нарастваща на нуждите и че професионалният капацитет е на ниво.

Здравословните аспекти на любовта към виното

от стр. 5

Умерената консумация на вино стимулира хормоналната нисистема, заедно с това и продукцията на полови хормони. Алкохолът влияе върху производството на естроген и засилва действието му. Потоzi начин - повдигайки нивото им на естроген - виното може да облекчи оплакванията на жени в менопауза.

От значение е и въздействието на виното върху щитовидната жлеза: чрез засилената и дейност се повишават съпротивителните сили срещу хрема и грип, ревматични оплаквания и общо срещу стрес.

Виното и инфарктите Един известен ви от други наши материали факт: във Франция от инфаркт умират много по-малко хора, отколкото в САЩ. Отначало учениците не са могли да си обяснят този феномен, тъй като обсебеността на американците от здравословния начин на живот е всесъвестна, а тази на французите граничи с почти пълната незainteresованост, или поне така стоят нещата в края на 80-те години на 20 век. Междувременно обяснение е намерено: любо-

вията на французите към червеното вино и дори си има име: „френски парадокс“.

Зашо? Главната причина за сърденчния инфаркт е недостатъчното снабдяване на сърдечния мускул с богата на кислород кръв в следствие на стесняване на водещите към сърцето артерии. Тези стеснявания се предизвикват от отлагане на холестерин, като допълнително, на определени места могат да се образуват и съсириеци, които действат като истинска тапа за кървоносната ни система.

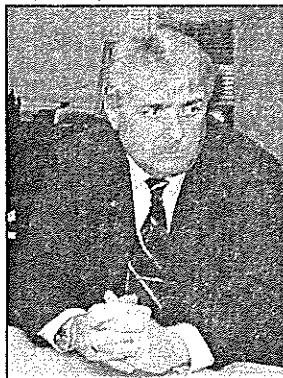
Червеното вино може да противодейства на това по различни начини:

- танините на виното не позволяват оксидацията на холестерин (както и например Витамин B), чрез кое то се намалява опасността за отлагания по вътрешните стени на кървоносните съдове;

- в комбинация с алкохола, танините предотвратяват образуването на кръвни съсириеци и дори могат да предизвикат разширение на кървоносните съдове.

Бизнесът за университета

от стр. 6

Проблемът с работната ръка, на територията на нашата област, е ниското заплащане. Мисля, че един млад специалист може да се реализира в средно или малко предприятие и това да го накара да остане в малкия град, а не да замине в по-голям град или в чужбина. По отношение връзката на бизнеса с университета, смятам, че фирмите могат да подпомагат учебния процес и развитието на научно-изследователските дейности. Това е пътят на висококвалифицираните кадри, които търсим. Важна е възможността фирмите да поддържат стипендианти и с това да си гарантират добри кадри. Като студент в ТУ - Габрово, аз също бях стипендиант и добре познавам ползата от нея. Продължаваме да разработваме не само общински проекти, но и такива от регионалната стратегия за развитие. Новият проект в момента е реализирана на промишлена зона между Севлиево и Габрово, по който работим с кадри на университета. Доброто партньорство дава сили на университета да разкрива нови специалности и така бившето ВМЕИ да стане истински технически университет с много разнообразни и нужни специалности. Всички ние сме длъжници на университета. Срещите със студенти допринасят за това те да видят, че имат възможност за реализация. Отворен съм за всякакви партньорства, за да развием университета и да го превърнем в сърце на нашия град.

Фани Георгиева Прософт,
Габрово

Чест прави на катедра КСТ
Колегите от офисите на Прософт сме на мнение, че специалистите, завършили Техническия университет – Габрово, са с добра подготовка, а за да навлязат в работата им е необходимо малко време. Като габровци, сме горди, че възпитаници на университета работят в почти

всички филиали на Прософт, и в други компютърни фирми. Срещаме кадрите на университета навсякъде. В Прософт технологите са нови и прави чест на катедра Компютърни системи и технологии, че сумява да подготви много добре кадрите си както теоретично, така и практически.

Димитър Радев, изпълнителен директор на Цератицит България АД, Габрово

Голяма част от специалистите и управлениците кадри във фирмата са възпитаници на ТУ – Габрово. Те реално защищават конкурентносъспособността на пазарите на Цератицит България АД в САЩ, Азия и Европа. Много полезни са организираните всяка година срещи с факултет Машиностроене и уредостроене и специално с катедра Машиностроителна техника и технологии. Възлагали сме доста проблемни задачи на университета, но това взаимодействие има да го развиваме още много.

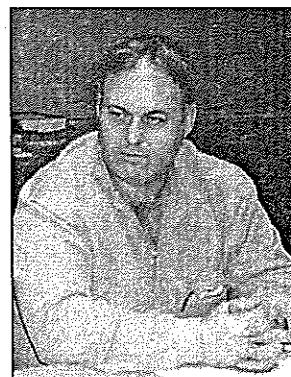
Мисля, че сме длъжници на развитието на университета.

Като член на УС на браншовата камара Машиностроене, уверявам, че кадрите на ТУ – Габрово са с висок професионален авторитет.

Иван Лесев, съуправител на СТС холдинг груп, председател на Габровската търговско-промишлена палата /ГТПП/, председател на Сдружението на частните работодатели „Габрово-21“

Има глад за кадри

– инженери, мениджъри и други. От университета излизат кадърни хора, трябва да имаме контакти с преподавателите, да съгласуваме действията си, връзката университет и практика да се изпълни със съдържание адекватно на нуждите на пазара и конкурентносъ способността.

Нова година по света

от стр. 4

ко от сушени плодове и коледен пудинг, украсен с клонче имел, символ на трънения венец на Христос.

В Германия на Коледа се консумират огромен брой сладкиши – бисквити с джинджифил и подправки, торти във формата на елха или коледна звезда, сладки с марципан и Щолен – великолепен коледен кейк.

В Холандия традиционно се поднасят *oliebollen* (маслени топченца), които представляват малки топчета от тесто със стафиди, изпържени с масло и поръсени със захар.

В Дания се яде гъска, шунка и маринована херинга, а за десерт се поднася оризов пудинг.

В Испания по традиция хапват печена и пълнена с лимони риба, а за десерт *turron*, сладкиш, който наподобява нуга, направен от бадеми и мед.

продължава на стр. 8

**ЧИНГ
2006**

Българските обичаи днес са същите както преди хилядолетия

Днешните български празници и традиции са почти същите, както в древността. Времето малко ги е променило и за да разберем смисъла и значението им, трябва да се върнем към времената отпреди 2-3 хилядолетия, в древното българско общество.

В тях е силата на хилядолетното оцеляване на българите, въпреки многообразните премеждия преди и след Исперих.

В основите на българското общество е сината родова солидарност. Родът от най-стари времена бил основната клетка на народа, на войската и на държавното управление. Родовите отношения били спойка, която правела от българската държава и народа едно цяло.

Идните отношения между роднините у нас остават по-различни, от тези на Запад, където човек трябва предварително да се обади, за да иде на гости при родителите си.

Интересно е, че повечето ни днешни обичаи са израз на някогашните разбирания и светоглед и са останали почти непроменени от хилядолетия. Днес ние вече едва ли знаем точното им значение, но продължаваме да ги извършваме всяка година. Ето част от обяснението им, според изводите на историка Димитър Съсьлов (1893-1973 г.) – един от малкото изследователи, които са си направили труда да проследят живота и съдбата на оазиса част от българите, които още от времената пр. Хр., били северни съседи на Китай и са владеели обширни части от Централна Азия:

Обичаите ни изразяват почитта на древните българи към Върховното единство във вселената и изъчваните от него начала във веществения и духовния свят: природните „стихии“ или елементи – огън, земя, вода, дърво (жизнените сили в природата), желязо (метал). Във философията на древния българин, те се свързват със сезоните и празниците през годината.

Пълновластният владетел – цар и първосвещеник (посредник между своя народ и Бога, почитан с името Тангра – „небе“) – всяка сутрин напускал двореца си или ако е бил в поход – шатъра си, зада се поклони на слънчевия изгрев. Само до преди век, всеки българин, когато му се случвало да е навън преди изгрев слънце и когато „Сънцето зора иззаде“, ставал прав, сваля шапка и се покланя. Така се почитат и останалите начала. Оракът взима бучка пръст и я целува.

Най-такящият празник бил Българската нова година – първият средицен ден в годината – денят на зимното слънцестоеене – Идинак. На този ден е била Бъдни вечер. На нея се прикаявали пръст, вода, дърво (бъдникът – голям пън, който се изгаря в очищателното, а също и жертвенически храни – свиня, печена на бъднивачерското огнище, обредни хлябове със златни или сребърни късове в тях, а също и дрянови клончета с пъпки и др.

Обредните хлябове се изрисували със знака на слънчевия кръговрат, на шастето и въобще на кръговрата в природата и живота – свастика. Бабите я рисуват върху обредните питии и днес. Среща се често и в шевици, бродерии, тъкани.

„... сред орнаментите в българските килими известните като котленски, чипровски и пиротски, както и в различни шевици, срещаме тамги, идеограми и йероглифи вероятно като заклинания за дълголетие, здраве, плодородие и др.“

Народоизследователят Д. Маринов пише:

„От Игнацден се начева Големия сечко, т.е. Голяммесец и той ден се нарива още Млада година и Нов ден. От този ден се брои народната Нова година или Млада година... Думата Идинак значи начало на годината, годиняк.“

На същия ден празнуват Нова Година и Волжките българи - другият голям български народ в Европа - които и до днес живеят край Волга и са наследници на Котраг - по-голям брат на Аспарух. Българите на Волга нариват Нова Година „Нардуган“ - „Рождество на Сънцето“, а самия ден – „зимния чел“ , за разлика от „летния чел“ - деня на лятното слънцестоеене.

На този ден младежите и децата с маски и карнавални kostюми, както нашите коледари, обикалят къщите и събират подаръци. После се украсява ритуалното свещено дърво - както нашата елха - и накрая се устройва пиршество и трапези. А двата първи месеца - Голям и Малък сечко - при тях се наричат „големите мразове“ и „малките мразове“.

Във владетелския двор и във всички родове - от най-малките до най-големите се правят „Малък събор“ (един от годишните събори). На него идвали и чужди първенци, крале и князе, носели данъците, имало живописни шествия с коне, шейни и коли.

Станнанинът - в двора самият владетел - прикаявал трапезата, на която имало и мед, вариено жито (булгур), кървавица или риба (обикновено шаран), петър, орехи и вино - и тържествената вечеря започвала. Особено се държало на прикадаването - стар български обичай (думите „ка-дя“, „кандио“, „кандиница“ са от български произход).

Владетелят бил сурвакан от децата, а след това обливан с вода на открито, а след него - и всички възрастни участници в тържествата. Младежите обикалят онгъла (средището - столицата на държавата, на областта или друг по-голем град) и селищата с песни до разсыпване - коледуването. Имало спортни игри и състезания. На Идинак (Годинак) гледаме кой пръв ще прекрачи прага ни - какъвто е гостът - сега полазникът такава година идва. Той влизал и разпъвал жарта в очищателното от дървника. И пожеланията му били съврзани с огън - колкото са искрите, толкова деца и изобилие да донесе Новата година. Черпят го с баница, птичия и ошаф, дават му кравай и чорапи.

В китайските летописи се споменават празниците, които българите таеши в онези времена. В книгата „Исторически записки“ пише:

„Първия месец на всяка година се urezha малък събор на големите в жертвеното място на двореца на хан-ю (така китайците иззовали титлата на българския владетел), а в петия месец - голям събор на Змийния вал...“

Днес празникът не се празнува на същия ден, а обичаите от вечерята са разположени на няколко бъдни вечери и елементи от нея има на Никулден, Игнацден, Коледа и Нова година). Днешните обичаи съвързани с него са видоизменени и вече показват само в общи черти най-главното - благодарността да даровете на земята и надежда за бъдещо плодородие. През вековете остава и пожеланието, което отправяме и днес - нов ден, нова година, нов късмет.

Първите два месеца в народната традиция - Голям и Малък сечко са отъждествени с приблизително съответстващите им римски месеци Януари и Февруари.

Нова година по света

Италианците на Коледа обичат да си угаждат с Cotenchino, пресен свински колбас, поднесен с леща, а за десерт - коледния козунак Панетоне със сушени плодове или захаросани кори.

Във Франция се сервираят морски дарове, печена гъска, и коледно руло Пънче – класически коледен десерт.

В Полша на празнината трапеза се сервираят дванадесет ястия, като задължителни са шаранът - символ на семейното благополучие и makowiec - кекс с маково семе, стафици, бадеми и мед.

В Чехия също се приготвя шаран, дори по четири начина: пържен, печен със сушени сини сливи, желиран и на супа. Десертьт е kolaches, сладки рулци с пълнеж от мак, сушени плодове и извара.

продължава на стр. 9

Спортна проява мотивира студентки

Баскетболът, тенисът на маса и футболът, събраха на 3 декември колегите студенти в спортната база на университета, където се проведе блиц турнир по случай студенчески празник.

Инициативата бе предхождана от активна рекламна кампания, в която най-днешни бяха преподавателите от катедра Физическо възпитание и спорт (ФВС) и Студентски съвет (СС). Резултатът бе повече от добър. За участие в състезанията се записаха 8 комплексни отбора или това бяха 77 участници.

Целта на проявата беше да се предостави още една възможност на студентите за кратък период от време да се изявят в най-често практикуваните в университета видове спорт.

Състезанието обаче преследваше и разрешаването на конкретни задачи:

- популяризиране на спорта сред студентите; предоставяне на възможност на студентите за реализиране на практически мениджърски умения; активен отид и емоционално възстановяване на участници и зрители; мотивиране на участниците на студентки чрез бонификации в класирането; повишаване имиджа на университета сред учениците в гр. Габрово чрез участие в смесен отбор ученици-студенти. Времето на турнира съвпадна с оценката на експерти за институционална акредитация на университета.

По време на спортната проява властващие пълен феърплей, толерантност, спортсменски дух и видно удоволствие от участието в проявата.

След петчасовите напрегнати състезания в трите вида спорт, крайното комплексно класиране изглежда така.

1 място за отбор „Тактиците“ с мениджър Николина Денина, 1 курс, Стопанско управление – с 28 точки.

2 място за отборът „Туристи“ с мениджър Ахмед Ахмедов, 3 курс, Индустриско инженерство (ИИ) – с 18 точки.

3 място е отборът „Ориндж каунти“ с мениджър Калян Лазаров, 2 курс, Техника и технологии за опазване на околната среда – с 14,5 точки.

4 място е отбор „Родопи“, мениджър Аятиф Осман, 1 курс Компютърни системи и технологии – с 14 точки.

5 място е отбор „Аутсайдерите“, с мениджър Гаврил Върбанчев, 1 курс Индустрисален мениджър (ИМ) – с 9,5 точки.

6 място е „Скрита сила“, с мениджър Явор Минев, 2 курс ИМ – с постигнати 5 точки.

7 - 8 място са отборите „Ламерите“ с мениджър Ивалин Райнов, 1 курс ЕЕ – с 5 точки и Индустриско инженерство с мениджър Стефан Попов, 1 курс ИИ – с 5 точки.

Подобни турнири са стимул за студентите

Гаврил Върбанчев, мениджър на „Аутсайдерите“: Много се радвам, че взех участие в турнира „8 декември“. Искам да благодаря за добрата организация на преподавателите в катедра ФВС и на СС. В бъдеще трябва да има повече такива турнири, които да стимулират нас, студентите, да спортуваме и поддържаме добра форма.

Спортът е здраве

Николина Денина, мениджър на отбора по тенис на маса „Тактиците“: На 3 декември в спортната зала на университета се състоя оспорвана надпревара по футбол, баскетбол и тенис на маса. Участие взеха студенти и ученици. Залата беше препълнена, а настроението – приподигнато. Лицата на участниците изльваваха сигурност и оптимизъм. Те успяваха да скрят страха от предстоящите срещи. Всеки беше поел отговорност към своя отбор. Целта беше една – победа. Но както във всяка игра и тук имаше победители и победени.

Смятам, че е необходимо да се провеждат по-често такива спортни събития, защото спортът е здраве. Здрав дух в здраво тяло.

Студентска поща

Студентка съм в ТУ-Габрово от три години. Тъй като уча в икономическа специалност, основните ми занятия се извършват в учебен корпус 6, известен като Партийна школа. Естествено е да прибегна до услугите на нашата факултетна канцелария. Просто нямам думи да изразя това, което виждам и съм принудена да понеса до края на следването ми – пълна безответственост и некоректност в лицето на служителките. Не мога да разбера как хора, които са поставени да служат на студентите, да им дават нужната информация, се държат толкова грубо и арогантно. Мисля, че нямат правилен подход към студентите. Сблъсквала съм се с много случаи, в които не са изпълнявали своите задължения навремя. Например отивам в 9.30 в канцелариета, а те отварят в 10.00 часа. Нима никой не забелязва това? Имам чувството, че всички си затварят очите и никой не дръзва да каже нещо. От името на много студенти искам да кажа, че протоколи се дават, но не на всеки. Работи се на принципа „наш-ваш“. В лицето на нашите служителки аз виждам госпожи, които гледат своя интерес.

Сами разбивате защо не искам да си пиша името. Не искам даставам мишена за отмъщение, тъй като не съм убедена, че нещо в чиновническия непокой извърши се промени. Ние, студентите и без това сме потърпевши. Ако ръководството на университета е заинтересовано, аз съм готова да разкрия наблюденията си.

Нова година по света

В Словакия трапезата на Рождество започва с oplatky – вафли, намазани с мед и гряяно вино.

В Норвегия на този ден се приготвя риба треска, ароматни бисквитки и специален пунш gløgg.

В Мексико на децата им подаряват картонени животинки, напълнени с бонбони. На места се правят buiscuelos – анасонови бисквитки, които се сервираят със сироп в глинени чинии. След като се изядат бисквитките, чинийките се чупят за щастие.

В Армения се приготвя сладък ориз със сушени плодове и ядки, задължително се поднася риба (по традиция пътърва) и се лекат малки козуначета, като в едно от тях се слага монета за късмет. На когото му се падне, той ще е късметлият през следващата година. Пие се сладко вино от нар или се вари полусухо вино с подправки и захар.

В Естония традиционните ястия за празника са задушено кисело зеле с кървавица, салата от тиква и пипаркоок – бисквитки с глазура.

ПРОЧЕТЕТЕ КАКВО ЗЕЩАЯТ ЗВЕЗДИТЕ ЗА 2006

Овен

Настъпва година, в която ще се радвате на изключително много събития, повечето от които ще бъдат положителни. Овни, бъдете разумни и не бързайте. Стремите се към неща, които са ви основна цел от доста време. Ще успеете да ги постигнете. Ще имате промяна в обкръжението си, особено ако сте родени на 6 и 15 април. Разбидете, че хората, които сте смятали за верни колеги и приятели, са се оказали долнопробни лъжци. Ето защо с лека ръка се отврете от тях. Материални придобивки са пред вас, професионални успехи също.

Телец

През 2006 г. важно за вас е да работите, планирайте нещата си, да бъдете много активни и по този начин с мъдрост ще се справите отлично с много неизяснени неща, които ви притесняват. Годината ще даде добри уроци на родените през април, ще ги научи да не се забравят и да не мислят, че със задкулисни приказки могат да вървят напред. Особено много помислете за наднорменото си тегло. Пазете се от алкохола, защото той ще стане причина за делови грешки както в договорните отношения, така и в отношенията в дома ви. В любовта настъпва щастлива пролет, изискано лято и една дългоочаквана връзка, която ще ви стопли в първите студени зимни дни.

Близнаки

Годината е изпълнена с много противоречия. От една страна ви дава възможности, а от друга се мъчи да ви отнеме имотни придобивки. Хармонията няма да бъде постоянно с вас. Нечакано неприятно известие за близък човек ще ви разстрои. Има вероятност това да е през месец май, а за някои през юли. През февруари, юни, април, ноември и декември ще имате добри възможности да реализирате себе си, да покажете на какво сте способни. Често много от вас мислят, че в живота всичко се купува с пари. Но през тази година ще разберат,

че не е така.

Рак

2006-та година е на трудности, успехи и преумора, година през която много от вас ще забравят какво е почивка. Но вие умеете бързо да се съзвемате. През януари ще усетите бурята, която ще е около вас, но сякаш съдбата ще ви помогне и вие ще успеете да се справите. През февруари ще трябва да сте много внимателни, не се увлечайте в нищо, мислете, прещизно решавайте въпросите си и ще видите как всичко ще бъде наред. Макар и външно да изглеждате много силни и устойчиви, вие сте раними. Ето защо, когато през май и юли чуете неприятни думи по ваш адрес, не се наранявайте. Напротив, гордейте се, защото тези думи са плод на злоба и завист на хора, които трудно се примиряват с успехите ви.

Лъв

Тази година е доста преломна за вас. Тя може да позволи на някои от вас да препускат щастливи и освободени от грижи, да изградят трайни и чисти отношения, да имат материалини придобивки, радост, любов и уважение. Други обаче, които ще са заслепени само от парите, обхванати от егоизъм и желание да имат все повече и повече, ще претърпят огромни загуби. Родените през юли ще се сблъскат с лъжи и интриги. Помалко говорете, повече мислете, защото за вас мълчанието ще се окаже златно. На родените

През август ще се наложи да променят отношенията си с много хора. Човек, който не е техен роднине, ще се раздели с тях. Невероятна връзка с Овен и Стрелец.

Дева

За повечето от вас това е година на положителни промени, година на успешно взети решения и помощ от приятели и колеги. Спокойствието е

продължава на стр. 11

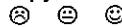
Забаве

Катаджия спира автомобил, превишил скоростта:

- Закъде сте се забързали толкова? - пита той шофьора.
- Вънци. Посрещах нова година с приятели и се позабавих. Жена ми се сърди.
- Но сега е месец май...
- Именно, затова и бързам.

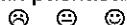
Телефонна анкета на януари сутринта:

- 2% отговорили с „Да“
- 3% с „Ало“
- останалите 95% се затруднили да отговорят.

Двама приятели се срещат на 1 януари:

- Как посрещна Нова година?
- Не знам, още не са ми разказали...

Празнуването на Нова година - това е вечеря, завършваща със закуска...

Братче и сестриче правят снежен човек. Момчето казва:

- Вече е почти готов. Ще отида до кухнята за да взема морков.

Сестрата:

- Две моркови вземи. Нос също ще му сложим.

Първи януари. Телефонен звън.

Мъж се надига и вика:

- Кой идиот звъни в 16 часа през нощта?

Застоели се гостите на едно новогодишно тържество, домакинята вече не знае какво да ги прави. Телефонът звъни и на нея и идва идея. Връща се в стаята и вика:

- Пожар, пожар!

Всички:

- В чий дом?

- Не разбрах добре... на някого от вас

Приближават новогодишните празници. Мъж в командировка решил да изпрати на жена си подарък. Получила тя колата и като го отворила намерила вътре черапогащник. На единия му крачол било написано „Честита Коледа“, а на другия „Честит нова година“.

Тогава жената изпратила на мъжа си следната телеграма:

„Благодаря ти за подаръка. Надявам се, че ще дойдеш да ме видиш между двата празника...“

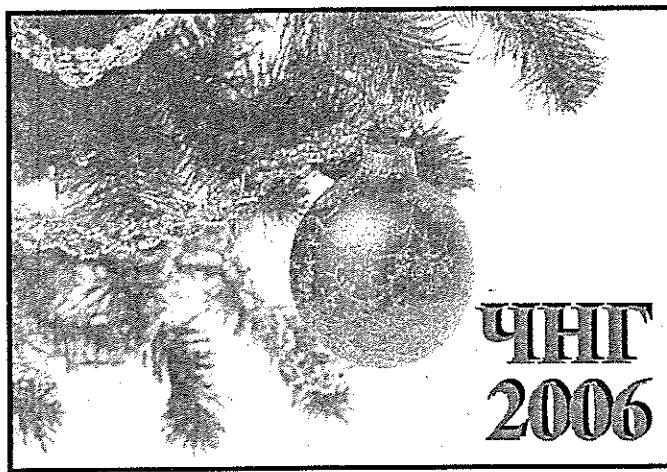

Баша се обажда по телефона.

- Тошо, написа ли домашното на сина си по математика?

- Да, защо?

- Дай да го препиша!

ПРОЧЕТЕТЕ КАКВО ЗЕМЯТ ЗВЕЗДИТЕ ЗА 2006

от стр. 10

в основата на успеха. Разумните действия са тези, които ще ви помогнат по много безшумен, но точен начин да постигнете това, което искате. Доходите ви ще се увеличават, ще имате благоприятни възможности за преодоляване на всяка вид препятствия. Трябва да сте много внимателни с личните си партньори, защото една дребна разправя може да стане причина за раздяла.

Везни

Това е година за много любов и нежност при Везните. 2006 е година, през която се решава бъдещето на техния живот. Бъдете сигурни, че ще е за добро. Тези, които още не са обвързани, трябва да се пазят от добри „приятели“, защото те са в състояние да радват много често настроението ви с неочаквани забележки, родени от завист към вашата любов. През октомври, ноември и декември чувствата ще върнат своята динамичност и ентузиазъм, вързките се заздравяват, морето на живота се успокоява и става тихо. Жivotът върви със късмет за вас.

Скорпион

През тази година доста от вас ще могат да приключат с неща, които са ги вълнували, но са им били в тежест. Пазете се от прекалено щедри обещания. През януари, март, юли, септември бъдете по-предпазливи. Не бързайте да говорите преди да знаете за какво става въпрос. Не бива да се наслаждавате на човешката безизходица-където можете, помагайте. Откажете се или пренебрегвайте желанието си да имате всичко в повече – тогава само ще загубите.

Стрелец

Това е година на изпитания и победи, година, през която борбата ще се води етично и вие винаги ще сте победители. Трябва да умеете с търпение и спокойствие през март и септември да се преборите със събития, които ще искат да унищожат доста от това, което сте постигнали. Изпитвайте нещата както трябва, не бързайте да давате отговори, в които

не сте убедени или сигурни. Много неочаквано на някои от вас може да бъде предложено временно пребиваване в чужбина с цел специализация или просто временна работа. Приемете, че ви донесе късмет. Пазете здравето и костната система. Не вдигайте тежко и се пазете от простуда.

Козирог

Мечтаете за промени. Каквито и трудности да ви се появяват, вие ще ги преодолеете, ще преместите планини, но ще постигнете това, към което се стремите. Не позволявайте гневът да ви обхваща дори за миг, независимо дали е в деловата ви дейност или в личния ви живот. Ще се радвате на материално благополучие, спечелено с честен труд. Всичко, което е спечелено с измама, с лъжи, с чужд труд ще рухне. Пътищата в страната ще бъдат от значение за вас. Ще ви притеснят проблеми с роднини, но най-добре да оставите всеки да се справя сам.

Водолей

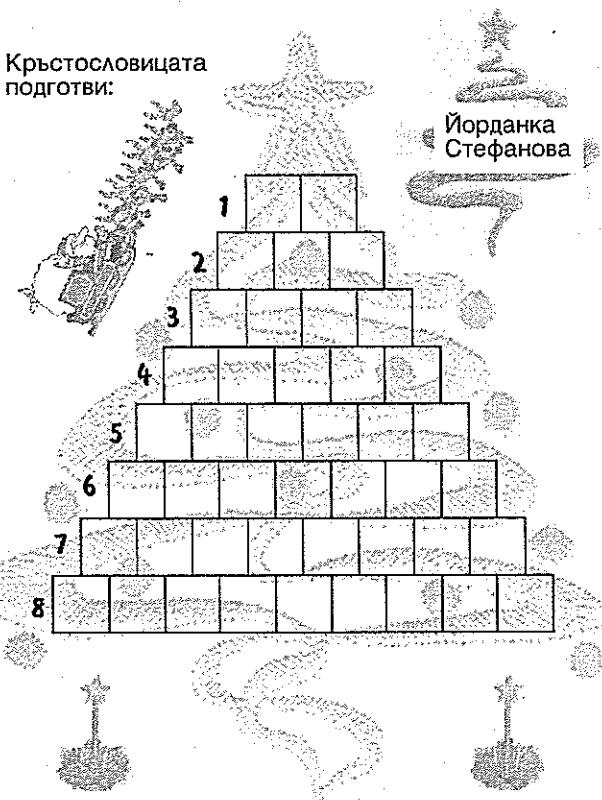
Година на прецизност-това е 2006 за вас. Навлизате в една година на хармония, която трябва да използвате много добре. Пазете се от пререкания. Родените през януари обичат да прикриват чувствата си, но през тази година не бива да го правят. Февруарските Водолеи често се правят на безразлични към своите делови и лични партньори. През тази година бъдете по-откровени, отворете сърцата си и ще видите как всичко ще бъде по-красиво.

Риби

През 2006-а многословието няма да ви е от полза. По-добре е да сте добри слушатели и след това да действате. Жените ще започват дела, които няма да са им по силите. Ето защо се налага да удвоите вниманието си. Много често мислите повърхностно, струва ви се, че нещата са лесни за решаване. Но е вероятно през март, април, май, юни, за някои и през ноември, животът да ви покаже нещо друго-че само там, където властва разумът и професионализът, може да има успех, че там, където властва скромността, може да има победата. Гордостта унищожава Рибите.

Коледна Кръстословица

Кръстословицата подгответи:

1. Машинен елемент
2. Пойна птица
3. Сечиво за косене
4. Предмет за покупко – продажба
5. Ръководителят на Куба
6. Австрийско масло за двигатели с вътрешно горене
7. Майстори на столове (ж. р.)
8. Наш тор за листна защита

Отговори на кръстословицата от брой 8:

ВОДОРАВНО: 1. Петър Стоянов; 2. ъгъник – Ке; 3. пек – опит; 4. Ай – участие; 5. ННК – естуар; 6. леи – ООН; 7. АР – Авакум – Ан; 8. Цветанова – ек; 9. ИЕА – ча – илици.

ОТВЕСНО: 1. първолаци; 2. Ег – Ерве; 3. тъпани – Еа; 4. Ълейн – ат; 5. РНК – ковач; 6. си – Оана; 7. Ткаченко; 8. ас – уви; 9. якост – мал; 10. Нептун; 11. ИИА – АЕЦ; 12. ветеранки.

**ЧНГ
2006**

Овен

През този месец ще имате възможност да се срещнете с много влиятелни хора, които работят във вашата област. Точно тези контакти ще ви помогнат да се измъкнете от доста неприятни и неловки ситуации, в които сте се забъркали сами. Ще имате неприятности с постоянния си партньор. Ако си премълчавате, само ще подсилите ревността, която дълбоко се е вкоренила във вашите отношения. Избягвайте караниците със съседи.

Телец

Ще имате много контакти, които през средата на месеца ще ви донесат много парични облаги. Не се ангажирате с неща, които не разбираете. Поемайте ангажименти само в областта на вашата дейност. Сега не е моментът да започвате нещо ново. Ваши приятели ще злословят зад гърба ви. Вие ще го разберете, но не бива да реагирате веднага. Направете разтоварваща диета.

Близнаки

През този месец ви очаква низ от щастливи дни. Ще се стремите към самостоятелност и независимост и ще постигнете своята мечта. Очаквайте много приятни новини, свързани с професията ви. През средата на месеца може да възникнат някои финансови проблеми, но това не бива да ви тревожи, защото ще отмине бързо. В края на месеца ще получите една дългоочаквана сума пари. Обърнете повече внимание на семейството си.

Рак

През този месец ще се наложи да направите доста големи промени. Вгледайте се в себе си и ще откриете много неща, които не бива да правите. Дайте си сметка, че се опитвате да командвате всички и да се намесвате със съвети в неща, които не са ваши приоритет. Промяната на държанието ви спрямо любимия човек ще въздори връзката ви. Време е да ограничите малко капризите и да спрете с непрекъснатите си изисквания и забележки. Подбирайте по- внимателно приятелите си.

Лъв

Продължавайте да преследвате целите си упорито. Само така ще постигнете исканията от вас резултат. Няма да имате много време и възможност да отделяте нужното внимание на партньора си. Това ще доведе до криза в отношенията ви. Опитайте се да поговорите открито и да си изяснете кой какво иска. Запомнете, че лошото настроение може да го превъзмогнете сами и си наложете повече да се усмихвате и да се шегувате. Ако имате желание да коригирате теглото си, сега можете да ограничите мазнините в храната.

Дева

Дребните неуспехи ще ви дразнят изключително много. Запазете спокойствие. Не бива да давате пари на никого, защото няма да ги върнат. През втората половина на месеца ще се чувствате отпаднали и уморени. Помислете дали не е време за почивка. Ако продължите да се натоварвате по същия начин, рискувате да изпаднете в депресия или в нервна криза. Здравето ви е прекрасно. Ако искате да поддържате фигурата си, движете се повече.

Везни

Настроени сте оптимистично, чувствате се отлично и горите от желание да се захванете по-сериозно с работата си. Бъдете внимателни, защото не бива да се заемате

със странични дейности. Бъдете внимателни с парите си. Не давайте назаем и не играйте хазарт. През втората половина на месеца можете да си дадете заслужена почивка. Можете да си позволите малко финансово разточителство и да направите красив подарък, вечеря в ресторант или дори почивка само за вас двамата, при по-луксозни условия.

Скорпион

Предстои ви месец на победи. Бързото темпо от предишния месец малко ви е източило, но настъпва момента да покажете колко наистина струвате. Сега е подходящ момент за довършване на стари дела. Не започвайте нищо ново. Може да проявите изобретателност и да предложите на приятелите си един излет сред природата. Любовта ви е спокойна и щастлива. Бъдете по-уравновесени и не се заяддайте за нищо с партньора си. Спокойствието тук зависи само от вашето поведение.

Стрелец

Сега представителите на тази зодия ще са хора, които мечтаят за летаргия и бездействие, но през този месец няма да имат шанса да се насладят на спокойствие и тишина. Ще трябва да съберат цялата си енергия и да проявят активност. В любовта ви ще има много красиви моменти. Аличност, с която отдавна искате да осъществите контакт, ще прояви интерес към вас. Ще останете приятно изненадани. За обвързаните с дълготрайна връзка, предстои период на криза, но няма да е фатално. Не насиливайте нещата и всичко отново ще си дойде на място.

Козирог

Сега ви очакват много щастливи дни. За вас предстои едно ново начало. Бъдете оптимисти, гледайте ведро на живота и само така ще се справите с всяко задължение. Ще имате много работа и задачи, но не бива да се плащате. В дома ви ще има много весели събития и положителни емоции. Ще се събирате с роднини и приятели. Може да получите голяма сума пари, която вече отдавна сте престанали да чакате. Погрижете се добре за здравето си. Пазете се от настинки и не прекалявайте с алкохола.

Водолей

През този месец в дома ще се наложи да направите някои дребни ремонти или просто освежаване или разместване. Пазете се от наранявания при домакинската работа. Колкото по-малко се занимавате с това, толкова по-малко са рисковете ви. Семайните ще могат да се доверят напълно на партньора си. Тогава ще отмени и ще поеме изцяло задълженията им. Неангажираните ще се срещнат с човек, с когото са имали връзка преди време. Не вярвайте на всичко, което виказва. Бъдете предпазливи и не се впускате в авантюра, за която ще съжалявате.

Риби

Представителите на тази зодия ще бъдат напрегнати и склонни да влизат в безпричинни конфликти. През този месец любовта ви ще е в криза. Това ще важи само за обвързаните с брак. Неангажираните от вас ще имат среща с новата си любов или просто разгоряване на страстите със сегашния си партньор. Предстои ви приятно изживяване, което ще се помни дълго. Здравето ви е чудесно и нямате повод да се притеснявате за нищо. Не прекалявайте с алкохола и намалете до минимум цигарите. Те ви пречат.

Технически университет „Габрово, Студентски вестник

„Огледало“

Издава Студентски съвет

Гл. редактор: Мариана Мандичева 0887771813 Предпечат: Мирослав Славов

Репортери: Даниела Славова, Зорница Сергеева, Йорданка Стефанова и Десислава Петрова